ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\COOK Robin\Cook_R-Planeta Interterra.pdb

PDB Name: Planeta Interterra
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 25.5.2007
Modification Date: 25.5.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

PLANETA INTERTERRA
Robin Cook

NAKLADATELSTVI IKAR

PLANETA INTERTERRA
Z anglického originálu Abduction (The Berkley Publishing Group, a division of Penguin Putnam Inc., New York 2000) přeložila Emílie Harantová Redigovala Zuzana Pokorná Fotografie na obálce Allphoto diabanka, Praha Obálku navrhla Viera Fabianová Technický redaktor David Dvořák Vydala Euromedia Group, k. s., v roce 2001 jako svou 1317. publikaci Vydání první Sazbu zhotovila Typa, spol. s r. o., Praha Vytiskly Tlačiarne BB, spol. s r. o., Banská Bystrica TS 13/34
ISBN 80-7202-806-5

Oskenoval Martin Plšek Brno

ISBN 0-7202-806-5

Kapitola 1
PERRYHO BERGMANA vzbudila z neklidného spánku podivná vibrace a okamžitě ho zachvátilo neblahé tušení. Nepříjemný zvuk mu připomněl nehty škrábající o tabuli. Otřásl se a odhodil tenkou pokrývku. Vstal, ale vibrace pokračovaly. Když nyní stál bosýma nohama na ocelové palubě, připomnělo mu to zubařskou vrtačku.
Pod tím rozpoznal normální bzučení generátorů lodi a víření ventilátorů klimatizace.
"Co to ksakru je?" pronesl nahlas, i když v doslechu nebyl nikdo, kdo by mu odpověděl. Dal se helikoptérou dopravit na loď Benthic Explorer večer předtím po dlouhém letu z Los Angeles přes New York do Ponta Delgada na azorském ostrově San Miguel. Prošel několika časovými pásmy a absolvoval dlouhý brifing o technických problémech, s nimiž se jeho posádka potýkala, a tak byl pochopitelně vyčerpaný. Nenadchlo ho, že byl vzbuzen po pouhých čtyřech hodinách spánku, zvláště takovouto nepříjemnou vibrací.
Sňal z vidlice sluchátko lodního telefonu a vyťukal číslo na můstek.
Zatímco čekal na spojení, vyhlížel na špičkách škvírou své VIP kajuty.
Při metru sedmdesáti se Perry nepovažoval za malého, jen si o sobě myslel, že není velký. Loď vrhala na Atlantik dlouhý stín. Perry se díval na západ přes mlhavé, klidné moře, jehož povrch připomínal obrovskou plochu tepaného cínu. Voda se zdvíhala v nízkých vlnách s širokým rozestupem.
Poklid té scény popíralo to, co se dělo pod povrchem. Počítačem řízené lodní šrouby a pomocné trysky na zádi a na přídi udržovaly Benthic Explorer nad zvolenou částí vulkanického a seismicky aktivního Středoatlantského hřebene, 18 tisíc kilometrů dlouhého rozeklaného řetězce hor, který protíná oceán. S neustálými výrony obrovského množství lávy, podmořskými explozemi páry a častými drobnými zemětřeseními byl ponořený hřeben hor pravým opakem letního klidu oceánu.
"Můstek," odpověděl Perrymu unuděný hlas.
"Kde je kapitán Jameson?" vyštěkl Perry.
"Pokud vím, ve své kajutě," oznámil hlas lhostejně.
"Co jsou ksakru ty vibrace?" domáhal se Perry.
"Nemám tušení, ale když už se na to ptáte, nejsou od dieselgenerátorů, ty bych slyšel ze strojovny. Je to zřejmě jen to vrtné zařízení. Mám jim zavolat`?"
Perry neodpověděl; prostě praštil s telefonem. Nemohl uvěřit, že člověk na můstku, ať to byl kdokoli, neměl potřebu prozkoumat ty vibrace sám. Copak mu to je jedno`? Perryho neuvěřitelně žralo, že je jeho loď řízena tak neprofesionálně, ale rozhodl se, že se tímto problémem bude zabývat později. Místo toho se soustředil na to, aby se dostal do džínsů a silného vlněného roláku. Nepotřeboval, aby mu někdo vykládal, že vibrace mohou být z vrtu. To

bylo vcelku nasnadě. Koneckonců právě problémy s vrty ho sem z Los Angeles přivedly.
Perry věděl, že sází budoucnost Benthic Marine na současný projekt: navrtání magmatické komory v horském hřebeni západně od Azor. V tomto projektu nebyli vázáni smluvně, což znamenalo, že společnost nedostávala peníze, ale utrácela, a jejich odliv byl obrovský. Perryho motivace pro tuto akci vycházela z přesvědčení, že tento čin zaujme pozornost veřejnosti, soustředí zájem na podmořský výzkum a vynese Benthic Marine do popředí oceánografického bádání. Akce ovšem bohužel nešla podle plánu.
Když se oblékl, pohlédl Perry do zrcadla nad umyvadlem v mrňavé koupelně.
Před několika lety by se tím nezdržoval. Leccos se však změnilo.
Teď se mu přehoupla čtyřicítka a zjišťoval, že rozcuchaný vzhled, kterým kdysi okouzloval, teď vyvolává dojem, že je starší a unavený.
Vlasy mu řídly a na čtení potřeboval brýle, stále ještě však měl podmanivý úsměv. Perry byl hrdý na své rovné bílé zuby, zvláště proto, že zdůrazňovaly opálení, které si pečlivě udržoval. Uspokojen svým obrazem vyšel z kajuty a pustil se chodbičkou. Když procházel kolem kajuty kapitána a prvního důstojníka, byl v pokušení na ně zabušit a vylít si svůj vztek. Věděl, že kovový povrch by rezonoval jako buben a vzbudil by spící posádku. Jako zakladatel, předseda představenstva a největší akcionář Benthic Marine očekával, že lidé budou poněkud víc kmitat, když je na palubě.
Copak je tím jediným, koho tyto vibrace znepokojily natolik, aby je šel zkontrolovat`?
Vyšel na palubu a pokusil se zjistit zdroj tohoto podivného vrnění, které se nyní mísilo se zvukem vrtné soupravy.
Benthic Explorer byla loď dlouhá 132 metrů s vysokou vrtnou věží nad ústřední vanou, jejíž otevírací dno umožňovalo spouštět vrtací zařízení přímo do moře. Kromě vrtné soupravy se loď mohla pochlubit potápěčským komplexem, batyskafem a několika dálkově ovládanými ponornými soupravami, z nichž každá byla vybavena úctyhodnou sestavou kamer a různých snímačů kombinovaných s přehrávači.
Díky tomuto zařízení a rozsáhlé laboratoři umožňoval Benthic Explorer své mateřské firmě provádět širokou paletu oceánografických studií a prací.
Perry viděl, že dveře do vrtné kabiny jsou otevřené. Vyšel z nich obrovitý muž. Zívl a protáhl se, pak si na ramenou zapnul přezky své kombinézy a nasadil si žlutou přilbu, na níž byl vpředu hůlkovým písmem nápis Dozorce směny. Dosud omámený spánkem zamířil k otočnému stolu. Zjevně nespěchal, navzdory vibracím rozechvívajícím loď.
Perry zrychlil tempo a dohonil muže právě ve chvíli, kdy se k němu přidali dva lodníci.
"Tohleto dělá už asi dvacet minut, šéfe," překřikl jeden z dělníků hluk vrtné soupravy. Všichni tři Perryho ignorovali.
Předák cosi zabručel, natáhl si těžké pracovní rukavice a křepce vykročil po úzkém kovovém roštu přes hlavní šachtu.
Jeho chladnokrevnost Perryho fascinovala. Rošt mu nepřipadal pevný a od pádu na hladinu oceánu o patnáct metrů níže ho dělilo pouze nízké, tenké zábradlí. Došel k otáčivé desce, předklonil se a obě ruce v rukavicích přiložil na rotující dutou tyč.
Nesnažil se uchopit ji pevně, jen si ji nechal prokluzovat v dlaních. Sklonil hlavu na stranu a snažil se přijít na kloub otřesům, které se nesly potrubím. Trvalo to pouze chvilku.
"Zastavte soupravu!" vykřikl obr.
Jeden z dělníků se vrátil zpátky k vnějšímu ovládacímu panelu. Během okamžiku se rotující deska prudce zastavila a vibrace ustaly. Předák se vrátil a vystoupil na palubu.
"Pro kristapána! Už je to zase rozbité. To už je pomalu jako vtip."
"Vtip je v tom, že jsme se za poslední čtyři nebo pět dní provrtali jen do hloubky šedesáti nebo devadesáti centimetrů," řekl druhý dělník.
"Drž zobák," okřikl ho obr. "Koukej sem jít a vytáhni hlavici k ústí šachty!"
Druhý dělník se přidal k prvnímu. Téměř okamžitě se ozval nový hluk mohutných strojů: na předákův příkaz byly zapojeny navijáky. Loď se mohutně zatřásla.
"Jak si můžete být jistí, že je ta součástka v tahu?" překřikoval nový hluk Perry.
Předák na něj pohlédl. "Ze zkušenosti," zakřičel a pak vykročil rázně k zádi lodi.
Perry musel popobíhat, aby mu stačil. Každý předákův krok byl dvakrát delší než jeho. Perry mu položil další otázku, ale předák ho buďto neslyšel, nebo ho ignoroval. Došli ke kajutním schůdkům a předák po nich vykročil; bral tři najednou. O dvě paluby výš vstoupil do spojovací chodby a pak se zastavil před jedněmi dveřmi s nápisem MARK DAVIDSON, VEDOUCÍ PROVOZU.
Předák hlučně zaklepal. Nejprve se místo odpovědi ozval záchvat kašle, pak ho jakýsi hlas pozval dál.
Perry se vmáčkl do malé kajuty za předákem.
"Špatné zprávy, chlapi," řekl předák. "Ta vrtná korunka bohužel zase praskla."
"Kolik je ksakru hodin`?" zeptal se Mark. Prohrábl si rozcuchané vlasy.
Seděl jen v tričku a spodkách. V obličeji byl napuchlý a hlas měl ochraptělý spánkem. Nečekal na odpověď a sáhl po krabičce cigaret. Vzduch v místnosti byl prosycen zatuchlým cigaretovým kouřem.
"Je asi šest," oznámil předák.
"Ježíši," řekl Mark. Pak se zadíval na Perryho. Překvapeně zamrkal.
"Perry? Jak to, že jsi vzhůru'?"
"Při těch vibracích se nedá spát," odpověděl Perry.
"Jakých vibracích?" zeptal se Mark. Ohlédl se na předáka, který civěl na Perryho.
"Vy jste Perry Bergman`?" zeptal se předák.
"Ještě posledně to tak bylo," potvrdil Perry. Vycítil chlapíkovy rozpaky a to mu přineslo trochu uspokojení.
"Promiňte," řekl předák.
"Nechme to být," odpověděl Perry velkoryse.

"Ta vrtná souprava se třese'?" zeptal se Mark.
Předák kývl. "Stejně jako v posledních čtyřech případech, možná trochu hůř."
"Zbyla nám už jen jedna diamantová korunka," lamentoval Mark.
"To mi nemusíte říkat," odpověděl předák.
"Jaká je to hloubka'?" zeptal se Mark.
"Od včerejška se to moc nezměnilo," povzdychl předák.
"Máme venku čtyři sta metrů potrubí. Protože dno je v hloubce skoro tři sta metrů a nejsou tam žádné sedimenty, jsme asi sto metrů ve skále, plus minus pár čísel."
"To jsem ti vysvětloval včera večer," obrátil se Mark k Perrymu. "Ještě před čtyřmi dny nám to šlo dobře. Od té doby jsme se nikam nedostali, možná půl metru nebo metr, i když jsme zničili čtyři vrtné korunky."
"Takže ty myslíš, že jsme narazili na tvrdou vrstvu`?" zeptal se Perry, protože mu připadalo, že musí něco říci.
Mark se sarkasticky zasmál. "Tvrdá se tomu snad ani říct nedá. Používáme nejlepší diamantové vrtné korunky, jaké se vůbec dělají! Ještě horší je, že před sebou máme dalších třicet metrů stejného materiálu, ať už je to co je to, než se dostaneme k magmatické komoře, přinejmenším podle našeho radaru. Při tomhle tempu tady zkysneme deset let."
"Analyzovala laboratoř horninu z poslední zlomené korunky?" zeptal se předák.
"Jo, dělali to," odpověděl Mark. "Takovou skálu nikdy předtím neviděli.
Alespoň podle Tada Messengera. Tvoří ji jeden druh krystalického olivínu, v němž by podle něj mohla být mikroskopická diamantová matrice.
Kdybychom tak mohli získat větší vzorek! Jedním z největších problémů při vrtání na moři je, že se nevracejí cirkulační vrtné kapaliny. Je to jako vrtat ve tmě."
"Mohli bychom tam dolů dostat přístroj na odběr vzorků?" zeptal se Perry.
"To by nám nebylo nic platné, když se tam nedostaneme ani s diamantovou korunkou."
"A co kdybychom získali aspoň kousíček té látky, jíž se snažíme provrtat, ze samotné korunky. Možná bychom mohli sestavit nějaký rozumný plán.
Investovali jsme do téhle akce už příliš na to, abychom ji mohli vzdát jen tak bez skutečného boje."
Mark se podíval na předáka, který pokrčil rameny. Pak se otočil zpět na Perryho. "No, vy jste šéf."
"Alespoň zatím," odpověděl Perry. Nežertoval. Říkal si, jak dlouho ještě zůstane na svém místě, pokud ten projekt k ničemu nepovede.
"Dobře," řekl Mark. Odložil cigaretu na okraj přeplněného popelníku.
"Vytáhněte ten vrták nahoru k ústí šachty."
"Chlapi už to dělají," odpověděl předák.
"A vezměte tu poslední diamantovou korunku," nařídil Mark. Sáhl po telefonu. "Řeknu Larrymu Nelsonovi, aby uvedl do provozu potápěčský systém a batyskaf. Vyměníme korunku a uvidíme, jestli se nám podaří získat lepší vzorek toho, do čeho to vrtáme."
"Tak jo," souhlasil předák. Otočil se a odešel, zatímco Mark si dal k uchu sluchátko a volal velitele potápěčů.
Perry se rovněž otočil k odchodu, ale Mark mu pokynul, aby zůstal.
Domluvil s Larrym Nelsonem a vzhlédl.
"Včera večer jsem se na té poradě o něčem nezmínil," začal, "ale myslím, že bys o tom měl vědět."
Perry polkl. V ústech měl vyschlo. Nelíbil se mu tón Markova hlasu.
Vypadalo to na další špatnou zprávu.
"Nemusí to nic být," pokračoval Mark, "ale když jsme k prozkoumání té vrstvy, kterou se snažíme provrtat, použili radar, jak jsem předtím říkal, náhodou jsme přišli na něco nečekaného. Mám ty údaje tady na psacím stole.
Chceš je vidět?"
"Jen mi to pověz," odpověděl Perry. "Na papíry se můžu podívat později."
"Podle radaru by obsah magmatické komory nebyl takový, jak jsme podle původních seismických studií předpokládali. Možná není tekutý."
"Ty žertuješ!" Tato nová informace zvýšila Perryho pochybnosti. Loni v létě objevil Benthic Explorer horský hřeben, kde nyní vrtají, náhodou.
Překvapivé na nálezu bylo to, že jako součást Středoatlantického hřebene byla tato oblast pečlivě prozkoumána Geosatem, družicí amerického vojenského námořnictva měřící gravitaci, která se využívala k vytváření obrysových map dna oceánu. Právě tato podmořská hora však radaru Geosatu nějak unikla.
Třebaže posádka Benthic Exploreru už chtěla domů, zdrželi se tu na tak dlouho, aby nad záhadnou horou několikrát přepluli. Moderním sonarem provedli předběžnou studii vnitřní struktury tabulové hory. K překvapení všech byly výsledky stejně nečekané jako přítomnost samotného útvaru.
Zdálo se, že vrchol je vyhaslá sopka s mimořádně tenkou svrchní vrstvou, jejíž tekuté jádro je pouhých 1 metrů pod dnem oceánu. Ještě překvapivější bylo, že látkou v magmatické komoře se zvuk šířil stejně jako v Mohorovičově rozhraní zvaném Moho, oné záhadné výplni mezi zemskou kůrou a zemským pláštěm. Protože se nikomu nikdy nepodařilo dostat z Moha magma, i když se o to za studené války snažili Američané i Rusové, rozhodl se Perry vrátit a provést do hory vrty v naději, že by Benthic Marine mohla být první organizací, která by nabrala vzorek roztaveného materiálu. Soudil, že analýza tohoto materiálu by vrhla světlo na strukturu a možná i původ Země. Nyní mu však vedoucí provozu Benthic Exploreru říká, že by původní seismická data nemusela být správná!
"Magmatická komora je možná prázdná," řekl Mark.
"Prázdná`?" vyhrkl Perry.
"Tedy prázdná ne," opravil se Mark. "Je naplněná nějakým stlačeným plynem nebo možná párou. Vím, že extrapolovat

data v této hloubce by znamenalo chtít toho po radarové technice příliš. Ve skutečnosti by spousta lidí řekla, že výsledky, o nichž mluvím, jsou pouhou spekulací.
Ale fakt, že data z radaru nesouhlasí se seismickými, mě znepokojuje stejně. Chci říct, že bych prostě strašně nerad vynakládal takové úsilí pouze na to, abychom získali jen trochu přehřáté páry. Nikdo z toho nebude odvázaný, nejméně tví investoři."
Perry vtahoval tvář a přemýšlel o Markových pochybnostech. Začal si přát, aby nikdy neslyšel o Mořském Olympu, jak posádka nazvala podzemní horu s plochým vrcholem, do níž se pokoušeli dostat.
"Zmínil ses o tom doktorce Newellové?" zeptal se Perry. Dr. Suzanne Newellová byla hlavní oceánografka na Benthic Exploreru. "Viděla ta data z radaru, o nichž mluvíš?"
"Nikdo je neviděl," odpověděl Mark. "Prostě jsem si jen včera všiml toho stínu na počítači, když jsem se připravoval na tvůj příjezd. Myslel jsem, že to nanesu na tom včerejším briefingu, ale pak jsem se rozhodl počkat a informovat tě o tom soukromě. Pokud sis toho náhodou nevšiml, máme tady trochu problémy s morálkou určitých členů posádky. Spousta lidí si začala myslet, že vrtat do té hory je tak trochu boj s větrnými mlýny.
Lidé začínají nadhazovat, že bychom toho měli nechat a vrátit se domů k rodinám, než skončí léto. Nechtěl jsem přilévat olej do ohně."
Perry ucítil slabost v kolenou. Vytáhl Markovu židli zpoza stolu a ztěžka na ni dosedl. Promnul si oči. Byl hladový, unavený a skleslý.
Nejraději by si nakopal za to, že vsadil tolik z budoucnosti své firmy na tak málo spolehlivé údaje, ale objev mu připadal tak nadějný. Cítil potřebu jednat.
"Hele, nerad jsem poslem špatných zpráv," řekl Mark. "Uděláme, co jsi navrhl. Pokusíme se získat úplnější obrázek o té skále, do které vrtáme.
Nedáme se zbytečně odradit."
"To je dost těžké," povzdechl Perry, "Vzhledem k tomu, kolik peněz stojí Benthic Marine držet tady tu loď. Možná bychom měli jen zredukovat ztráty."
"Co kdybys něco snědl?" navrhl Mark. "Nemá smysl vynášet nějaká ukvapená rozhodnutí na lačný žaludek. Já vlastně půjdu s tebou, když počkáš, až se osprchuju. Sakra! Než se naděješ, budeme mít další informace o té skále, na kterou jsme narazili. Pak nám možná bude jasné, co bychom měli podniknout."
"Jak dlouho bude trvat výměna korunky?" zeptal se Perry.
"Batyskaf může být do hodiny ve vodě," odpověděl Mark. "Vezmou tu korunku a nářadí dolů k ústí šachty. Dopravit tam potápěče potrvá déle, protože musí projít kompresí, než spustíme zvon. To potrvá několik hodin, možná i déle, pokud by měli nějaké zdravotní problémy. Vyměnit tu korunku není tak těžké. Celá akce by měla trvat tři nebo čtyři hodiny, možná míň."
Perry pracně vstal. "Zavolej mi do kajuty, až budeš připravený jít na snídani." Zamířil ke dveřím.
"Hej, počkej minutku!" vyhrkl Mark s náhlým nadšením. "Mám nápad, který by tě mohl povzbudit. Co kdyby ses podíval dolů v batyskafu?
Prý je to tam na té skále moc krásné, alespoň podle Suzanne. Dokonce i velitel batyskafu Donald Fuller, ten bývalý námořní důstojník, který je obvykle takový upjatý a strašně přímočarý, tvrdí, že ta scenerie je nádherná."
"Co může být tak skvělého na podmořské hoře s placatým vrcholem?" zeptal se Perry.
"Já sám jsem dole nebyl," přiznal Mark. "Ale nějak to souvisí s geologií celé oblasti. Víš, že je to součást Středoatlantského hřebene a tak.
Ale zeptej se Newellové nebo Fullera! Říkám ti, že budou mít obrovskou radost, když je požádáme, aby se vrátili tam dolů. S halogenovými světly na batyskafu a čirostí mořské vody v té hloubce je viditelnost podle nich 60 až 90 metrů."
Perry přikývl. Ponořit se na dno nebyl tak špatný nápad, protože by to nepochybně odpoutalo jeho pozornost od nynější situace a dodalo by mu to pocit, že něco dělá. Kromě toho byl v batyskafu jen jednou, u ostrova Santa Catalina, když Benthic Marine miniponorku přebírala, a byl to mimořádný zážitek. Alespoň dostane šanci uvidět tu horu, která mu působí tolik mrzutostí.
"Komu bych měl říct, že pojedu s nimi?" zeptal se Perry.
"Vezmu si to na starost," odpověděl Mark. Vstal a svlékl si tričko.
"Dám vědět Larrymu Nelsonovi."

Kapitola 2
RICHARD ADAMS vytáhl ze skříňky pytlovité spodky a kopnutím zavřel dveře. Jakmile si oblékl prádlo, narazil si svou černou pletenou čepici.
Takto vystrojen vyšel z kajuty a zabušil na dveře Louise Mazzoly a Michaela Donaghuea. Oba reagovali záplavou kleteb. Nadávky už dávno ztratily své ostří, protože tvořily podstatnou část slovníku těchto členů posádky.
Richard, Louis a Michael, profesionální potápěči, patřili k onomu typu tvrdých pijáků, kteří pravidelně riskují život svařováním pod vodou, pokud se to od nich žádá, nebo odpalováním útvarů, jako jsou korálové útesy, či výměnou vrtných korunek při podmořských vrtech. Byli to dělníci pracující pod vodou a byli na to hrdí.
Všichni tři absolvovali společně výcvik v americkém vojenském námořnictvu a rychle se spřátelili a stali se platnými příslušníky této armádní složky.
Všichni aspirovali na to, že budou brzy zařazeni do prestižních Navy Seals, ale ukázalo se, že jim to nebude dopřáno. Jejich slabost pro pivo a pěstní potyčky vysoce převyšovala tuto zálibu u jejich kolegů.
Určitým vysvětlením, byť ne omluvou, pro jejich chování by mohlo být to, že všichni tři vyrůstali s alkoholickými, surovými, hrubými, bigotními dělnickými otci, kteří bili své manželky. Příklady otců je rozhodně neuváděly do rozpaků:

trojice pohlížela na své tvrdé dětství jako na přirozený stupeň ke skutečné dospělosti.
Žádný z těch chlapů si ani letmo nevzpomněl na staré pořekadlo o jablku, které nepadne daleko od stromu.
Mužnost byla pro všechny tři rozhodující ctností. Nemilosrdně trestali každého, kdo byl podle jejich názoru méně mužný než oni a odvážil se vejít do baru, v němž zrovna popíjeli. Příkře odsuzovali "fušerské" právníky a armádní důstojníky s tlustými zadky a zatracovali i každého, koho považovali za váguse, podivína či homosexuála. Nejvíce jim vadila homosexualita a na zásadu "drž hubu a krok", kterou znali z armády, pohlíželi jako na něco směšného a brali ji jako na osobní urážku.
Třebaže se vojenské námořnictvo stavělo k potápěčům spíše shovívavě a tolerovalo chování, které by u ostatního mužstva nestrpělo, zašli Richard Adams a jeho kamarádi příliš daleko. Jednoho horkého srpnového odpoledne vyrazili do svého oblíbeného baru na sandiegském Point Loma.
Byl to namáhavý den s obtížným potápěním. Po několika rundách whisky kombinované s pivem a stejném počtu sporů o současné baseballové sezoně s pohoršením spatřili, že do baru zvesela vešla dvojice příslušníků pozemního vojska.
Podle výpovědi potápěčů u vojenského soudu si to "rozdávali" v jednom ze zadních boxů.
Skutečnost, že se jednalo o důstojníky, potápěče jen ještě více rozzuřila.
Vůbec je nenapadlo přemýšlet o tom, proč je v San Diegu, známém městě vojenského námořnictva a námořníků, dvojice důstojníků pozemního vojska.
Richard, jejich stabilní vůdce, přistoupil k boxu jako první.
Sarkasticky se zeptal, zda by se k jejich orgii mohl přidat. Důstojníci, kteří si špatně vyložili Richardova slova, jež ve skutečnosti znamenala, že mají vypadnout, se rozesmáli, popřeli jakékoli orgie a pozvali všechny na sklenku na oslavu.
Výsledkem byla jednostranná bitka, po níž oba důstojníci skončili ve vojenské nemocnici v Balboa.
Richarda a jeho přátele to přivedlo do vojenského vězení a nakonec k odchodu z námořnictva.
Důstojníci pozemního vojska totiž byli vojenští soudci z právnického útvaru JAG.
"Tak pojďte, vy hajzlíci!" křikl Richard, když se ostatní dosud neobjevovali. Pohlédl na své potápěčské hodinky. Věděl, že Nelson bude naštvaný. Do telefonu jim dal příkaz, aby se do velitelského potápěčského centra dostavili okamžitě.
První se objevil Louis Mazzola. Byl téměř o hlavu menší než Richard, který měřil bezmála 190 centimetrů. Richard Louise považoval za kuličku.
Louis měl masité rysy, vždy vypadal jako neoholený a na kulaté hlavě měl připláclé krátké tmavé vlasy. Zdálo se, jako by neměl krk, hlava jako by mu seděla přímo na rameni.
"Proč ten spěch?" zakňoural Louis.
"Budeme se potápět!" oznámil Richard.
"Co jiného by to mohlo být," postěžoval si Louis.
Michael otevřel dveře. Byl něco mezi Richardovou kostnatou siluetou a Louisovou podsaditostí. Stejně jako jeho přátelé byl svalnatý a zjevně v dobré formě. Byl rovněž stejně zanedbaný, oblečený do stejných pytlovitých kalhot. Na rozdíl od ostatních však měl na hlavě baseballovou čapku mužstva Red Sox s kšiltem dozadu. Michael pocházel z Chelsea ve státě Massachusetts a byl zapáleným fanouškem Red Sox a Bruins.
Michael otevřel ústa a chtěl si stěžovat, že ho vzbudili, ale Richard ho ignoroval a zamířil na hlavní palubu. Louis ho následoval. Michael pokrčil rameny a pak se pustil za nimi. Když scházeli po hlavních schůdcích, Louis zavolal na Richarda: "Hej, Adamsi, máš ty karty?"
"Jasně že mám karty," křikl Richard přes rameno. "Máš šekovou knížku a vysoký konto?"
"Trhni si nohou," odpověděl Louis. "Při posledních čtyřech potápěních jsi mě neporazil."
"To byl plán, víš?" odpověděl Richard. "Já jsem si tě připravoval."
"Serte na karty," houkl Michael. "Máš pornočasopisy, Mazzolo?"
"To myslíš, že bych šel pod vodu bez nich?" zeptal se Louis. "Sakra!
Málem jsem si zapomněl ploutve."
"Doufám, že sis zkontroloval, že v těch časopisech jsou holky a ne teplouši," zažertoval Michael.
Louis se prudce zastavil. Michael do něj vrazil.
"Co to ksakru meleš?" vyjel Louis.
"Jen kontroluju, jestli sis přines ty správný," řekl Michael s křivým úsměvem. "Možná si je budu chtít půjčit a nemám chuť se dívat na nějaký buzíky."
Louis prudce chňapl za vršek Michaelových kalhot. Michael reagoval tím, že levicí popadl Louise za předloktí a pravou ruku sbalil v pěst. Než mohla rvačka pokročit, vletěl mezi ně Richard.
"Nechte toho, vy pitomci!" křikl a vložil se mezi své dva přátele.
Spodním hákem srazil Louisovi ruku do strany. Ozval se zvuk trhané látky a v Louisově uvolněné dlani se objevil vytržený kus Michaelova trička. Jako býk vidící rudě se Louis pokusil protlačit se kolem Richarda.
Když se to nepodařilo, snažil se přes Richardovo rameno chytit Michaela za hlavu. Michael vyl smíchy, ale stačil uhnout.
"Mazzolo, ty debile!" vykřikl Richard. "Jen se pokouší tě vyprovokovat.
Vychladni, proboha!"
"Parchante!" zasyčel Louis. Hodil chomáč vytržené látky na svého trapiče.
Michael se znovu rozesmál.
"No tak!" řekl Richard znechuceně a pokračoval dál chodbou. Michael se sklonil a kus látky zdvihl. Předstíral, že si ji připevňuje zpátky na hruď, a Louis se proti své vůli hlasitě rozesmál. Pak se rozběhli, aby dohonili Richarda.
Když se potápěči objevili na palubě, viděli, že jeřáb zdvíhá potrubí.
"To určitě zase zlomili korunku," řekl Michael. Richard i Louis přikývli.

"Aspoň víme, co nás čeká za práci."
Vstoupili do potápěčského modulu a rozesadili se na tři skládací sedátka u dveří. Tady šéfoval Larry Nelson, muž, který řídil veškeré potápěčské akce.
Za ním, na pravé straně modulu, se po celém prostoru táhl řídicí pult.
Zde byly všechny kontrolky, měřiče a ovládací panely všech systémů.
Na levé straně vstupního otvoru modulu byly kontrolní panely a monitory pro ovládání kamery. Okno na levé straně vedlo k ústřední části šachty v lodi. A právě touto ústřední šachtou se spouštěl potápěcí zvon.
Potápěcí systém na Benthic Exploreru byl saturační, což znamenalo, že potápěči měli během jakéhokoli pobytu pod vodou absorbovat co nejvíce inertního plynu. Znamenalo to, že doba dekomprese potřebná k tomu, aby se zbavili netečného plynu, byla stále stejná bez ohledu na to, jak dlouho zůstali pod tlakem. Systém tvořily tři válcovité dekompresní komory - DC, každá široká tři a půl metru a dlouhá šest metrů.
Komory byly připojeny k sobě jako obrovské párky s dvojitými tlakovými dvířky, která je oddělovala. V každé byla čtyři lehátka, několik skládacích stolků, umyvadlo a sprcha.
Všechny komory měly po straně vstupní poklop a tlaková dvířka nahoře, na ně dosedal potápěcí zvon či modul pro osobní přepravu. Komprese a dekomprese potápěčů probíhala v komoře. Jakmile dosáhli tlaku odpovídajícího hloubce, kde měli pracovat, vyšplhali do zvonu, který se pak oddělil a ponořil se do vody. Když zvon dosáhl přiměřené hloubky, otevřeli potápěči poklop a odplavali na určenou pracovní lokalitu. Ve vodě byli potápěči připoutáni pupeční šňůrou, kterou představovaly hadice s plynem, jejž dýchali, horkou vodou, která jim vyhřívala neoprénové obleky, kabely s čidly a kabely pro komunikaci. Protože potápěči na Benthic Exploreru nosili masky plně zakrývající obličej, byla komunikace možná, i když obtížná, protože ve směsi helia a kyslíku, kterou dýchali, byl hlas zkreslený. Senzory přenášely informace o srdeční frekvenci každého potápěče a tlaku kyslíku v dýchací směsi. Všechny tři úrovně byly průběžně monitorovány v reálném čase.
Larry vzhlédl od svého psacího stolu a pohrdavě si změřil svůj druhý potápěčský tým. Nemohl uvěřit, jak zanedbaně, nestoudně a neprofesionálně vždycky vypadali. Všiml si Michaelovy furiantsky posazené baseballové čapky a roztrženého trička, ale neřekl nic. Podobně jako vojenské námořnictvo i on toleroval u potápěčů chování, jaké by u ostatních členů svého týmu nepřipustil. Tři další potápěči, kteří byli stejně nepříjemní a neukáznění, byli dosud v jedné z komor na dekompresi po posledním ponoření k ústí šachty. Při potápění do hloubky téměř tří set metrů se doba dekomprese měří na dny a nikoli hodiny.
"Mrzí mě, vy klauni, že jsem vás vzbudil z růžových snů," začal Larry.
"Trvalo vám dost dlouho, než jste sem dolů přišli."
"Musel jsem si vyčistit mezery mezi zuby," řekl Richard.
"A já jsem si musel udělat manikúru," přidal se Louis a máchl rukou.
Michael zakroutil očima s hraným znechucením.
"Hej, nezačínej s tím!" vykřikl Louis s pohledem na Michaela. Zamířil svými masitými prsty do obličeje svého přítele.
Michael uhnul.
"Tak dobře, poslouchejte, vy zvířata!" křikl Larry. "Snažte se kontrolovat.
Tohle bude ponoření do hloubky bezmála tří set metrů, kde prohlédnete a vyměníte korunku."
"Á, něco nového, šéfe`?" zeptal se Richard vysokým, ječivým hlasem.
"To už je popáté, co se bude tenhle sestup dělat, a potřetí to budeme my.
Pusťme se do toho."
"Drž zobák a poslouchej," nařídil Larry. "Teď je to trochu jiné. Napojíte na tu diamantovou korunku horninovou sondu a zkusíte obstarat pořádný vzorek toho, do čeho se snažíme provrtat."
"To zní dobře," řekl Richard.
"Urychlíme dobu komprese," oznámil Larry. "Na palubě máme nějakýho hlavouna, který spěchá na výsledky. Uvidíme, jestli vás budeme moct dostat za pár hodin dolů do hloubky. Teď chci ihned slyšet, jestli nemáte bolesti v kloubech. Nechci, aby si tu někdo hrál zbytečně na hrdinu. Jasné?"
Všichni tři potápěči kývli.
"Dáme vám tam jídlo, jakmile přijde z kuchyně," pokračoval Larry.
"Ale chci, chlapi, abyste šli na kompresi, a to znamená žádné blbnutí a žádné rvačky."
"Budeme hrát karty," oznámil Louis.
"Pokud budete hrát karty, dělejte to na svých lehátkách," řekl Larry.
"A opakuju: žádné rvačky. Pokud to nevydržíte, karty půjdou pryč. Vyjádřil jsem se jasně?"
Larry se podíval na každého z nich, a všichni tři muži odvrátili pohled.
Nikdo proti podmínkám dohody neprotestoval.
"Budu tohle vzácné mlčení brát jako souhlas," řekl Larry. "Tak, Adamsi, ty budeš červený potápěč. Donabhue, ty zelený. Mazzola bude ve zvonu."
Richard a Michael zajásali a pak si plácli zdviženými dlaněmi. Louis znechuceně vyfoukl vzduch našpulenými rty. Práce potápěče ve zvonu během operace spočívá v tom, že zůstává ve zvonu a manipuluje s lany, na nichž jsou upoutáni červený a zelený potápěč, a sleduje měřicí přístroje; do vody vstupuje pouze v nouzových případech. Třebaže tohle místo bylo bezpečnější, potápěči na něj shlíželi spatra. Rozdělení na červeného a zeleného potápěče se používalo proto, aby se zabránilo jakýmkoli zmatkům v komunikaci s lodí, které by mohly nastat, pokud by se používala křestní jména nebo příjmení. Na Benthic Exploreru se červený potápěč považoval za velitele pod hladinou.
Larry vzal ze svého psacího stolu desky s klipsem a podal je Richardovi.
"Tady je rozpis před potápěním, červený. A teď sebou hoďte a přesuňte se do komory. Chci začít s kompresí za pět

minut."
Richard si vzal desky a v čele ostatních vykročil z modulu. Venku začal Louis hned lamentovat nad tím, že má být potápěč ve zvonu, a stěžoval si, že tam byl při posledním potápění.
"Podle mě si šéf myslí, že jsi v tom nejlepší," řekl Richard a mrkl na Donaghuea. Věděl, že tím Louise dráždí, ale prostě neodolal. Ulevilo se mu, že nebyl vybrán on, protože byl na řadě.
Když skupina procházela kolem obsazené komory, všichni se na chvilku zastavili, podívali se malým okénkem a naznačili třem potápěčům uvnitř, kteří před sebou měli ještě několik dní dekomprese, že jim drží palce.
Potápěči se sice občas mezi sebou rvou, ale současně je spojuje hluboké kamarádství. Vzájemně se respektují kvůli všudypřítomným rizikům.
Izolace a nebezpečí spojené s hloubkovým potápěním je kupodivu v určitých ohledech podobné jako pobyt v družici obíhající zeměkouli. Pokud se vyskytne problém, může být nebezpečné i problematické dostat postiženého zpátky na pevnou zem.
V kompresní komoře prošel jako první úzkým kulatým vstupním otvorem na boku válce Richard. Musel se zachytit vodorovné kovové tyče, zdvihnout nohy a vstrčit je jako první do otvoru, jímž se pak dovnitř nasoukal.
Vnitřek byl zařízen prakticky, s lehátky na jednom konci a dýchacími aparaturami visícími ze stěn. Všechno potápěčské vybavení včetně neoprenových obleků, opasků se zátěží, rukavic, kukel a dalších částí výstroje bylo na hromádce mezi lehátky. Potápěčské masky byly nahoře ve zvonu se všemi hadicemi a komunikačními přípojkami. Na druhém konci kabiny byla nekrytá sprcha, toaleta a umyvadlo. Hloubkové potápění bylo společnou záležitostí prvního řádu. Žádné soukromí neexistovalo.
Louis a Michael vstoupili hned po Richardovi. Louis se vyšplhal přímo nahoru do potápěcího zvonu, kdežto Michael začal třídit materiál na podlaze.
Richard vyvolával názvy jednotlivých částí výstroje a Louis s Michaelem střídavě vykřikovali, zda tam daná věc je, a Richard to odškrtával na svém seznamu. Chybějící věci jim otevřeným poklopem podával jeden ze strážných.
Když byly čtyři stránky seznamu zkontrolovány, naznačil Richard zvednutým palcem do videokamery přimontované na stropě vedoucímu sestupu, že jsou připraveni.
"Fajn, červený," potvrdil vedoucí do interkomu, "zavři a utěsni vstupní otvor a připravte se na zahájení komprese."
Richard uposlechl. Téměř okamžitě se ozvalo syčení stlačeného plynu a ručička na analogovém měřiči tlaku začala stoupat. Potápěči se spokojeně uložili na lehátka. Richard vytáhl z kapsy kalhot balíček ohmataných karet.
Kapitola 3
PERRY VYŠEL na palubu a stoupl na rošt tvořící prodlouženou záď lodi. Měl na sobě tmavě hnědou běžeckou soupravu navlečenou přes teplou mikinu - což byl Markův nápad. Řekl Perrymu, že tohle měl na sobě on když byl naposledy v batyskafu.
Prostor byl stísněný, takže čím pohodlnější je oblečení, tím lépe, a vrstvení je dobré, protože dole může být zima. Vnější teplota vody byla jen asi čtyři a půl stupně Celsia, a bylo by pošetilé vyplýtvat příliš mnoho elektřiny z akumulátoru na topení.
Perryho chození po roštu nejprve znervózňovalo, protože viděl na hladinu oceánu zhruba patnáct metrů pod sebou. Voda vypadala chladně a měla šedozelený nádech. Perry se otřásl navzdory příjemné okolní teplotě a v duchu se ptal, zda se vůbec má cesty pod hladinu zúčastnit.
Neblahé tušení, s nímž se vzbudil, se vrátilo, takže se mu vzadu na krku zježily chloupky. I když netrpěl přímo klaustrofobií, nikdy se necítil dobře uzavřený v těsném prostoru, jakým je vnitřek batyskafu. Ve skutečnosti patřily k Perryho nejhroznějším zážitkům z dětství vzpomínky na to, jak ho jeho starší bratr našel schovaného pod pokrývkami. Bratr deky neodkryl, ale místo toho na něj skočil a na chvilku, která Perrymu připadala jako věčnost, ho nenechal vylézt. Perry míval dodnes děsivé sny, v nichž byl ukryt v látkovém vězení se zoufalým pocitem, že se co nevidět udusí.
Perry se zastavil a zadíval se na malou ponorku usazenou na sedlech až úplně na zádi lodi. Nad ní se skláněl velký jeřáb, který dokázal plavidlo zvednout nad vodu a položit ho na hladinu. Kolem batyskafu se rojili dělníci jako včely kroužící kolem úlu. Perry věděl dost, aby poznal, že provádějí prohlídku před spuštěním. Ulevilo se mu, že plavidlo vypadá podstatně větší, než když je ve vodě - což poněkud otupilo jeho nově probuzenou klaustrofobii.
Batyskaf nebyl tak mrňavý jako řada ostatních. Byl patnáct metrů dlouhý, tři a půl metru široký a měl vypouklý tvar, takže vypadal jako ocelový buřtík s laminátovou nástavbou. Měl čtyři okénka z dvacet centimetrů silných kónických tabulek plexiskla: dvě vpředu a jedno po obou stranách.
Hydraulická manipulační ramena složená pod přídí mu dodávala vzhled obrovského korýše. Plášť byl natřen tmavočerveně s bílými nápisy po stranách velitelské věže. Jmenoval se Okeanos po řeckém bohovi moře.
"To je hezká malá potvůrka, co?" ozval se jakýsi hlas.
Perry se otočil. Za ním stál Mark.
"Možná bude lepší, když se nakonec přece jen neponořím," řekl Perry a snažil se, aby to znělo ležérně.
"Pročpak?" podivil se Mark.
"Nechci obtěžovat," odpověděl Perry. "Přijel jsem sem pomoct, ne překážet.
Jsem si jistý, že velitel bude raději, když se mu tam nebude motat cosi jako turista."
"Kecy!" odpověděl Mark bez váhání. "Donald a Suzanne jsou moc rádi, že jedeš taky. Mluvil jsem s nimi před dvaceti minutami a sami mi to říkali.
Donald je vlastně tamhle na tom lešení. Dohlíží na připojení ke spouštěcímu jeřábu. Pochopil jsem, že ses s ním nikdy nesetkal."
Perry sledoval Markův ukazováček. Donald Fuller byl Afroameričan s vyholenou hlavou, knírkem tenkým jako tužka a

působivě svalnatou postavou. Měl na sobě čerstvě nažehlenou tmavomodrou kombinézu s nárameníky a lesklým štítkem se jménem. I na dálku mohl Perry ocenit jeho vojenské vystupování, zvláště když slyšel jeho hluboký baryton a úsečný, věcný způsob mluvy, když uděloval příkazy. Při nynější operaci nebude pochyb o tom, kdo tu velí.
"Tak pojď," vyzval ho Mark, než se Perry zmohl na odpověď. "Představím tě."
Perry se dal váhavě odvést k batyskafu. Bylo nabíledni, že se mu nepodaří vyvléci se z cesty v Okeanu, aniž by ztratil tvář. Musel by připustit svůj strach, a to podle něj nebylo zrovna namístě. Kromě toho se mu jeho první cesta v batyskafu líbila, i když to bylo jen v devadesátimetrové hloubce u přístavu Santa Catalina, tedy něco zcela jiného než uprostřed Atlantiku.
Jakmile byl Donald spokojený s připojením batyskafu k zvedacímu kabelu, seskočil z lešení a začal obcházet plavidlo. Třebaže za kontrolu před ponořením nesl odpovědnost tým na lodi, chtěl si Donald prohlédnout všechna případná poškození tlakového trupu na vlastní oči. Mark a Perry ho dostihli na přídi. Mark představil Perryho jako šéfa Benthic Marine.
Donald scvakl podpatky a zasalutoval. Než si Perry uvědomil, co dělá, zasalutoval rovněž. Nevěděl ovšem, jak salutovat; v životě toto gesto neudělal. Připadal si zrovna tak směšně, jak zřejmě vypadal.
"Těší mě, že vás poznávám, pane," pronesl Donald. Stál rovně, jako by spolkl pravítko, rty měl stisknuté a chřípí zdvižené. Perrymu připomínal vojáka před bitvou.
"Těší mě," řekl Perry. Pokynul k Okeanu. "Nechci vás rušit."
"Bez problémů, pane," odpověděl rázně Donald.
"Ani se s vámi nemusím potápět," pokračoval Perry. "Nechtěl bych překážet.
Vlastně..."
"Nebudete překážet, pane," ujistil ho Donald.
"Vím, že to je pracovní ponoření," trval na svém Perry. "Nechtěl bych odvádět vaši pozornost."
"Když řídím Okeanos, nikdo neodvede mou pozornost od práce, pane!"
"To oceňuji," řekl Perry. "Ale vůbec se neurazím, kdybyste měl pocit, že bych měl zůstat nahoře. Jsem schopný to pochopit."
"Těším se, že vám budu moci ukázat, co tohle plavidlo umí, pane."
"No, děkuju," odpověděl Perry, který si uvědomil marnost své snahy se elegantně vymluvit.
"Potěšení je na mé straně, pane," řekl rázně Donald.
"Nemusíte mi říkat pane," dodal Perry.
"Ano, pane!" odpověděl Donald. Pak se mu ústa zformovala do úzkého úsměvu, když si uvědomil svá slova. "Tedy ano, pane Bergmane."
"Říkejte mi Perry."
"Ano, pane," odpověděl Donald. Pak se zase usmál, když si uvědomil že se během pár vteřin dvakrát přeřekl. "Je pro mě těžké měnit způsoby."
"To vidím," odpověděl Perry. "Myslím, že se moc neseknu, když si tipnu, že jste načerpal zkušenosti pro tuto práci na vojně."
"Přesně tak," odpověděl Donald. "Pětadvacet let služby na ponorce."
"Jako důstojník?" zeptal se Perry.
"Ano. Odešel jsem do výslužby jako velitel."
Perry sklouzl pohledem k batyskafu. Když se teď smířil s nadcházejícím ponořením, chtěl se ujistit. "Jak pracuje Okeanos?"
"Bezvadně," odpověděl Donald.
"Takže je to dobrá ponorka?" zeptal se Perry. Poklepal na chladný ocelový trup plavidla.
"Ta nejlepší," odpověděl Donald. "Nejlepší ze všech, co jsem kdy řídil, a už toho byla pěkná řádka."
"Není to tak, že si prostě jen chválíte to své?" zeptal se Perry.
"Vůbec ne," odpověděl Donald. "Především se může ponořit nejhlouběji ze všech plavidel s lidskou posádkou, která jsem kdy řídil. A jak jistě víte, má prověřenou provozní hloubku šest tisíc metrů a do deseti tisíc jí nehrozí rozdrcení. Ale i to klame. Vzhledem k bezpečnostní rezervě bychom se pravděpodobně mohli bez problémů ponořit až na dno Mariánského příkopu."
Perry polkl. Když uslyšel pojem rozdrcení, znovu ho zamrazilo jako před několika minutami.
"Co kdybyste Perryho stručně informoval i o ostatních parametrech Okeanu?" navrhl Mark. "Jen abyste mu osvěžil paměť."
"Jistě," odpověděl Donald. "Ale chvilku vydržte." Přiložil si ruce k ústům a zavolal na jednoho z dělníků dokončujících prověrku před ponořením:
"Zkontrolovali jste vnitřní videokamery?"
"Samozřejmě," odpověděl dělník.
Donald soustředil pozornost opět na Perryho. "Plavidlo má výtlak 68 tun a místo pro dva piloty, dva pozorovatele a šest dalších pasažérů.
Máme rezervní kapacitu pro potápěče, a pokud by to bylo zapotřebí, můžeme se propojit s kompresními komorami.
Máme zásoby na maximálně 216 hodin.
Zdrojem energie jsou stříbro-zinkové akumulátory. Pohon zajišťuje vrtule, tedy nastavitelný lodní šroub, schopnost manévrovat však zvyšují také malé vertikální a horizontální pomocné vrtule ovládané dvěma identickými joysticky.
Máme různé sonary, geologický radar, protonový magnetometr a termistory. K snímacímu zařízení patří zaměřitelné kombinované videokamery s rekordéry. Komunikaci zajišťuje povrchové FM rádio a hydrofon, tedy podvodní telefon.

Navigace je inerční."
Donald se zarazil a pohledem spočinul na batyskafu. "Myslím, že to je to základní. Nějaké otázky?"
"Zatím ne," vyhrkl Perry. Bál se, že by se Donald mohl zeptat na něco jeho. To jediné, co si Perry z celého monologu zapamatoval, byl údaj o deseti tisících metrů, v nichž hrozí rozdrcení.
"Připraveni spustit Okeanos!" ozvalo se z mikrofonu.
Donald odvedl Perryho a Marka od plavidla. Zdvihací lano se napjalo.
Batyskaf se se zapraštěním zvedl z paluby. Aby se nerozhoupal, přidržovalo ho několik spouštěcích lan připevněných k úponům na plášti.
Pohyb jeřábu, který snímal plavidlo ze zádi lodi a začal ho spouštět na vodu, provázelo pronikavé skřípění.
"Á, tady nám jde doktorka," řekl Mark.
Perry se krátce ohlédl. Z hlavních dveří vedoucích do nitra lodi se vynořila postava. Perry se rychle podíval podruhé. Viděl Suzanne Newellovou předtím jen jednou, když předkládala původní seismické studie o Mořském Olympu. Ale to bylo v L.A., kde nebyl nedostatek krásných lidí. Zde uprostřed oceánu na účelně zařízeném Benthic Exploreru s posádkou tvořenou takřka stoprocentně zanedbanými muži čněla jako lilie ze záhonu plevele. Blížila se jí třicítka, byla plná energie a vypadala sportovně. Na sobě měla podobnou kombinézu jako Donald a vyzařovala z ní oslnivá ženskost, která byla absolutním protikladem mužného dojmu, jakým působil Donald. Na hlavě měla tmavomodrou baseballovou čapku se zlatým copánkem na štítku a nápisem Benthic Explorer našitým na dýnku čapky. Zpod čapky vzadu visel ohon hustých, lesklých kaštanových vlasů.
Suzanne spatřila skupinku a zamávala, pak zamířila jejich směrem.
Když se k nim blížila, Perry zvolna otevřel ústa a Markovi tato reakce neunikla. "Nevypadá špatně, že?" zeptal se.
"Je skutečně hezká," připustil Perry.
"Jo, počkej pár dní," řekl Mark. "Čím déle jsme venku, tím je lepší.
Docela kus na oceánografku, co?"
"Nesetkal jsem se s příliš mnoha oceánografy," řekl Perry. Náhle si pomyslel, že to ponoření nebude možná tak strašné.
"Škoda že není doktorka medicíny," zamumlal Mark. "Docela rád bych si od ní nechal vyšetřit kýlu."
"Pokud dovolíte, budu pokračovat v přípravě Okeanu na ponoření," vložil se do jejich rozhovoru Donald.
"Jistě," odpověděl Mark. "Ta nová vrtná korunka a horninová sonda budou za chvilku nahoře a já je dám rovnou naložit."
"Jistě, pane!" odpověděl Donald se zasalutováním. Vrátil se do rohu prodloužené paluby a pohlédl na klesající batyskaf.
"Je trochu kožený," upozornil Mark, "ale jinak je to neskutečně spolehlivý pracant."
Perry neposlouchal. Nemohl spustit oči ze Suzanne. Chůzi měla nesmírně pružnou, úsměv přátelský a vřelý. Levou rukou si tiskla na prsa dvě velké knihy.
"Pan Perry Bergman!" vykřikla Suzanne a natáhla pravici. "Moc mě potěšilo, když jsem se dověděla, že přiletíte na loď, a jsem nadšená, že se s námi ponoříte. Jak se daří? Určitě se vzpamatováváte z toho dlouhého letu."
"Cítím se dobře, díky," odpověděl Perry a potřásl si s oceánografkou rukou. Pak podvědomě zdvihl ruku, aby se ujistil, že má vlasy přečesané přes řidnoucí místo na temeni hlavy. Všiml si, že Suzanne má stejně bílé zuby jako on.
"Po našem setkání v Los Angeles už jsem se nedostala k tomu, abych vám řekla, jak mě potěšilo, že jste se rozhodl vrátit se s Benthic Explorerem k Mořskému Olympu."
"To jsem rád," řekl Perry a usmál se. Okouzlily ho Suzanniny oči. Nedokázal určit, zda jsou modré nebo zelené. "Jen bych si přál, aby ty vrty probíhaly s větším úspěchem."
"Mrzí mě to," přiznala Suzanne. "Ale ze svého osobního, sobeckého hlediska musím přiznat, že jsem tady spokojená. Mořský hřeben má fascinující okolí, jak brzy uvidíte, a kvůli problémům při vrtání se dostávám tam dolů. Takže ode mě žádné stesky neuslyšíte."
"Jsem rád, že aspoň někdo je se situací spokojený," řekl Perry. "Co je tak fascinujícího zrovna na tomhle mořském hřebeni?"
"Geologické složení," odpověděla Suzanne. "Znáte čedičové valy?"
"To bych říct nemohl," připustil Perry. "Jen bych předpokládal, že budou z čediče." Sebevědomě se zasmál a usoudil, že její oči jsou světle modré a odráží se v nich zeleň okolního oceánu. Uvědomil si rovněž, že se mu líbí úspornost, s jakou používala make-up. Zjevně si jen lehce přetáhla rty rtěnkou. Kosmetika byla pro Perryho a jeho ženu bolavým místem. Jeho manželka pracovala jako vizážistka ve filmovém studiu a k Perryho nelibosti se silně líčila i sama. Jejich dcery, jimž bylo teď jedenáct a třináct, se řídily matčiným příkladem. Celá záležitost přerostla v ostrý spor, v němž měl Perry jen nepatrnou šanci zvítězit.
Suzanne se usmála srdečněji. "Čedičové valy jsou skutečně z čediče.
Vytvářejí se, když je roztavená hornina vytlačována trhlinami v zemské kůře. Některé z nich vás fascinují svou pravidelností, protože vypadají, jako by byly vyrobeny lidskou rukou. Jen počkejte a uvidíte."
"Promiňte, že přerušuji," vmísil se Donald. "Okeanos je připraven se ponořit a my bychom měli být na palubě. I při klidném moři je nebezpečné, když je batyskaf příliš dlouho připoután těsně u lodi."
"Jistě," odpověděla Suzanne rázně. Bryskně zasalutovala, ale na rtech jí zahrál lehce posměšný úsměv. Donalda to nepobavilo. Věděl, že si z něj střílí.
Suzanne pokynula Perrymu, aby sešel před ní po hlavní chodbě, která vedla k záďové plošině. Perry vykročil, ale zaváhal, protože mu po páteři přeběhlo další bezděčné zamrazení. Navzdory své snaze ujistit se o bezpečnosti batyskafu a přes očekávání Suzanniny příjemné společnosti se neblahá předtucha vrátila jako studený průvan v podzemní kryptě - jak podle jeho přesvědčení musel vnitřek Okeanu působit. Cosi mu říkalo, že je blázen, když se

uprostřed Atlantského oceánu nechá zavřít do člunu, který už je ponořený.
"Minutku!" řekl Perry. "Jak dlouho zůstaneme pod vodou?"
"Může to trvat jen pár hodin," odpověděl Donald. "Nebo dokud se vám to bude líbit. Obvykle zůstáváme dole s potápěči."
"Proč se ptáte?" podivila se Suzanne.
"Protože..." Perry hledal nějaké přijatelné vysvětlení. "Protože musím zavolat zpátky do kanceláře."
"V neděli`?" zapochybovala Suzanne. "Kdo je v neděli v kanceláři`?"
Perry cítil, že znovu rudne. Mezi nočními lety z New Yorku na Azory se mu pomíchaly dny. Nejistě se zasmál a poklepal si na hlavu.
"Zapomněl jsem, že je neděle. To musí být začátek Alzheimera."
"Vyrazíme!" oznámil Donald a začal sestupovat na spodní plošinu.
Perry šel za ním, krok za krokem, a připadal si jako směšný zbabělec.
Pak proti svému lepšímu přesvědčení zvolna vstoupil na lávku. Šokovalo ho, kolik pohybu je na moři, které se zdálo tak klidné.
Můstek vedl přímo k vrcholu věžičky Okeana. Paluba batyskafu byla na úrovni vodní hladiny, protože měla už téměř neutrální vztlak. Perry se protáhl dvířky. Když sestupoval dolů do batyskafu, musel se těsně přimknout k ledovým příčkám ocelového žebříku.
Vnitřek byl zrovna tak těsný, jak ho varoval Mark. Perry začal pochybovat o tvrzení, že je zde místo pro deset lidí. Museli by být namačkáni jako sardinky. Stěny batyskafu byly zaplněny měřidly, displeji a spínači, což zesilovalo dojem stísněnosti. Nebylo snad centimetru, na němž by se neleskl ciferník nebo knoflík. V záplavě elektronického vybavení se čtyři okénka zdála mrňavá. Svěží vzduch byl jediným pozitivním prvkem.
V pozadí rozpoznal Perry bzučení ventilátoru.
Donald nasměroval Perryho do nízké židle přímo za svým křeslem na levoboku. Před sedadlem pilota bylo několik velkých monitorů, jejichž počítače uměly vytvářet virtuální obrazy mořského dna, jež pomáhaly při navigaci. Donald pečlivě kontroloval zařízení a elektrické systémy a používal při tom FM vysílačku k dorozumívání s Larrym Nelsonem v potápěčském modulu.
Perry uslyšel, jak se dvířka nahoře s bouchnutím zavřela. Pak následovalo typické cvaknutí. O několik okamžiků později slezla dolů Suzanne daleko svižněji než Perry. Zvládla to dokonce i s dvěma velkými knihami v rukou.
Popošla k Perrymu a podávala mu je.
"Přinesla jsem vám tohle," řekla. "Ta tlustá je o živých tvorech v oceánu a ta druhá je o mořské geologii. Myslela jsem, že byste třeba mohl mít chuť najít si něco z toho, co uvidíme. Nechceme, abyste se nám tu nudil."
"To je od vás pozorné," odpověděl Perry. Suzanne to nemohla chápat: měl příliš velký strach na to, aby se mohl nudit. Připadal si stejně, jako když seděl v letadle těsně před startem: vždycky tu byla možnost, že příštích několik minut bude jeho posledních.
Suzanne se usadila v pilotním křesle na pravoboku. Záhy nato začala přehazovat spínače a hlásit údaje Donaldovi. Bylo zjevné, že oba pracují jako sehraný tým. Jakmile se Suzanne připojila ke kontrole před ponořením, začaly stísněným prostorem vibrovat znepokojivé, bzučivé zvuky.
Byl to jedinečný zvuk, který si Perry spojoval s filmy o ponorkách z druhé světové války.
Perry se znovu zachvěl. Na okamžik zavřel oči a pokusil se nemyslet na své dětské trauma, kdy ho jeho bratr držel pod přikrývkami. Ale trik nepomáhal. Vyhlédl okénkem vlevo a snažil se přijít na to, proč má pocit, že činí nejhorší rozhodnutí svého života, když se vydává na tuto krátkou rutinní cestu pod vodu. Věděl, že to nemá nic společného s rozumem protože je s profesionály, pro něž je potápění rutinou. Věděl, že batyskaf je spolehlivý a že nedávno zaplatil za jeho rekonstrukci.
Perry sebou trhl. Doslova před očima se mu v okénku objevil maskovaný obličej. Perrymu unikl ze rtů mimovolný zděšený výkřik, než si uvědomil, že se dívá do tváře žabího muže z obsluhy batyskafu. O chvilku později uviděl Perry i další potápěče. V pomalém podvodním baletu rychle odpojovali manipulační lana. Na trup se zvenčí ozvalo zaklepání.
Okeanos byl volný.
"Signál k spuštění přijat," řekl Donald do mikrofonu. Mluvil s vedoucím spouštěcího týmu na prodloužené zadní části lodi. "Žádám povolení k odražení od lodi."
"Povolení uděleno," odpověděl odhmotněny hlas.
Perry ucítil, že se k pasivnímu houpání a škubání batyskafu přidává ještě lineární pohyb. Přitiskl nos k okénku a uviděl, že mu Benthic Explorer mizí z dohledu. S obličejem dosud přitisknutým k plexisklu pohlédl do hloubek oceánu, kam měl sestoupit. Slunce provádělo podivné optické triky, když odráželo zvlněnou hladinu a vyvolávalo u Perryho představu, že zírá do chřtánu nekonečna.
Zachvěl se a znovu si uvědomil, že je zranitelný jako nemluvně. Do tohoto nepřátelského prostředí, kde nebyl pánem svého osudu, ho zatáhla směsice ješitnosti a hlouposti. Třebaže nebyl nábožensky založený zjistil, že se modlí, aby ta malá projížďka pod vodou byla krátká, příjemná a bezpečná.

Kapitola 4
"ŽÁDNÝ KONTAKT," odpověděla Suzanne na Donaldovu otázku, zda ozvy ze sonaru neukazují nějaké nečekané překážky pod Okeanem. I když pluli na otevřeném moři, součástí prověrky před ponořením bylo zjištění, zda se pod nimi tajně nepohybuje nějaká jiná ponorka.
Donald vzal mikrofon VHF vysílačky a navázal spojení s Larrym Nelsonem v potápěčském modulu. "Odpoutali jsme se od lodi. Kyslík je zapnutý, čističky jsou zapojené, poklop je zavřený, hydrofon v provozu, spojení s lodí je normální a

sonar čistý. Žádáme o dovolení k ponoření."
"Máte aktivovaný akustický maják?" zeptal se Larryho hlas v rádiu.
"Samozřejmě," odpověděl Donald.
"Ponoření povoleno," odpověděl Larry, jehož hlas nepatrně zkreslovala statická elektřina. "Hloubka k ústí vrtu je zhruba 300 metrů.
Šťastnou cestu."
"Rozumím," odpověděl Donald.
Chtěl zrovna zavěsit mikrofon, když Larry dodal: "Kompresní kabina se blíží k předepsané hloubce, takže potápěcí zvon okamžitě vyrazí. Řekl bych, že potápěči budou na místě za půl hodiny."
"Budeme čekat," řekl Donald. "Konec." Zavěsil mikrofon. Pak ke svým kolegům dodal: "Tak dolů! Napusťte hlavní zátěžové nádrže!"
Suzanne se předklonila a otevřela uzávěr. "Napouštím zátěžové nádrže," opakovala, aby nemohlo dojít k nedorozumění. Donald to zapsal do svých záznamů.
V sousední místnosti se ozval zvuk připomínající sprchu: do zátěžových nádrží Okeana se hrnula chladná voda z Atlantiku. Za několik okamžiků vztlak plavidla prudce poklesl, a když se dostal do minusových hodnot, batyskaf tiše vklouzl pod hladinu.
Po několik příštích minut měli Donald a Suzanne plné ruce práce, protože si ověřovali, že všechny systémy dosud pracují normálně. Jejich rozhovor se omezil na provozní hantýrku. Podruhé prolétli větší část seznamu kontrol před ponořením, zatímco rychlost batyskafu se zvyšovala na konečných třicet metrů za minutu.
Perry se zaměstnával tím, že vyhlížel z okénka batyskafu. Barva přešla z původní zelenkavě modré na rychle houstnoucí indigo. Když se po pěti minutách podíval nahoru, viděl pouze modry přísvit. Dole zívala tmavě fialová přecházející do černi. Vnitřek Okeana se v příkrém kontrastu k tomu koupal v chladném elektronickém svitu ze spousty monitorů a ukazatelů.
"Myslím, že máme předek trochu těžký," řekla Suzanne, jakmile zkontrolovali všechna elektronická zařízení.
"Souhlasím," přitakal nevzrušeně Donald. "Pokračuj a vyrovnej zátěž za pana Bergmana."
Suzanne zapnula další knoflík. Ozvalo se bzučení.
Perry se mezi oba lodivody předklonil. "Jak to myslíte, ‚vyrovnat zátěž` za mě?" Vlastní hlas připadal divně i jemu samému. Polkl, aby se zbavil pocitu sucha v hrdle.
"Máme variabilní zátěžový systém," vysvětlila Suzanne. "Je naplněny olejem, a já přečerpávám část na záď, abych vyrovnala vaši váhu vpředu."
"Aha!" přitakal Perry. Opřel se dozadu. Jako inženýr rozuměl fyzice.
Ulevilo se mu rovněž, že mu nepředhazují jeho opatrnost, kterou v něm iracionálně vzbuzoval podvědomý strach.
Když byla Suzanne spokojená se seřízením plavidla, vypnula variabilní čerpadlo zátěžové komory. Pak se otočila k Perrymu. Záleželo jí na tom, aby jeho ponoření k podmořské hoře dopadlo co nejlépe. Až budou zpátky na lodi, doufala, že ho přemluví, aby k podmořské hoře prováděli čistě výzkumné expedice. Momentálně se dostávala dolů pouze při výměnách vrtáku.
Marka Davidsona se jí o hodnotě výzkumnych expedic přesvědčit nepodařilo.
Suzanniny obavy zvyšovaly šířící se pověsti o tom, že vrty budou pro technické problémy zastaveny. Od Mořského Olympu by pak odjeli dříve, než by ho stačila blíže prozkoumat. To bylo to poslední, co chtěla, a nejen s ohledem na své profesionální zájmy. Než odjela na nynější projekt, ukončila definitivně - jak alespoň doufala - nezdravý, poněkud nestabilní vztah s budoucím hercem. Návrat do Los Angeles by bylo to poslední, co by si momentálně přála. Náhlé zjevení Perryho Bergmana jí připadlo jako dar z nebes. Mohla celou věc dotáhnout do konce.
"Cítíte se příjemně?" zeptala se Suzanne.
"Nikdy v životě jsem se necítil lépe," ujistil ji Perry.
Suzanne se usmála navzdory zjevnému sarkasmu v Perryho odpovědi.
Situace nevypadala dobře. Šéf Benthic Marine byl pořád ještě nervózní, což bylo patrné z toho, jak křečovitě svíral obě opěradla sedadla, jako by z něj chtěl vyskočit. Knihy, které se obtěžovala přinést, ležely neotevřené na roštu podlahy. Suzanne na okamžik zkoumala napjatého šéfa, který se díval všude jinde, jen ne jí do očí. Nedokázala odhadnout, zda Perryho úzkost pramení z toho, že je v batyskafu, nebo je pouze odrazem jeho osobnosti.
I při jejich prvním setkání před šesti měsíci se jí zdál mírně výstřední, ješitný a nervózní. Zjevně nebyl její typ a navíc byl tak malý, že se mu i v teniskách dívala rovnou do očí. Třebaže měli jen málo společného, zvláště vzhledem k tomu, že on byl inženýr a podnikatel, kdežto ona byla vědecká pracovnice, věřila, že bude naslouchat jejím argumentům. Reagoval už koneckonců kladně na její žádost, aby se Benthic Explorer vrátil k Mořskému Olympu, i kdyby to bylo jen kvůli navrtání magmatické komory.
Mořský Olymp zaměstnával Suzanne už téměř rok. Na jeho existenci narazila v době, kdy Benthic Explorer mířil zpátky do přístavu a ona z dlouhé chvíle přetočila boční sonar lodi. Zpočátku nedokázala vysvětlit, proč tak obrovskou, zjevně vyhaslou sopku neobjevil Geosat. Ale teď, když se k němu v batyskafu čtyřikrát ponořila, byla navíc fascinována geologickými formacemi na jeho plochém vrcholu, zvláště proto, že se jí dostalo pouze příležitosti bádat v bezprostřední blízkosti ústí vrtu. Pak se však objevil nejzáhadnější fakt, kdy měla určit stáří horniny, která uvízla ve zlomené vrtné korunce.
Suzanne výsledky ohromily a přišly jí daleko záhadnější než zjevná tvrdost skály. Vzhledem k poloze hory poblíž Středoatlantského hřebene očekávala, že vzorek bude starý zhruba sedm set tisíc let. Místo toho svědčily zkoušky asi o čtyřech miliardách let!
Protože věděla, že nejstarší horniny, které se kdy nalezly na zemském povrchu nebo na dně oceánu, jsou podstatně

mladší, usoudila Suzanne, že je buďto poškozený přístroj nebo že udělala nějakou hloupou chybu v postupu. Protože se nechtěla zesměšnit, rozhodla se nechat si výsledky pro sebe.
S pedantickou péčí pak strávila hodiny překalibrováváním celého zařízení a poté jím pořád dokolečka projížděla další vzorky. K jejímu ohromení se všechny od sebe lišily o tři či čtyři miliony let. Protože stále ještě věřila, že porucha musí být v přístroji, přiměla Suzanne hlavního laboratorního technika Tada Messengera, aby ho překalibroval. Když znovu projela vzorek, lišil se výsledek o několik milionů let od předchozího. Suzanne, stále nejistá, se smířila s tím, že počká, dokud se nevrátí do L.A., kde může využít zařízení na univerzitě. Výsledky si zatím schovávala ve své zásuvce na lodi. Snažila se nedělat ukvapené závěry, ale její zájem o Mořský Olymp stoupal.
"V termoskách máme horkou kávu, pokud byste chtěl," nabídla. "Ráda vám ji přinesu."
"Myslím, že se budu cítit líp, když zůstanete u kontrolek," odpověděl Perry s předstíraným úsměvem.
"Donalde, co kdybys alespoň na chvilku zapnul vnější světla," nadhodila Suzanne.
"Jsme teprve na sto padesáti metrech," odpověděl Donald. "Není tu nic tak pozoruhodného k vidění."
"Je to první sestup pana Bergmana do oceánu," namítla Suzanne. "Měl by vidět plankton."
"Říkejte mi Perry," navrhl Perry. "Proč zachovávat oficiality, když jsme tady namačkaní jako sardinky?"
Suzanne vzala Perryho nabídku neformálnosti s úsměvem. Mrzelo ji jen, že Perry tak zjevně nemá z cesty požitek.
"Donalde, buď tak laskavý a zapni světla," požádala Suzanne.
Donald poslechl bez dalších slov. Natáhl ruku a zmáčkl spínač vnějších halogenových lamp. Perry otočil hlavu a vyhlédl ven.
"Vypadá to jako sníh," konstatoval.
"Jsou to biliony organismů planktonu," vysvětlila Suzanne. "Protože jsme stále ještě v epipelagické zóně, je to zřejmě většinou fytoplankton, tedy rostlinný plankton, v němž může probíhat fotosyntéza. Společně s modrozelenými řasami jsou tyto organismy základem celého potravního řetězce v oceánu."
"To mě těší," odpověděl Perry.
Donald vypnul světlo. "Nemá smysl vypotřebovávat omezenou energii akumulátorů na takovouto reakci," vysvětlil Suzanne tiše.
V temnotě, která se poté rozhostila, viděl Perry záblesky tlumené neonové zeleně a žluté jiskry. Zeptal se Suzanne, co to je.
"To je bioluminiscence," vysvětlila Suzanne.
"Je to plankton?" zeptal se Perry.
"Mohl by byt," odpověděla Suzanne. "Pokud ano, mohlo by jít o dinotlagellata. Mohli by to samozřejmě byt rovněž drobní korýši nebo ryby.
Poznačila jsem vám žlutě tu pasáž o bioluminiscenci v té knize o podmořském životě."
Perry kývl, ale vůbec se nesnažil text vyhledat.
Hezký pokus, pomyslela si Suzanne chmurně. Její optimismus, pokud jde o zajištění toho, aby se Perry bavil, viditelně klesal.
"Okeane, tady je Benthic Explorer," ozval se v reproduktoru Larryho hlas. "Navrhujeme kurs 270 stupňů při padesáti ampérech na dvě minuty."
"Rozumím," odpověděl Donald. Rychle upravil kurs joysticky a změnil výkon přiváděny k lodnímu šroubu na navrhovaných padesát ampérů.
Pak zaznamenal změnu do svého výkazu.
"Larry si zjistil naši pozici tím, že vysledoval náš bzučák a dal ho do vztahu k hydrofonům na dně," vysvětlila Suzanne.
"Tím, že jedeme vpřed a současně klesáme, dojedeme na dno přímo u ústí vrtu. Je to, jako bychom mířili k cíli."
"Co budeme dělat, dokud nedorazí potápěči?" zeptal se Perry. "Jenom sedět a točit palci?"
"Těžko," odpověděla Suzanne. Vynutila další úsměv a strojeně se zasmála.
"Vyložíme vrták a nástroje, které vezeme. Pak se obrátíme. V tom okamžiku budeme mít dvacet až třicet minut na to, abychom se porozhlédli kolem.
A to si podle mě skutečně vychutnáte."
"Nemůžu se dočkat," řekl Perry s jistou dávkou sarkasmu, který Suzanne začínal nahánět hrůzu.
"Ale já nechci, abyste kvůli mně podnikali cokoli mimořádného. Prostě se nesnažte udělat na mě dojem. Já už mám dojmů plnou hlavu."
Náhle se monotónní bzukot sonaru změnil. Batyskaf se blížil ke dnu a krátkovlnný přímý sonar měl stabilní kontakt. Na malé obrazovce se ukázalo ústí vrtu a potrubí plazící se zespodu. Donald odhodil několik zátěžových závaží a klouzavé klesání batyskafu se zpomalilo. Pak začal opatrně upravovat variabilní zátěžový systém tak, aby dosáhl neutrálního vztlaku.
Donald pilně přečerpával olej a Suzanne zatím sáhla za sebe a pustila malý CD přehrávač. Byla to součást jejího plánu. Náhle se v nitru batyskafu ozvaly zvuky Svěcení jara Igora Stravinského. Donald, který považoval hudbu za signál, se předklonil a zapnul vnější světla.
Perry vykulil oči, když vyhlédl z okénka. Sněžení planktonu prakticky zmizelo a voda byla průzračnější, než si představoval. Viděl do hloubky několika set metrů, a to, co zahlédl, ho ohromilo. Čekal plochou, beztvarou pláň podobnou tomu, jak vypadalo dno při jeho potápění u ostrova Santa Catalina. Maximálně doufal, že uvidí pár mořských okurek.
Místo toho zíral na zamlženou náhorní plošinu, jakou si nikdy nedovedl představit: krajinu protínaly obrovské tmavošedé, sloupovité tvary s plochými vrcholy, které se zvedaly příkře jako zmrzlé písty obrovského motoru. Přízračné tvary se rozkládaly všude, kam Perry dohlédl.

Mezi nimi a kolem nich se míhalo několik okatých ryb s velkými ocasy.
Na některých skalních výčnělcích se v proudu křivolace pohupovali rournatci a šlahouny.
"Dobrý Bože!" vykřikl Perry. Byl u vytržení, zvláště s dramatickou hudbou v pozadí.
"Dost vyjímečné, co?" podotkla Suzanne. Povzbudilo ji to. Perryho reakce na scenerii byla jeho prvním příznivějším projevem.
"Vypadá to jako v nějakém antickém chrámu," vykřikl Perry.
"Jako Atlantida," nadhodila Suzanne. Chtěla co nejvíc využít situace.
"Jasně!" vyhrkl Perry. "Jako Atlantida! Ježíši! Dovedete si představit, že bychom sem vozili turisty a říkali jim, že to je Atlantida? To by mohl být skvěly zlaty důl."
Suzanne si odkašlala. Vozit turisty dolů k její vzácné podmořské hoře bylo to poslední, co by si přála, ale oceňovala Perryho nadšení.
Přinejmenším se začal zajímat.
"Proud není silnější než osmina uzle," vmísil se Donald. "Připlouváme k ústí vrtu. Připravte se na vyložení vrtné korunky."
Suzanne se otočila a začala se věnovat svým povinnostem druhého pilota.
Zapnula servery pro ovladače ramen. Donald zatím odborně posadil Okeanos na skalnaté dno. Suzanne se chystala zdvihnout vrtací zařízení z rampy batyskafu a Donald zatím pracoval s hydrofonem.
"Jsme na dně," oznámil Donald. "Vykládáme náklad."
"Rozumím," odpověděl Larry do mikrofonu. "Myslel jsem si to, když jsem slyšel Suzanninu hudbu. Jiné praštěné cédéčko nemá?"
"Je to to nejlepší pro tu scenerii tady dole," vmísila se Suzanne.
"Pokud se budeme potápět častěji, půjčím vám nějaké modernější kousky," odpověděl Larry. "Tyhle klasické věci nesnáším."
"Tamhleto jsou ty čedičové valy?" zeptal se Perry.
"Podle mě ano," odpověděla Suzanne, která neměla jiné vysvětlení.
"Slyšel jste někdy o Cestě obrů?"
"Myslím, že ne," odpověděl Perry.
"To je přirozená skalní formace na severním pobřeží Irska," vysvětlila Suzanne. "Vypadá to podobně jako to, co vidíte tady."
"Jak velký je vrchol téhle plošiny?" zeptal se Perry.
"Odhadla bych to na čtyři fotbalová hřiště," řekla Suzanne. "Ale bohužel je to jen dohad. Problém je, že nemůžeme zůstat na dně dost dlouho, abychom to celé prozkoumali."
"Myslím, že bychom měli," řekl Perry.
Třeba hned! řekla si Suzanne v duchu. Musela se bránit pokušení vykřiknout na Marka a Larryho otázku, zda Perryho výrok slyšeli.
"Vypadá celý vrchol hory stejně jako tady?" zeptal se Perry.
"Ne, ne úplně," odpověděla Suzanne. "Podle toho mála, co jsme viděli, jsou tam nějaké oblasti typičtějších podmořských lávových formací.
Při posledním potápění jsme ovšem zahlédli něco, co by mohlo byt příčný zlom, ale odvolali nás, než jsme to mohli prověřit. Ta hora je v podstatě neprozkoumaná."
"Kde byl ten zlom ve vztahu k ústí vrtu?" zeptal se Perry.
"Západně odtud," odpověděla Suzanne. "Zhruba ve směru, jímž se teď díváte. Vidíte tu zvlášť vysokou řadu sloupů?"
"Myslím, že jo," přitakal Perry. Přitiskl tvář k plexisklu ve snaze dohlédnout kousek za batyskaf. Na samém okraji viditelnosti stála řada sloupů. "Byl by nález transverzálního zlomu významný?" zeptal se.
"Byl by udivující," odpověděla Suzanne. "Vyskytují se občas ve Středoatlantském hřebeni, ale najít takový tak daleko od hřebene a ve středu útvaru, který považujeme za vyhaslou sopku, by bylo dost jedinečné."
"Tak se na to podívejme," navrhl Perry. "Tohle místo je fascinující."
Suzanne se triumfálně usmála. Pohlédla na Donalda. Ani on nemohl potlačit úsměv. Sympatizoval se Suzanninym plánem, ale neviděl ho optimisticky.
Suzanne trvalo několik minut vyložit všechno, co Mark naskládal na plošinu batyskafu. Jakmile byl materiál přeskládán k ústí vrtu, složila manipulační ramena do jejich původní polohy.
"Tak tohle bychom měli," oznámila Suzanne. Okamžitě vypnula přívod k serverům.
"Okeanos volá hladinovou kontrolu," řekl Donald do mikrofonu. "Náklad byl vyložen. Jak jsou na tom potápěči?"
"Komprese se blíží hloubce," ohlásil Larryho hlas. "Zvon by měl zanedlouho zahájit sestup a na dně bude za třicet minut, plus minus pět."
"Rozumím!" odpověděl Donald. "Informujte nás pravidelně. Směřujeme na západ prozkoumat sráz, který jsme zahlédli při posledním ponoru."
"Deset-čtyři," odpověděl Larry. "Dáme vám vědět, až bude zvon spuštěn. Dáme vám také vědět, až bude na sto padesáti metrech, abyste mohli zaujmout vhodnou pozici."
"Rozumím!" opakoval Donald. Zavěsil mikrofon. S rukou jemně položenou na joysticku zvýšil příkon pohonného systému na padesát ampérů.
Odborně obeplul batyskafem ústí vrtu a bedlivě se vyhýbal vertikálně vedenému potrubí. Za několik okamžiků se Okeanos zvolna vznášel nad podivným terénem vrcholu podmořské hory.
"Podle mě se díváme na původní část pláště," konstatovala Suzanne.

"Ale jak a proč láva ztuhla do těchto polygonních tvarů, je mi záhadou.
Je to skoro jako gigantické krystaly."
"Líbí se mi představa, že by to mohla být Atlantida," řekl Perry. Obličej měl přitisknutý k okénku.
"Připlouváme k místu, kde jsme zahlédli ten zlom," oznámil Donald.
"Mělo by to byt hned nad tím hřebenem vyčnívajících sloupů," vysvětlila Suzanne kvůli Perrymu.
Donald snížil příkon. Když proplouvali nad hřebenem, batyskaf zpomalil.
"Páni !" komentoval to Perry. "Ten tedy jde dolů rychle."
"Není to transverzální zlom," konstatovala Suzanne, když uviděla celou formaci. "Kdyby to byl zlom, musel by to ve skutečnosti být příkop.
Druhá strana je zrovna tak strmá."
"Co je ksakru příkop?" zeptal se Perry.
"To je, když zlomový blok spadá ve vztahu ke skále dolů po obou stranách," vysvětlila Suzanne. "Ale něco takového se na vrcholu podmořské hory nestává."
"Mně to připadá jako obrovská pravoúhlá jáma," konstatoval Perry.
"Co byste řekla? Asi pětačtyřicet metrů dlouhá a patnáct široká?"
"Podle mě to tak zhruba je," přisvědčila Suzanne.
"To je neuvěřitelné!" vydechl Perry. "Připadá mi to, jako by nějaký obr vzal nůž a vyřízl kus skály, stejně jako si člověk vykrojí kus z melounu."
Donald přeplul s Okeanem přes jámu a všichni se podívali dolů.
"Nevidím dno," řekl Perry.
"Já taky ne," dodala Suzanne.
"Ani sonar ne," konstatoval Donald. Ukázal na monitor sonaru.
Nedostával návratný signál. Vypadalo to, jako by Okeanos proplouval nad bezednou jámou.
"Vážně!" řekla Suzanne. Byla ohromená.
Donald poklepal na monitor, ale ani pak se nic neukázalo.
"To je strašně divné," konstatovala Suzanne. "Myslíš, že je porouchaný ten přístroj?"
"Nemám tušení," odpověděl Donald. Zkusil změnit nastavení.
"Moment," řekl Perry stísněně. "To si ze mě vy dva střílíte?"
"Zkus postranní sonar," navrhla Suzanne a v té chvíli Perryho zcela nespolečensky ignorovala.
"Ten je zrovna tak divný," konstatoval Donald. "Signál je nenormální, pokud bychom nepředpokládali, že ta jáma je hluboká jen asi metr osmdesát nebo dva. To by naznačoval postranní sonar."
"Ta jáma je určitě hlubší," namítla Suzanne.
"Jednoznačně," souhlasil Donald.
"Ale no tak," vložil se Perry. "Začínáte mě děsit."
Suzanne se na chvilku obrátila k Perrymu. "Nesnažíme se vás děsit," vysvětlila. "Jen nás klamou naše přístroje."
"Podle mě je na okraji téhle formace obrovská termoklina," řekl Donald.
"Sonar se musí od něčeho odrážet."
"Nemohl byste mi to přeložit?" poprosil Perry.
"Zvukové vlny se odrážejí od ostrých teplotních předělů," vysvětlila Suzanne. "Myslíme, že něco takového je tady."
"Abychom mohli zjistit hloubku, musíme se ponořit tři až pět metrů do té jámy," řekl Donald. "Udělám to tak, že snížím vztlak, ale nejdřív chci změnit naši orientaci."
Krátkými impulsy využil Donald přední pomocnou vrtuli k otočení batyskafu, dokud plavidlo nebylo rovnoběžné s podélnou osou jámy. Pak manipuloval systémem variabilní zátěže, aby měl batyskaf negativní vztlak. Plavidlo začalo zvolna klesat.
"Možná to není tak dobrý nápad," řekl Perry. Nervózně těkal pohledem mezi monitorem postranního sonaru a svým okénkem.
Mikrofon se se zachraptěním probral k životu: "Povrchová kontrola volá Okeanos. Zvon se právě teď odpoutává od DDC. Potápěči budou asi za deset minut v hloubce sto padesáti metrů."
"Rozumím, povrchová kontrolo," odpověděl Donald do mikrofonu.
"Jsme asi třicet metrů západně od ústí vrtu. Chceme prověřit zřetelnou termoklinu ve skalní formaci. Komunikace se může na chvíli přerušit, ale na setkání s potápěči budeme včas."
"Deset-čtyři," ozval se Larryho hlas.
"Podívejte se, jak se ty stěny blýskají," upozornila Suzanne, když se batyskaf ponořil pod okraj velké jámy. "Jsou dokonale hladké. Vypadá to skoro jako obsidián!"
"Vraťme se k ústí vrtu," navrhl Perry.
"Mohlo by to být ústí vyhaslé sopky?" zeptal se Donald. Přes jinak vážný obličej mu přelétl úsměv.
"To je nápad," řekla Suzanne se smíchem. "I když musím přiznat, že jsem nikdy neslyšela o dokonale pravoúhlé kaldeře." Znovu se zasmála.
"Náš sestup sem dolů mi připomíná Verneovu Cestu do středu země."
"Proč?" zeptal se Donald.
"Četl jsi to?"
"Já nečtu beletrii," odpověděl Donald.
"To je pravda, zapomněla jsem," řekla Suzanne. "V tom příběhu protagonisté prostě sestoupili do jakéhosi nedotčeného podzemního světa ústím vyhaslé sopky.“ Donald zavrtěl hlavou. Oči dál upíral na monitor termistoru. "Je

to ztráta času," řekl. "Proto nečtu romány. Zvlášť když se nemůžu dostat ani ke spoustě technickych časopisů."
Suzanne se chystala odpovědět s trochou sarkasmu, ale rozmyslela si to.
Nikdy se jí nepodařilo nahlodat Donaldovy paličaté názory na beletrii zvláště a na umění obecně.
"Nechci byt protivný," začal Perry, "ale já -"
Zbytek věty už Perry nedokončil. Sestup batyskafu se náhle výrazně zrychlil a Donald vykřikl: "Pane na nebi!"
Perry se chytil opěradel svého sedadla a svíral je, až mu zbělely kotníky. Zrychlení sestupu ho vyděsilo, ale ne tolik jako Donaldův necharakteristický výkřik. Pokud byl chladnokrevný Donald Fuller vyveden z míry, musí být situace kritická.
"Vyhodit závaží!" vykřikl Donald. Sestup se okamžitě zpomalil, pak ustal. Donald vyhodil další zátěž a batyskaf začal stoupat. Pak s pomocí postranních vrtulí udržoval směr podle svislé osy jámy. V žádném případě nechtěl narazit na stěny.
"Co se ksakru stalo?" zeptal se Perry, když znovu našel hlas.
"Ztratili jsme vztlak," informovala je Suzanne.
"Najednou jsme buďto ztěžkli nebo voda začala být lehčí," dodal Donald, když prohlédl přístroje. "Propluli jsme teplotním gradientem, jak jsme předpokládali, a bylo to daleko víc, než jsme chtěli - opačným směrem.
Vnější teplota se zvýšila o víc než třicet stupňů Celsia!"
"Vyplujme kčertu odtud!" vykřikl Perry.
"To zrovna děláme," potvrdil Donald stroze. Sňal mikrofon a pokusil se spojit s Benthic Explorerem. Neměl však štěstí, a tak mikrofon opět zavěsil. "Zvukové vlny nepronikají ani sem, ani ven."
"Co to je, nějaká černá díra pro sonary?" zeptal se Perry podrážděně.
"Sonar teď reaguje," oznámila Suzanne. "Jenže mu nemůžeme věřit.
Podle těch údajů je tahle jáma hluboká přes devět kilometrů!"
"Ale proč by se měl porouchat?" ptal se Donald sám sebe. Poklepal kotníky na přístroj ještě důrazněji. Digitální údaj zůstal na 9125 metrech.
"Vykašlete se na sonar," zavrčel Perry. "Nemůžeme se odtud dostat rychleji?"
Okeanos stoupal, ale velmi pomalu.
"Nikdy předtím jsem se sonarem problémy neměl," namítl Donald.
"Možná je tahle jáma nějaký magmaticky kanál," řekla Suzanne. "Je evidentně hluboká, i když nevíme jak, a voda je horká. To naznačuje kontakt s lávou." Předklonila se a vyhlížela z okénka.
"Můžeme alespoň vypnout tu hudbu?" požádal Perry. Dospívala ke crescendu, které pouze zvyšovalo jeho úzkost.
"To jsem tedy blázen!" vykřikla Suzanne. "Podívejte se na stěny na této úrovni! Čedič má příčnou orientaci. Ještě nikdy jsem neviděla příčný val. A koukněte! Má zeleny nádech. Možná to je gabro, ne čedič."
"Bohužel tady budu muset uplatnit subordinaci," vyštěkl Perry s nepokrytým podrážděním. Už měl dost toho, že ho ignorovali. "Chci dopravit na povrch, pronto!"
Suzanne se otočila a chtěla odpovědět, stačila však pouze otevřít ústa.
Než mohla zformulovat jakákoli slova, otřásla batyskafem silná nízkofrekvenční vibrace. Musela se chytit opěradel svého sedadla, aby neupadla. Náhlý otřes smetl nepřipevněné předměty na podlahu. Hrnek na kávu se při nárazu rozbil; střepy se rozlétly po zemi spolu s popadanými pery. Současně se ozvalo temné dunění, které znělo jako vzdáleny hrom.
Otřesy trvaly téměř minutu. Nikdo nepromluvil, třebaže Perrymu uniklo ze rtů bezděčné zakvílení a v obličeji zbledl jako stěna.
"Co to proboha bylo?" ptal se Donald. Rychle zkontroloval přístroje.
"Nevím jistě," odpověděla Suzanne, "ale pokud bych mohla hádat, řekla bych, že zemětřesení. Podél Středoatlantského hřebene je jich spousta."
"Zemětřesení!" vyhrkl Perry.
"Možná se tahle stará sopka probouzí," nadhodila Suzanne. "To by byl zážitek, kdybychom mohli být u toho!"
"Ach ne!" řekl Donald. "Něco je v nepořádku!"
"Co je za problém?" zeptala se Suzanne. Stejně jako Donald očima rychle přeběhla ciferníky, ukazatele a obrazovky, které měla v dohledu.
To byly ony důležité přístroje pro provoz batyskafu. Zdálo se, že je všechno v pořádku.
"Sonar!" vyhrkl Donald nezvykle naléhavě.
Suzanne zabloudila pohledem dolů k číslicím na monitoru těsně u podlahy mezi sedadly obou pilotů. Znepokojivým tempem klesaly.
"Co se děje?" zeptala se. "Myslíš, že v té šachtě stoupá láva?"
"Ne!" vykřikl Donald. "To jsme my. My klesáme, a já už jsem vypustil všechna sestupová závaží. Ztrácíme vztlak!"
"Ale tlakoměr!" zaječela Suzanne. "Ten nestoupá. Jak můžeme klesat?"
Všechno odporovalo zdravému rozumu.
"Tak asi nefunguje," odpověděl Donald zoufale. "Rozhodně klesáme.
Jen se podívej z toho zatraceného okénka!"
Suzanne vyhlédla ven. Byla to pravda. Klesali. Hladký povrch skály ubíhal rychle vzhůru.
"Vypustím zátěžové komory," štěkl Donald úsečně. "V téhle hloubce to moc nepomůže, ale nemáme na výběr."
Zvuk stlačeného vzduchu udusil Stravinského Svěcení jara, ale jen na dvacet sekund. Při takovémto tlaku se zásoby stlačeného vzduchu rychle vyčerpaly. Sestup to neovlivnilo.
"Dělejte něco!" zaječel Perry, když se mu vrátil hlas.

"Nemůžu!" vykřikl Donald. "Na ovládací zařízení to nereaguje. Už nemáme co zkusit."

Kapitola 5

MARK DAVIDSON prahl po cigaretě. Jeho závislost byla absolutní,
i když se mu zdálo, že přestat kouřit je snadné, protože s tím začínal každý týden. Jeho touha byla maximální, když odpočíval, pracoval nebo byl nervózní, a momentálně byl skutečně velmi nervózní.
Pro něj byly hloubkové potápěčské operace vždycky chůzí po tenkém ledě; z vlastní zkušenosti věděl, jak rychle a jak strašlivě se mohou věci pokazit.
Pohlédl na velké hodiny na stěně potápěcího modulu s jejich obrovskou vteřinovou ručičkou. Vzhledem k jejich hrozivé přítomnosti se dalo jen těžko přehlédnout, jak čas ubíhá. Teď to bylo dvanáct minut od chvíle, kdy byl naposledy v kontaktu s Okeanem. Třebaže Donald ho zvlášť upozorňoval, že může dojít ke krátkému přerušení spojení, tohle mu nepřipadalo přiměřené, zvláště proto, že batyskaf neodpověděl na poslední zprávu Larryho Nelsona, který chtěl posádce batyskafu sdělit, že potápěči překročili hranici sto padesáti metrů.
Markův pohled zabloudil na krabičku marlborek, které nedbale pohodil na pult potápěčského modulu. Bylo utrpení nesáhnout po ní, nevyjmout jednu a nezapálit si. Bohužel byl nedávno vydán zákaz kouření ve společných prostorách lodi a kapitán Jameson velmi přísně dbal na dodržování předpisů.
Mark s určitými problémy odtrhl pohled od cigaret a rozhlédl se po vnitřku modulu. Ostatní vypadali na první pohled klidně, což pouze zvýšilo Markovu nervozitu. Larry Nelson seděl zcela potichu u monitorovací stanice potápěcích operací spolu s obsluhou sonaru Peterem Rosenthalem. Těsně za nimi byli dva pracovníci obsluhy, kteří stáli před ovládacím pultem potápěcího systému. Třebaže očima neustále sledovali tlakoměry dvou kompresních kabin a potápěcího zvonu, zbytkem těla ani nepohnuli.
Naproti nim byl operátor navijáku. Seděl na vysokém sedátku před oknem vedoucím na centrální vrt. Venku se kabel připojený k úvazku na horní části potápěcího zvonu roztáčel maximální povolenou rychlostí.
Ze sousedního bubnu vedl druhý, pasivní kabel, který obsahoval vedení se stlačeným vzduchem, hadice s horkou vodou a komunikační kabely.
Na druhém konci buňky stál kapitán Jameson, který roztržitě žižlal párátko. Před ním byl kontrolní panel, který byl jakýmsi prodloužením můstku. I když hřídele a motory lodi byly řízeny počítačem, takže Benthic Explorer zůstával stabilně nad ústím vrtu, mohl kapitán Jameson systém změnit, pokud by při potápěcích operacích tato potřeba akutně nastala.
"Ksakru!" ulevil si Mark. Praštil tužkou, již bezděčně zavrtával do pultu, a vstal. "V jaké hloubce jsou potápěči?"
"Procházejí hranicí sto osmdesáti metrů, pane," odpověděl operátor závěsného zařízení.
"Zkuste znovu Okeanos!" vyštěkl Mark na Larryho. Začal rázovat sem a tam.
V žaludku ho tlačil nepěkný pocit, který se neustále zhoršoval.
Začal si vyčítat, že přemlouval Perryho Bergmana, aby se cesty batyskafu zúčastnil. On osobně si byl vědom zájmu doktorky Newellové o podmořskou horu i její touhy provádět čistě výzkumné potápění, a tak se bál, že se možná snažila na prezidenta společnosti zapůsobit, aby si prosadila svou. To by mohlo znamenat, že přiměla Donalda provést něco, co by normálně neudělal, a Mark si uvědomoval, že doktorka Newellová byla jedinou osobou na lodi, která na bývalého námořního důstojníka, jenž se jinak striktně držel předpisů, měla takový vliv.
Mark se zachvěl. Byla by to katastrofa prvního řádu, kdyby batyskaf uvízl ve škvíře nebo v dutině, kam se mohl ponořit, aby zblízka prozkoumal nějaký specifický geologicky útvar. To se málem stalo batyskafu Alvin u Woods Hole, a tato bezmála tragédie se odehrála na Středoatlantském hřebeni, zase ne tak daleko od jejich současného stanoviště.
"Pořád žádná odpověď," sdělil Larry po několika neúspěšných pokusech spojit se s Okeanem.
"Nějaké stopy po batyskafu na postranním sonaru?" ptal se Mark operátora sonaru.
"Vůbec žádné," odpověděl Peter. "A hydrofony na dně nemají žádný kontakt s jejich akustickým majákem. Termoklina, kterou našli, musí být pořádná.
Vypadá to, jako by se propadli dolů pod dno oceánu."
Mark přestal přecházet a ohlédl se na hodiny. "Jak dlouho to je od těch záchvěvů?" zeptal se.
"To bylo víc než záchvěvy," odpověděl Larry. "Tad Messenger naměřil na Richterově stupnici čtyřku."
"Nepřekvapuje mě to - převrhlo to tu hromadu trubek na palubě," řekl Mark.
"A když jsme to my takhle cítili tady nahoře, muselo to být na dně mnohem horší. Setsakra horší. Jak je to dlouho?"
Larry se podíval na své záznamy. "Skoro čtyři minuty. Nemyslíte si, že by to nějak souviselo s tím, že jsme ztratili spojení s Okeanem, že ne?"
Mark váhal s odpovědí. Nebyl pověrčivý, ale jen nerad ventiloval nahlas své obavy, jako by se pak mohly mnohem spíše naplnit. Bál se však, že zemětřesení o síle 4,4 stupně mohlo způsobit sesuv skal, které by Okeanos uvěznily. Taková katastrofa samozřejmě nebyla vyloučená, pokud Donald na Suzannino naléhání skutečně sestoupil do úzké průrvy.
"Promluvím si s potápěči," rozhodl Mark. Přešel k Larrymu a převzal mikrofon. Zatímco zvažoval, co jim chce říci, vzhlédl nahoru na monitor, kde viděl horní část hlav a zkreslená těla všech tří mužů.
"Do hajzlu!" zakvílel Michael. "Zrovnas mě kopnul do koulí!" Hlas mu vycházel z hrdla jako série vřeštivých skřeků, jež byly pro normálního člověka takřka nesrozumitelné. Zkreslení bylo způsobeno héliem, které dýchal místo dusíku.
Při tlaku, který odpovídal tříset metrové hloubce moře, působil dusík jako anestetikum. Nahrazení dusíku héliem problém řešilo, ale působilo značné změny hlasu. Potápěči na to byli zvyklí. Třebaže jim hlas zněl jako Kačeru Donaldovi, dokonale si mezi sebou rozuměli.
"Tak mi ty svý koule odkliď z cesty," řekl Richard. "Mám problémy s tím, abych si navlékl tyhle pitomý ploutve."
Všichni tři potápěči byli natěsnáni uvnitř potápěcího zvonu, jehož tlakový trup měl tvar polokoule o průměru pouhých

2,4 metru. Spolu s nimi zde bylo natěsnáno veškeré potápěčské vybavení, několik set metrů stočené hadice a veškeré potřebné přístroje.
"Von říká, že mu mám jít z cesty," řičel Michael. "Co po mně chceš, abych vystoupil?"
Reproduktor se probudil k životu. Byl umístěn na samém vrcholku koule vedle malé videokamery s rybím okem - tedy širokoúhlým objektivem.
Třebaže potápěči věděli, že jsou neustále pozorováni, byl jim tento dohled naprosto lhostejný.
"Poslouchejte mě, chlapi!" nařídil Mark. Na rozdíl od potápěčů zněl jeho hlas relativně normálně. "Tady je velitel provozu."
"Blbost!" namítl Richard, když se podíval na ploutev, která mu působila problémy. "Nedivím se, že si tu pitomost nemůžu navlíknout. Není moje.
Je tvoje, Donaghue." Richard bez varování praštil Michaela ploutví přes hlavu. Michaelovi rána vadila pouze proto, že mu srazila jeho tak ceněnou čapku s nápisem Red Sox. Čapka spadla dolů do trupu a uvízla na hermeticky uzavřeném vstupním otvoru.
"Nikdo ani hnout!" vykřikl Michael. "Mazzolo, podej mi tu čepici !
Nechci, aby se mi zmáčela." Michael už byl plně vybaven k potápění, v suchém neoprenovém obleku se vztlakovou kontrolní vestou a závažími.
Sehnout se, což by bylo třeba k sebrání čapky, nepřicházelo v úvahu.
"Pánové!" Markův hlas zněl hlasitěji a naléhavěji.
"Vyliž si," řekl Louis. "Jsem možná ve zvonu, ale nejsem tvůj otrok."
"Tak poslouchejte, vy dobytkové!" ozval se z malého mikrofonu Larryho ostrý hlas. Zvuk vibroval v přecpané kouli téměř bolestně. "Pan Davidson s vámi chce mluvit, tak zavřete hubu!"
Richard šoupl obě ploutve Michaelovi do rukou a pak vzhlédl do kamery. "Tak dobře," řekl. "Posloucháme."
"Vydržte na chvilku," ozval se Larryho hlas. "Neuvědomili jsme si, že odrušovač hélia nebyl zapojený."
"Tak mi dej moje ploutve," řekl Richard Michaelovi ve vzniklé pauze.
"To chceš říct, že ty, co mám navlečený, nejsou moje?"
"Hé!" řekl posměšně Richard. "Vždyť ty svý držíš v ruce, takže je nemůžeš mít na nohou, ty pablbe!"
Michael si rozpačitě sedl na bobek, své ploutve si přidržel pod paží a sundal si ty, které měl na nohou. Richard po nich opovržlivě chňapl.
Pak do sebe oba potápěči neobratně vrazili, když se snažili navléknout si současně každý své vlastní ploutve.
"Dobře, chlapi," ozval se Larryho hlas. "Jsme propojeni s odrušovačem, takže přestaňte blbnout a poslouchejte! Dám vám pana Davidsona."
Potápěči se neobtěžovali vzhlédnout. Se znuděnými vyrazy se opřeli o sešikmené stěny.
"Nepodařilo se nám navázat spojení s Okeanem ani ho vystopovat sonarem," ozval se Markův hlas. "Jde nám o to, abyste navázali vizuální kontakt.
Pokud je neuvidíte, až dorazíte k otvoru vrtu, oznamte nám to a my vám dáme další pokyny. Jasné?"
"Jasný," odpověděl Richard. "Takže teď se můžeme dál připravovat na potápění?"
"Samozřejmě," odpověděl Mark.
Richard a Michael se pohnuli, a protože tím oba získali nepatrné množství manévrovacího prostoru navíc, podařilo se jim nazout si ploutve.
Michael se dokonce pokusil sáhnout si pro čapku, zatímco Richard si dál navlékal vztlakovou vestu a opasek se zátěží, jenže přesně, jak se obával, na ně nedosáhl.
O pět minut později jim hlas operátora spouštěcího zařízení sdělil, že se dostávají do hloubky dvě stě sedmdesáti metrů.
Po tomto oznámení se sestup značně zpomalil. Richard a Michael se snažili nepřekážet a Louis zatím chystal hadice.
Jako potápěč ve zvonu měl na starosti obsluhu vedení.
"Rozsvěcuji vnější světla," oznámil Larry.
Richard a Michael se stočili natolik, aby viděli z dvou mrňavých okének proti sobě. Louis měl příliš mnoho práce na to, aby mohl vyhlédnout z nějakého ze dvou zbývajících průzorů.
"Vidím dno," oznámil Richard.
"Já taky," dodal Michael.
S jediným hlavním zdvižným kabelem se zvon zvolna otáčel, i když jeho rotaci zpomalovaly kabely dodávající kyslík, plyn a elektřinu.
Zvon se na několikrát otočil jedním směrem a pak se roztočil na opačnou stranu. Ještě před tím, než se v hloubce téměř tří set metrů rotace zpomalila, až ustala, měli všichni potápěči možnost všechno si kolem dokola prohlédnout.
Protože zvon byl přidržován asi čtyři metry nad povrchem skály na jedné z vyšších částí vrcholku podmořské hory, viděli potápěči poměrně rozlehlou oblast ozářenou vnějšími halogenovými světly. Ze západu jim ve výhledu poněkud bránil skalní výstupek. Richardovi a Michaelovi připadal výstupek jako řada propojených sloupů, jejichž vrchol nebyl o mnoho výš, než kam sahal jejich úhel pohledu. Ale i tato formace byla na pokraji kruhu světla.
"Vidíš ten batyskaf?" zeptal se Richard Michaela.
"Ne," odpověděl Michael. "Ale vidím ty součástky a nářadí u okraje vrtu.
Jsou tam hezky úhledně naskládané."
Richard se odvrátil od okénka a natočil se k videorekordéru.
"Okeanos nevidím," odpověděl. "Ale byl tady."
"To znamená, že se změnil plán potápění," odpověděl Larryho hlas.
"Pan Davidson chce, aby červený a zelený potápěč pokračovali směrem na západ. Vidíte v tom směru nějaký sráz?"

"Co ksakru myslíte srázem?" zeptal se Richard.
"Skalní stěnu nebo útes," vmísil se Markův hlas.
"Jo, nejspíš," odpověděl Richard. Ohlédl se zpět na hřeben sloupů.
"Pan Davidson chce, abyste pokračovali přes ten hřeben," řekl Larry.
"Jak vysoko je ten hřeben ve vztahu ke zvonu?"
"Zhruba stejně," odpověděl Richard.
"Dobře, tak plavte přes ten hřeben a pokuste se zahlédnout batyskaf.
Pan Davidson si myslí, že by tam mohla být prohlubeň. A hlídejte teplotu.
V té oblasti jsou zjevně dost velké výkyvy."
"Jasny," odpověděl Richard.
"Nezapomeňte," dodal Larry, "že se můžete ponořit jen do hloubky čtyřiceti pěti metrů od zvonu. Nevystupujte víc než tři metry nad zvon.
Nechceme žádné deformace hadic, aby se nám to ještě zkomplikovalo. Jasné?"
"Jasny," opakoval Richard. Larryho napomínání bylo standardní součástí každého sestupu na dno.
"Potápěči ve zvonu," řekl Larry, "dýchací směs musí zůstat na jednom a půl procentu kyslíku a devadesáti osmi a půl procentu hélia.
Rozumíte?"
"Rozumím," odpověděl Louis.
"A ještě poslední věc," dodal Larry. "Červený a zelený potápěči, žádné silácké kousky, buďte opatrní!"
"Jasně!" odpověděl Richard. Nastavil před videokameru povzbudivě vztyčený palec a současně udělal posměšný obličej na Michaela. "Říkat nám, abychom tady dole byli opatrní, je to samý, jako když nařídíš dítěti, aby si dalo pozor, a pak ho pošleš hrát si doprostřed dálnice."
Michael přikývl, ale neposlouchal. Tato část sestupu byla vážná. Měl plné ruce práce s připevněním šňůry k pasu a upevněním dalších pomůcek.
Když byl hotov, podal mu Louis jasně oranžovou plexisklovou přílbu s dýchací maskou přes celý obličej. Michael ji držel v podpaždí a čekal na Richarda. Navzdory rozsáhlým zkušenostem byl před vstupem do vody vždycky nervózní.
Richard si rovněž rychle navlékl výstroj. Pak vzal dvě podvodní svítilny, obě vyzkoušel a podal jednu Michaelovi.
Když byl hotov, pokývl Michaelovi a oba současně si nasadili přílby.
Jakmile Louis otevřel rozdělovací potrubí, zkontrolovali jako první přívod plynu a poté horké vody, která byla nezbytným doplňkem, protože vnější teplota vody byla jen něco přes dva stupně Celsia; potápěčům se obtížně pracovalo, pokud jim byla zima. Nakonec zkontrolovali komunikační a senzorové kabely. Když si ověřili, že je všechno v pořádku, oznámil to Louis nahoru a požádal o dovolení, aby potápěči směli vstoupit do vody.
"Povolení se uděluje," odpověděl Larryho hlas. "Otevřete poklop!"
Louis s určitými problémy a spoustou nespokojeného brumlání protáhl svou mohutnou postavu dolů do spodní komory zvonu.
"Moje čepice!" vykřikl Michael, třebaže mu hlas tlumil zvuk unikající dýchací směsi.
Louis popadl baseballovou čapku a podal ji nahoru Michaelovi. Ten opatrně visel na jednom z výčnělků ve zvonu. Zacházel s čapkou jako se svým nejcennějším majetkem. Nepřiznal ani svým přátelům jedno: že ji považoval za svůj amulet.
Louis uvolnil tlakový poklop a s určitými problémy ho zdvihl. Opřel ho o stěnu. Dole v trupu začala hrozivě stoupat pableskující akvamarínová voda.
Všichni tři potápěči si tiše s úlevou vydechli, když se podle očekávání zastavila těsně pod rámem poklopu. Všichni věděli, že to tak bude, ale uvědomovali si rovněž, že by jinak neměli kam jít.
Richard Michaelovi rukou naznačil, aby zlomil vaz, a Michael mu odpověděl stejným gestem. Richard pak opatrně sešplhal komorou dolů.
Jakmile byl volný, prolezl dnem zvonu.
Pro Richarda byl únik ze stísněného zvonu úlevou, kterou přirovnával k znovuzrození. Náhlá svoboda ho rozradostnila. Chlad vody cítil pouze na jediné části těla - na rukou v rukavicích. Obhlížel okolí a upravoval si při tom vztlak. Trvalo mu jen chvilku, než zahlédl tmavý stín pohybující se na okraji osvětlené plochy. Nebyl to batyskaf. Byl to žralok se světélkujícíma očima. Délka obrovské ryby byla více než dvojnásobek průměru zvonu.
"Máme společnost," řekl Richard klidně. "Pro jistotu mi hoď tyč, a ať si Michael vezme svoji." Ze všech nejrafinovanějších zbraní proti žralokům, které na trhu byly, dával Richard přednost prosté metrové kovové tyči. Ověřil si, že se převážná většina žraloků vyhýbá tyči jako moru; stačilo jen namířit ji jejich směrem. Nebyl si tak jist, zda by to fungovalo, i pokud by byli rozvášněni potřebou se nakrmit, ovšem za takové situace nebylo stoprocentního nic.
O několik vteřin později vypadla tyč a tupě zazvonila o skálu. Chvíli nato se objevily Michaelovy nohy, jak se soukal z trupu.
Jakmile se protlačil, oba potápěči se na sebe podívali. Richard ukázal na žraloka, který nyní připlul do světla.
"á, to je jen žralok grónský," oznámil Richard Louisovi, který se postaral, aby to slyšel i Michael. Teď si už Richard nedělal vůbec žádné starosti.
Byl to velký žralok, ale nebyl nebezpečný. Věděl, že se tomuto monstru říká pro jeho pomalost také spící žralok.
Když si Michael upravil výstroj, ukázal Richard k hřebenu. Michael kývl a oba vyrazili. Drželi svítilny v levé ruce a tyče v pravé. Jako zdatní plavci urazili tuto vzdálenost zakrátko, beze spěchu. Při tlaku téměř třiceti atmosfér jim však odčerpalo energii již samotné dýchání stlačeného vzduchu.
V potápěcím zvonu Louis horečně obsluhoval obě sady kabelů. Nechtěl potápěče omezovat v pohybu ani jim dát

přílišnou volnost, aby se do šňůr nezamotali. Dokud se potápěči nedostali na dno, aby splnili úkol, měl jejich kolega ve zvonu plné ruce práce. Jeho role vyžadovala soustředění a rychlé reflexy. Louis současně musel ovládat kabely, dohlížet na tlakoměry a sledovat údaje o procentu kyslíku. Kromě toho neustále komunikoval s každým z obou potápěčů a s řízením v modulu. Aby si udržel volné ruce, měl na přílbě připevněno malé sluchátko a mikrofon.
Oba potápěči ve vodě doplavali k vrcholku hřebene a zastavili se.
V této vzdálenosti od potápěcího zvonu osvětlení rychle sláblo. Richard ukázal na svítilnu a oba rozsvítili.
Za nimi přízračně zářil potápěčský zvon jako družice ve skalnaté vesmírné krajině. Ze zvonu unikal proud bublinek a postupoval ke vzdálenému povrchu.
Před sebou měli temnotu přecházející do neproniknutelné černi pouze se slabým zábleskem světla, když se podívali k hladině vzdálené téměř tři sta metrů. Matně si uvědomovali, že obrovský žralok je kdesi blízko, kam už nedohlédnou. Svítilny, jimiž si ozařovali prostor před sebou, zářily chabými kužely, které pronikaly ledovou temnotou jen asi dvanáct či patnáct metrů před ně.
"Za hřebenem se to svažuje," informoval Richard. "To musí být ten sráz."
Louis předal informaci nahoru. Třebaže kontrola potápěče slyšela a mohla s nimi mluvit, Larry raději používal jako prostředníka potápěče ve zvonu.
Vzhledem ke kombinaci hlasového zkreslení vyvolaného heliem a hluku působeného přívodem vzduchu, který potápěči dýchali, jim lidé v modulu rozuměli jen velmi obtížně i se zapojeným odrušovačem helia. Mnohem efektivnější bylo využívat potápěče ve zvonu, protože byl na zkreslení hlasu zvyklejší.
"Červený potápěči," zvolal Louis. "Kontrola chce vědět, zda vidíš nějaké stopy po Okeanu."
"Ne, žádné," odpověděl Richard.
"A co puklina nebo díra?" vyřizoval Louis.
"Momentálně ne," informoval Richard, "ale chceme se spustit dolů kolem té skalní stěny."
Richard a Michael přeplavali přes okraj a začali se spouštět podél přední části útesu.
"Ta skála je hladká jako sklo," konstatoval Richard. Michael kývl.
Krátce po ní přejel rukou.
"Začínáte se zbývajícími třiceti metry hadice," oznámil jim Louis.
Rychle odmotal dvě poslední smyčky z háků a v duchu už začal nadávat.
Zanedlouho je bude muset zase celé stáčet. Potápěči jen zřídka odplouvali tak daleko od zvonu, a on měl prostě smůlu, že byl určen do zvonu, zrovna když tomu tak bylo.
Richard zastavil sestup. Chytil Michaela a naznačil mu, aby udělal totéž.
Ukázal na svůj teploměr na zápěstí. Michael pohlédl na svůj a pak se podíval znovu.
"Teplota vody se právě změnila," informoval Richard. "Zrovna se zvýšila skoro na 38 stupňů Celsia. Zastav nám přívod teplé vody!"
"Červený potápěči, ty si ze mě střílíš?" zeptal se Louis.
"Michael má to samé," namítl Richard. "Je to, jako kdybychom vlezli do vany s teplou vodou."
Richard si svítil při sestupu dolů a hledal dno srázu. Nyní posvítil kolem sebe. Tam, kam paprsek reflektoru už takřka nedosáhl, rozpoznává proti stěně, podél níž sestupovali, ještě jednu.
"Hej! Jsme nejspíš v nějaké obrovské puklině," oznámil. "Skoro nemůžu dohlédnout na protější stranu. Musí to být široké asi patnáct metrů."
Michael poklepal Richardovi na rameno a ukázal nalevo. "Tam je to taky zakončené," řekl.
"Michael má pravdu," oznámil Richard, když se podíval. Pak se otočil a namířil světlem na druhou stranu. "Podle mě je to nějaký čtvercový kaňon, i když nevidím čtvrtou stranu, aspoň ne odtud."
"Hej," upozornil Michael. "Klesáme!"
Richard pohlédl na stěnu za sebou. Byla to pravda - klesali, rychleji. než by byl považoval za možné. Takřka necítil odpor vody.
Richard a Michael několikrát mohutně vykopli, aby se dostali nahoru.
K jejich údivu to příliš neúčinkovalo. Stále ještě klesali. Ve směsi zmatku a zděšení u obou zafungoval reflex a přifoukli si vztlakové vesty.
Když to zjevně nepřineslo žádoucí efekt, odepjali si opasky se zátěží.
Protože stále ještě klesali, odhodili tyče. Nakonec se při neustálém kopání jejich sestup zpomalil a ustal.
Richard ukázal nahoru a oba začali dělat mohutná tempa. I když se jim těžko dýchalo, plavali intenzivně. Podivná epizoda s klesáním je rozrušila a ještě ke všemu začali přes neoprenové obleky pociťovat vedro.
Oba byli na úrovni vrcholku útesu, když se z hlubin rozvlnily náhlé souvislé vibrace. Na několik vteřin byli oba mírně dezorientováni. Těžko se jim dýchalo a plavalo současně. Otřesy byly podobné těm, které zažili ve zvonu při sestupu, jen daleko horší. Uvědomili si, že to je podvodní zemětřesení, a oba intuitivně vycítili, že jsou v epicentru nebo blízko něj.
Pro Louise byly otřesy ještě silnější. Když začaly, právě horečně přitahoval hadice, které náhle nekladly odpor. Předtím byl nucen nechat je volně rozvinovat, aby ho nestrhly na jeden z mnoha výstupků ve stěnách zvonu.
Richard se vzpamatoval natolik, že se dokázal nadechnout, i když to bylo tak bolestivé. Tlaková vlna mu zhmoždila hrudník. Jako zkušený potápěč zareagoval nejprve tím, že se rozhlédl po svém kolegovi, a začal se po něm horečně otáčet. Na děsivý okamžik nemohl Michaela najít.
Pak se podíval dolů. Michael si zjevně razil cestu vodou nahoru.
Richard k němu natáhl ruku, a v tom okamžiku si uvědomil, že oba klesají a hodně rychle.
Protože už neměl jinou možnost, jak snížit váhu, začal Richard spolu s Michaelem plavat nahoru. V zoufalství odhodili

dokonce i svítilny, aby si uvolnili ruce. Nijak to však nepomohlo. V každém případě evidentně klesali. Nakonec se řítili dolů, odráželi se přitom od skalní stěny, a poté je nezadržitelně vtáhla propast.
Louis ve zvonu zatím získal rovnováhu natolik, aby chytil hadice, které stále ještě nekladly odpor. Rychle začal přitahovat smyčku, než ji však stačil upevnit na držák, ucítil náhlý tah opačným směrem. Nejprve se pokoušel hadice držet, aby se nevytahovaly ven, ale nedokázal to. Kdyby držel, vytáhly by ho ze zvonu.
Louis zaklel a horečně se snažil uhnout hadicím, které se nyní odvíjely závratným tempem. Vypadalo to, jako by Richard a Michael byly návnady, které spolkla obrovská ryba.
"Potápěči ve zvonu, jste v pořádku?" zeptal se Larryho hlas.
"Jo, já jsem v pořádku!" vykřikl Louis. "Ale děje se tu něco šíleného! Ty hadice se vytahují snad stokilometrovou rychlostí!"
"Vidíme to na monitoru," potvrdil Larry naléhavě. "Nemůžete to zastavit?"
"Jak?" zakvílel Louis v slzách. Pohlédl na zbývající kus hadic. Mnoho už nezbývalo. Ztuhl. Neměl tušení, co ho čeká. Poslední smyčky se odvíjely ze zvonu a na okamžik se napjaly. Poté se k Louisově bezmezné hrůze vytrhly z úchytů a zmizely dolů do trupu a dále do nesmiřitelného moře.
"Och, pane bože!" vykřikl Louis a ze všech sil se snažil uzavřít rozdělovací potrubí s přívodem plynu.
"Co se to tam dole děje?" naléhal Larry.
"Já nevím," vykřikl Louis. Pak k jeho zděšení začaly znovu vibrace a dunění. Horečně se zachytával všeho kolem sebe a zvon se otřásal jako slánka v rukou obra. Vykřikl, a jakoby v odpověď na jeho modlitby se otřesy zmírnily na pouhé chvění. Současně si uvědomil syčivý zvuk a rudou zář, která pronikala okénky.
Přestal křečovitě svírat vysokotlaké hadice a zkroutil se, aby mohl vyhlédnout jedním z okének. Při tom, co uviděl, mu znovu ztuhla krev v žilách. Přes blízký hřeben, který potápěči ještě před nedávnem slézali, stékala surrealistická kaskáda žhoucí rudé lávy. Nejvyšší vrchol prskal a vybuchoval a kouřil a měnil okolní ledovou vodu v páru.
Když se Louis vzpamatoval natolik, aby byl opět schopen mluvit, otočil hlavu a podíval se do oka videokamery.
"Dostaňte mě odsud!" ječel.
"Jsem uprostřed sopky, která bouchla!"
Uvnitř modulu se rozhostilo ticho. Místnost zaplnil pocit ohromení.
Všichni byli v šoku. Jediný zvuk vydávaly palubní motory, které poháněly kladky, jež vytahovaly zvon a hadice s plynem. Ještě před několika okamžiky zde vládla naprostá vřava, protože bylo zjevné, že při jakési ohnivé katastrofě přišli o dva potápěče. Jedinou útěchou bylo, že třetí potápěč je v pořádku a je na cestě nahoru.
Mark dlouze, nervózně popotáhl ze své marlborky. Zapomněl na nové předpisy a instinktivně sáhl po cigaretách při prvním zadunění ohlašujícím problémy. Teď, když se rychle projevoval celý rozsah tragédie, kouřil jednu cigaretu za druhou z pouhé úzkosti. Nejenže se mu podařilo přijít o batyskaf za sto milionů dolarů s dvěma vyškolenými operátory a o dva zkušené potápěče; přišel také o prezidenta Benthic Marine. Proč jen přemlouval Perryho Bergmana, aby se s batyskafem ponořil? Za to byl odpovědny jen on.
"Co budeme ksakru dělat?" zeptal se Larry bez sebe zděšením. I on kouřil, i když teoreticky přestal už před šesti měsíci. Jako šéf potápěčů se i on cítil odpovědny za katastrofální výsledek.
Mark ztěžka vzdychl. Cítil se slabý. Za celou svou kariéru, k níž patřily i ožehavé potápěčské operace v riskantních oblastech, jako byl například Perský záliv za operace Pouštní bouře, nikdy nezaznamenal ani jednu ztrátu na životě. Teď přišel o pět lidí. Bylo děsné jen na to pomyslet.
"Zvon se dostal na hranici sto padesáti metrů," zvolala neadresně obsluha navijáku.
"A co vrty?" zeptal se Larry.
Mark znovu dlouze potáhl z cigarety a téměř si popálil prsty. Zlostně ji zamáčkl a pak si zapálil další.
"Připravte se ke spuštění kamerové soupravy," nařídil Mark. "Musíme se podívat, co se tam dole děje."
"Mazzola mluvil dost jasně," zasténal Larry. "Když jsme ho začali vytahovat, říkal, že celý vrchol té podmořské hory, kam až dohlédl, se změnil v roztavenou lávu, která probublávala zpod hřebene. A my jsme registrovali takřka neustálé otřesy. Ksakru, sedíme na aktivní sopce. Jste si jistý, že chcete poslat kameru do takového pekla?"
"Chci to vidět," řekl Mark zvolna, "a chci to zaznamenat. Jsem si jistý, že se celý tenhle průšvih bude zatraceně důkladně vyšetřovat. A chci se podívat na místo, kde je ten kaňon nebo díra, v které zmizel Okeanos. Musím si být jisty, že není šance..." Mark svou větu nedokončil. V nitru věděl, že to je beznadějné; Donald Fuller sestoupil s batyskafem do jícnu sopky ještě předtím, než vybuchla.
"Tak dobře," připustil Larry. "Dám posádce pokyn, aby připravila snímací soupravu ke spuštění. Ale co vrty? Doufám, že tam nehodláte poslat další tým potápěčů, až se tahle sopka zklidní - pokud k tomu vůbec dojde."
"Ne, ksakru!" vybuchl Mark. "Ztratil jsem zájem o vrtání týhle zatracený hory, zvláště teď, když už s námi není Perry Bergman. To byla jeho pošetilá posedlost, ne moje. Pokud kamera potvrdí, že se ten jícen, nebo co to vlastně je, naplnil čerstvou lávou, a pokud nenajdeme žádné stopy po Okeanu, tak odtud ksakru vypadneme."
"To mě těší!" řekl Larry. Vstal. "Okamžitě dám připravit kameru a spustit ji do vody."
"Díky," odpověděl Mark. Předklonil se a skryl hlavu v dlaních. Nikdy v životě se necítil hůř.

Kapitola 6

SUZANNE SE Z HRŮZY bleskového klesání zotavila jako první
natolik, že byla schopná promluvit. "Myslím, že jsme se zastavili!" řekla váhavě.
"Díky bohu!"
Po dobu, která tříčlenné posádce připadala jako věčnost, padal batyskaf záhadnou šachtou dolů jako kámen. Bylo to, jako by byli vtaženi do obrovské stoky na dně oceánu. Během sestupu Okeanos naprosto nijak nereagoval na ovládací

zařízení, ať Donald Fuller zkoušel kterákoli.
Třebaže zpočátku bylo klesání svislé, nakonec začal batyskaf kroužit a dokonce se odrážet od stěn. Jedna z prvních takovýchto srážek zničila vnější halogenová světla. Další s drtivým křupnutím strhla ovladač na pravoboku.
Perry jako jediný při této cestě křičel. I on však zmlkl, jakmile mu došla závažnost situace. Pouze bezmocně sledoval, jak digitální hloubkoměr klesá do tisícových hodnot. Čísla se míhala tak rychle, že se z nich stala rozmazaná skvrna. A když se přiblížilo šest tisíc metrů, dokázal myslet pouze na děsivé statistické údaje, které slyšel předtím: hloubka, v níž hrozí rozdrcení!
"Vlastně si myslím, že už se vůbec nehýbeme," dodala Suzanne.
Šeptala. "Co se mohlo stát? Mohli bychom být na dně? Necítila jsem ale žádný náraz."
Nikdo se ani nepohnul, jako by sebemenší změna polohy mohla narušit náhlý, ale vítaný klid. Dýchali mělce a rychle a na čele se jim perlil pot.
Všichni tři se dosud jako klíšťata drželi sedadel ze strachu, že by začali znovu padat.
"Vypadá to, že jsme se zastavili, ale podívejte se na hloubkoměr," vypravil ze sebe chraptivě Donald. V krku mu vyschlo.
Všichni se pohledem vrátili k údaji, který předtím neúprosně poutal jejich pozornost. Znovu se posunoval, nejprve pomalu, ale pak prudce nabíral rychlost. Rozdíl byl v tom, že se pohyboval opačným směrem.
"Ale já žádný pohyb necítím," řekla Suzanne. Hluboce vydechla a pokusila se uvolnit svaly. Ostatní udělali totéž.
"Ani já ne," přiznal Donald. "Ale podívejte se na ten měřič! Musel se úplně zbláznit."
Displej se vrátil k předchozímu zuřivému kmitání.
Suzanne se pomalounku předkláněla, jako by si myslela, že batyskaf se nejistě vyrovnal a její pohyb by ho mohl vychýlit. Vyhlédla z okénka, viděla však pouze svůj vlastní odraz. Protože vnější reflektory se při srážkách se skalou urazily, bylo okénko neprůhledné jako zrcadlo a odráželo vnitřní osvětlení.
"Co se děje teď?" zachraptěl Perry.
"To víme zrovna tak málo jako vy," odpověděla Suzanne. Zhluboka se nadechla. Začala se vzpamatovávat.
"Podle hloubkoměru stoupáme," oznámil Donald. Pohlédl na ostatní přístroje i na sonarové displeje. Jejich zmatené signály naznačovaly, že ve vodě je spousta rušivých vlivů, které zvláště působí na scoti; krátkého dosahu. Boční radar na tom byl o něco lépe a elektronické šumy byly menší, ale jeho údaje se obtížně interpretovaly. Meostry obraz naznačoval, že batyskaf sedí nehybně na rozlehlé, dokonalé ploché rovině. Donald se pohledem vrátil k hloubkoměru. Byl zmaten v rozporu s tím, co ukazoval sonar, batyskaf dosud stoupal, a rychle než před chvílí.
Spěšně otevřel zátěžové komory, žádná reakce se však nedostavila.
Pak sklopil hloubková kormidla a zvýšil příkon pohonných systému.
Batyskaf na ovládací zařízení nereagoval. Přesto však nadále stoupali.
"Zrychlujeme," upozornila Suzanne. "Při takovémhle tempu budeme za pár minut na hladině!"
"Nemůžu se dočkat," vydechl Perry s viditelnou úlevou.
"Doufám, že se nevynoříme pod Benthic Explorerem," podotkla Suzanne.
"To by byl vážný problém."
Oči všech byly přikovány k hloubkoměru. Kmitlo na něm tři sta metrů a nejevil žádné známky zpomalení. Sto padesát metrů. Když měřič ukázal třicet metrů, Donald vyhrkl: "Držte se! Proražení bude zlé."
"Co znamená proražení?" zaječel Perry. Slyšel zoufalství v Donaldově hlase a znovu ho přepadla úzkost.
"To znamená, že prorazíme hladinu - vyskočíme z vody!" vykřikla Suzanne.
Pak zopakovala Donaldovo "Držte se!"
Když frenetické kmitání hloubkoměru přešlo do crescenda, chytili se Perry, Donald a Suzanne znovu pevně sedadel. Zadržovali dech a připravovali se na náraz. Hloubkoměr dosáhl nuly a zastavil se.
Okamžitě po závěrečném kliknutí přístroje se odkudsi zvenčí ozval hlasitý zvuk, jako když se nasává vzduch. Poté se v batyskafu rozhostilo téměř dokonalé ticho, narušované jen hučením větráku a hlasitějším, ale stále ještě tlumeným elektronickým bzučením pohonného systému.
Uplynula téměř minuta bez nejmenšího náznaku pohybu.
Nakonec Perry vydechl. "No," řekl. "Co se stalo`?"
"Nemůžeme být ve vzduchu takhle dlouho," připustila Suzanne.
Všichni přestali křečovitě svírat sedadla a vyhlédli ze svého okénka.
Byla dosud tma jako v ranci.
"Co se to děje?" zeptal se Donald. Znovu se ohlédl na své přístroje. Na displejích sonarů byly nyní vidět jen nic neříkající elektronické šumy.
Vypnul je. Vypnul rovněž přívod pohonného systému a jeho bzučení ustalo.
Pohlédl na Suzanne.
"Mě se neptej," řekla Suzanne, když se jejich pohledy setkaly. "Nemám nejmenší tušení, co se děje."
"Jak to, že je venku taková tma, když jsme na hladině'?" podivil se Perry.
"To nedává smysl," řekl Donald. Opět se ohlédl na své přístroje. Natáhl se a znovu spustil pohonný systém. Začal zase bzučet, ale nic se nepohnulo.
Batyskaf stál absolutně nehybně.
"Řekne mi někdo, co se děje?" naléhal Perry. Euforie, kterou pociťoval před chvilkou, se rozplynula. Zjevně nebyli na hladině.
"Nevíme, co se děje," přiznala Suzanne.
"Vrtule nenaráží na žádný odpor," informoval je Donald. Vypnul pohonný systém. Bzučení ustalo podruhé. Teď byl

slyšet jenom ventilátor.
"Myslím, že stojíme ve vzduchu."
"Jak můžeme stát ve vzduchu?" namítla Suzanne. "Je naprostá tma a necítíme vlnění."
"Ale to je jediné vysvětlení, proč nefunguje sonar a vrtule nenaráží na odpor," trval na svém Donald. "A podívejte. Vnější teplota stoupla na dvacet stupňů. Musíme být ve vzduchu."
"Pokud jsme se ocitli v příštím životě, nejsem na něj dosud připraven," sdělil Perry.
"To myslíš, že jsme úplně venku z vody?" Suzanne tomu stále nemohla uvěřit.
"Vím, že to zní praštěně," přiznal Donald. "Ale je to jediné vysvětlení i toho, že hydrofon nefunguje." Poté Donald zkusil rádio, ale ani u něj nepochodil.
"Pokud sedíme na suché zemi," namítla Suzanne, "jak to, že jsme se nepřevrátili? Trup je válcovitý. Kdybychom byli na souši, určitě bychom se překulili na bok."
"Máš pravdu," přiznal Donald. "To vysvětlit nedovedu."
Suzanne otevřela nouzovou přihrádku mezi oběma sedadly pro pilota a vytáhla svítilnu. Zapnula ji a posvítila s ní z okénka. Zvenčí na něj bylo nalepeno krémové hrubozrnné bahno.
"Aspoň víme, proč jsme se nepřevrátili," sdělila Suzanne. "Sedíme ve vrstvě globigerinovych sedimentů."
"Vysvětlete to!" požádal o laický výklad Perry. Předklonil se, aby to uviděl na vlastní oči.
"Globigerinové bahno je nejběžnější sediment na dně oceánů," vyložila nezvyklý termín Suzanne. "Tvoří ho hlavně mrtvolky planktonu druhu foraminifera."
"Jak můžeme vězet v sedimentu v oceáně a zároveň byt ve vzduchu?" zeptal se Perry.
"To je ta otázka," souhlasil Donald. "To nemůžeme, nebo já si to alespoň nedovedu představit."
"Není také možné, aby globigerinové bahno bylo takhle blízko Středoatlantského hřebene," dodala Suzanne. "Tento sediment se vyskytuje uprostřed plošin v propastech. Nic nedává smysl."
"To je absurdní!" osopil se Donald. "A mně se to vůbec nelíbí. Ať jsme kdekoli, ocitli jsme se v pasti!"
"To můžeme být zcela pohřbeni v bahně?" sondoval Perry váhavě. Pokud by měl pravdu, nechtěl slyšet odpověď.
"Ne! Ani náhodou," ujistil ho Donald. "Kdyby to tak bylo, vrtule by narážely na větší a ne na menší odpor."
Několik minut nikdo nepromluvil.
"Je nějaká možnost, že jsme uprostřed té mořské hory?" prolomil nakonec mlčení Perry.
Donald a Suzanne se k němu otočili.
"Jak bychom mohli být uvnitř hory?" odsekl zlostně Donald.
"Vždyť já se jen ptám," mínil Perry. "Mark mi dnes ráno řekl, že má nějaké údaje z radaru, podle nichž by hora mohla obsahovat plyn a ne roztavenou lávu."
"O tom se mi nikdy nezmínil," podivila se Suzanne.
"Nezmínil se o tom nikomu," vysvětlil Perry. "Nebyl si těmi údaji jisty, protože pocházely z povrchní studie tvrdé vrstvy, jíž jsme se snažili provrtat. Byla to extrapolace a on se mi o tom zmínil jen zběžně."
"Jaký je to plyn?" zeptala se Suzanne a v duchu se snažila si představit, jak by v podmořské sopce mohla nebýt voda. Z geofyzikálního hlediska se to zdálo nemožné, i když věděla, že na souši se některé sopky propadly a vytvořily kaldery.
"To netušil," vysvětlil Perry. "Podle mě si myslel, že nejslibnějším kandidátem je pára zadržovaná zvláště tvrdou vrstvou, která nám způsobila tolik problémů."
"Ale to nemůže být pára," durdil se už silně nervózní Donald. "Ne při teplotě dvaceti stupňů."
"Co zemní plyn?" nadhodil Perry.
"To si neumím představit," namítla Suzanne. "Při takové blízkosti Středoatlantského hřebene je to geologicky mladá oblast. Tady v okolí nemůže být nic jako ropa nebo zemní plyn."
"Tak je to možná vzduch," řekl Perry.
"Jak by se sem dostal?" podivila se Suzanne.
"To mi řekněte vy," odpověděl Perry. "Vy jste oceánografka a zabýváte se geofyzikálními jevy, ne já."
"Pokud je to vzduch, nemám pro to žádné přirozené vysvětlení," ohradila se Suzanne. "Prostě neexistuje."
Trojice se na sebe chvilku dívala.
"Myslím, že budeme muset otevřít poklop a podívat se," řekla Suzanne.
"Otevřít poklop?" namítl Donald. "Co když se ten plyn nedá dýchat nebo je dokonce toxický?"
"Podle mě nemáme na výběr," odpověděla Suzanne. "Nemáme spojení. Jsme ryby vytažené z vody. Máme zásoby a vzduch na deset dní, ale co se stane pak?"
"Neklaďme si tuhle otázku," vmísil se Perry nervózně. "Říkám, že otevřeme poklop."
"Dobře!" souhlasil rezignovaně Donald. "Jako kapitán to udělám."
Vstal ze svého sedadla a jediným dlouhým krokem přešel středovou plošinu.
Perry se uhnul, aby Donald mohl projít.
Donald vyšplhal nahoru do velitelské věže. Zastavil se a Suzanne s Perrym se přesunuli těsně pod něj.
"Co kdybys to jen nadzdvihl a neotevíral docela?" navrhla Suzanne.
"Tak poznáš, jestli něco ucítíš."
"Dobrý nápad," uznal Donald. Vzal za hlavní kolo a otočil jím. Bezpečnostní západky se vrátily dovnitř poklopu.
"No?" zavolala na něj Suzanne po chvíli. "Cítíš něco?"
"Jen nějakou vlhkost," odpověděl Donald. "Asi to zkusím."
Donald na okamžik otevřel poklop a čichal.
"Tak jak?" zeptala se Suzanne.

"Vypadá to dobře," odpověděl Donald s úlevou. Pootevřel poklop asi na tři centimetry a čichal vlhký vzduch, který proudil dovnitř. Když se ujistil, že je bezpečný, vysunul poklop celý a vystrčil hlavu ven.
Ve vzduchu cítil slanou vlhkost jako na pláži při odlivu.
Donald zvolna otáčel hlavou kolem dokola a napínal oči ve tmě. Neviděl naprosto nic, ale intuitivně věděl, že to je velký prostor. Zíral do tiché, nepřátelské temnoty, hrozivé a obrovské.
Strčil hlavu zpátky do batyskafu a požádal o svítilnu.
Suzanne mu ji podala a při tom se zeptala, co viděl.
"V podstatě nic," odpověděl.
Donald se znovu vysunul z poklopu a posvítil do dálky. Všemi směry, kam dosáhlo světlo, se rozprostíralo bahno. V něm se jako zrcadla odráželo několik kaluží vody.
"Haló!" zvolal Donald s rukama u úst. Čekal. Zdálo se, že se od přídě Okeanu ozvala slabá ozvěna. Donald zakřičel znovu; za tři či čtyři sekundy, jak odhadl, se vrátila vzdálená ozvěna.
Donald přivřel poklop a sešplhal zpátky do batyskafu. Ostatní se na něj napjatě dívali.
"To je ta nejneuvěřitelnější věc, jakou jsem kdy viděl," oznámil "Jsme v nějaké jeskyni, která se nedávno zjevně zaplnila vodou."
"Ale teď je naplněná vzduchem," namítla Suzanne.
"Je to určitě vzduch," odpověděl Donald. "Jinak nevím, co si o tom mám myslet. Možná má pan Bergman pravdu. Možná nás to nějak vsálo do nitra hory."
"Jmenuju se Perry, pro kristapána," ozval se Perry. "Dejte mi světlo!
Jdu se podívat." Vzal si od Donalda náhradní svítilnu a neobratně se protáhl po žebříku věží batyskafu. Musel si zaháknout jeden loket o nejvyšší příčku a vstrčit svítilnu do kapsy, aby mohl otevřít těžký poklop ve tvaru V.
"Bože!" zvolal Perry, když zopakoval to, co předtím udělal Donald, včetně zkoušení ozvěny. Slezl zpátky dolů, nechal však poklop otevřený.
Podal svítilnu Suzanne, která následovala jeho příkladu.
Když se vrátila, všichni tři se na sebe podívali a zavrtěli hlavou. Žádný z nich nenacházel vysvětlení, i když všichni doufali, že by ten druhý mohl na něco kloudného přijít.
"Řekl bych, že je to jasné," prolomil nepříjemné mlčení Donald. "Jsme přinejmenším v obtížné situaci. Od Benthic Exploreru nemůžeme čekat žádnou pomoc. Po té sérii zemětřesení budou přirozeně předpokládat, že jsme se stali obětí neštěstí. Mohou poslat dolů jednu z kamer, ale ta nás nenajde tady uvnitř, ať už jsme kdekoli. Zkrátka jsme odkázáni sami na sebe, bez možnosti komunikace, s trochou vody a potravin.
Takže..." Donald se zamyšleně zarazil.
"Takže co navrhuješ?" zeptala se Suzanne.
"Navrhuji, abychom se vydali na průzkum," řekl Donald.
"Co když se ta jeskyně znovu zatopí?" zeptal se Perry.
"Podle mě to musíme zkusit," namítl Donald. "Jsem ochotný jít sám.
Je na vás, zda chcete jít se mnou."
"Já půjdu," řekla Suzanne. "Je to lepší než sedět tady a nedělat nic."
"Já tu sám nezůstanu," oznámil Perry.
"Dobře," konstatoval Donald. "Máme ještě dvě svítilny. Vezmeme si je, ale budeme používat jen jednu, abychom ušetřili baterky."
"Přinesu je," nabídla se Suzanne.
Donald vyšel ven jako první. K sestupu použil žebřík upevněny na jedné straně velitelské věže a trupu, který umožňoval přístup k batyskafu, když se miniponorka ukládala do sedla na zadní palubě Benthic Exploreru.
Donald stál na spodní příčce a svítil baterkou na zem. Měřil, jak hluboko Okeanos klesl, a odhadl, že bahno tvoří kompaktní vrstvu padesáti až šedesáti centimetrů.
"Děje se něco?" zeptala se Suzanne. Zrovna se chystala vylézt a viděla, jak Donald váhá.
"Snažím se odhadnout hloubku toho nánosu," řekl. Zůstal stát na žebříku, ale pravou nohou stoupl na zem. Noha zmizela v bahně. Pevnou zem ucítil, teprve když se zabořil až po koleno.
"Nebude to příjemné," informoval. "Bahno sahá skoro ke stehnům."
"Doufejme, že to je jediný problém," řekla Suzanne.
O několik minut později stála trojice v bahně. Až na slabou zář vycházející z otevřeného poklopu batyskafu byla jediným zdrojem světla Donaldova svítilna. Vrhala do naprosté temnoty kužel chabého světla.
Suzanne a Perry měli rovněž baterky, ale jak navrhl Donald, nechali je zhasnuté.
V obrovské temné prostoře vládlo naprosté ticho. Ve snaze ušetřit akumulátory batyskafu vypnul Donald takřka všechno, dokonce i ventilátor.
Nechal svítit pouze jedno světlo, které jim mělo posloužit jako maják, jenž by jim pomohl znovu najít batyskaf, pokud by od něj zašli příliš daleko.
"To je děsivé," vydechla Suzanne a zachvěla se.
"Já bych použil silnějšího výrazu," komentoval její povzdech Perry.
"Co podnikneme?"
"To musíme prodiskutovat," řekl Perry. "Navrhuji, abychom šli směrem, kterým je natočen Okeanos. Tam je zřejmě nejbližší stěna, aspoň podle ozvěny." Pohlédl na kompas. "Je to v podstatě na západ."
"To mi připadá jako rozumný nápad," řekla Suzanne.
"Jdeme," dodal Perry.

Skupina vyrazila s Donaldem v čele. Suzanne druhá, Perry poslední.
V hlubokém bahně, které nepříliš příjemně páchlo, se šlo těžko.
Nemluvili. Každý si ostře uvědomoval ožehavost situace, zvláště s tím, jak se vzdalovali od batyskafu. Po deseti minutách začal Perry požadovat, aby zastavili. K žádné stěně nedošli a jejich odvaha zmizela.
"Chůze v tomhle bahně není snadná," řekl Perry, který se vyhnul skutečnému problému. "A taky to smrdí."
"Kolik jsme podle vás ušli?" zeptala se Suzanne. Stejně jako těm dvěma ostatním jí námaha brala dech.
Donald se otočil a ohlédl se na batyskaf, z nějž zbyla v inkoustové temnotě už jen šmouha. "Moc daleko ne," odpověděl. "Možná sto metrů."
"Podle toho, jak necítím nohy, bych to tipovala na dva kilometry," poznamenala Suzanne.
"Jak daleko to ještě je k té údajné stěně?" zeptal se Perry.
Donald znovu vykřikl směrem, jímž se ubírali. Ozvěna se vrátila za několik vteřin. "Tipoval bych to na tři sta metrů."
Při náhlém pohybu a sérii pleskavých zvuků v temnotě těsně po jejich levici všichni nadskočili. Donald posvítil baterkou směrem, odkud se hluk ozýval. Uvízlá ryba sebou v agonii v mokrém bahně ještě několikrát plácla.
"Bože, ta mě vyděsila," přiznala Suzanne. Ruku měla přitisknutou k hrudi.
Srdce jí bušilo.
"Mě taky," svěřil se Perry.
"Jsme pochopitelně rozrušení," řekl Donald. "Pokud se chcete vrátit, budu v průzkumu pokračovat sám."
"Ne, já to vydržím," oznámila Suzanne.
"Já taky," přidal se Perry. Pomyšlení na to, že by se do batyskafu měl vrátit sám, bylo horší, než se prodírat dál bahnem.
"Takže jdeme," rozhodl Donald. Znovu vyrazil a jeho dva kolegové se k němu přidali.
Skupina klopýtala vpřed beze slov. Každý krok do neznámé temnoty stupňoval jejich obavy a úzkost. Batyskaf za nimi už pohltila temnota. Po dalších deseti minutách byli všichni napjati jako struny. V tom okamžiku se rozezněla poplašná siréna.
Krátký zvuk roztrhl temnotu jako střelba z děla. Skupina nejprve strnula na místě a horečně se pokoušela určit, z kterého směru se ozval.
Vzhledem k mnohočetným ozvěnám se to však stanovit nedalo. V dalším okamžiku si všichni razili cestu zpět k batyskafu.
Byl to panicky útěk; šílený úprk do domnělého bezpečí. Bahno jim však vstříc nevycházelo. Všichni tři téměř okamžitě zakopli a po hlavě padli do odporné hmoty. Když se postavili na nohy a znovu se pokusili běžet, byl výsledek stejný.
Nemuseli se nijak domlouvat, ale všichni zvolnili tempo. Vzhledem k tomu, že se nedostali daleko, si po několika minutách uvědomili zbytečnost svého útěku. Protože se dutina neplnila vodou, všichni tři zůstali stát kousek od sebe. Hruď se jim prudce zvedala.
Mnohočetné ozvěny děsivé poplašné sirény utichly a znovu zavládlo nadpřirozené ticho. Rozhostilo se nad inkoustovou temnotou jako dusící pokrývka v Perryho nočních můrách.
Suzanne zdvihla ruce. Bahno, které, jak věděla, tvořily mrtvolky planktonu a výkaly nesčetných červů, jí kapalo z prstů. Zoufale si chtěla otřít oči, ale netroufla si. Donald, který byl kousek vpředu, se otočil na Suzanne a Perryho. Jeho svítilna měla sklo pocákané bahnem a zářila velmi slabě, takže se ztrácel ve stínu ostatních. Dokázali rozpoznat jen bělmo jeho očí.
"Co pro boha znamenal ten poplach?" vzchopila se Suzanne. Vyplivla několik zrnitých částeček. Nechtěla ani pomyslet na to, z čeho asi byly.
"Bál jsem se, že to znamená, že se voda vrací," přiznal Perry.
"Ať už byl skutečný důvod jakýkoli," řekl Donald, "má to pro nás zásadní význam."
"O čem to mluvíte?" zeptal se Perry.
"Vím, co myslí," vmísila se Suzanne. "Chce říct, že tohle není přirozená geologická formace."
"Přesně tak!" potvrdil Donald. "Musí to byt pozůstatek studené války.
A protože jsem při službě na ponorkách ve vojenském námořnictvu Spojených států prošel prvním stupněm utajení, mohu vám říct, že to není naše zařízení. To musí být Rusové!"
"Chceš říct nějaká tajná základna?" zeptal se Perry. Rozhlédl se po temné prostoře, teď spíše ohromeně než vyděšeně.
"To je to jediné, co mě napadá," řekl Donald. "Nějaká základna jaderných ponorek."
"Podle mě je to možné," souhlasila Suzanne. "A pokud to tak je, je naše budoucnost najednou podstatně světlejší."
"Možná ano, možná ne," uvažoval Donald. "Mohla by být ovšem jen v případě, že na té základně je ještě posádka. A pokud ano, musíme si začít dělat starosti s tím, nakolik to chtějí udržet v tajnosti."
"Na to jsem nepomyslela,"přiznala Suzanne.
"Ale studená válka skončila," řekl Perry. "Určitě si nemusíme lámat hlavu s těmi starými špionážními nesmysly."
"V ruské armádě jsou lidé, kteří se na to dívají jinak," namítl Donald.
"Vím to, protože jsem se s nimi setkal."
"Takže co bychom měli podle tebe teď podniknout?" zeptala se Suzanne s velkou dávkou nejistoty.
"Myslím, že na tuhle otázku už za nás odpověděli jiní," konstatoval Donald. Zdvihl ruku a ukázal přes ramena ostatních. "Podívejte se tamhle, tam, kam jsme šli, než se ozvala siréna!"Suzanne a Perry se otočili.
Asi čtyři sta metrů od nich se do temnoty zvolna otevíraly dveře.
Z místnosti za nimi se do temné prostory linulo jasné umělé světlo a odraz z něj jim sahal až k nohám. Trojice byla příliš daleko, aby viděla jakékoli detaily uvnitř, mohla však konstatovat, že světlo je hodně intenzivní.
"Tolik k problému, zda je na té základně posádka nebo ne," řekl Donald.
"Evidentně nejsme sami. Otázkou zůstává, jak rádi nás uvidí."

"Myslíte, že bychom tam měli jít?" zeptal se Perry.
"Nemáme příliš na výběr," odpověděl Donald. "Dříve či později budeme muset."
"Proč jednoduše nepřišli sem a nepřivítali nás osobně?" zeptala se docela logicky Suzanne.
"Dobrá otázka," odpověděl Donald. "Třeba to souvisí s přijetím, které nám připravili."
"Zase dostávám strach," připustila Suzanne. "To je hrozně bizarní."
"Já se nikdy bát nepřestal," přiznal Perry.
"Pojďme se seznámit s našimi věznitelí," řekl Donald. "A doufejme, že nás nebudou považovat za špiony - a že znají podmínky ženevské konvence."
Donald se napřímil a vykročil vpřed; zdánlivě nevnímal bahno mlaskající mu pod nohama. Minul své společníky, kteří museli obdivovat jeho odvahu a schopnost vést.
Perry a Suzanne okamžik váhali a pak se vydali za bývalým námořním důstojníkem. Nikdo z nich nemluvil, když rezignovaně klopýtali v jeho stopách k otevřeným dveřím. Neměli tušení, zda to povede k vysvobození nebo dalším útrapám, ale jak řekl Donald, nemají na vybranou.

Kapitola 7

BYL TO POMALÝ postup. V jednom okamžiku Perry uklouzl a spadl zpátky do bahna. Byl pokryt mazlavou krustou.
"První, co budu vyžadovat, bude sprcha," vyprskl Perry ve snaze zlepšit náladu. Bez úspěchu. Nikdo se nezasmál.
Postupovali k otevřeným dveřím a doufali, že jejich nedůvěra bude rozptýlena. Na prahu se však neobjevily žádné postavy, které by je uvítaly, a světlo linoucí se do tmy bylo tak ostré, že neviděli dovnitř.
Bylo dokonce obtížné dívat se do otvoru, aniž by si zakryli oči.
Když došli dostatečně blízko, zjistili, že dveře jsou tlusté téměř šedesát centimetrů a po obvodu mají zasazeny obrovské závory. Vypadaly jako dveře do krypty. Hrany masivního portálu byly ostré. Byly zjevně zkonstruovány tak, aby odolaly obrovskému tlaku mořské vody zaplavující prostoru.
Suzanne a Perry se asi sedm metrů od stěny zastavili. Nechtělo se jim jít dál bez jasnější představy o tom, do čeho jdou. Zkoumali dveře a snažili se z nich něco vyčíst. Zatím mohli říci pouze to, že stěny, podlaha a strop uvnitř jsou z nerezové oceli, která se leskne jako zrcadlo.
Donald pokračoval dál sám, a třebaže nepřekročil práh, natáhl se dovnitř.
Předloktím se jako štítem chránil před odraženým světlem a zkoumal místnost.
"No?" zeptala se Suzanne. "Co vidíš?"
"Je to velká čtvercová místnost z kovu," zavolal Donald přes rameno.
"Uvnitř je několik obrovských lesklých kovových koulí, ale nic jiného.
Zdá se taky, že kromě tohohle vchodu tu nejsou žádné dveře. A nedokážu rozeznat, odkud jde to světlo."
"Nějaké stopy po lidech?" zeptal se Perry.
"To ne," odpověděl Donald. "Myslím, že ty koule jsou skleněné.
A musí mít průměr sto dvacet až sto padesát centimetrů. Pojďte se podívat."
Perry pohlédl na Suzanne. Pokrčil rameny. "Proč odkládat nevyhnutelné?"
Suzanne se objímala pažemi. Otřásla se. "Doufala jsem, že než sem dorazíme, bude mi tohle všechno připadat lepší, ale není to tak.
Tohle nemůže být ponorková základna. Mluvíme o technickém zázraku, vedle nějž by postavení Velké pyramidy vypadalo jako procházka parkem."
"Tak co to podle vás je?" zeptal se Perry.
Suzanne se ohlédla k batyskafu. Světlo z otevřených dveří ho ozařovalo navzdory vzdálenosti. Vzadu zela temnota.
"Opravdu nevím."
Když Donald viděl, že se Suzanne a Perry ohlížejí k batyskafu, šel dál a překročil práh do místnosti. Okamžitě před sebe natáhl ruce, aby neztratil rovnováhu a neupadl. Podlaha z naleštěného kovu byla v kombinaci s mokrým bahnem na jeho botách kluzká jako led.
Jakmile opět nabyl rovnováhy, znovu se rozhlédl po místnosti. Teď, když si jeho oči trochu přivykly, viděl mnohem lépe a rozpoznal i stovky odrazů sebe sama ve všech směrech. Stěny, podlaha a strop neměly spáry.
Jedinými viditelnými dveřmi byly ty, jimiž vešel. Hledal především zdroj oslňujícího světla, ale zcela nepochopitelně nemohl žádný najít.
Když mu pohled padl na velké skleněné koule, podíval se ještě jednou.
Teď už viděl, že sklo není zcela neprůhledné, ale natolik propustné, aby se dalo rozpoznat, co je uvnitř.
"Suzanne, Perry!" vykřikl Donald. "Dva lidé tu přece jen jsou. Ale jsou zapečetěni v těch skleněných koulích. Pojďte sem!"
Suzanne a Perry se za okamžik objevili ve dveřích.
"Pozor na podlahu," upozornil Donald. "Je kluzká jako led."
Malými krůčky, jako by bruslili bez bruslí, překlopýtali oba k Donaldovi, aby se mohli lépe podívat na skleněné koule.
"Páni!" vykřikla Suzanne. "Plavou tam v nějaké tekutině."
"Poznáváš je?" zeptal se Donald.
"Měla bych?" podivila se Suzanne.
"Já myslím vím, kdo to je," řekl Donald. "Podle mě to jsou dva z našich potápěčů."
Suzanne na Donalda nevěřícně zírala. Pak si zaclonila oči, aby lépe viděla, a naklonila se k jedné z koulí, jejíž povrch byl tak lesklý, že se v něm odráželo jasné osvětlení místnosti.
"Asi máš pravdu," řekla Suzanne. "Rozpoznávám logo Benthic Exploreru na neoprenovém obleku a po straně přilby."

Perry napodobil Suzanne a rovněž si zaclonil oči a přitiskl je ke stejné kouli, do níž se dívala Suzanne. Donald udělal totéž z jiného úhlu.
"Dýchá!" konstatoval Perry. "Musí být živý."
"Na břicho má přitisknutého něco jako pupeční šňůru, která vede z nějakého přístroje," konstatovala Suzanne. "Vidí někdo, kam vede?"
"Vede pod něj," odpověděl Donald. "Ke dnu kontejneru."
Suzanne se sehnula. Koule seděla na plochém dnu. Neviděla žádné otvory, a pokud zde nějaké byly, vedly přímo podlahou.
"To je stejně ohromující jako ta jeskyně," vydechla Suzanne a postavila se.
Natáhla ruku a dotkla se koule konečkem ukazováčku. Materiál vypadal jako sklo, ale nebyla si jistá.
Ostatní se napřímili.
"Jak se sem proboha dostali?" zeptal se Perry.
"Spousta otázek," podotkl Donald, "a jen velmi málo odpovědí."
"Pořád ještě si myslíš, že to je nějaká vojenská základna?" zeptala se Suzanne Donalda.
"Co jiného by to mohlo být?" namítl Donald nepřesvědčivě.
"Pokud jsou potápěči v těch koulích naživu, nedokážu si ani představit, co to je za technologii," řekla Suzanne.
"Vypadají jako dvě obrovitá embrya.
Ne že bych si dovedla vysvětlit tu jeskyni. I tahle místnost zdaleka předstihuje..."
"Co předstihuje?" zeptal se Donald.
"Dveře!" vykřikl Perry.
Všechny oči se upřely na vchod. Masivní dveře se tiše zavíraly.
Trojice se horečně pokoušela dostat se ke vchodu a předejít tomu, aby zde zůstali uvězněni, ale kluzká podlaha jim v tom bránila. Když se dostali ke dveřím, byly už téměř zavřené. Společně se do nich opřeli a snažili se je odtlačit, ale vzhledem k jejich mohutnosti a kluzké podlaze to byla zbytečná snaha. Dveře se s hlučným bouchnutím zavřely.
Pak uslyšeli tlumený mechanický zvuk četných zapadajících závor.
Trojice ochromena novou hrůzou odstoupila ode dveří.
"Někdo tohle všechno řídí," konstatovala chmurně Suzanne. Znepokojeným pohledem přelétla po místnosti beze spár.
"A teď jsme v pasti."
"To musí být Rusové," řekl Donald.
"Dej pokoj s těmi Rusy!" okřikla ho Suzanne. "Byl jsi moc dlouho v armádě.
Díváš se na všechno z hlediska bývalého nepřátelství. Tady nejde o Rusy."
"Jak to víš?" vykřikl Donald. "A neodvažuj se sebemíň znevažovat mou službu vlasti."
"Ale prosím tě," ohradila se Suzanne. "Já neznevažuju tvou službu u námořnictva. Ale rozhlédni se, Donalde! Tohle není nic pozemského.
Podívej se na to světlo, proboha." Suzanne natáhla ruku. Není tu žádný viditelný elektrický zdroj, ale osvětlení je naprosto rovnoměrné. A nevidíš tu žádný stín."
Perry natáhl ruce a snažil se vytvořit stín, ale nebylo to možné. Donald ho pozoroval, ale sám se o to nepokusil.
"Je to homogenní fotonové světlo, které musí nějak pronikat těmito stěnami," konstatovala Suzanne. "A kdybych měla hádat, řekla bych, že v něm je velký podíl ultrafialového záření."
"Jak to můžete vědět?" podivil se Perry.
"Nevím to," připustila Suzanne. "S jistotou ne, protože lidské oko ultrafialové paprsky nevnímá, ale podle mě je zřetelně zkreslená modrá barva našich uniforem i vaše hnědá tepláková souprava."
Perry se podíval na své oblečení. Jemu samotnému připadala barva stejná jako vždycky.
"Ty koule!" vyjekl Donald.
Pohledy se přesunuly na skleněné koule. Jejich opalizace se náhle dramaticky zintenzívnila, takže začaly zářit. O chvíli později se ozvalo zapraskání a koule se na obou vrcholcích otevřely jako obrovské květiny, z nichž opadávají okvětní plátky. Potápěči se s proudem tekutiny vysypali na podlahu.
Donald překonal šok jako první. Co nejrychleji přiběhl k Richardovi.
Uvědomil si, že se bezvědomý potápěč snaží dýchat, strhl mu masku a odhodil ji stranou. Richard se okamžitě zakuckal.
Perry přiběhl k Michaelovi. Sundával mu přílbu a slyšel, jak se Richard rozkašlal. Michael však zatím ani nedýchal.
Perry, který absolvoval kurs první pomoci, věděl, co má dělat. Nejprve odvlekl Michaela z trosek zborcené koule; pupeční šňůru, k níž byl potápěč dosud připoután, táhl s sebou. Rychle se přesvědčil, že potápěč má ústa volná, a pak si stiskl nos, nadechl se a vdechl Michaelovi do úst obsah svých plic.
Otočil hlavu stranou a znovu se nadechl. Chtěl postup opakovat, když si všiml, že Michael má otevřené oči.
"Co to sakra provádíte, chlape?" vyjekl potápěč. Odstrčil Perryho, jehož tvář se vznášela jen několik centimetrů od jeho vlastní.
"Dával jsem vám umělé dýchání," odpověděl Perry. Vstal. "Myslel jsem, že nedýcháte."
"Dýchám!" odsekl Michael. Se znechuceným výrazem si hřbetem ruky otřel ústa. "Věřte mi, dýchám."
Richardův záchvat kašle náhle pominul a mrkáním se zbavoval slz, které mu kašel vehnal do očí. Jeho první starostí byl Michael. Když viděl, že jeho kamarád je naživu a v pořádku, rozhlédl se po místnosti; teprve pak se obrátil k ostatním.
"Co se děje?" zeptal se. "Co se stalo?"
"To je ta zásadní otázka," odpověděl Perry.
"Kde to ksakru jsme?" zeptal se Richard. Podruhé se rychle rozhlédl po místnosti. V obličeji se mu objevil tázavý výraz.
"Neméně zajímavá otázka," poznamenal Perry.

"Vy jste nás dole hledali?" zeptal se Donald Richarda.
Richard na okamžik vypadal pouze zmateně. Pak mu Donaldova otázka pomohla vrátit paměť. "Panebože!" vykřikl. "Potopili jsme se do hloubky téměř tří set metrů! Neprodělali jsme dekompresi!" Richard se pokusil postavit. Nohy měl vratké, zvláště na takto kluzké podlaze.
"Michaeli, musíme do komory!"
"Jen klid!" řekl Donald. Chytil Richarda za paži, aby ho uklidnil a podržel ho. "Tady nic takového není. Mimochodem máte pravdu. Zjevně nemáte kesonovou nemoc."
Richardův zmatek se prohloubil. Natáhl ruce a nohy a zkontroloval klouby.
S mrkáním se znovu rozhlédl po místnosti a přitom si všiml pupeční šňůry připojující ho ke dnu rozpadlé koule. "Co to sakra je?" zeptal se.
Chytil svazek kabelů a hadic a okamžitě je zase pustil. Rty se mu zkřivily odporem. "Ježíš, to je měkké, jako kdybych držel něčí střeva."
"Musí to být nějaký systém, který vás udržuje naživu," podotkla Suzanne, která promluvila poprvé od chvíle, kdy potápěči vypadli ze svých schránek.
"Vzhledem ke stavu, v jakém jste i bez dekomprese, bych řekla, že to nějak souvisí i s tímhle."
Richard se nejistě dotkl přístroje, který měl upevněny na žaludku. Měl tvar a velikost záchodového plováku. Jakmile na něj sáhl, přístroj se odpojil. Držel ho v ruce a díval se na konec. K jeho hrůze z něj vyčnívala řada červovitých výběžků a jejich svíjející se konečky byly od krve jeho krve.
"Áá!" vykřikl Richard. Upustil přístroj, který se rychle vrátil na dno zploštělé koule jako zatahující se šňůra vysavače.
Richard si v panice rozepnul přední část svého neoprenového obleku až po třísla. Když se podíval na svůj žaludek, znovu vykřikl. Kolem pupku měl v kruhu šest okrouhlých ran.
Michael sledoval Richarda, pak se postavil a váhavě se podíval na své vlastní břicho. Nespokojeně si všiml, že na něm má podobny přístroj.
S obdobným výrazem jako Richard se ho váhavě dotkl koncem ukazováčku.
K jeho úlevě se aparát okamžitě odpojil a stáhl se. Když si rozepnul oblek, našel stejné mokvající kulaté ranky.
"Pane na nebi!" vykřikl Michael. "Vypadá to, jako by nás párkrát bodli napichovátkem na led." Otřásl se. "Já nesnáším krev."
Richard si znovu zapnul oblek a pak se na vratkých nohou pokusil o několik kroků. Natáhl ruku a opřel se o zeď. "Páni, připadám si jak zfetovanej dorostenec."
"Mně to přijde, jako by mě přejel náklaďák," řekl Michael.
"Kde je Mazzola?" zeptal se Richard.
"Nemám ponětí," odpověděl Donald. "Co se vám stalo?"
Richard se podrbal vzadu na hlavě. Nejprve se dokázal rozpomenout pouze na to, jak vstupoval do kompresní komory, ale pak si s Michaelovou pomocí oba dokázali vybavit útržky sestupu ve zvonu i to, jak vklouzli do vody.
"To je všechno?" zeptal se Donald. "Potom, co jste vylezli ze zvonu, už nic?"
Richard kývl. Michael učinil totéž.
"Jak to, že všichni vypadáte, jako byste vylezli z chlívku?" zeptal se Richard. Nečekal na odpověď. Místo toho se pozorněji zadíval na stěny.
"Co je to, nějaká nemocnice?"
"To není nemocnice," odpověděl Donald. "Nemůžeme vám říct o mnoho víc, než jak jsme se sem dostali, a s tím souvisí i to, jak jsme se umazali."
"Tak začněte," pobídl je Richard. "Spusťte!"
Donald vysvětloval a oba potápěči si sedli ke stěně. Tomu příběhu se těžko dalo uvěřit a potápěčům se oči úžily nedůvěrou.
"Ale jděte!" špičkoval Richard. "Co to má být? Co to na nás hrajete?"
Podezíravě trojici pozoroval. Tohle musí byt vtip. Michael souhlasně přikývl.
"Nic na vás nehrajeme," ujistil ho Donald.
"Jen se rozhlédněte po téhle místnosti," vmísila se Suzanne.
"Poslyšte!" řekl Donald ve snaze zachovat chladnou hlavu. "Copak si nikdo z vás nepamatuje, jak jste se sem dostali? Neviděli jste nikoho?"
Richard zavrtěl hlavou. Nohou posunoval splasklé segmenty koule.
Materiál už teď nebyl pevný a křehký, ale zplihlý. "To myslíte vážně, že jsme byli v tomhle? Tvrdíte, že to vypadalo jako sklo. Teď tedy určitě ne."
"Ještě před chvilkou to tak bylo," ujistila ho Suzanne.
"Myslíme si, že to je ruská ponorková základna," pokračoval Donald.
"Vyjadřuj se přesně!" přerušila ho Suzanne. "To si myslíš ty."
"Rusové?" opakoval Richard. "Do hajzlu!" Viditelně se napřímil.
S novým zájmem se rozhlédl po místnosti stejně jako Michael. Oba osahávali lesklé stěny. Richard poklepal na svítivy povrch kotníkem. "Co to je vlastně za materiál, titan?"
Suzanne se chystala odpovědět, ale přerušilo ji syčení. Všichni se ohlédli na místo, kde předtím stály koule. Z otevřených otvorů se valil kouř. Hermeticky uzavřenou místnost rychle naplnil štiplavý plyn a všem začaly slzet oči.
"Pouštějí na nás plyn!" vykřikla Suzanne, než ji přemohl dávivý kašel.
Skupina v hrůze ustoupila a tiskla se k studeným kovovým stěnám v marné snaze uniknout zkáze. Zakrátko však začali všichni kašlat a mnout si oči zavřené na obranu proti pálení.

"Lehněte si !" vykřikl Donald.
Všichni kromě Perryho zalehli na podlahu a současně se neúčinně pokoušeli zakrýt si rukama nos a ústa. Perry doklopýtal zpátky ke dveřím a začal do nich bušit a křičet, aby někdo otevřel.
Dveře nepovolily, Perry si však zachoval navzdory panice a fyzickému utrpení tolik duchapřítomnosti, aby si čehosi všiml. Neztrácel vědomí a ani v nejmenším si nepřipadal omámený. Plyn zjevně neměl onen smrtící účinek, jehož se nejvíce obával.
Perry silou vůle potlačil kašel a navzdory štípání dokázal na okamžik otevřít oči. Místnost byla plná páry připomínající mlhu. Perry nedohlédl daleko, všiml si však, že má náhle nahé paže.
Ve snaze zjistit, co se stalo s rukávy jeho joggingové soupravy, se přivřenýma očima podíval. Rukávy, rozpadlé na cáry, visely v rozedraných kusech, jako by si namočil paže do kyseliny.
Uvědomil si, že po celém těle nyní cítí chlad, a přejel si rukama po hrudi. Jeho joggingovou soupravu - a vlastně všechno, co měl na sobě potkal stejný osud jako rukávy. Látka jeho šatů se prostě rozsypala.
Když Perry býval v minulosti ve stresu, děsila ho představa, že se ocitl nahý na veřejnosti. Najednou se mu to dělo doopravdy: cítil, že mu šaty v cárech odpadávají z těla. Sevřel je a cítil, jak se mu rozpadají pod rukama.
"Naše šaty!" vykřikl Perry na ostatní. "Ten plyn nám rozpouští šaty!"
Nejprve mu nikdo ze strachu neodpověděl. Perry vykřikoval své zjištění znovu a znovu a klopýtal v mlze vpřed. Málem při tom zakopl o Donalda.
"Ten plyn nám rozpouští šaty," opakoval. "Ale jinak to se mnou nic nedělá."
Donald se namáhavě posadil. Jeho kombinézu potkal stejný osud jako Perryho joggingovy oblek. Rychle se osahal, aby si ověřil, že za chvilku bude skutečně nahy. Nedokázal však otevřít oči: plyn příliš štípal.
I bez vizuálního kontaktu věděl, že Perry má pravdu. Vykřikl to na ostatní.
Suzanne se podobně jako Perrymu podařilo na chvilku otevřít oči. Viděla, že se totéž děje s jejími šaty. Kombinéza se jí doslova rozpadla.
Postřehla rovněž, že navzdory nepříjemnému dráždění krku a plic necítí žádný účinek na svůj psychický stav. S úlevou vstala.
Richard s Michaelem se posadili. Při pocitu omámení, který je dosud svíral, nebyli s to říci, zda jim plyn ovlivňuje vědomí, oba však silně kašlali. Pro ně byl účinek na dýchací soustavu obtížnější než pro ostatní.
"Můj potápěčský oblek je v pořádku," dokázal ze sebe Richard vypravit mezi kašláním. Pak se však dopustil chyby: přejel si rukou po rameni.
Neoprén se okamžitě depolymerizoval. Při doteku se rozpadl na miniaturní kuličky.
Michael s mrkáním sledoval osud Richardova obleku. Vrhl pohled na svůj vlastní; neodvažoval se ho přitom dotknout nebo se vůbec pohnout.
Richard ho však silně plácl po rameni. účinek byl okamžitý. V jedné chvíli vypadal potápěčský oblek normálně, vzápětí nato z Michaela sjížděl jako nesčetné kuličky vody.
Náhle se ozvala poplašná siréna a na stěně proti dveřím se rozblikalo červené světlo. Ještě před okamžikem se tatáž stěna zdála homogenní.
V žíravé páře začala pětice pod světlem rozpoznávat obrys otevřených dveří.
Siréna po několika minutách zmlkla, světlo však blikalo dál. Pak postřehli vysoký zvuk píšťalky. Úzkým průduchem byl vháněn vzduch.
Perry zvolna postupoval k blikajícímu světlu. Když došel ke zdi, viděl obrys dveří zřetelněji. Osahal jejich hrany a cítil, že jimi proniká stálý proud vzduchu. To vysvětlovalo ono pískání. Nohou se přesvědčil, že podlaha je ve stejné úrovni s prahem. Pak vstoupil do dveří.
Okamžitě se mu ulevilo. Opona rychle se pohybujícího vzduchu bránila přístupu štiplavého plynu do jakési haly.
Stěny, podlaha i strop byly ze stejného leštěného kovu jako místnost naplněná plynem, osvětlení však bylo podstatně méně ostré. Šest metrů před sebou Perry uviděl, že se chodba otevírá do jiné komory.
Prostrčil hlavu oponou vzduchu.
"Je tu další místnost," zavolal. "A je čistá. Rychle!"
Ostatní se postavili a pokračovali k blikajícímu světlu. Suzanne musela Donalda vést, protože nedokázal otevřít oči. Za okamžik se celá skupina dostala do další místnosti.
Plyn se rychle rozplynul. Ulevilo se jim tolik, že jim nevadil naprostý rozpad šatů. Celá pětice byla zcela nahá, starosti, které je čekaly, však byly naléhavější. Zvala je další místnost.
"Pojďme," pobídl je Donald. Pohybem naznačil Perrymu, aby je vedl, protože už byl stejně v čele.
Perry se přitiskl ke zdi a nechal Donalda projít. "Myslím, že byste měl jít první. Jste stále ještě kapitán lodi."
Donald kývl a protlačil se dopředu. Perry se zařadil za něj následován Suzanne. Oba potápěči šli v závěsu.
"Teď je dost jasné, co se děje," konstatoval Donald.
"Jsem rád, že vám to je jasné," odpověděl Perry.
"Jak to myslíš?" zeptala se Suzanne.
"Chystají výslech," vysvětlil Donald. "Uznanou technikou je připravit určitou osobu o pocit vlastní identity a zlomit tak její odpor.
Šaty jsou samozřejmě součástí naší identity."
"Já žádný odpor nepociťuji," namítl Perry. "Řeknu každému, co bude chtít vědět."
"Donalde, znamená to, že víš, co to bylo za plyn?" zeptala se Suzanne.
"To nevím," odpověděl Donald.
Donald se zastavil na prahu druhé místnosti a nahlédl dovnitř. Byla podstatně menší než ta první a její stěny rovněž

tvořil onen záhadný kovový materiál. Z místa, kde stál, rozpoznával skleněné dveře ven a bílou halu, na jejímž začátku bylo na stěnách cosi jako zarámované obrazy.
Všiml si, že místnost se trochu svažuje doprostřed, kde je mříž, a strop se uprostřed sbíhá do bodu chráněného další mříží.
"Tak co?" zeptala se Suzanne. Z místa, kde stála, neviděla dopředu.
"Zdá se mi to nadějné," řekl Donald. "Ta chodba za skleněnými dveřmi vypadá relativně normálně."
"Tak pojďme," zvolal Richard netrpělivě za Suzanne.
Donald, který se oběma rukama opřel o knoflík ve dveřích, vykročil jako první jednou nohou na svažitou podlahu a pak na ni vstoupil i druhou.
Jak předpokládal, klouzalo to. Sjel asi o metr a mával při tom rukama, aby neupadl. V tomto místě se podlaha téměř vyrovnala. Otočil se a upozornil ostatní.
Všichni byli opatrní až na Michaela. Ten vyrůstal v Chelsea ve státě Massachusetts, kde od pěti let hrál hokej, a z kluzké podlahy si nic nedělal. Její sklon ho však zaskočil. Při prvním kroku mu podjely nohy a vletěl do ostatních jako kuželková koule. Celá skupina se v mžiku změnila v hromadu propletených nahých těl.
"Pro kristapána!" obořil se na něj Donald. Vymanil se a pomohl na nohy Suzanne. Ostatní se s námahou postavili sami.
Michael si nepřipadal nijak provinile. Teď, když měl otevřené oči, ho daleko více zajímalo hodnocení Suzannina těla.
Richard zaklel a uhodil Michaela do temene hlavy.
Michael mu to oplatil, takže oba znovu skončili na zemi.
"Nechte toho!" vykřikl Donald. Opatrně, aby neupadl, od sebe potápěče roztrhl. Richard a Michael poslechli, ale nadále po sobě vrhali výhružné pohledy.
"Bože!" ozvala se Suzanne. "Podívejte!" Ukázala dozadu na dveře, jimiž právě vešli. Všichni zůstali v úžasu stát. Dveře se tiše hermeticky uzavíraly, jako by se kov opět spojoval. Během několika minut nebylo po vstupu ani památky. Stěna vypadala opět neporušená.
"Kdybych to neviděl na vlastní oči, nikdy bych tomu neuvěřil," vydechl Perry. "Je to nadpřirozené, jako zvláštní efekty v kině."
"Pořád ještě ani zdaleka nechápu tu technologii," řekla Suzanne. "Podle mě tím Rusové vypadávají ze hry."
Z ústředního zamřížovaného roštu zabublal zurčivý zvuk. Skupina se stáhla, pak se přitiskla ke skleněným dveřím. Kvůli sklonu a kluzkosti podlahy však skončili na všech čtyřech. Ten, který měl nejblíže ke dveřím, začal bušit na sklo v zoufalé snaze dveře otevřít. Za nimi se přitékající voda změnila v gejzír; hladina rychle stoupala.
Za několik minut byli po pás ve vodě. Po chvilce všichni šlapali vodu a s hrůzou sledovali, jak se strop přibližuje. Richard a Michael jako nejzdatnější plavci byli uprostřed přímo pod roštem a v zoufalé snaze získat více vzduchu prostrkovali prsty otvory a pokoušeli se vytrhnout rošt z rámu.
Jejich snaha však byla marná. Rošt nepovolil a voda dále stoupala, dokud nebyla místnost zatopená až ke stropu. Než všichni skončili pod hladinou, začala se místnost nesmírně rychle vyprazdňovat. Během několika sekund měli hlavy opět nad hladinou a za několik minut ucítili Donald a Richard, ti největší z pětice, že se nohama dotýkají podlahy.
Záhy se ozval hlasitý zvuk, jako když se vypouští vana, a poslední voda mizela v kanále. Skupina zůstala jako mokrá, nahá hromádka ve středovém bazénku na dně. Chvilku se nikdo nehýbal. Prožitá hrůza, námaha vystupňovaná panikou a nevyhnutelné spolykání značného množství tekutiny je fyzicky i citově zcela vyčerpaly.
Donald se nakonec vyškrábal do sedu. Připadalo mu, že v hlavě nic nemá.
Měl podivný pocit, že uplynulo více času, než si dokázal vysvětlit.
Možná byli omámeni vodou, která naplnila místnost. Na okamžik zavřel oči a třel si spánky. Když oči znovu otevřel, pohlédl na ostatní. Zdálo se, že všichni spí. Otočil se ke skleněným dveřím a pak jeho pohled sklouzl zpátky k Suzanne.
"Pane bože!" zamumlal. Nemohl věřit svým očím. Suzanne byla plešatá! Donald si přejel rukou po hlavě, ale už několik let se stříhal dohola.
Sáhl si na knír. Byl pryč! Zdvihl ruku a uviděl, že i předloktí má zcela bez chloupků. Pohlédl si na hrudník; nebyl na něm ani vlásek.
Donald zatřepal Perrym, pak dloubl do Suzanne. Když se oba probrali natolik, aby chápali, co jim říká, informoval je o situaci.
"Ale ne!" vykřikl Perry a zpříma se posadil. Zdvihl obě ruce a opatrně si sáhl na lebku, ale ucítil jen hladkou pokožku. Ucukl, jako by sáhl na něco žhavého. Zhrozil se.
Suzanne byla spíše zvědavá než rozladěná. Něco je zcela připravilo o vlasy. Jak se to stalo - a proč?
"Co se děje?" zeptal se Richard. Mluvil nezřetelně. Posadil se, pak se musel opřít. "Óóó... připadám si, jako kdybych se zlinkoval."
"Já jsem taky trochu omámený," přiznal Perry. "Možná bylo něco v té vodě.
Vím, že jsem nějakou spolykal."
"Myslím, že jsme pod drogami," uvažoval nahlas Donald.
"Všichni jsme spolykali spoustu vody," řekl Richard. "Jinak by to asi nešlo při tomhle utrpení. To bylo horší než nacvičování nouzového opuštění ponorky."
"Myslím, že vím, co se děje," ozvala se Suzanne.
"Ano, já taky," připojil se Perry. "Mučí nás a ponižují."
"To všechno patří k výslechu," dodal Donald.
"Podle mě to nemá s výslechem nic společného," namítla Suzanne.
"To divné intenzivní světlo, ten štiplavý plyn a teď ta depilace svědčí o něčem jiném."
"Co je to depilace?" zeptal se Richard.

"To, co ti provedli s hlavou," odpověděl Perry.
Richard zamrkal. Podíval se na Perryho, pak si sáhl na vlastní hlavu.
"Pane bože, já jsem plešatý." Ohlédl se po Michaelovi, který dosud dřímal.
Pak natáhl ruku a strčil do něj. "Hej, ty bezvlasej zázraku.
Vzbuď se!"
Michael s obtížemi otevřel oči.
"Myslím, že nás dekontaminují," prohlásila Suzanne. "Podle mě to nemůže být nic jiného: zbavují nás mikroorganismů, jako jsou bakterie a viry.
Účinně nás sterilizují."
Nikdo nepromluvil. Perry kývl, když uvažoval o tom, co Suzanne řekla.
Usoudil, že je to možné.
"Pořád ještě si myslím, že nás tohle všechno má připravit na výslech," trval na svém Donald. "Sterilizace mi připadá nesmyslná. Nevím, zda ti, kdo za tím vším stojí, jsou Rusové nebo ne, ale někdo od nás něco chce."
"Možná, že se to hodně brzy dozvíme," řekl Perry. Pokývl ke skleněným dveřím, které byly nyní dokořán. "Myslím, že další fáze je připravena."
Donald se s námahou postavil na vratké nohy. "V té vodě v každém případě byla nějaká droga," prohlásil. Počkal, dokud nepominul nový záchvat závrati, pak zamířil k otevřeným dveřím. Tam, kde se kluzká podlaha svažovala, lezl po čtyřech. Když dorazil ke dveřím, vstal a pohlédl do bílé, asi patnáctimetrové chodby.
"Připadám si zdrogovaná, ale taky jsem docela hladová," prohlásila Suzanne.
"Zrovna jsem si myslel totéž," připustil Perry.
"Poslouchejte," zvolal Donald. "Začíná to vypadat líp. Na konci té chodby jsou obytné místnosti. Musíme zmobilizovat síly!"
Suzanne a Perry se pracně postavili na nohy. Zápolili při tom se stejnou prchavou závratí, jakou předtím zažil Donald.
"Řekla bych, že obytné místnosti znamenají postele," prohlásila Suzanne.
"A to mi zní dobře. Mimochodem, chci se dostat z téhle místnosti pro případ, že by sem zase natekla voda."
"Přesně to mě napadlo,"prohlásil Perry.
Richard a Michael znovu usnuli. Suzanne je oba dloubla, ale ani jeden se nepohnul. Perry jí pomohl.
"Ať už bylo v té vodě cokoli, zapůsobilo to na ně víc než na nás," konstatovala Suzanne, když třásla Richardem, aby ho přiměla otevřít oči.
"Cítili se zdrogovaní ještě z těch koulí," připomněl jí Perry. Zdvihl do sedu Michaela, který vrčel, aby ho nechali být.
"Pohněte s tím!" zavolal Donald. "Nechci, aby se ty dveře zavřely, než odsud všichni zmizíme."
Navzdory otupělému stavu proniklo tohle varování Michaelovou a Richardovou omámeností a oba potápěči se postavili na nohy. Jakmile se začali pohybovat, jejich psychický stav se rychle zlepšoval. Když skupina došla k Donaldovi, potápěči už dokonce mluvili.

"To není zlé," řekl Richard, když si přivřenýma očima prohlížel chodbu.

Místo zrcadlového kovu byly stěny a strop z dokonale hladkého bílého laminátu. Stěny zdobily trojrozměrné zarámované obrazy. Podlaha byla pokryta hustě tkaným bílým kobercem.
"Tak tyhle obrazy jsou jiný kafe," konstatoval Michael. "úplně realisticky.
Připadá mi, jako bych do nich mohl nahlížet do hloubky dvaceti kilometrů."
"To jsou hologramy," vysvětlila Suzanne. "Ale nikdy jsem neviděla hologram s tak živými, přirozenými barvami. Jsou ohromující, zvláště v tomhle jinak bílém prostředí."
"Všechny vypadají jako scény ze starověkého Řecka," podotkl Perry.
"Ať už jsou naši mučitelé kdokoli, jsou alespoň civilizovaní."
"Pojďte, lidi!" volal Donald. Stál netrpělivě před dalším prahem. "Musíme se nějak takticky rozhodnout."
"Takticky rozhodnout," zašeptal Perry posměšně k Suzanne. "Copak jeho tyhle vojenské manýry nikdy nepouštějí?"
"Moc často ne," připustila Suzanne.
Skupina přešla po chodbě a zastavila se, zaražená scénou před sebou.
Po řadě sterilních prostor spíše s průmyslovým designem nebyli připraveni na tak honosnou místnost. Vybavení bylo futuristické, se spoustou zrcadel a bílého mramoru, celkově však převládala klidná, elegantní, vábivá atmosféra. Obě stěny lemoval tucet postelí připomínající lože s baldachýny s bílými mohérovými přikrývkami. Pět postelí bylo lákavě rozestláno a na všech polštářích leželo složené čisté oblečení. V pozadí doplňovala atmosféru tichá instrumentální hudba.
Uprostřed místnosti stál velký, nízký stůl s měkce vypolštářovanými křesly připomínajícími lehátka. Na prostřeném stole spatřili mísy zakryté poklopy a nádoby s chlazenými nápoji. Mísy i ubrus byly bílé a talíře a příbory zlaté.
"Pokud je tohle nebe, nejsem připravený," prohlásil Perry, když se vzpamatoval natolik, aby mohl promluvit.
"Neřekl bych, že v nebi takhle krásně voní dlabanec," řekl Richard.
"A zrovna jsem si uvědomil, že jsem spíš hladový než unavený,." Vyrazil vpřed s Michaelem v patách.
"Stát!" nařídil Donald. "Nejsem si jistý, zda bychom tu měli něco jíst.
V tom jídle je nejspíš droga nebo ještě něco horšího."
"Opravdu si to myslíš?" zeptal se Richard se zjevným zklamáním. Zaváhal a těkal očima mezi Donaldem a prostřeným stolem.
"A ta zrcadla," řekl Donald a ukázal na obrovské tabule, které tvořily druhý konec místnosti. "Řekl bych, že jsou

dvoustranná, což by znamenalo, že nás pozorují."
"Co na tom sakra sejde, když se k nám chovají takhle," namítl Michael. "Já říkám, abychom se najedli."
Suzannin pohled padl na složené oblečení na každé posteli. Předtím si ho nevšimla, protože bylo bílé jako téměř všechno ostatní a dokonale splývalo s bílým povlečením. Přešla k nejbližší posteli. Zdvihla šaty a roztřásla je. Tvořily je dva prosté kusy: tunika s dlouhými rukávy, která byla vpředu rozevřená, a boxerky. Oba kusy byly z hedvábného bílého saténu a na obou pozoruhodně chyběly švy.
"Páni! Pyžamo!" konstatovala Suzanne. "To je tedy velmi pozorné."
Bez zaváhání si natáhla boxerky. Tunika měla velkorysé rozměry a sahala po kolena, takže šortky zakrývala. Převazovala se zlatým pleteným páskem.
Po stranách bylo několik kapes.
Tím, že se Suzanne oblékla, si všichni uvědomili svou vlastní nahotu.
Muži popadli šaty z postelí a natáhli si je na sebe.
Michael se prohlížel v zrcadlech na konci místnosti. "Nic moc na těch šatech není," konstatoval. "Ale jsou pohodlné."
Richard se mu smál. "Vypadáš jak teplouš."
"A ty asi ne, ty sráči," odsekl Michael prudce.
"Tak dost!" osopil se na ně Donald. "Nebudeme se mezi sebou prát.
Šetřte si to pro ty, s nimiž budeme konfrontováni. Což mi připomíná, že si musíme ustavit hlídky, které budou stát na stráži."
"O čem to ksakru mluvíš?" zeptal se Richard. "Tohle není žádný vojenský cvičení. Já se najím a pak jdu chrnět. Žádnou stráž stát nebudu."
"Všichni jsme unavení," odpověděl Donald. "Ale nesmíme zapomenout, že tu jsou dveře, které nemůžeme ovládat."
Všechny pohledy sklouzly ke dveřím na konci místnosti proti zrcadlům. Byly bílé jako všechno ostatní a neměly kliky, závory ani závěsy.
"Musíme zůstat bdělí," dodal Donald. "Nechci, aby tady tihle Rusové, nebo kdo to vlastně je, šmírovali a dělali s námi, co se jim zachce."
"Podle námahy, kterou si dali s přípravou ubytování, bych neřekla, že je tvoje paranoia opodstatněná," namítla Suzanne. "A myslím, že jsme usoudili, že tady nejednáme s Rusy."
"No, tak si to mezi sebou hezky vyříkejte," prohlásil Richard, přešel ke stolu a zdvihl poklop na jedné z ohřívacích mis. Místnost naplnila lahodná vůně.
"Co je to?" zeptal se Michael. Naklonil se a podíval se.
"Nemám ponětí," odpověděl Richard. Zvedl lžíci. Jídlo, z nějž se kouřilo, mělo krémovou barvu a těstovitou konzistenci jako vločková kaše.
"Vypadá to jako pšeničné lupínky a voní to náramně dobře." Zdvihl lžíci k ústům a ochutnal. "No to je teda něco! Jak to věděli? Chutná to jako moje oblíbené jídlo: steak."
Michael ochutnal. "Steak? Cože, ty ses zcvoknul. Chutná to jako sladký brambory."
"Jdi s tím někam!" vykřikl Richard. "Ty a tvoje sladký brambory."
Sedl si na jedno z lehátek a naložil si řádnou porci. "Ty pořád meleš o sladkých bramborech."
Michael si sedl proti němu a naložil si porci. "Promiň laskavě," řekl sarkasticky. "Já mám prostě rád sladké brambory."
Suzanne a Perry přistoupili ke stolu, protože spor podnítil jejich zvědavost. Cítili takřka nesnesitelný hlad. Suzanne okusila jídlo jako první.
"To je neuvěřitelné," poznamenala. "Chutná to jako mango."
"Neříkej," namítl Perry. "Mně to chutná jako čerstvá kukuřice, rovnou z palice."
Suzanne ochutnala znovu. "Pro mě je to mango, docela určitě. Možná že nějakým způsobem dokážou ošálit mozky, aby si chuť interpretovaly podle našich zálib."
Zaujalo to i Donalda. Přešel ke stolu a okusil miniaturní sousto.
Nevěřícně zavrtěl hlavou. "Mně to chutná jako suchary: čerstvé máslové suchary." Sedl si na jedno z křesel. "Myslím, že mám taky hlad, jako všichni ostatní."
Každý si naložil na talíř různé porce zvláštního jídla a za chvíli zjistili, že je obtížné si nepřidat. Objevili rovněž, že ledový nápoj má podobný variabilní účinek. Každému chutnal podle toho, co měl nejraději.
Jakmile skupina utišila dravý hlad, vrátilo se vyčerpání a ospalost, kterou zažili předtím, a v ještě horší míře. Bojujíce s klesajícími víčky odvrávorali od stolu a vyhledali si každý svou postel. Jakmile si přitáhli pokrývky, okamžitě upadli do hlubokého, hibernujícího spánku - až na Donalda. Ten chvilku marně bojoval se spánkem v naději, že zůstane na stráži, ale během několika minut usnul i on.
Jakmile se Donaldovi zavřely oči, na baldachýnu nad každou postelí se objevila drobná červená světélka. Záře, která začala proudit z baldachýnu, zahalila spáče fialovou aureolou.
Kapitola 8
DROBNÁ ČERVENÁ SVĚTÉLKA nad postelemi v ložnicích na okamžik přešla v zelená a fialový svit pohasl. O chvíli později doblikala zelená světla.
Perry se vzbudil jako první. Nebyla to postupná změna, ale spíše náhlý přechod z hlubokého spánku v plné vědomí. Několik vteřin se díval na baldachýn nad sebou, pokoušel se zasadit podivné struktury do kontextu a zorientovat se. Ale nemohl. Neprobudil se do ničeho, co očekával - což konkrétně byl holý strop apartmá VIP na Benthic Exploreru. Perry byl zmaten, ale jakmile otočil hlavu, všechny vzpomínky se mu vrátily. Nic se mu nezdálo. Strašlivý pád Okeana do nezměrných hloubek byl realitou.
U jeho postele stál prostý věšák na šaty. Na něm visely saténové dlouhé kalhoty a tunika podobná té, kterou si

předtím oblékl. Perry si uvědomil, že se pod pokrývkou cítí zcela nahý. Nadzdvihl roh mohérové pokrývky a podíval se na sebe. Nejenže byl nahý, kolem pupku objevil stejný podivný kruh vpichů, jako viděl u Michaela a Richarda, když se vysvobodili z koulí.
Perry tiše vykřikl, pak vyskočil z postele a začal zkoumat své rány pečlivěji. Roztáhl si tenkou kůži na břiše. Ranky podle všeho nebyly hluboké a k Perryho úlevě nebolely. Nejdůležitější bylo, že se zdály zahojené.
Když Perry vstřebal toto zjištění, utrpěl další šok. Na nohou a slabinách měl opět chloupky! Prohlédl si paži a zjistil, že mu vyrostly i tam.
Sáhl si na hlavu a usmál se.
Popadl šaty z ebenového věšáku a natahoval si je cestou po celé délce místnosti.
Při pohledu na svůj odraz v zrcadle téměř omdlel. Celou hlavu měl porostlou hustými vlasy. Byly sice dlouhé jen asi tři centimetry, ale stejně husté a tmavé, jako když studoval na střední škole. Připadal si, jako by objevil pramen mládí.
Perry zaslechl, že se ostatní hýbají. Otočil se a zahlédl ještě, jak Suzanne a Donald vklouzávají zpátky do šatů. Richard a Michael seděli na pelesti a rozhlíželi se kolem. Šaty měli úhledně složené v klíně.
"Přesně jak jsem si myslel," řekl Donald neadresně. "Věděl jsem, že ti hajzlové s námi budou ve spánku manipulovat. Proto jsem chtěl rozestavět stráže."
"Není to tak hrozné," namítl Perry a přešel k němu. "Máme vlasy! Dovedeš si představit, že je mám hustší než předtím?"
"Už jsem si taky všimla," podotkla Suzanne s menším nadšením.
"Nemáš z nich radost?" podivil se Perry.
"Víc se mi líbilo, jak jsem je měla dlouhé včera," odpověděla Suzanne.
"Nebo spíš před třemi dny."
"Jak to myslíš, před třemi dny?" zeptal se Perry.
"Včera bylo 21. července," řekla Suzanne. "Je to tak?"
"Myslím," odpověděl Perry. Nebyl si jist kvůli nočnímu letu na Azory.
"No, podle mých hodinek, které mi někdo sundal, ale byl natolik laskav, že je tu nechal, je dnes dvacátého čtvrtého."
Suzanniny hodinky byly jediné, které přečkaly pobyt v plynu. Zlatý pásek se nerozpustil.
"Ten, kdo ti je sundal, možná posunul datum?" nadhodil Perry. Pomyšlení na to, že spal tři dny, ho mírně řečeno znervózňovalo.
"Je to možné," připustila Suzanne. "Ale pochybuji o tom. Na to, aby mi narostly vlasy do takovéhle délky, by bylo třeba víc než tři dni.
Možná jsme spali měsíc a tři dny."
Perry se zachvěl. "Měsíc?" polkl. "To si neumím představit. Mimochodem, vlasy, které máme, musí být výsledkem nějaké pozoruhodné terapie.
Mám vlasy jako ve čtrnácti. Něco ti řeknu: jako podnikatel bych kvůli tomu tajemství klidně vraždil. Umíš si to představit? Takový výrobek."
"Mně žádnou laskavost neprokázali," vmísil se Donald. "Já jsem na hlavě nechtěl vlasy."
"Všimli jste si těch ranek na břiše?" zeptala se Suzanne Perryho a Donalda.
Oba kývli.
"Podle mě to znamená, že jsme byli na nějaké umělé výživě," vysvětlovala Suzanne. "Možná stejného druhu, jakou měli naši potápěči v těch koulích."
"Taky mě to napadlo," souhlasil Perry. "Podle mě nás museli nějak vyživovat, pokud jsme byli mimo tak dlouho."
"Hej, vy dva, jste v pořádku?" zavolala Suzanne na Richarda a Michaela, kteří dokončovali oblékání.
"Jasně," odpověděl Richard. "Až na to, že jsem si přál, aby to všechno byl jen zlý sen."
"Omámit nás drogami je v rozporu s ženevskou konvencí," zavrčel Donald.
"Jsme civilisté! Kdo ví, co tyhle ranky znamenají. Mohli do nás zavést cokoli - AIDS, nebo drogu pravdy."
"Já se ve skutečnosti cítím skvěle," přiznal Perry. Natáhl paže a protáhl nohy. Bylo to, jako by se mu celé tělo omladilo stejně jako vlasy.
"Já taky," přidal se Michael. Sáhl si na konečky prstů na nohou a pak krátce zaklusal na místě. "Připadám si, že bych dokázal uplavat třicet kilometrů."
"Vlasy mám zpátky, ale vousy mi zmizely," řekl Richard. "Vysvětlete mi to!"
Ostatní muži si instinktivně přejeli po bradě. Byla to pravda. Neměli strniště.
"To je čím dál zajímavější," konstatoval Perry.
"Řekla bych, že to je čím dál surrealističtější," přidala se Suzanne.
Pozorně se zadívala na Perryho tváře. Předtím na nich rozhodně byl znát stín po vousech. Teď byla jeho pokožka dokonale hladká.
"Vydržte, kamarádi," zvolal Richard. Ukázal na dveře ve stěně proti zrcadlům. "Vypadá to, že nás pouštějí z klece."
Všichni se obrátili ke dveřím, které se tiše otevíraly. Za nimi byla další dlouhá bílá chodba se zarámovanými hologramy.
Světlo vycházející z druhého konce bylo jasné a přirozené.
"To vypadá na denní světlo," konstatovala Suzanne.
"Nemůže to být denní světlo," namítl Donald. "Leda by nás někam přemístili."
Perry cítil, jak mu po páteři přebíhá mrazení. Intuitivně tušil, že všechno, co se stalo dosud, bylo pouze předehrou k tomu, co nadejde v příštích několika minutách.
Problémem zůstávalo, že neměl ponětí, co to bude.
Richard přešel ke dveřím, aby lépe viděl. Zaclonil si oči před jasem odrážejícím se od bílých stěn.

"Vidíš něco?" zeptala se Suzanne.
"Moc toho není," přiznal Richard. "Otevírá se to na konci a naproti je zeď. Musí to být nekryté. Pojďme!"
"Vydrž chvilku," řekla Suzanne. Pak pohlédla na Donalda. "Co říkáš?
Měli bychom jít? Naši hostitelé to od nás zjevně očekávají."
"Myslím, že bychom měli vyrazit jako skupina," řekl Donald. "A držet se co nejvíc pohromadě, ale možná by bylo dobré vybrat si jednoho, kdo by za nás mluvil, až se setkáme s našimi věznitelí."
"Fajn," souhlasila Suzanne. "Já nominuji Perryho."
"Mě?" vyjekl Perry. Odkašlal si. "Proč mě? Donald je pořád ještě kapitán batyskafu."
"Ano," přitakala Suzanne. "Ale ty jsi prezident Benthic Marine. Ať už nás zadržel kdokoli, ocení možná fakt, že mluvíš na základě určitých pravomocí, zvláště pokud jde o vrty."
"Myslíš, že jsme tady dole kvůli těm vrtům?"
"Blesklo mi to hlavou," přiznala Suzanne.
"Ale Donald byl v armádě," zakvílel Perry. "Já ne. Co když to je ruská vojenská základna?"
"Myslím, že to bezpečně není ruská základna," odpověděla Suzanne.
"Není to úplně vyloučeno," namítl Donald. "Ale Perry je podle mě i tak dobrá volba. Umožní mi to líp vyhodnocovat situaci, zvláště pokud se to pro nás vyvine nepřátelsky."
"Richarde a Michaeli!" zvolala Suzanne. "Má některý z vás nějaký názor na to, kdo by za nás měl mluvit?"
"Myslím, že by to měl být prezident," odpověděl Michael.
Richard pouze přikývl. Byl netrpělivý a chtěl už jít.
"Takže rozhodnuto," konstatovala Suzanne. Pokynula Perrymu, aby je vedl dolů chodbou.
"Dobře!" řekl Perry s větší ochotou, než cítil. Utáhl si zlatý pletený pás kolem tuniky, napřímil ramena a zamířil k chodbě. Richard si ho pohrdavě změřil, když ho míjel, a pak se za něj zařadil. Ostatní šli za nimi v průvodu, který uzavíral Michael.
Když docházeli na konec chodby, Perry zpomalil. Byl si ještě jistější, že zář proudící dovnitř je sluneční světlo, protože cítil jeho hřejivé paprsky. Odhadl, že prostor před nimi je otevřené atrium velké asi čtyřicet metrů čtverečních.
Asi po dvou metrech se Perry zastavil a Richard do něj vrazil.
"Co se děje?" zeptala se Suzanne. Protáhla se kolem Richarda.
Perry neodpověděl, protože nevěděl přesně, proč se zarazil. Zvolna se předklonil, aby zahlédl větší kus protější stěny. Hledal její konec, ale neviděl ho. Udělal ještě krok a zkusil to znovu. Tentokráte spatřil konec zdi, jejíž výšku odhadl zhruba na čtyři a půl metru. Nad ní objevil chodidla, kotníky, nahá lýtka a lemy oblečení, jaké měl na sobě i on sám.
Perry se napřímil a otočil se k ostatním. "Nahoře na té protější zdi jsou lidé," zašeptal. "Jsou oblečeni stejně jako my."
"Opravdu?" zeptala se Suzanne. Předklonila se, aby se podívala sama, ale byla příliš daleko.
"Nevím to jistě," přiznal Perry. "Ale podle mě mají stejné tenké saténové šaty." Všichni předtím soudili, že tenké, zvláštní obleky připomínající prádlo jsou jakýmsi vězeňským oděvem.
"Jdeme!" řekl Richard, který byl teď ještě netrpělivější. "Tohle musím vidět. Pojďme!"
"Proč by se oblékali jako antičtí Řekové?" zeptala se Suzanne Donalda.
Donald pokrčil rameny. "Zaskočilas mě. Vyjděme prostě ven, podíváme se."
Perry šel v čele. S očima zacloněnýma před září čtverce jasné oblohy vzhlédl. To, co uviděl, ho ohromilo natolik, že strnul na místě a otevřel ústa úžasem. Suzanne do něj vrazila a zbytek stejně ohromené skupiny pak vrazil do ní.
Stáli na jakémsi zdí obehnaném dvoře. Asi pět metrů nad nimi byla prosklená lodžie lemovaná mramorovou balustrádou a podpíraná rýhovanými sloupy, jejichž hlavice byly zakončeny zlacenými podobami mořských tvorů.
Celá lodžie tvořící průčelí atria byla plná lidí přitisknutých ke sklu a zírajících dolů s nehybnou, tichou, intenzivní zvědavostí.
Jak Perry usoudil z předchozího zúženého pohledu, byli všichni oblečeni do stejných volných saténových tunik a boxerek.
Perry neměl konkrétní představu o tom, jak budou tito lidé vypadat, ale na to, s čím byl konfrontován, nebyl ve svých představách, očekávajících spíše zuřivě vypadající věznitele, ani zdaleka připraven. Než zahlédl saténová roucha, očekával uniformy a strohé výrazy, byť ne otevřeně příkré.
Místo toho se ocitl před nejkrásnějšími lidmi, jaké kdy viděl a jimž se v obličejích zračil téměř božský klid. Třebaže mezi nimi zahlédl malé děti i čilé starce, byla drtivá většina z nich mezi dvacítkou a pětadvacítkou. Z každého zářilo dokonalé zdraví a měli pružná těla, zářivé oči, lesklé vlasy a zuby tak bílé, že se v porovnání s nimi zdály Perrymu jeho vlastní zažloutlé.
"Nemohu tomu uvěřit!" vydechl Richard, když vstřebal scénu před sebou.
"Kdo jsou ti lidé?" zeptala se Suzanne ohromeným šepotem.
"Nikdy jsem neviděl tolik nádherných lidí pohromadě," vypravil ze sebe Perry. "Všichni jsou takoví. Není mezi nimi dokonce ani jeden průměrný."
"Připadám si, jako bychom byli krysy při nějakém obrovském experimentu," zamumlal Donald. "Podívejte, jak na nás civějí! A nezapomeňte, vzhled může klamat! Mějte na paměti, že si s námi tihle lidé hráli pro vlastní zábavu. Celé tohle divadlo může být nějaká past."
"Ale jsou oslnivě krásní," podotkla Suzanne a zvolna se otáčela, aby viděla víc, "zvláště ty děti a dokonce i ti starší. Jak by to mohla být past?
Jedno vím jistě: když vidíme tyhle lidi, můžeme pohřbít myšlenku na tajnou ruskou ponorkovou základnu."
"Ale Američané to taky nejsou," vmísil se Perry. "V celé té skupině není ani jeden tlusťoch."
"Musíme být v nebi," zašeptal ohromeně Michael.

"Já si spíš připadám jak v ZOO," osopil se Donald. "Rozdíl je v tom, že my jsme tady za zvířata."
"Zkus myslet trochu pozitivně," navrhla Suzanne. "Musím přiznat, že se mi ulevilo."
"No, jedno pozitivní tu je," konstatoval Donald. "Alespoň nevidím zbraně."
"Máš pravdu!" řekl Perry. "To je určitě povzbudivé."
"Samozřejmě nepotřebují zbraně, když my jsme uvězněni tady a oni jsou tam nahoře," dodal Donald.
"To je nejspíš pravda," uznal Perry. "Co ty si myslíš, Suzanne?"
"Nemohu myslet," řekla Suzanne. "Tenhle zážitek je pro mě dál naprosto neskutečný. Copak se tamhle díváme na kousek nebe?"
"Rozhodně to tak vypadá," řekl Perry.
"Myslíš, že nás mohli odvézt na východ, když Okeanos spadl do té šachty?" zeptala se Suzanne. "Jako třeba že jsme na jednom z Azorských ostrovů?"
"Můžeme se to dovědět jedině tak, že nám to sami řeknou," upozornil své kolegy Donald.
"Nesejde na tom, kde jsme," vmísil se Michael. "Podívejte na ty ženské! Ty postavy! Můžou být opravdové nebo si to jen představujeme?"
"To je zajímavá myšlenka," uznala Suzanne. "Včera večer - nebo kdy to vlastně bylo, když jsme jedli - chutnalo to jídlo tak, jak jsme si přáli.
Mohlo by se to teď dít i s tím, co vidíme? Myslím v jiném smyslu.
Možná vidíme to, co vidět chceme."
"O tom já jsem vůbec ani neuvažoval," přiznal Perry. "Nikdy jsem moc nevěřil v nadpřirozené jevy."
"Co na tom sakra sejde," vmísil se Richard. "Podívejte na tu kočku s těmi dlouhými hnědými vlasy. Ta figura! Hele, ona se na mě dívá."
Richard se zazubil, zdvihl ruku a nadšeně zamával. Žena mu úsměv oplatila a také zdvihla ruku. Přitiskla přitom dlaň ke sklu.
"Vidíte," zakvílel Richard. "Líbím se jí!" Rukou jí posílal polibky a žena se začala usmívat ještě vřeleji.
Michael, povzbuzený Richardovým úspěchem, vyhledal pohled dívky s lesklými, smolně černými vlasy. Odpověděla mu tím, že přitiskla dlaň ke sklu, stejně jako to udělala Richardova vyvolená. Michael začal bláznivě poskakovat a zběsile jí mával oběma rukama. Usmíval se jak měsíček.
Žena reagovala tím, že se zplna hrdla rozesmála, i když přes sklo nebyl žádný zvuk slyšet.
Suzanne sklopila pohled a upozornila Donalda. "Nevidím žádné náznaky nepřátelství," řekla. "Všichni vypadají tak mírumilovně."
"To je nejspíš jen trik," odpověděl Donald. "Způsob, jak otupit naši bdělost."
Perry váhavě odtrhl oči od těch krásných lidí, aby se poradil se Suzanne a Donaldem. Richard a Michael pokračovali ve svém šaškování. Oba se snažili improvizovat znakovou řeč.
"Co budeme dělat?" zeptal se Perry.
"Mně osobně se nelíbí, že tu musím takhle stát a nechat se okukovat," řekl Donald. "Navrhuji, abychom se vrátili zpátky na naši ubikaci a počkali, co se bude dít dál. Teď je jasně řada na nich. Ať za námi přijdou do naší kanceláře, abych tak řekl."
"Ale kdo jsou ti lidé?" zeptala se Suzanne. "Je to bizarní, jako nějaký sci-fi film."
Perry se chystal odpovědět, ale slova mu uvízla v hrdle. Jedna ze stěn v atriu se záhadně otevírala. Za ní bylo schodiště vedoucí k lodžii.
"Tak," vykřikla Suzanne. "Jak jsi říkal, Donalde, je to na nich, a myslím, že nás zvou k setkání tváří v tvář."
"Co uděláme?" zeptal se nervózně Perry.
"Myslím, že bychom měli jít nahoru," odpověděl Donald. "Ale pojďme pomalu a zůstaňme pohromadě, a ty, Perry, za nás budeš mluvit, jak jsme se rozhodli."
Richard a Michael neviděli tiché otevření schodů kvůli své posunkové komunikaci, která postupně přecházela v čisté pošetilosti. Zástup nad nimi na jejich šaškárny nadšeně reagoval, což je pouze povzbuzovalo k většímu rozjezdu. Když však zahlédli schody, vrhli se k nim. Oběma šlo o to, aby se se svými nově nalezenými přítelkyněmi seznámili důvěrněji, a to co nejdřív.
"Moment!" vyštěkl Donald. Ustoupil stranou, aby zablokoval šílený rozběh obou potápěčů. "Zařaďte se! Půjdeme jako skupina a pan Bergman za nás bude mluvit."
"Já se musím seznámit s tou brunetou," dožadoval se Richard.
"A já mám rande s tím zlatíčkem s vlasy jako havran," dodal Michael bez dechu.
Oba potápěči se snažili Donalda obejít, ale ten je chytil za paže jako do svěráku. Potápěči začali protestovat, ale přestali, když viděli Donaldovu tvář. Bývalý námořní důstojník měl chřípí nadmuté hněvem a ústa chmurně a odhodlaně sevřená.
"Myslím, že to může pár minut počkat," vypravil ze sebe Richard.
"Jo, jasně," přidal se Michael. "Bude ještě čas."
Donald pustil potápěče a pak pokynul Perrymu, aby šel v čele.
Když Perry začal stoupat po schodech, cítil se daleko jistější než předtím na chodbě. Konfrontace se smíšenou skupinou krásných jedinců ve stejném oblečení mu připadala méně hrozivá než to, co mu předtím malovala jeho fantazie. Jedinečnost okolností však jeho sebedůvěru postupně nahlodala.
Zjistil, že si klade otázku, zda by nemohl mít Michael pravdu v tom, že celá scéna je kolektivní halucinace a tudíž rafinovaná past, jak naznačoval Donald. Při své normálně optimistické povaze však Perry nedokázal dost dobře nalézt zdůvodnění této pasti, zvláště když tito lidé, ať už byli kdokoli, žádnou past chystat nemuseli, protože už teď byli zcela

pány situace.
Ti krasavci, jak je Perry nazýval ve svém zmateném rozjímání, se nejprve shlukli u vrcholu schodiště jako skupina teenagerů očekávajících příchod rockové hvězdy. Když se však Perry a ostatní blížili, stáhli se.
I to Perryho zmátlo, protože ustoupili jakoby ve strachu nebo přinejmenším ve zdvořilé úctě, jak by to udělali lidé v přítomnosti vycvičeného, ale potenciálně nebezpečného zvířete.
Perry vystoupil na vrchol schodiště a zastavil se. Tři metry od něj se shluk krásných lidí zformoval do půlkruhu. Nikdo se nepohnul. Nikdo nepromluvil. Nikdo se neusmíval.
Perry předtím předpokládal, že jejich věznitelé promluví jako první.
Neměl v plánu začínat, ale nakonec se rozhodl prolomit následné nepříjemné ticho zkusmým "Ahoj".
Jeho pozdrav vyprovokoval mezi krásnými lidmi několik zahihňání, ale nic víc. Perry se ohlédl na své kolegy, zda něco nenavrhnou. Suzanne pokrčila rameny. Donalda nic nenapadalo. Stále ještě se zdál daleko nedůvěřivější než Perry.
Perry se otočil zpátky ke shromážděným. "Mluví někdo z vás anglicky?" zvolal zoufale. "Anglicky nebo možná trochu španělsky?" V tom se malinko vyznal.
Do popředí vystoupila dvojice. Oběma bylo zřejmě kolem pětadvaceti a jako všichni ostatní byli i oni oslnivě krásní. Měli klasicky dokonalé rysy, které Perrymu připomínaly podoby, jež vídal na antických kamejích.
Muž měl středně dlouhé světlé vlasy a oči modré jako nebe. Žena měla ohnivě rudé vlasy, které jí vpředu výrazně vybíhaly do čela.
Oči měla zelené jako smaragdy. Oba měli narůžověle zářivou, dokonalou pleť.
V L. A. by nebylo co řešit: tihle dva byli materiál pro filmové plátno.
"Dobrý den, přátelé, jak se cítíte?" zeptal se muž s dokonalým americkým přízvukem. "Nebojte se, prosím. Nic se vám nestane. Jmenuji se Arak a tohle je Sufa," pokynul muž k ženě po svém boku.
"Rovněž bych vás ráda pozdravila," řekla Sufa. "Jak bychom vám měli říkat?"
Perryho ohromilo, když uslyšel, jak jim z úst vychází tak dokonalá angličtina. Bylo podivně povzbudivé slyšet něco tak známého, vzhledem k cizosti všeho, s čím se od potopení Okeanu setkali.
"Kdo jste?" vypravil ze sebe Perry.
"Jsme obyvatelé Interterry," odpověděl Arak. Jeho zvučný baryton se poněkud podobal Donaldovu.
"A kde je ksakru Interterra?" zeptal se Perry. Aniž by to měl v úmyslu, zazněl mu v hlase drsný tón. Najednou si uvědomil, že celá tato situace je možná nějaký rafinovaný žert a ne snad ani past, jíž se obával Donald.
"Prosím!" řekl Arak úzkostlivě. "Vím, že jste zmatení a vyčerpaní a samozřejmě na to máte právo, po tom, čím jste prošli. Dobře si uvědomujeme, jak náročný může být proces dekontaminace, takže se prosím snažte uvolnit. Máme pro vás připravenu spoustu vzrušujících zážitků."
"Jste bývalí Američané?" zeptal se Perry.
Arak i Sufa si zakryli ústa rukou v marné snaze zadržet smích. Všichni ti krásní lidé, kteří byli natolik blízko, aby slyšeli Perryho otázku, udělali okamžitě totéž.
"Prosím promiňte, že se smějeme," řekl Arak. "Nechceme být hrubí.
Ne, nejsme Američané. My Interteřané máme shodou okolností vcelku dobré znalosti vašich jazyků. Angličtina se všemi svými odstíny je náhodou moje a Sufina specialita."
Suzanne se naklonila k Perrymu a zašeptala: "Zeptej se jich, kde Interterra leží."
Perry poslechl.
"Interterra leží pod oceány," odpověděl Arak. "Je v mezeře mezi tím, čemu vy lidé říkáte zemská kůra a plášť jádra země. Je to oblast, kterou vaši seismologové nazývají Mohorovičičovo rozhraní."
"Tohle je podzemní svět?" vyhrkla Suzanne. Pohlédla na to, co vypadalo jako kousek oblohy prozářené světlem. Ohromilo ji to.
"Podmořský je správnější," vmísila se Sufa. "Ale prosím... víme, že máte spoustu otázek. Na všechny ve vhodnou dobu odpovíme. Nyní prosíme o vaši laskavou toleranci."
"Jakou toleranci?" zeptal se Richard.
"Trpělivost," odpověděla Sufa a půvabně se usmála.
"Ale potřebujeme vědět, jak máme každého z vás oslovovat," řekl Arak.
"Já jsem Perry Bergman, prezident Benthic Marine," odpověděl Perry a uhodil se do prsou. Pak představil ostatní.
Arak popošel dopředu a přímo se představil Suzanne. Byl minimálně o hlavu větší než ona. Natáhl ruku se vztyčenou dlaní. Druhou rukou na ni ukázal.
"Snad mi prokážete poctu interterrského pozdravu," řekl.
"Přitiskněte svou dlaň k mé."
Suzanne zaváhala, a než uposlechla, nenápadně pohlédla na Perryho a Donalda. Ruku měla mnohem menší než Arak.
"Vítejte, doktorko Newellová," řekl Arak, jakmile se jejich dlaně dotkly.
"Jsme zvláště potěšeni, že jste nás přišla navštívit." Uklonil se a odtáhl ruku.
"Děkuji vám," odpověděla Suzanne. Byla zmatena a současně polichocena tím, že si ji vybrali k individuálnímu přivítání.
Arak poodstoupil. "Teď vás, vážení hosté, odvedeme do vašich příbytků, s nimiž budete určitě spokojeni."
"Moment, Araku!" zvolal Richard. Postavil se na špičky. "Tady někde je nádherná bruneta, která by se se mnou šíleně ráda seznámila."
"A je tu kráska s havraními vlasy, s níž se chci seznámit já," přidal se Michael.
Oba potápěči pátrali po těchto ženách mezi přítomnými už od chvíle, kdy vystoupili po schodech. K jejich rozladění se jim nepodařilo je zahlédnout.

"Bude spousta času na seznamování," ujistil je Arak, "ale teď je důležité odvést vás do vašich pokojů, protože se musíte najíst a pořádně umýt.
Později bude na oslavu vašeho příchodu uspořádán galavečírek, jehož se, jak doufám, zúčastníte. Takže prosím pojďte za mnou."
"Hned jsem zpátky," vyhrkl Richard. Vyrazil vpřed, odhodlán projít kolem Araka a Sufy a vmísit se do davu. Donald ho však chytil stejně tvrdě jako předtím pod schody.
"Odpískej to, námořníku!" zavrčel tiše. "Zůstaneme pohromadě! Nezapomeň!"
Richard na něj na okamžik zuřivě pohlédl a potlačoval touhu poslat ho ke všem čertům. Měl tak blízko k tomu, aby se sešel s onou krásnou ženou, a jen stěží se ovládal. Sebeovládání ostatně nikdy nebylo jeho silnou stránkou. Při intenzitě Donaldova pohledu se však zarazil a podvolil se.
"Řek bych, že dlabanec taky není špatnej nápad," podotkl, aby neztratil tvář.
"Koukej se dát do kupy, kámo," osopil se na něj Donald. "Jinak na sebe narazíme."
"Jen pro pořádek," řekl Richard. "Já se tě nebojím."
Kapitola 9
SUZANNE BYLA o krok napřed před ostatními, když vykročila za Arakem a Sufou, ale připadala si, jako by se vznášela, jako by neměla nohy pevně na zemi. Necítila přímo závrať, ale neměla k ní daleko. Slyšela psychiatrický termín odosobnění a říkala si, zda netrpí něčím podobným.
Všechno, co prožívala, se jí zdálo tak nereálné.
Bylo to, jako by byla ve snu, třebaže její smysly byly zapojené.
Viděla, slyšela a cítila jako normálně. Ale nic jiného nemělo hlavu ani patu. Jak by mohli být pod oceánem!
Jako oceánografka si Suzanne dobře uvědomovala, že Mohorovičičovo rozhraní byl název daný konkrétní vrstvě v zemi, pro niž byla charakteristická náhlá změna v rychlosti zvukových či seismických vln.
Byla asi čtyři až jedenáct kilometrů pod dnem oceánu a asi šestatřicet kilometrů pod kontinenty. Věděla také, že ji nazvali po srbském seismologovi, který ji objevil. I když však měla jméno, nikdo nevěděl, co tato vrstva je. Pokud bylo Suzanne známo, ani ona, ani žádný jiný geolog nevzal v úvahu možnost, že by to byla obrovská dutina naplněná vzduchem.
Tato myšlenka byla příliš absurdní, než aby se jí někdo seriózně zabýval.
"Prosím, prokažte našim lidem druhé generace zdvořilost, kterou si zaslouží," zvolal Arak na ostatní Interteřany, když zamířil do jejich středu.
"Ustupte a udělejte nám místo!" Gestem naznačil lidem, aby uvolnili cestu, a oni tiše poslechli.
"Prosím!" řekl Arak jemně Suzanne a ostatním a pokynul k otevřené cestičce vedoucí zpod stropu lodžie. Vykročil a mávl na ně, aby ho následovali.
"Jakmile budeme venku z haly pro odbavování cizinců, bude už to k vašim ubytovnám jen kousek."
Suzanne kráčela davem Interteřanů, jako by pozorovala samu sebe ve filmu. Cítila, že Perry je přímo za ní, a soudila, že Donald a potápěči jsou rovněž blízko. Situace už nebyla děsivá. Krásní lidé byli samý úsměv a kradmo, téměř plaše je zdravili. Suzanne zjistila, že není schopná jim odpovědět úsměvem.
Může se to skutečně dít? ptala se neustále sama sebe. Je to sen? Všechno bylo samozřejmě naprosto nereálné, nemohla však pochybovat o tom, že pod bosýma nohama cítí mramor a na tvářích laskání jemné brízy. Nikdy neprožívala takové subtilní smyslové detaily v žádném snu, byť by byl seberealističtější.
Sufa se obrátila k Suzanne. "Zjistíte, že jste tady skutečné celebrity.
Lidé druhé generace jsou velmi, velmi populární. Všichni jste tak příjemně neotřelí. Měla bych vás raději varovat: bude o vás velký zájem."
"Co myslíte tím ‚lidé druhé generace`?" zeptala se Suzanne.
"No tak, Sufo," napomenul ji jemně Arak. "Nezapomeň, k čemu jsme se rozhodli! Tito hosté se budou seznamovat s naším světem pomaleji, než jsme to dělali v minulosti s těmi ostatními."
"Já nezapomněla," ujistila ho Sufa. Pak k Suzanne dodala: "Ve vhodnou dobu všechno prodiskutujeme a na všechny otázky se vám dostane odpovědi.
Slibuji."
Skupina brzy došla na prostornou verandu, která vedla do obrovské podzemní jeskyně, tak kolosální, že v ní měl člověk dojem, že je venku.
Osvětlení připomínalo denní světlo, i když zde nebylo slunce. Strop ve tvaru kupole byl světle modrý jako obloha za mlžného letního dne. Několik lehkých mráčků líně plulo ve vánku.
Veranda byla na boku budovy na vnějším okraji města. Z balustrády se rozprostíral bukolický výhled na zvlněné kopce, bujnou vegetaci a jezera s několika městy poblíž. Domy byly z černého čediče, silně se leskly a tvořila je směsice křivek, kupolí, věží a krytých klasických sloupořadí.
V dálce se z rozlehlých rovin zdvihala série kuželovitých hor a na pozadí oblohy tvořila gargantuovské podpůrné sloupy.
"Chvilinku tu počkejte," řekl Arak. Potichu pak promluvil do mrňavého mikrofonu na přístroji upevněném na zápěstí.
Pět "lidí druhé generace" uchvátila nečekaná krása a oslnivé rozměry podzemního ráje. Překonávalo to všechno, co dokázala obsáhnout jejich představivost. Dokonce i potápěči ztratili řeč.
"Čekáme na vznášedlo," vysvětlila Sufa.
"Je tohle Atlantis?" zeptal se Perry s ústy dokořán.
"Ne!" odpověděla Sufa mírně uraženě. "Tohle není Atlantis. Tohle město se jmenuje Saranta. Atlantis je na východ odtud. Ale nemůžete ji vidět.

Je za těmi sloupy, které podpírají povrehové výčnělky, jimž vy lidé říkáte Azory."
"Takže Atlantis existuje?" zeptal se Perry.
"Ano, samozřejmě," odpověděla Sufa. "Ale mně osobně se nelíbí tolik jako Saranta. Podle mě je to mladé, ambiciózní město s poněkud arogantními obyvateli. Ale budete to muset posoudit sami."
"Tak, máme ho tady," zvolal Arak, když se u paty schodů tiše zhmotnilo kulovité vozidlo připomínající létající talíř. Sneslo se tak nehlučně, že si jeho příjezdu všimli jen ti, kteří se náhodou dívali správným směrem.
"Promiňte, že to trvalo tak dlouho," řekl Arak. "Momentálně musí být z nějakého důvodu zvláště vysoká poptávka. Ale prosím, až po vás." Pokynul k otevřenému vchodu, který se zázračně objevil na boku létajícího talíře.
Skupina sešla se schodů a nastoupila do vozidla, které se nehybně vznášelo několik stop nad zemí. Mělo asi devět metrů v průměru a nahoře byla průsvitná kupole podobná oněm domnělým UFO, jaká bývají na titulních stranách bulvárních listů. Uvnitř byla bílá kruhovitá polstrovaná lavice s černým kulatým stolkem uprostřed, ale žádné ovládací zařízení.
Arak nastoupil jako poslední a vzápětí poté vchod zmizel stejně tiše a záhadně, jako se objevil.
"Á, vždycky je to takové," posteskl si Arak, když se rozhlédl po vnitřku.
"Pokaždé, když se snažíme udělat na vás dojem, dostaneme jedno z těch starých vznášedel. Tohle je v posledním tažení."
"Přestaň si stěžovat," řekla Sufa. "Tohle vznášedlo je naprosto funkční."
Suzanne pohlédla na Donalda, který lehce nadzdvihl obočí. Suzanne se zadívala na vznášedlo. Byla tak plná otázek, že nevěděla, kde začít.
Arak položil ruku dlaní dolů doprostřed černého stolku a předklonil se.
"Palác pro hosty," řekl. Pak se narovnal a usmál se. Za okamžik se scenerie venku začala měnit.
Suzanne se instinktivně chytila hrany stolu, aby udržela rovnováhu, ale nebylo to nutné. Necítila žádný pohyb a neozval se ani žádný zvuk. Když se vznesli asi třicet metrů nad zem a pak se rychle rozlétli horizontálně, bylo to, jako by vznášedlo stálo na místě a pohybovalo se město.
"Velmi brzy vám vysvětlíme, jak tato aerotaxi přivolat a jak je ovládat," oznámil Arak. "Budete mít spoustu času si je prozkoumat."
Několik hlav přikývlo. Tým z Benthic Exploreru byl ohromen vším, co viděl.
Letěli zjevně přes centrum kypící metropole plné lidí jdoucích za svým, všemi směry se tu míhaly taxíky.
Pro Suzanne byl tento svět plný divných protikladů. Město a vyspělá technika jí připadaly naprosto futuristické, stromy a vegetace však měly znepokojivě prehistorický aspekt. Flóra jí připomínala rostliny, jimž se dařilo v období karbonu před stamiliony let.
Lesklé čedičové mnohaposchoďové budovy záhy ustoupily méně hustě osídlené obytné čtvrti s trávou, stromy a bazény. Davy lidí zmizely stejně jako aerotaxi. Teď viděli jen jednotlivce nebo malé skupiny procházející se v parcích. Mnohé doprovázela podivně vyhlížející zvířátka, která podle Suzanne byla obludnou kombinací psa, kočky a opice.
Scenerie pod nimi se začala míhat pomaleji, až se přiblížili k velkolepému zděnému palácovému komplexu. Dominovala mu rozlehlá centrální stavba podporovaná rýhovanými černými dórskými sloupy. Kolem byly četné menší budovy oválného tvaru, opět z leštěného černého čediče.
Křišťálovými bazény, rozlehlými trávníky a houštinami bujného kapradí se klikatily stezky.
Aerotaxi zůstalo stát ve vzduchu a pak se rychle sneslo. O chvilku později se otevřely dveře, stejně záhadně a stejně tiše jako předtím.
"Doktorko Newellová," řekla Sufa, "tohle bude váš domek. Nemáte-li nic proti tomu, prosím, vystupte. Doprovodím vás, abych se ujistila, že máte pohodlí." Pokynula k východu.
Znervóznělá Suzanne pohlédla ze Sufy na Donalda. Nečekala, že ji oddělí od zbytku skupiny, a dobře si uvědomovala, že i Donald cítí, že by měli zůstat pohromadě.
"Co ostatní?" zeptala se Suzanne. Snažila se rozluštit Donaldův výraz, nebyla však s to odhadnout jeho přání.
"Arak je dovede do jejich ubikací," odpověděla Sufa. "Každý bude mít vlastní bungalow."
"Doufali jsme, že zůstaneme pohromadě," řekla Suzanne.
"Zůstanete," odpověděl Arak. "Tento palác i pozemek kolem jsou určeny pro návštěvníky. Budete společně jíst, a pokud budete chtít spát po dvou, záleží to jen na vás."
Suzanniny a Donaldovy oči se střetly. Donald pokrčil rameny. Suzanne usoudila, že tím nechává rozhodnutí na ní, a vystoupila ze vznášedla.
Sufa ji následovala. Vzápětí nato se létající talíř tiše přesunul přes trávník a zastavil u sousední chaty.
"Pojďte!" vybídla ji Sufa. Vykročila po cestičce, ale otočila se, když si uvědomila, že Suzanne za ní nejde.
Suzanne odtrhla oči od vznášedla a pospíšila si za svou hostitelkou.
"Za chvilku se sejdete se svými přáteli u jídla," oznámila Sufa. "Chci si jen být jistá, že vám vaše ubytování vyhovuje. Kromě toho jsem si myslela, že byste si před jídlem chtěla pro osvěžení zaplavat. To bylo mé první přání, když jsem prodělala zkušenost s dekontaminací."
"Vy jste prošla tím co my?" zeptala se Suzanne.
"Ano," odpověděla Sufa. "Ale to je už strašně dávno. Vlastně před několika životy."
"Prosím?" zeptala se Suzanne. Domnívala se, že se přeslechla. Spojení před několika životy nedávalo smysl.
"Pojďte!" vyzvala ji Sufa. "Je třeba vás ubytovat. Otázky musejí počkat."
Vzala Suzanne za paži a společně pak vyšly po několika schůdcích a vstoupily do chatky.
Suzanne se zastavila těsně za dveřmi. Zařízení ji ohromilo. Na rozdíl od černého vnějšku byl vnitřek takřka výlučně bílý: bílý mramor, bílý mohér, bílé plochy mnohonásobně se odrážející v zrcadlech. Suzanne to připomnělo ubikace, v nichž

nedávno spala, tyhle ovšem byly v mnohem luxusnějším provedení. Dalším novým doplňkem byl azurový bazén sahající z vnitřku místnosti ven. Napájel ho vodopád, který v kaskádách vytékal ze zdi.
"Nelíbí se vám ta místnost?" zeptala se Sufa ustaraně. Pozorovala Suzannin obličej a její údiv omylem považovala za nespokojenost.
"Otázka nezní, zda se mi to líbí nebo ne," odpověděla Suzanne. "Prostě mi to připadá neuvěřitelné."
"Ale my chceme, abyste se cítila pohodlně," řekla Sufa. "Všechny chaty pro návštěvníky jsou stejné. Ale pokud byste potřebovala něco jiného, prosím, řekněte mi. Určitě vám to budu moci dodat."
Suzanne sklouzla očima k obrovité kruhovité posteli, která stála na vyvýšené mramorové podestě uprostřed místnosti. Nad ní byl natažen obrovský baldachýn. Z okrajů visely střapce průsvitné bílé látky.
"Možná byste mi mohla říci, co vám tu chybí," navrhla Sufa.
"Nic mi nechybí," ujistila ji Suzanne. "Ta místnost je nádherná."
"Takže se vám líbí," konstatovala Sufa s úlevou.
"Je ohromná," řekla Suzanne. Natáhla ruku a dotkla se mramorové zdi.
Povrch byl vyleštěn do zrcadlové dokonalosti a byl teplý, jako by byl vyhříván vnitřním zářením.
Sufa přešla ke skříni u stěny vpravo. Ukázala na ni: "Uvnitř máte konzole s médii, šaty na převlečení, materiál ke čtení ve vašem jazyce, velkou ledničku s výběrem osvěžení, osobní toaletní potřeby, které znáte, a v podstatě všechno, co byste mohla potřebovat."
"Jak ji otevřu?" zeptala se Suzanne.
"Jednoduše použijte hlasového povelu," řekla Sufa. Ukázala na jedny z dvojích dveří ve stěně proti skříni. "Hygienické zařízení je tam."
Suzanne přešla k Sufě a pohlédla na skříň. "Co přesně řeknu?"
"To, co budete hledat," vysvětlila Sufa. "Poté bude následovat příkazové slovo jako ‚prosím` nebo ‚hned`."
"Jídlo, prosím!" zkusila Suzanne.
Jakmile tato slova pronesla, jedny z dveří skříně se otevřely a ukázala se velká lednička zásobená nádobami s tekutým občerstvením a pevnou stravou různé konsistence a barvy.
Sufa se sklonila a nahlédla dovnitř. Probírala obsah. "To jsem mohla vědět," řekla a narovnala se. "Bohužel vám dali jenom standardní výběr, i když jsem chtěla nějaké speciality. Ale to nevadí. Pracovní klon vám přinese všechno, co byste mohla potřebovat."
"Co znamená ten ‚pracovní klon`?" zeptala se Suzanne. Pojem zněl víc než zlověstně.
"Pracovní klonové jsou dělníci," vysvětlila Sufa. "Vykonávají v Interteře veškerou manuální práci."
"Už jsem viděla pracovního klona?" zeptala se Suzanne.
"Ještě ne," odpověděla Sufa. "Pokud možno se neukazují, dokud je někdo nezavolá. Raději jsou mezi sebou a ve svých vlastních prostorách."
Suzanne kývla, jako by to chápala, ale myslela tím něco jiného než Sufa. Kývla, protože věděla, že ve většině bigotních společností přičítá dominantní skupina utlačovaným vždy postoje, s nimiž by si utlačovatelé mohli ve vztahu k utlačovaným připadat lépe.
"Jsou ti dělníci skuteční klonové?" zeptala se Suzanne.
"Samozřejmě," odpověděla Sufa. "Klonujeme je už léta. Původně vzešli z primitivních hominidů, něčeho podobného, čemu vy lidé říkáte neandertálci."
"Co myslíte tím my lidé?" zeptala se Suzanne. "Čím se od vás lišíme kromě toho, že jste všichni takoví nádherní?"
"Prosím..." žadonila Sufa.
"Já vím, já vím," opakovala Suzanne nešťastně. "Nemám se vůbec na nic ptát, ale vaše odpovědi i na jednoduché otázky vždycky vyvolávají další."
Sufa se zasmála. "Mate vás to, tím jsem si jistá," vysvětlila. "Ale my vás pouze žádáme, abyste byla trpělivá. Jak jsme vám už řekli, ze zkušeností jsme se poučili, že při seznamování s naším světem je nejlepší postupovat pomalu."
"Což znamená, že jste návštěvníky, jako jsme my, zažili už v minulosti," konstatovala Suzanne.
"Samozřejmě," odpověděla Sufa. "V posledních zhruba deseti tisíciletích jich bylo mnoho."
Suzanne zvolna klesla brada. "Říkala jste deset tisíc let?"
"Ano," odpověděla Sufa. "Předtím jsme se o vaši kulturu nezajímali."
"Chcete říci -"
"Prosím," přerušila ji Sufa. Zhluboka se nadechla. "Žádné další otázky, pokud se nebudou týkat ubytování. Na tom musím trvat."
"Dobře," vydechla Suzanne. "Vraťme se k pracovním klonům. Jak si nějakého přivolám?"
"Hlasovým povelem," odpověděla Sufa. "V Interteře to tak chodí téměř se vším."
"Řeknu jednoduše ‚pracovní klone`?" zeptala se Suzanne.
"Pracovní klone ` nebo prostě ‚pracovníku "` odpověděla Sufa. Pak samozřejmě musí následovat příkazové slovo, které vám bude vyhovovat.
Věta se však musí vyslovit skutečně důrazně."
"Mohla bych to udělat hned?" zeptala se Suzanne.
"Samozřejmě," odpověděla Sufa.
"Pracovníku, prosím," zavelela Suzanne. Při tom se neustále dívala Sufě do očí. Nic se nestalo.
"To nebylo dostatečně důrazné," vysvětlila Sufa. "Zkuste to znovu."
"Pracovníku, prosím!" vykřikla Suzanne.
"Daleko lepší," pochválila Sufa. "Ale nemusí to být tak nahlas. Nezáleží na hlasitosti. Jde o zamýšlený význam.

Humanoidi musejí jednoznačně vědět, že chcete, aby přišli. Jejich přirozeným reflexem je neobjevovat se a co nejméně obtěžovat."
"Použila jste termínu humanoid záměrně?" zeptala se Suzanne.
"Samozřejmě," odpověděla Sufa. "Pracovní klonové velmi silně připomínají lidi, třebaže jsou spojením androidních prvků, biomechanických částí a hominidních článků. Jsou napůl stroj, napůl živé organismy, které se příhodně starají sami o sebe a dokonce se reprodukují."
Suzanne se podívala na Sufu s výrazem, v němž se mísilo rozladění a nedůvěra. Sufa si to interpretovala jako strach.
"Nemějte obavy," řekla Sufa. "Jedná se s nimi velmi snadno a jsou vynikajícími pomocníky. Vlastně jsou to skutečně zázračníí tvorové, jak nepochybně zjistíte. Jejich jedinou drobnou nevýhodou je, že stejně jako jejich lidští předkové nejsou s to mluvit - ale budou vám dokonale rozumět."
Suzanne jen zírala. Než mohla položit další otázku, jedny z dveří proti skříni se otevřely a dovnitř vstoupila nádherná žena. Suzanne si uvědomila, že čekala groteskní automat, ale žena před ní byla oslnivě krásná: měla klasické rysy a plavé vlasy, alabastrovou pleť a tmavé, pronikavé oči. Na sobě měla černou saténovou kombinézu s dlouhými rukávy.
"Tady máme dobrý příklad ženského pracovního klona," prohlásila Sufa.
"Všimněte si, že má v uchu kroužek. Nosí je všichni, z nějakého důvodu, který jsem nikdy nepochopila, i když se domnívám, že to nějak souvisí s hrdostí nebo s rodokmenem. Taky si všimnete, že je půvabná, stejně jako mužské verze. Nejdůležitější však je, že se bude podřizovat vašim přáním.
Ať byste chtěla cokoli, kromě toho, aby si ublížila, řeknete jí to a ona se to pokusí splnit."
Suzanne se zadívala ženě do očí; byly jako temná jezera. Rysy v obličeji měla stejně pravidelné a krásné jako Sufa, chyběl jim však jakýkoli výraz.
"Má nějaké jméno?" zeptala se Suzanne.
"Proboha, ne," odpověděla Sufa a zasmála se. "To by pochopitelně všechno zkomplikovalo. Nechtěli bychom stavět náš vztah k dělníkům na osobní bázi.
To je jeden z důvodů, proč nebyli nikdy naprogramováni tak, aby uměli mluvit."
"Ale udělá, oč ji požádám?"
"Samozřejmě,"odpověděla Sufa. "Naprosto všechno. Sklidí po vás šaty, vypere je, napustí vám vanu, doplní vám ledničku, namasíruje vás, dokonce i změní teplotu vody v bazénu. Všechno, co budete potřebovat nebo si přát."
"Momentálně by bylo podle mě nejlepší, kdyby odešla," řekla Suzanne.
Neznatelně se zachvěla. Představa tvora, který je napůl živý a napůl stroj, ji zneklidňovala.
"Jdi, prosím!" nakázala Sufa. Žena se otočila a odešla stejně tiše, jako přišla. Sufa se ohlédla na Suzanne. "Samozřejmě, až příště přivoláte pracovního klona, bude to nejspíš jiný. Přijde ten, který je momentálně k dispozici."
Suzanne kývla, jako kdyby rozuměla, ale nechápala nic. "Odkud jsou?"
"Z podzemí," odpověděla Sufa.
"Jako z jeskyň?"
"Nejspíš ano," řekla Sufa neurčitě. "Nikdy jsem tam dole nebyla a ani neznám nikoho, kdo tam byl. Ale nechme už pracovních klonů! Musíme vás dovést do jídelny na večeři. Chtěla byste si zaplavat nebo se vykoupat?
Záleží to jedině na vás, ale přespříliš času zase nemáme."
Suzanne polkla. V hrdle měla sucho. Vzhledem k tomu, s čím byla konfrontována, jí připadalo zatěžko vynést i jednoduché rozhodnutí.
Ohlédla se na bazén. Jeho barva, nyní spíše akvamarínová než azurová, byla stejně lákavá jako jeho jemně pableskující hladina.
"Zaplavat si by možná nebyl špatný nápad," usoudila Suzanne.
"Výborně," odpověděla Sufa. "Ve skříňce jsou čisté šaty. A boty taky, měla bych dodat."
Suzanne kývla.
"Počkám na vás venku," řekla Sufa. "Mám pocit, že by vám prospělo, kdybyste byla chvilku sama a nabrala dech."
"Asi máte pravdu," souhlasila Suzanne.
Kapitola 10
JÍDELNA BYLA v budově velikostí a tvarem podobné chatkám, ovšem bez bazénu. Rovněž se otevírala ven, byla však obrácená k oslnivému centrálnímu pavilonu a nikoli k rozlehlým trávníkům a houštinám kapradí.
Dlouhý hlavní stůl uvnitř byl stejný jako stůl v ubytovně, kde prošli dekontaminací. Také měkce polstrované pohovky vypadaly stejně.
Celá skupina se dostavila zhruba ve stejnou dobu, ale v značně odlišném rozpoložení, pokud se týkalo jejich situace. Richard a Michael si ostentativně odmítali připustit jakoukoli nedůvěru. Byli bez sebe nadšením, jako dvě děti, které dostaly volnou ruku v zábavním parku svých snů a teď chtějí využít výhod každé dostupné atrakce. Perry byl rovněž vzrušen možnostmi, jež se v tomto novém světě skrývaly, navenek však zůstával rezervovanější než rozverní potápěči. Suzanne byla stále ještě spíše zmatená než nadšená. Nadále si pohrávala s představou, že procházejí jakousi kolektivní halucinací podle založení každého z nich. Donald se na rozdíl od všech ostatních mračil, protože byl přesvědčen, že to celé je rafinovaný, záměrný podvod s nějakým zločineckým cílem.
Rozhovor se soustředil na cestu v létajícím talíři a obdivuhodné ubytování.
Richard a Michael byli nejživější, zvláště poté, co se dověděli, že Suzannini pracovní klonové byly ženy. Richard básnil o touhách, které by takovéto poslušné stvoření uspokojilo.
Suzanne se zhrozila a dala mu to otevřeně najevo. "Snaž se jednat podle toho, že pocházíš z civilizované rasy!"
Jídlo se podobalo tomu, které dostali v dekontaminaci, se stejnou podivnou variací vnímaných chutí, třebaže bylo předkládáno v důmyslné samoobslužné úpravě. Přinášeli ho dva mimořádně krásní muži v kombinézách z černého

saténu s dlouhými rukávy, které měly vpředu zip. Každý měl kulatou náušnici.
Donald náhle prudce odhodil zlatou vidličku na zlatý talíř. V mramorové místnosti rezonovalo zařinčení překvapivě hlučně, protože zvuk se odrazil od kamenných zdí. Richarda to zarazilo v polovině věty, právě když s pusou plnou jídla, které bylo podle jeho tvrzení zmrzlinový pohár s horkým fondánem, popisoval, jak skočil do bazénu. Suzanne leknutím vyskočila a upustila vlastní vidličku s poněkud menším zařinčením, což ji upozornilo, jak je napjatá. Michael se zakuckal soustem pokrmu, který považoval za nákyp ze sladkých brambor.
"Jak se můžete za těchto okolností cpát!" vykřikl Donald.
"Jakých okolností?" zeptal se Richard s ústy plnými jídla. Oči mu rychle těkaly po místnosti, protože se bál, že sem někdo vtrhl.
Donald se naklonil k Richardovi. "Jakých okolností?" opakoval s důrazným posměchem a přitom vrtěl s hněvivým údivem hlavou. "Na hloubkových potápěčích jsem nikdy nemohl pochopit jedno: zda musejí být hloupí proto, aby tuto činnost chtěli dělat, nebo zda je to tím tlakem a netečnými plyny, které zničí spoustu mozkových buněk, jež možná měli, když začali."
"O čem to hergot mluvíš?" zeptal se Michael a okamžitě se urazil.
"Řeknu ti, o čem mluvím," vyštěkl Donald. "Podívej se kolem sebe!
Kde to ksakru jsme? Co tu děláme? Kdo jsou ti lidé oblečení tak, jako by šli na univerzitní večírek s tógami?"
Na několik minut zavládlo ticho. Všichni se vyhýbali Donaldovu hněvivému pohledu. Takové otázky si nechtěli připouštět.
"Já vím, kde jsme," promluvil nakonec Richard. "Jsme v Interteře."
"Kristepane," vykřikl Donald a zoufale rozhodil ruce. "Jsme v Interteře," opakoval. "To vysvětluje všechno. Ujišťuju vás, že nám to neříká nic.
Neříká nám to, kde jsme, nebo co tu děláme nebo kdo jsou tihle lidé.
A oni nás teď příhodně izolovali v oddělených chatkách."
"Říkali, že nám vysvětlí všechno, co budeme chtít vědět," namítla Suzanne.
"Žádali nás o trpělivost."
"Trpělivost!" vysmíval se Donald. "Já vám řeknu, co tu ve skutečnosti děláme. Jsme vězni!"
"A co!" namítl Richard.
Znovu se rozhostilo ticho. Michael zchlazený Donaldovým výbuchem odložil vidličku. Richard se znovu pustil do svého dezertu a drze čelil Donaldovu pohledu. Suzanne a Perry jen přihlíželi, stejně jako němí pracovní klonové.
Richard si nabral další velké sousto svého dezertu. Z ústy dosud plnými řekl: "Pokud jsme vězni, chtěl bych vidět, jak tihle lidé zacházejí se svými přáteli. Jen se tu porozhlédni. Je to tu fantastické. Pokud nechceš jíst, Fullere, nejez! Mně tohleto chutná, a na tebe seru!"
Donald vyskočil a chtěl se přes stůl vrhnout na Richarda. Perry zasáhl, než začaly padat rány.
"Dobře, vy dva," zakřičel Perry. "Přestaňte se navzájem dráždit. Neperme se mezi sebou. Mimochodem máte pravdu oba. Nevíme ani zbla o tom, kde jsme a proč, ale zachází se s námi dobře. Možná až příliš dobře."
Perry pustil Donaldovu paži, když ucítil, že se uklidňuje, a pohlédl přes stůl na nehybné pracovní klony; v duchu si kladl otázku, zda je tento výbuch vzteku vyvedl z míry. Ale nic tomu nenasvědčovalo. Jejich obličeje zůstávaly stejně nehybné a prázdné, jako byly během celého jídla.
Donald se zadíval stejným směrem jako Perry a upravil si tuniku. "Vidíš, co myslím," zavrčel. "Mají dokonce žalářníky, kteří na nás dohlížejí, když jíme."
"Podle mě to tak není," namítla Suzanne. Pak hlasitěji dodala: "Pracovníci, jděte, prosím!"
Aniž by dali nějak najevo, že slyšeli Suzannin příkaz, zmizeli oba pracovní klonové jedněmi ze třech dveří vedoucích z jídelny.
"Tolik k bdělým očím obsluhy," řekla Suzanne.
"Ale to nic neznamená," namítl Donald. Oči mu bloudily po místnosti.
"Zřejmě jsou v celé téhle místnosti skryté mikrofony a videokamery."
"Hej," ozval se Michael. "Když jsem se díval na to nádobí a vidličku, říkal jsem si, jestli je to opravdové zlato nebo co?"
Suzanne zdvihla svou vlastní vidličku a potěžkala ji. "Zrovna jsem o tom uvažovala," řekla. "Podle mě to kupodivu zlato je."
"Hergot, fakt!" ozval se Michael. Zdvihl talíř a oba předměty potěžkal.
"Máme tu malé jmění."
"Zatím s námi zacházejí dobře," vrátil se k hlavnímu problému neodbytný Donald.
"Ty myslíš, že se to změní?" zeptal se Perry.
"Mohlo by se to změnit během vteřiny," řekl Donald a luskl prsty.
"Jakmile dostanou to, co chtějí, ať už je to cokoliv, nikdo neví, co se stane. Jsme zcela bezbranní."
"Mohlo by se to změnit, ale podle mne to tak nebude," namítla Suzanne.
"Jak si můžeš být tak jistá?" naléhal Donald.
"Nemohu si být jistá," připustila Suzanne. "Ale je to logické. Rozhlédni se kolem. Tihle lidé, ať jsou kdokoli, jsou tak vyspělí. Nepotřebují od nás nic. Vlastně si myslím, že bychom se od nich mohli naučit mimořádné věci."
"Vím, že jsme se této otázce vyhýbali," vmísil se Perry. "Ale když říkáš, že jsou tak vyspělí, chceš tím naznačit, že tihle lidé jsou skuteční mimozemšťané?"
Po Perryho otázce se rozhostilo další ticho. Nikdo pořádně nevěděl, co si má myslet, natož pak říci.
"Myslíte jako lidé z jiné planety?" zeptal se Michael nakonec.
"Já tím nic nenaznačuju," odpověděla Suzanne. "Ale všichni jsme zažili podivuhodnou jízdu v létajícím talíři. Musí to

být nějaký druh techniky magnetického nadlehčování, o níž jsme nikdy neslyšeli. A máme být pod dnem oceánu, což si stále ještě nemohu srovnat v hlavě. Ale musím vám všem říci jedno. Mohorovičičovo rozhraní rozhodně existuje a nikdo nebyl nikdy schopen ho vysvětlit."
Richard přezíravě mávl rukou. "Tihle lidé nejsou mimozemšťané. Kristepane, viděli jste ty holky! Hergot, já jsem viděl spoustu filmů o mimozemšťanech, ale ti rozhodně nevypadali takhle."
"Mohli si změnit svůj vzhled podle našeho vkusu," připomněla Suzanne.
"Jo," vmísil se Michael. "To jsem si myslel zpočátku. Možná se nám jen zdá, že jsou tak krásní."
"To je mi úplně fuk," odpověděl Richard. "Záleží na tom, co si myslím.
Pokud si myslím, že jsou nádherní, tak jsou nádherní."
"Skutečnou otázkou jsou jejich motivy," namítl Donald. "Nepřivedla nás sem náhoda. Je ještě jasnější, že nás doslova nasáli do té šachty. Něco od nás chtějí, jinak bychom už byli mrtví."
"Myslím, že máš pravdu v tom, že jsme sem byli speciálně dopraveni," připustila Suzanne. "Sufa mi přiznala několik věcí. Především potvrdila, že proces, jímž jsme procházeli, byla dekontaminace."
"Ale proč nás dekontaminovali?" zeptal se Perry.
"To neříkala," odpověděla Suzanne. "Ale přiznala, že už tu v minulosti měli podobné návštěvníky."
"Tak to je zajímavé," podotkl Donald. "Řekla ti, co se s nimi stalo?"
"Ne, neřekla," odpověděla Suzanne.
"No, vy se pro mě za mě třeste strachy," vmísil se Richard. Pak zaklonil hlavu a zavolal: "Pracovní klonové, pojďte sem!"
Okamžitě se objevili dva humanoidi, jeden muž a jedna žena. Richard pohlédl na ženu a spiklenecky se podíval na Michaela. "To je kus!" zašeptal s neskrývaným vzrušením.
"Richarde!" vykřikla Suzanne. "Chci, abys mi slíbil, že neuděláš nic, co by nás jako skupinu ztrapnilo nebo ohrozilo."
"A kdo jsi, moje máma?" zeptal se. Pak se podíval na ženského klona a řekl: "Přidej mi ještě trochu toho dezertu, zlato."
"Mně taky," přidal se ke kamarádovi Michael. Udeřil svou zlatou vidličkou o zlatý talíř.
Donald začal vstávat, ale Perry ho opět uklidnil. "Žádné rvačky," řekl Perry. "Nemá to smysl."
Richard se provokativně usmál na Donalda a vychutnával si jeho zoufalství a hněv.
Místností se rozeznělo tiché zazvonění, které přerušilo tlumenou hudbu v pozadí. Za okamžik se objevil Arak. Byl oblečen jako předtím, jen s novým doplňkem. Kolem krku měl prostou modrou sametovou stuhu, která dokonale ladila s odstínem jeho modrých očí. Byla zavázána na jednoduchou mašli.
"Dobrý den, přátelé," zvolal nadšeně. "Doufám, že jídlo bylo podle vaší chuti."
"Bylo skvělé," odpověděl Richard. "Ale z čeho je vyrobeno? Vůbec to totiž nevypadá jako to, jak to chutná."
"Jsou to většinou proteiny z planktonu a rostlinné polysacharidy," odpověděl Arak. Nadšeně si zamnul ruce. "A teď: co ta oslava, o nímž jsem se vám předtím zmínil? Nemáte představu, kolik lidí tady v Sarantě je nesmírně potěšeno vaším příjezdem do města. Museli jsme lidi odmítat.
Víte, k nám se nedostává příliš mnoho návštěvníků z vašeho světa: určitě na tom nejsme jako Atlantis na východě nebo Barsama na západě.
Každý se s vámi chce setkat. Což nás přivádí k základní otázce: chcete se přesunout do pavilonu, nebo jste příliš unaveni z dekontaminace?"
"Kde je ten pavilon?" zeptal se Michal.
"Přímo tam," řekl Arak a ukázal na otevřený konec jídelny. "Oslava se bude konat v tomto pavilonu, který je v komplexu paláce pro návštěvníky.
Je to velmi pohodlné. Vlastně to je jen něco přes sto metrů, takže můžeme jít pěšky. Co na to všichni říkáte?"
"Se mnou můžete počítat," ujistil ho Richard. "Nikdy nevynechám večírek."
"Já taky ne," přidal se Michael
"Skvělé!" řekl Arak. "A co vy ostatní?"
Rozhostilo se trapné ticho. Nakonec si odkašlal Perry: "Araku, popravdě řečeno jsme trochu nervózní."
"Já bych užil silnějšího slova," vmísil se Donald. "Upřímně řečeno, než něco uděláme, rádi bychom měli nějakou představu, kdo jste a proč jsme tady. Víme, že naše přítomnost není náhoda. Řečeno na rovinu, víme, že jsme byli uneseni."
"Chápu vaše znepokojení a zvědavost," odpověděl Arak. Natáhl dlaně před sebe ve smířlivém gestu. "Ale prosím dovolte, aby dnes večer rozhodovaly moje zkušenosti. Jednal jsem s návštěvníky našeho světa už předtím. Nebylo jich tolik, to je pravda, a nebyla jich tak velká skupina, ale pořád ještě dost na to, abych věděl, co je nejlepší. Zítra vám odpovím na všechny vaše otázky."
"Proč s tím otálet?" naléhal Donald. "Proč nám to neřeknete hned?"
"Nechápete, jak vyčerpávající byla dekontaminace," namítl Arak.
"Můžete nám alespoň říct, jak dlouho ta procedura trvala?" zeptala se Suzanne.
"Něco přes váš měsíc," řekl Arak.
"To jsme spali víc než měsíc?" zeptal se nevěřícně Michael.
"V zásadě ano," řekl Arak. "A je to vyčerpávající pro mozek i pro tělo.
Zítra se budete muset vyrovnat s překvapivějšími informacemi. Zjistili jsme, že se snáze vstřebávají, když si naši návštěvníci odpočinou. I jedna noc může znamenat velký rozdíl. Takže prosím, dnes relaxujte, buďto tady společně nebo sami ve svých chatkách, nebo, což by bylo nejlepší, s námi na oslavě vašeho příjezdu."
Perry pátral v Arakově obličeji. Pohled mu utkvěl na Arakových modrých očích, z nichž vyzařovala upřímnost, kterou nemohl popřít. "Dobře," řekl.

"Myslím, že teď bych tak jako tak nemohl spát. Já tedy přijdu, ale zítra vás vezmu za slovo."
"Beze všeho," odpověděl Arak. Pohlédl na Suzanne. "Doktorko Newelová, čemu dáte přednost vy?"
"Já přijdu," odpověděla Suzanne.
"Skvělé," zaradoval se Arak. "A vy, pane Fullere? Jak jste se rozhodl vy?"
"Ne," odpověděl Donald. "Za těchto okolností by mi oslavování přišlo poněkud zatěžko."
"Výborně," řekl Arak a se zjevnou radostí si znovu zamnul ruce. "To je skutečně skvělé. Jsem rád, že většina z vás chce přijít. Spousta lidí by byla zklamána, kdybych se vrátil sám. Pane Fullere, chápu vaše pocity a respektuji je. Prosím, užijte si odpočinku. Pracovní klonové budou plnit vaše příkazy."
Donald zamračeně přikývl.
"A teď se vydáme na cestu," řekl Arak ostatním. Pokynul k otevřenému konci jídelny.
"Bude na tom večírku něco k snědku?" zeptal se Richard.
"Samozřejmě," odpověděl Arak. "To nejlepší, co Saranta může nabídnout."
"Tak to už si nebudu přidávat dezert," řekl Richard. Odhodil lžíci na talíř, vstal, protáhl se a hlasitě říhl.
Suzanne na něj vrhla hněvivý pohled. "Richarde, měj určité ohledy k nám ostatním, když už je nemáš vůči sobě."
"Ale mám," řekl Richard s posměšným úsměvem. "Ještě jsem se v tyhle smíšený společnosti neuprdnul."
Arak se zasmál. "Richarde, o tebe bude obrovský zájem. Jsi nádherně primitivní."
"To si ze mě střílíš?" zeptal se Richard.
"Vůbec ne," odpověděl Arak. "Bude po tobě velká sháňka. To tě ubezpečuji.
Pojďme! Doprovodím vás!" Pokynul jim a zamířil k otevřenému konci místnosti.
"Fajn!" řekl Richard a nadšeně na Michaela luskl prsty. Michael odpověděl se stejným rozjařením.
"Jdeme se bavit!" vykřikl Michael. Oba potápěči překotně vyrazili za Arakem.
Suzanne pohlédla na Perryho, který pokrčil rameny a řekl: "Je to bláznivé, jít za těchto okolností na oslavu, ale aspoň do toho skočíme rovnýma nohama."
Pak pohlédl na Donalda. "Jsi si jist, že s námi nechceš jít?"
"Jo, naprosto," řekl Donald chmurně. "Ale pokud se vy dva chcete bratřit, poslužte si."
"Já jdu, protože bych se mohla dozvědět něco víc," vysvětlila Suzanne.
"O žádném bratření nemůže být řeč, ale..."
"Pojďme!" zavolal Perry z druhého konce místnosti.
"Nashle potom," řekla Suzanne. Spěchala za Perrym a ostatními, kteří už přecházeli trávník.
Donald přemítal o tom, co řekl Arak. Věděl jistě pouze jedno, že mu nedůvěřuje. Z Donaldova hlediska byl tento muž až příliš vstřícný.
Všechna tato fantastická pohostinnost musela být nějaká past. Donald však neměl představu, kvůli čemu, leda proto, aby se dali ukolébat.
Donald se otočil a vyhlédl z místnosti. Skupina už byla na půli cesty k pavilonu se sloupy a jejich siluety se rýsovaly proti jeho osvětlenému vnějšku.
Donald pak obrátil pohled ke dvěma pracovním klonům, kteří nehybně stáli stranou u zdi. Vypadali tak lidští, že se mu nechtělo uvěřit, že jsou to zčásti stroje, jak říkal Arak. Možná je to jen další lež, pomyslel si Donald.
"Pracovníku, chci ještě něco k pití," řekl Donald. Ženský klon okamžitě zdvihl džbán na postranním stolku a přešel ke stolu. Její vlasy dlouhé po ramena byly hnědavě narudlé. Měla světlou, průsvitnou pokožku.
Předklonila se a začala dolévat Donaldovi sklenku.
Donald ji náhle chytil bez varování za zápěstí. Její pokožka mu pod prsty připadala chladná. Nevyskočila ani nijak výrazněji nereagovala a nalévala dál.
Donald zesílil sevření, aby si vynutil reakci, ale nikam to nevedlo.
Žena dolila sklenku a pak, navzdory Donaldovu sevření, postavila džbán.
Donalda to zaskočilo. Žena měla šokující sílu.
Donald zaklonil hlavu a vzhlédl k ženině kamennému obličeji. Nepokusila se vymanit z jeho sevření, ale poněkud prázdně opětovala jeho pohled.
Donald jí pustil ruku.
"Jak se jmenuješ?" zeptal se.
Neodpověděla ani slovy ani jiným způsobem. Kromě rytmického dechu se nijak nehýbala. Dokonce ani nemrkala.
"Pracovní klone, promluv!" nařídil Donald.
Ticho trvalo dál. Donald se ohlédl na mužského klona, ale ani od něj se nedočkal reakce.
"Jak to, že vy pracujete, a ostatní ne?" zeptal se Donald. Ani jeden z klonů neodpověděl.
"Dobře," řekl Donald. "Pracovníci, odejděte!"
Oba klonové okamžitě zamířili ke dveřím, v nichž se objevovali a zase mizeli. Donald vstal a otevřel dveře. Za nimi sestupovalo do temnoty schodiště.
Zavřel dveře a přešel k otevřenému konci místnosti. Vyhlédl ven. Světla, které bylo předtím tak jasné, ubylo, jako by neexistující slunce už téměř zapadalo. Donald jen tak tak rozpoznal Araka a další, kteří právě docházeli k pavilonu.
Zavrtěl hlavou. Znovu si kladl otázku, zda se mu to nezdá. Všechno mu připadalo tak bizarní a přece znepokojivě reálné.
Sáhl si na paže a na obličej. Na dotek si připadal normálně.
Zhluboka se nadechl. Intuitivně tušil, že ho čeká nejnáročnější mise jeho kariéry. Doufal, že ho jeho výcvik nezklame, zvláště pak výcvik zaměřený na přežití v pozici válečného zajatce.

Kapitola 11
ŘEČENO JEJICH fekální hantýrkou byli Richard a Michael "posraný strachy", ovšem jejich nevysloveným krédem však bylo to popřít.
Stejně jako cely život reagovali na nebezpečí hloubkového potápění, reagovali i nyní přehnaně chlapáckým vystupováním, které mělo zakryt jejich skutečné pocity.
"Myslíš, že ty holky, co jsme viděli předtím, budou tady na tom večírku?" zeptal se Richard Michaela. Cestou na oslavu do pavilonu zůstali o pár kroků za ostatními.
"Vždycky můžeme doufat," odpověděl Michael.
Několik kroků šli mlčky. Slyšeli, jak Arak mluví se Suzanne a Perrym, nestálo jim však za to je poslouchat.
"Skutečně si myslíš, že jsme spali přes měsíc?" zeptal se Michael.
Richard se zarazil. "Ty mě máš nejspíš za cvoka, ne?"
"Ne!" odpověděl Michael. "Jen jsem se ptal." Spánek nebyl pro Michaela nikdy takovou útěchou jako pro ostatní. Jako dítě ho mučily noční můry.
Když usnul, jeho otec přicházíval domů opilý a bil matku. Michael se většinou vzbudil a snažil se zasáhnout, výsledek však byl vždycky tentýž: otec zbil i jeho. Proces spánku pro něj začal být bohužel nerozlučně spjat s těmito epizodami, takže v Michaelovi vyvolávalo pomyšlení na to, že spal přes měsíc, nesmírnou úzkost.
"Haló!" řekl Richard a několikrát Michaela plácl do obličeje. "Jsi při smyslech?"
Michael se uhýbal Richardovým protivným políčkům. "Nech toho!"
"Pamatuj si, že všechny tyhle sračky nejsou naše starost," řekl Richard.
"Děje se tu něco křiváckýho, to je jasný, ale co na tom. Budeme se bavit, ne jak ten cvok Fuller. Bože! Jen když ho člověk poslouchá, je rád, že nás z toho pitomýho námořnictva vyrazili. Jinak bychom dostávali rozkazy od chlapů jako on."
"Samozřejmě se budeme bavit," odpověděl Michael. "Já jsem jenom přemýšlel, víš, že je to dlouhá doba být v limbu."
"No tak nepřemejšlej!" odpověděl Richard. "Zbytečně tě to otráví."
"Dobře!" souhlasil Michael.
Suzanne na ně zavolala, aby zrychlili; ona i ostatní na ně čekali.
"A k dovršení všeho tady musíme jednat s takovou slepicí," dodal Richard naštvaně.
Oba potápěči dohonili zbytek skupiny, který se zastavil pod schody vedoucími ke vchodu do pavilonu.
"Je všechno v pořádku?" zeptala se jich Suzanne.
"Skvěly," odpověděl Richard a vynutil úsměv.
"Arak nám zrovna řekl něco, co by vás dva mohlo zajímat," pokračovala Suzanne. "Myslím, že jste si všimli, jak se tu stmívá, jako by zapadalo slunce."
"Všimli," odpověděl Richard nakvašeně.
"Mají tady den a noc," vysvětlila Suzanne. "A dozvěděli jsme se, že světlo pochází z bioluminiscence." Oba potápěči zaklonili hlavu, aby viděli na oblohu.
"Vidím hvězdy," konstatoval Michael.
"To jsou poměrně malé skvrny bílomodré bioluminiscence," vysvětlil Arak.
"Zamýšleli jsme obnovit svět tak, jak jsme ho znali, což samozřejmě znamenalo střídání dne a noci. Rozdíl oproti vašemu světu je v tom, že naše dny a noci jsou delší a jsou stále stejně dlouhé po celý rok.
Naše roky jsou samozřejmě rovněž delší."
"Takže vy jste žili ve vnějším světě, než jste se přesunuli sem dolů?" vyzvídala dál.
"Přesně tak," odpověděl Arak.
"Kdy jste se přemístili?" zeptala se Suzanne.
Arak zdvihl na obranu ruku. Zasmál se. "Předbíháme. Dnes večer vás nemám povzbuzovat ke kladení otázek. Nezapomeňte, to bude zítra."
"Jen ještě jednu," naléhal Perry. "Je snadná, to vím jistě. Odkud tady získáváte všechnu energii?"
Arak podrážděně vzdychl a zakoulel očima.
"To je poslední otázka, slibuji," ujistil ho Perry. "Přinejmenším pro dnešek večer."
"A jste člověk, který drží slovo?" zeptal se Arak.
"Určitě," odpověděl Perry.
"Naše energie pochází ze dvou hlavních zdrojů," vysvětlil Arak. "První je geotermální, ze zemského jádra. Tím ovšem vzniká problém s přebytečným teplem, jehož se zbavujeme dvojím způsobem. Jednak tak, že necháváme magma prýštit ven podél útvaru, jemuž vy lidi říkáte středooceánský hřeben, a jednak jeho ochlazováním cirkulací mořské vody. To vyžaduje obrovský objem mořské vody, což nám umožňuje získávat filtrováním plankton.
Stinná stránka je, že tento proces vytváří oceánské proudy, ale vy lidé jste se naučili s nimi žít, zvláště s tím, jemuž říkáte Golfský proud.
Druhý zdroj energie je fúze. Štěpíme vodu na kyslík, který dýcháme, a vodík, který slučujeme. Ale tuhle debatu povedeme zítra. Dnes chci, abyste se tady rozkoukali a bavili. Hlavně bavili."
"Přesně to se chystáme udělat," řekl Richard. "Ale řekněte mi, bude to mokrý nebo suchý večírek?"
"Bohužel to je termín, se kterým nejsem obeznámen," odpověděl po pravdě Arak.
"V podstatě se to tyká alkoholu," upřesnil předchozí dotaz Richard.
"Máte tady nějaký po ruce?"
"Ale samozřejmě," odpověděl Arak. "Víno, pivo a zvláště čistý alkohol, jemuž říkáme krystal. Víno a pivo jsou podobné tomu, na co jste zvyklí vy.

Krystal však je jiný a radím vám, abyste to s ním nepřeháněli, dokud si na něj nezvyknete."
"Žádný strachy, brácho," zasmál se Richard. "Michael a já jsme profíci."
"Pojďme se bavit," vybídl Michael nadšeně.
Perryho a Suzanne musel Arak dopředu postrčit. Oba přemýšleli o Arakových vysvětleních, zvláště Suzanne. Náhle dostala odpovědi na dvě z tajemství oceánografie, konkrétně proč magma vytéká u hřebenů uprostřed oceánu a proč existují mořské proudy, zvláště ten Golfský.
Vysvětlení obou těchto jevů vědcům naprosto unikalo.
Skupina s Arakem v čele vystoupila po schodech. Když míjeli dva z masivních sloupů podpírajících kupolovitou střechu, zahlédla Suzanne až příliš nadšený výraz na Richardově tváři. Bála se, že jeho chování tím bude ovlivněno, a tak se k němu naklonila a zašeptala: "Nezapomeň se chovat cely večer slušně."
Richard na ni pohlédl. V obličeji měl pohrdavý výraz, jako by tomu ani nemohl uvěřit.
"Myslím to vážně, Richarde," dodala Suzanne. "Nemáme tušení, s čím jsme konfrontováni, a nechceme se vystavit ještě většímu nebezpečí, než v jakém už jsme se ocitli. Pokud už musíš pít, pij s mírou."
"Jdi do hajzlu!" zavrčel Richard, zrychlil tempo a dohonil Araka v okamžiku, kdy se otevřely dvoje ohromné bronzové dveře.
Návštěvníky uvítal jako první šum tisíců rozrušených hlasů nesoucích se obrovitým vnitřkem pavilonu obloženého bílým mramorem. Poschodí, na nějž vstoupili, tvořil balkon s balustrádami, které se táhly podél celé kruhovité haly. Skupina společně zamířila k vrcholu velkolepého schodiště a shlédla dolů.
"Tomu říkám večírek!" vykřikl Richard. "Pane bože, tady snad musí být tisíc lidí."
"Mohli bychom jich mít deset tisíc, kdybychom měli tak rozlehlé místo," řekl Arak.
Uprostřed obrovského plesového sálu s kupolí byl kulatý bazén osvětleny tak, že vypadal jako gigantický akvamarínový broušený šperk. Jeho okraj byl vysoký asi 30 centimetrů a široký asi tři metry, Četná schodiště spojovala balkon se spodním patrem.
Pavilon byl plný lidí. Všichni s výjimkou několika pracovních klonů v obvyklé černi na sobě měli stejné prosté bílé saténové oblečení. Pracovní klonové roznášeli velké podnosy naložené zlatými poháry a jídlem. Každý host měl kolem krku uvázanou sametovou stuhu podobně jako Arak.
Lišily se pouze barvou, nikoli velikostí, tvarem nebo způsobem, jakým byly uvázány. I tady byli všichni oslnivě krásní.
Zpráva o tom, že návštěvníci dorazili, se davem rozšířila jako požár.
Rozhovor ustal a obličeje se k nim obracely. Byl to působivý pohled shlížet na tolik lidí ztichlých v očekávání.
Arak zvedl nad hlavu ruce s dlaněmi obrácenými k přítomným. "Zdravím vás vespolek! S radostí vám oznamuji, že všichni naši návštěvníci až na jednoho se laskavě uvolili přijít dnes večer na naši oslavu jejich příjezdu do Saranty."
Přítomní propukli v jásot a každý zdvihl paže a napodobil Arakovo gesto.
"Pojďme," vybídl Arak. Pohybem naznačil, aby skupina šla za ním, a začal sestupovat po širokém schodišti. Richard a Michael se hnali nadšeně kupředu, za nimi šli váhavější Suzanne a Perry.
"Tohle je příliš!" zašeptal vzrušeně Richard. "Podívej na ty ženský!"
"Je těžké si tohle všechno srovnat," zašeptala Suzanne Perrymu. "Připadám si, jako bychom byli ve filmu Cecila B. De Mille."
"Vím, co máš na mysli," odpověděl Perry. "Teď už si také umím představit, jaké to je být rocková hvězda. Tihle lidé jsou skutečně šťastní, že nás vidí. A podívej, jak jsou všichni mladí. Většina z nich vypadá, jako by jim bylo něco přes dvacet."
"To je pravda, ale je tu hodně dětí," řekla Suzanne. "Několika nemůže být o moc víc než tři nebo čtyři roky."
"Není tu mnoho starších občanů," podotkl Perry.
U paty schodiště se lidé rozestoupili, když skupina sestupovala, jakmile však sešli dolů, dav se k nim nahrnul s rukama nataženýma dlaněmi dopředu.
Suzanne a Perry instinktivně o několik kroků couvli navzdory evidentní vřelosti přítomných. Richard a Michael se naopak mezi ně vrhli. Oba potápěči si brzy uvědomili, že přítomní si přejí fyzický kontakt s jejich rukama, a nadšeně nastavovali dlaně a dotýkali se s těmi, které hledaly jejich. Byl to pozdrav podobny tomu, jakým předtím Arak přivítal Suzanne.
"Všechny vás mám rád," vykřikoval Michael k potěšení Interteřanů v bezprostředním okolí, když si však propracovával cestu davem, výhradně si vybíral dlaně mladých, krásných žen. Ve svém nadšení několik z nich dokonce popadl a políbil - což slavnostnost okamžiku náhle pronikavě zchladilo.
Richard se podíval na ženy, které políbil, a na okamžik si říkal, zda by se neměl uchýlit zpátky na schody. Ohromené ženy si neustále sahaly na rty, pak zkoumaly prsty, jako by očekávaly, že uvidí krev. Líbání zjevně nepatřilo k normálnímu pozdravnému repertoáru Interteřanů. Richard se provinile podíval na Michaela, který byl stejně vyveden z míry náhlou změnou nálady davu. "Nemohl jsem si pomoct," vysvětlil Richard.
Tři ženy, které políbil, se na sebe podívaly a rozesmály se. Pak se všechny tři současně vrhly na Richarda a gesto mu oplácely. Shromáždění začali radostně jásat a nahrnuli se k oběma potápěčům ještě těsněji. Po několika neobratných pokusech o polibek se tři ženy půvabně vzdálily, aby udělaly místo ostatním.
Richard se mazaně usmál. "Vypadá to, že tyhle berušky pár věcí naučíme," poznamenal rozzářeně. Povzbudilo ho to natolik, že byl ještě otevřenější.
Když Michael viděl Richardův úspěch, rychle se k němu přidal.
Přerušil je však pracovní klon, který reagoval na Arakův pokyn, aby dal hostům něco k pití. Klonové přišli a vtiskli jim do rukou zlaté poháry.
Tváří v tvář této nakažlivé družné veselosti začala tát dokonce i Suzannina a Perryho zdrženlivost. Obklopovali je

přátelští, krásní lidé, kteří si s nimi chtěli tisknout dlaně. Někteří z vítajících byly velmi malé děti, které Suzanne zahlédla hned na začátku. Suzanne se zeptala jedné dívčiny na věk, protože na ni zapůsobila její neuvěřitelně bezvadná angličtina a zjevná inteligence.
"Kolik je tobě?" zeptalo se dítě, aniž by odpovědělo na Suzanninu otázku.
Suzanne se chystala odpovědět, když se jí muž, který by mohl hrát řeckého boha ve filmu Cecila B. De Millea, zeptal, zda žije s nějakým partnerem.
Než Suzanne mohla odpovědět na tuto zvláštní otázku, zeptal se jí starší, neméně atraktivní muž, zda zná své rodiče.
"Tak moment," vmísil se Arak, který vstoupil mezi Suzanne a její obdivovatele. "Jak všichni víte, výslovně jsme našim hostům řekli, že jejich otázky musí do zítřka počkat. Je pouze spravedlivé, aby počkaly i ty naše otázky.
Dnes máme oslavit tuto pro Sarantu tak skvělou událost a bavit se bez zábran cely večer."
"Hej, Araku!" vykřikl Richard ze středu skupiny obdivovatelů. Zdvihl svůj zlatý pohár. "Je to ten krystal, o kterém jsi mluvil?"
"Ano, je," zavolal Arak.
"Je to fantastické!" zavolal Richard zpátky. "Fakt to žeru."
"To jsem rád," odpověděl Arak.
"Další věc," vykřikl Richard. "Copak vy nemáte žádnou hudbu? Co je to za večírek bez muziky?"
"Jasně," zvolal Michael.
"Pracovníci, hudbu!" překřikl Arak hluk v místnosti. Během několika okamžiků zázračně přehlušila šum hudba. Byla stejně konejšivá jako hudba na dekontaminaci.
Michael se pohrdavě zasmál.
"Já nemluvím o nějaký povznášející muzice," vykřikl Richard na Araka.
"Myslím něco s bubny a rytmem. Něco, u čeho se dá tancovat."
Arak vyštěkl na pracovní klony další příkaz a hudba se záhy změnila.
Richard a Michael si vyměnili ohromené pohledy. Hudba byla rytmická, ale svými podivnými synkopami se nepodobala ničemu, co kdy v životě slyšeli.
"Co to k sakru je?" ptal se Michael. Sklonil hlavu ke straně, aby lépe slyšel, ale moc se mu to nezamlouvalo.
"Mě se neptej," odpověděl Richard. Zavřel oči a začal pokyvovat hlavou.
Současně udělal několik nejistých kroků a zavrtěl boky. Jeho pohyby vyvolaly hihňání u dívek, které se kolem něj shromáždily.
"Vám se to líbí, co?" zeptal se Richard.
Ženy kývly.
Richard zdvihl pohár ke rtům a k překvapení všech vyzunkl celý obsah.
Postavil pohár na podlahu, chytil za ruku nejbližší ženu a zamířil k vyvýšené platformě obklopující bazén uprostřed arény. Rozesmátý dav se rozestupoval a výkřiky pár povzbuzoval. Když Richard došel k cíli, vyskočil a vytáhl ženu za sebou. Otočil se k ní a na okamžik ho ohromila její krása. Viděl už tolik krásných lidí, že to začal považovat za samozřejmé, vzhledem této ženy však byl zvláště ohromen.
"Ty jsi nádherná!" zašeptal už trochu těžkým jazykem.
"Děkuji," odpověděla. "Ty se mi taky moc líbíš."
"Myslíš?" zeptal se Richard.
"Jsi velmi zábavný," odpověděla žena.
"To jsem rád," řekl Richard. Pak musel ukročit stranou, aby znovu nabyl rovnováhy. Na okamžik se mu podoba ženy před očima rozmazala.
Hlava se mu motala.
"Jsi v pořádku?" zeptala se žena.
"Jo, je mi fajn," ujistil ji Richard. Cítil mravenčení v konečcích prstů.
"Ten krystal by porazil slona."
"Já ho mám nejradši," odpověděla žena.
"Tak to já taky," řekl Richard. "Hele, chceš se naučit tancovat?"
"Co to přesně znamená?" zeptala se žena.
"To, co jsem dělal předtím," řekl Richard. "Jenže to budeme dělat spolu a pěkně v rytmu muziky."
Richard zavřel oči a zem se s ním znovu zhoupla. Vzápětí však musel otevřít oči, aby podruhé znovu nabyl rovnováhy.
Dav reagoval jásotem a potleskem. Křikem se dožadoval pokračování.
Richard pohlédl mezi přítomné a přehnaně se uklonil. Ozval se další jásot.
Richard se otočil zpátky k ženě a začal se podle hudby kroutit a natřásat, jak nejlépe dovedl. Žena ho sledovala s obrovským zájmem a pobavením, napodobovala ho však jen s obtížemi. To jediné, co jakž takž dokázala, bylo zdvihnout ruce do vzduchu a pohybovat jimi, jako to dělal Richard.
"Já ti to ukážu," řekl Richard. Natáhl ruku, uchopil ženu kolem boků a snažil se ji přimět k rytmickému natřásání.
Nemohla to pochopit, vlastní toporné pohyby jí však připadaly veselé. Přítomným rovněž.
Suzanne a Perry to pozorovali s pochopitelnou nedůvěrou. Suzanne řekla Perrymu, že má strach, že je Richard opilý a něco vyvede, a Perry souhlasil. Nemohli si však pomoci: viděli, jak nesmírně se přítomným jeho vyvádění líbí.
"Váš přítel je velmi zábavný," řekl hlas za Perrym. Otočil se a uviděl za sebou krásnou dívku, podle odhadu tak osmnáctiletou. Měla živé světlemodré oči, které mu připomínaly Suzanniny, a nakažlivý úsměv. Vztáhla před sebe dlaň.
Perry k ní přitiskl svou; cítil, jak se červená.
Žena byla nedostižně krásná a o několik centimetrů vyšší než on.

"Jmenuji se Luna," pronesla žena tónem, při němž Perrymu okamžitě zeslábla kolena.
"Jsem Perry."
"Já vím," odpověděla Luna. "Jsi velmi přitažlivý. Vidím, že máš bělejší zuby než Richard."
Perry se začervenal ještě víc. Kývl. "Díky," vypravil ze sebe.
Luna sklouzla očima do centra arény. "Umíš tančit jako Richard?"
Perry se otočil zpátky k potápěči. Ten zrovna prováděl svou vlastní interpretaci break dancingu a momentálně ležel na zádech a otáčel nohama zdviženýma do vzduchu.
"Myslím, že ano," pronesl Perry neutrálně. "Možná ne tak dobře jako Richard. On je trochu otevřenější než já a rád se předvádí. Ale abych pravdu řekl, už několik let jsem tancovat nezkoušel."
"Podle mě je Richard stejně dobry jako zábavní klon," řekla Luna. Richard, který nyní k rozjaření přítomných napodoboval pohyby Michaela Jacksona, ji zjevně fascinoval.
"To je kompliment, jakého se Richardovi podle mě ještě nikdy předtím nedostalo," řekl Perry.
Věčný napodobovatel Michael uchopil ruku jedné z žen, které stály blízko něj, a na vyvýšeném okraji bazénu se připojil k Richardovi. Jakmile začal tančit, vystoupilo na plošinu asi deset dalších žen a přidaly se.
Richarda a Michaela nyní obklopoval houf krásek. Snažily se hýbat rukama a kroutit boky podobně jako oba podnapilí potápěči, ovšem s chabými výsledky.
I potápěči sami měli nyní potíže s koordinací svých pohybů se zvláštním rytmem hudby.
Několik podnikavých mladých mužů vyšplhalo na plošinu a rovněž se pokoušeli o podivný tanec. Richarda to nepotěšilo. Aniž by přerušil své vlnění, postupně se propracoval ke každému z nich. Náhlými, prudkými pohyby boků je shodil z plošiny. Přítomným i mužům samým se to líbilo, protože si mysleli, že to vše je součástí zábavy.
Po půlhodině nepřetržitého tance jim došel dech. Richard, který byl vždycky vůdce, rozpřáhl ruce a objal co nejvíce žen, než se s hihňáním svalil na podlahu. Michael napodobil Richardův manévr a přidal se k hromadě, takže vznikla změť nohou, paží a lehce oděných, potících se trupů. Ležící potápěči si s nimi nadále tiskli dlaně a ženy jim ochotně vracely tuto úsluhu polibky. Na Arakův návrh přispěchali pracovní klonové s dalším pitím.
"Tohle místo je sen, který se změnil ve skutečnost," vykřikl Michael, když si dal doušek z čerstvě doplněného poháru.
"Chudák Mazzola," řekl Richard. "Starý dobrý potápěč ve zvonu o všechnu zábavu přichází."
"Z čeho je podle tebe ten krystal?" zeptal se Michael s pohledem do své sklenky. Tekutina byla naprosto čirá.
"Není to jedno?" vykřikl Michael, natáhl se a jednou rukou rozjařeně objal jednu z žen, přitiskl si ji k hrudi a přitom si k radosti těch nejbližších rozlil nápoj po prsou.
"Michaeli, něco pro tebe mám," řekla modrooká bruneta.
"Co, krasavice?" zeptal se Michael. Ležel na zádech a odshora dolů si prohlížel ženu, která stála u vyvýšené platformy. Usmívala se a držela malou sklenici.
"Chci, abys zkusil trochu kaldorfinu," řekla a odšroubovala víčko.
Podala sklenici Michaelovi, který si volnou rukou vydloubl kousek vazké hmoty. "To je trochu víc, než potřebuješ," řekla. "Ale v pořádku."
"Promiň," řekl Michael. "Co s tím mám dělat?" Dal si krém k nosu a začichal. Nic necítil.
"Vetři si to do ruky," řekla. "Já udělám totéž, a pak se dotkneme dlaněmi."
"Hej, Richie," řekl Michael, který se překulil a posadil se. "Tady je něco nového." Richard nereagoval. Byl zaměstnán snahou o dolití krystalu.
Michael si vetřel krém do dlaně a pak vzhlédl k atraktivní ženě, která mu ho dala. Vypadala zasněně, oči měla zpola zavřené. Zvolna zdvihla ruku a Michael přitiskl svou dlaň k její.
Reakce byla pro Michaela rychlá a nezvladatelná. Prudce otevřel oči, pak je zavřel v absolutní rozkoši. Po několik minut úchvatné extáze se nemohl pohnout. Když toho byl konečně schopen, vytrhl ženě sklenici z rukou. Natáhl ruku a zatahal Richarda za paži.
"Richie!" vykřikl Michael. "Tohle musíš zkusit."
Richard se pokusil vymanit z Michaelova sevření, kamarád však nepovoloval.
"Hej! Nevidíš, že nemám čas," bránil se Richard. Snažil se líbat dvě ženy najednou.
"Richie, tohle musíš zkusit," opakoval Michael. Podal mu sklenici.
"Co to k sakru je?" řekl Richard. Nazdvihl se na lokti. "Krém na ruce," odpověděl Michael.
"Ty mě rušíš kvůli nějakému krém na ruce?" Richard tomu nemohl uvěřit.
"Co s tebou je?"
"Zkus to," řekl Michael. "Není to nic, co bys už někdy vyzkoušel. Je to lepší než kokain. Řeknu ti, že to je dynamit!"
Richard s povzdechem natáhl ruku, vzal si trochu krému a vetřel si ho do dlaní. Pohlédl na Michaela. "No, tak co se má stát teď?"
"Přitiskni si dlaň k ruce jedné z těch holek," řekl Michael.
Richard pokynul jedné ze dvou žen, s nimiž se zrovna líbal, ta mu však naznačila, aby počkal. Vzala si rovněž trochu krému, vetřela si ho do dlaně a pak přitiskla ruku k Richardově. Výsledek byl stejný jako u Michaela. Richardovi trvalo minutu, než se vzpamatoval z blaženého deliria.
"Pane bože!" vykřikl Richard. "To bylo jako orgasmus. Dej mi ještě!"
Michael mu vytrhl sklenici z ruky. "Sežeň si svůj," řekl.
Richard se znovu natáhl po sklenici, ale Michael ucukl.
Perry právě vysvětloval Luně, co to znamená byt prezidentem Benthic Marine, když ucítil, jak mu někdo poklepal na rameno. Byla to Suzanne.
Vypadala ustaraně.

"Richard s Michaelem se začínají hádat. Mám strach. Arak dbá na to, aby nikdy neměli sklenice prázdné, a už jsou hodně opilí."
"Och!" vydechl Perry. "To by mohlo vyvolat problémy. Pohlédl k oběma potápěčům a viděl, že se pošťuchují.
"Myslím, že bychom tam raději měli zajít a pokusit se je zklidnit," navrhla Suzanne.
"Asi máš pravdu," odpověděl Perry. Velmi nerad odcházel od Luny.
"Ať se pobaví," pronesl hlas za Suzanne. "Každému se líbí. Jsou docela zábavní."
Suzanne se otočila a uviděla za sebou téhož muže, který se jí ptal, zda žije s partnerem.
"Bohužel jejich chování by to tu mohlo pokazit," řekla Suzanne. "Nechceme zneužívat vaši pohostinnost."
"Ať si s jejich chováním dělá starosti Arak," řekl muž. "Jak vidíte, pobízí je, aby pili."
"To jsem si všimla," řekla Suzanne. "Není to dobrý nápad."
"Nechte to na Arakovi," uklidňoval ji muž. "Jeho úkolem je se o ně starat.
Vaším ne. Mimochodem, rád bych si s vámi na chvilku promluvil o samotě."
"Opravdu?" zeptala se Suzanne. Žádost ji zaskočila. Ohlédla se na potápěče a s úlevou viděla, že se přestali hašteřit a znovu se uchýlili do houfu poddajných žen. Suzanne se podívala na Perryho a v duchu se ptala, zda slyšel mužovu žádost. Slyšel. Perry se nezbedně usmál a povzbudivě Suzanne dloubl.
"Proč ne?" zašeptal Perry a naklonil se k ní. "Máme se bavit a problémy s potápěči jsou zatím zažehnány."
"Bude to jen na chvíli," řekl muž.
"Co myslíte tím ‚o samotě`?" zeptala se Suzanne. Vnímala cizincovy dokonalé rysy a vlahé oči a cítila, jak jí poskočilo srdce. Nikdy neviděla tak klasicky krásného muže, natož aby s ním mluvila.
"No, ne tak úplně o samotě," odpověděl muž s odzbrojujícím úsměvem. "Myslel jsem, že bychom mohli jen pár kroků couvnout nebo možná vyjít po schodech na balkon. Chci mít jenom možnost mluvit s vámi chvilku mezi čtyřma očima."
"No, tak ano," odpověděla Suzanne. Ohlédla se na Perryho.
"Já budu tady," řekl Perry, "s Lunou."
Suzanne se nechala odvést nahoru po schodech.
"Jmenuji se Garona," řekl muž cestou.
"Já jsem Suzanne Newellová," odpověděla Suzanne.
"To vím," řekl Garona. "Doktorka Suzanne Newellová, abychom byli naprosto přesní."
Došli na vrchol schodů a opřeli se o sloupkové zábradlí. Bylo zjevné, že hala pod nimi je obrovský úspěch: od shromážděných k nim doléhal smích a živá konverzace. Většina lidí se tísnila kolem bazénu uprostřed, kde byli středem pozornosti potápěči a jejich dovádění. Dav se choval spořádaně, půvabně a uctivě. Ti, kdo byli nejblíže k tanečníkům, neustále ustupovali, aby se i ti z vnější strany mohli podívat zblízka.
"Děkuji vám za tu chvilku," začal Garona. "Není ode mě hezké, že si vás nechávám pro sebe."
"To je v pořádku," odpověděla Suzanne. "Je to svým způsobem úleva držet se stranou a získat nadhled."
"Musel jsem s vámi mluvit, protože vám chci říct, že se mi zdáte neodolatelná," řekl Garona.
Suzanne pohlédla do Garonova hezkého obličeje. Očekávala, že uvidí alespoň náznak posměšného úsměvu. Místo toho se na ni díval tak vřele, že nemohla pochybovat o jeho naprosté upřímnosti.
"Řekněte mi to ještě jednou," požádala Suzanne.
"Zdáte se mi naprosto neodolatelná," odpověděl Garona.
"Opravdu?" zeptala se Suzanne. Nervózně se zahihňala.
"Skutečně," odpověděl Garona.
Suzanne pohlédla ke shromáždění dole, aby měla dost času vstřebat toto neočekávané setkání. Zaváhala, než se obrátila zpátky. "Umíte skvěle lichotit, Garono," řekla. "Alespoň se mi to zdá. Mrzí mne, pokud vám připadám skeptická, ale vzhledem k těmto absolutně nádherným, dokonalým ženám se mi zdá trochu těžké uvěřit, že máte zájem o mě. Chci říct, že znám své nedostatky. Pokud jde o tu neodolatelnost, nemůžu konkurovat žádné z těchto žen tady."
Garona se nadále usmíval. "Možná se vám tomu těžko věří," řekl, "ale přesto je to pravda."
"V tom případě jsem skutečně polichocena," řekla Suzanne. "Ale možná byste mi mohl vysvětlit, proč se vám zdám tak neodolatelná."
"Těžko se to vyjadřuje slovy," odpověděl Garona.
"Alespoň se o to pokuste," vyzvala ho Suzanne.
"Myslím, že to asi souvisí s vaší svěžestí či nevinností. Nebo s vaší nádhernou primitivností."
"Primitivností?" opakovala Suzanne. "Takhle se Arak vyjádřil o Richardovi."
"Ano, ten ji rozhodně má také," potvrdil Garona.
"A to má byt kompliment?" zeptala se Suzanne.
"Tady v Interteře ano," odpověděl Garona.
"Co je přesně Interterra?" zeptala se Suzanne. "A jak dlouho tahle společnost vlastně existuje?"
Garona se shovívavě usmál a zavrtěl hlavou. "Arak se Sufou mě upozornili, že nemám odpovídat na jakékoli otázky kromě čistě osobních, tykajících se mě."
Suzanne zakroutila očima. "Promiňte," vydechla trochu sarkasticky.
"Asi mi to jen tak vyklouzlo."
"To je v pořádku."
"Takže si musím vymyslet nějaké osobní otázky?"
"Pokud chcete," odpověděl Garona.
"No..." řekla Suzanne a snažila se na nějakou přijít. "Žil jste vždycky tady dole?"
Garona se bouřlivě rozesmál, tak nahlas, že to přilákalo pozornost dvou mužů na parketě dole. Vzhlédli, zamávali, když

poznali Garonu, a začali si razit cestu ke schodům.
"Promiňte, ale vaše otázka podtrhuje, jak jste nádherně nevinná. Je to tak osvěžující. Rád bych vás poznal lépe. Až budete mít dost těch oslav a budete chtít odejít, dejte mi vědět. Rád bych vás doprovodil do vaší místnosti. Můžeme spolu strávit pár důvěrných chvilek, tisknout si dlaně, jen vy a já. Co vy na to?"
Suzanne zvolna poklesla brada, když jí došel skutečný význam Garonova návrhu. Znovu se nuceně zasmála: "Garono, tomu já nevěřím," řekla. "Ještě před nedávnem jsem si myslela, že zemřu. Teď jsem ve fantastické zemi s krásným mužem, který mě dobývá a chce přijít do mého pokoje.
Jak mám reagovat?"
"Prostě řekněte ano," odpověděl Garona.
"Bohužel jsem trochu příliš ohromená, abych mohla odpovědět tak snadno."
"Oceňuji to," řekl Garona. "Ale se mnou se můžete potěšit a uvolnit."
Suzanne zavrtěla hlavou. "Myslím, že nerozumíte. Mám problémy už s tím, aby mi to pořádně myslelo."
"Vzrušujete mě," řekl Garona. "Okouzlujete mě. Chci byt s vámi."
"Musím opravdu ocenit vaši vytrvalost," řekla Suzanne.
"Promluvíme si ještě později," nedal se tak lehko odbyt Garona. "Tady jdou dva z mých přátel."
Suzanne se otočila a uviděla ony dva muže, které přilákal Garonův výbuch smíchu, jak vystupují po hlavním schodišti a blíží se k nim. Nemohla si pomoci, ale musela konstatovat, že oba jsou stejně atraktivní jako Garona.
Šli ruku v ruce, jako dva milenci.
"Zdravím vás, Tarlo a Reesto," řekl Garona. "Už jste se seznámili s naším vzácným hostem, doktorkou Suzanne Newellovou?"
"Ještě ne," odpověděli oba muži unisono "Doufali jsme, že se nám té cti dostane." Oba se elegantně uklonili.
Suzanne se trochu škrobeně usmála. Všechno to bylo tak okouzlující a zvláštní. Měla pocit, že to vše musí být sen.
Richard věděl, že je opilý, ale v minulosti už na tom byl hůř. Jeho opilost zjevně neodrazovala žádnou z žen, které se kolem něj pořád kupily.
Uvědomoval si, že se tváře žen měnily, když tančil, což znamenalo, že zde je určitá rotace, ale to nevadilo, protože všechny byly tak krásné.
Aniž by chtěl, vrazil do Michaela tak tvrdě, že oba ztratili rovnováhu.
Upadli na podlahu, příliš ochablí, aby si ublížili. Když si uvědomili, co se stalo, rozesmáli se tak prudce, že jim do očí vhrkly slzy.
"To je mejdan!" vykřikl Michael, když konečně mohl zase mluvit.
Otřel si oči hřbetem ruky.
"Nikdo nám to nebude věřit, až se vrátíme domů," řekl Richard.
"Zvláště když jim řekneme, že každá kočka je tady k mání. Člověk se ani nemusí moc snažit. Je to neskutečné."
"Ti chlapi tady prostě nemají zájem" řekl Michael. "Hej, podívej na tu holku támhle."
"Kterou?" zeptal se Richard. Otočil se a snažil se vlnícím se davem sledovat směr Michaelova pohledu. Oči mu konečně spočinuly na nádherné rudovlásce, která se vedla za ruku s mladým chlapcem.
"Páni," řekl.
"Já jsem ji viděl první," upozornil Michael.
"Jo, ale já ji první dostanu."
"Ani náhodou."
"Zmizni," houkl Richard a pokoušel se postavit se na nohy.
Michael natáhl ruku, chytil Richarda za nohu a podtrhl ji.
Richard padl na obličej a sklouzl z okraje pódia. Čelem se udeřil o podlahu. Nezranil se, ale měl vztek, zvláště když se Michael pokoušel kolem něj proběhnout k dívce.
Richard mu stačil nastavit nohu. Když se Michael snažil vstát, Richard se na něj vrhl. Pak ho popadl za přední část tuniky a praštil ho do nosu.
Při pohledu na náhlé násilí se účastníci večírku poplašeně stáhli.
Všichni vydechli hrůzou, když Michael začal krvácet z nosu.
Michael ze sebe setřásl Richarda a postavil se. Richard se pokoušel o totéž, Michael ho však zasáhl ze strany do hlavy tak, že se jeho kamarád znovu rozplácl na podlaze.
"Tak pojď, ty hajzle," vykřikl Michael. "Vstaň a do toho." Z brady mu na podlahu kapala krev. Kymácel se.
Richard se vztyčil na všechny čtyři. Vzhlédl k Michaelovi. "Už teď jsi mrtvej," zavrčel.
"Jen pojď, ty posero!"
Richardovi se nakonec povedlo se vzpřímit, ale ani on se nedržel pevně na nohou.
Arak, který byl kousek od potápěčů, když vřava nastala, si prorazil cestu ohromeným, ztichlým zástupem. Vstoupil mezi oba opilé potápěče.
"Prosím," řekl. "Ať už je problém jakýkoliv, můžeme ho vyřešit."
"Jdi mi z cesty," ucedil Michael. Odstrčil Araka stranou, rozmáchl se a chtěl udeřit Michaela do hlavy. Michael se skrčil, ztratil však rovnováhu a padl na podlahu. Richard, jehož úder nenašel cíl, se svalil také.
"Pracovní klonové, uklidněte hosty!" vykřikl Arak.
Richardovi a Michaelovi se podařilo postavit se a rozdali si ještě několik neúčinných ran, než zakročili dva velcí pracovní klonové. Každý stiskl jednoho z potápěčů v medvědím sevření. Richard a Michael se nadále pokoušeli se bít, dokud je od sebe neroztrhli. V tom okamžiku se davem protlačil Perry.
"Copak jste vy idioti zapomněli, kde jste?" vykřikl Perry. "Pro kristapána, žádné rvačky! Co se to s vámi stalo?"

"On si začal," řekl Richard.
"On začal," namítl Michael.
"Ne, on začal."
"Ne, byl to on."
Než mohl Perry zareagovat na tuto pubertální hádku, potápěči se náhle rozesmáli. Pokaždé, když se pokusili se na sebe podívat, řehtali se ještě víc. Záhy se všichni kromě Perryho a pracovních klonů smáli rovněž. Na Arakův příkaz pustili pracovní klonové potápěče, kteří si okamžitě přátelsky plácli rukou.
"Kvůli čemu ta rvačka začala?" zeptal se Arak Perryho.
"Příliš mnoho vašeho krystalu," odpověděl Perry.
"Možná bychom je měli přece jenom převést na méně účinný nápoj," zamyslel se Arak.
"Buď to nebo jim nedat už vůbec nic," doporučil Perry.
"Ale já nechci zkazit večírek," namítl Arak. "Každému se strašně líbí."
"Je to váš večírek," odpověděl Perry.
Richard a Michael se vydali zpátky k okraji bazénu.
"Něco ti řeknu," zašeptal Richard Michaelovi. "Uděláme to spravedlivě. O tu rudovlásku si střihnem."
"Dobře," odpověděl Michael.
"Řekni si," pobídl ho velkoryse Richard. "Sudá nebo lichá."
"Lichá," řekl Michael.
Počítali do tří, a pak oba vystřelili jeden prst. Michael se spokojeně usmál. "Spravedlnost!" vykřikl.
"Blbost," odpověděl Michael.
"Tak kde ksakru je?" zeptal se Michael. Oba potápěči pátrali v davu.
"Támhle," vyhrkl Richard a ukázal na ženu. "A pořád je s tím skrčkem mrňavým."
"Za chvilku jsem zpátky," řekl Michael. Zamířil rovnou k ženě, která, jak si všiml, sledovala jeho cestu s velkým zájmem.
"Ahoj, kotě," broukl Michael a snažil se nedívat se na mladíka vedle ní. "Jmenuju se Michael."
"Já jsem Mura. Jsi zraněny?"
"Sakra ne," odpověděl Michael. "Malá ranka do nosu Mikeovi nic neudělá.
V žádném případě."
"Nejsme zvyklí vidět krev," řekla Mura.
"Poslyš!" přerušil ji Michael. "Jak by se ti líbilo zajít ke mně a třít si semnou dlaně? Udělat si takovou malou oslavu u bazénu."
"Moc ráda bych se s tebou dotykala dlaněmi," řekla Mura. "Ale nejprve bych ti chtěla představit Sarta."
"Jo, ahoj, Sarte," řekl Michael ležérně. "Tvoje máma vypadá skvěle, ale co kdyby sis šel pohrát s nějakými kamarády?"
Mura i Sart se zasmáli. Michaela to nepobavilo.
"To je sranda, co?" zeptal se podrážděně.
"Nečekané je vhodnější slovo," odpověděla Mura.
Michael vzal Muru za paži. "Pojď, zlato. "Nashle později, Sarte," řekl mladíkovi.
S Murou v závěsu se Michael propracoval zpátky k Richardovi a zbytku skupiny. Richard si vybral dvě ženy, které dávaly najevo svou přízeň zvlášť výrazně. Představil je jako Meetu a Palenque. Jedna byla plavovlasá, druhá bruneta, a obě byly neuvěřitelně vzrušující.
"Richie, tohle je Mura," řekl Michael pyšně.
Richard předstíral, že si oslňující rusovlásky nevšímá. Místo toho ukázal přes Michaelovo rameno a zeptal se na mladíka. Michael se ohlédl a podrážděně ho, že jinoch jde za nimi.
"Sakra, kluku," osopil se Michael.
Mura ignorovala Michaela a vybídla Sarta, aby k nim došel.
Představila ho Richardovi.
"Těší mě, že tě poznávám, Sarte," řekl Richard. "Tebe taky, Muro. Nechcete si udělat pohodlí a posadit se?"
"To bychom rádi," odpověděla Mura.
"Opravdu," dodal Sart.
Michael zakoulel očima znechucený tím, že se Richardovi podařilo překonat jeho triumf. Na okamžik zauvažoval, zda by Richarda neměl na místě poslat k zemi.
"Hej, ty taky, Mikeu," zahlaholil Richard. "Pojď, kámo. Sedni si a uvolni se! Udělá ti to dobře. Koneckonců jsme všichni jedna velká šťastná rodina."
Tato poznámka vyvolala smích u všech Interteřanů v doslechu, což pouze zvýšilo Michaelovy rozpaky. Spolkl svou pýchu a posadil se.
"Poslyš, Mikeu," pokračoval Richard. "Moje blonďatá krasavice, Meeta, mi zrovna řekla něco zajímavyho. Každý v Interteře rád plave."
"Fakt, jo?" podivil se Michael a rozjasnil tvář. "Zmínil ses, že jsme profesionálové?"
"Jasně," odpověděl Richard. "Ale nejsem přesvědčený, že tak úplně pochopili, o čem jsem mluvil. Vypadá to, že představa práce jim naprosto nic neříká."
"Když se plaváním živíš, znamená to, že plaveš rád?" zeptala se Meeta.
"Jasně že rádi plaveme," řekl Michael.
"No, co kdybychom se šli všichni smočit?" navrhla Meeta.
"Proč ne," souhlasila Mura. "Potřebujete se ochladit."
"Myslím, že to je skvěly nápad," přidal se Sart.

Richard se podíval na lákavý akvamarínový bazén. "To myslíte, že bychom si šli zaplavat hned teď?" zeptal se.
"Kdy by k tomu byla vhodnější doba?" řekla Palenque. "Všem je nám takové teplo a jsme zpocení."
"Ale co šaty?" řekl Richard. "Namočíme si je."
"Nekoupeme se v šatech," řekla Meeta.
Richard pohlédl na Michaela. "Tady je to prostě čím dál lepší," řekl.
"Tak co?" zeptala se Meeta. "Co na to profesionální plavci?"
Richard polkl. Bál se cokoli říci, aby se neprobudil.
"Říkám, že jsme pro," vykřikl Michael.
"Skvělé!" řekla Meeta. Vyskočila a pomohla na nohy Palenque. Sart vstal a podal ruku Muře. Vzápětí Interteřané bez zábran odhodili tuniky a svlékli se ze šortek. Ve své nahé zralé nádheře se všichni elegantně potopili do bazénu a silnými, cvičenými tempy plavali k jeho středu.
Richard a Michael byli na okamžik příliš zaražení na to, aby je mohli následovat. Místo toho se rozhlédli po lidech v bezprostředním okolí.
K jejich dalšímu překvapení si toho nikdo příliš nevšímal kromě Perryho.
Pak se Michaelovy a Richardovy pohledy setkaly.
"Na co ksakru čekáme?" zeptal se Richard s opilým úsměvem.
Oba potápěči se rychle a neobratně začali svlékat. Současně se hnali k bazénu. Michael měl problémy se svými šortkami a zakopával o ně.
Richard byl úspěšnější a záhy už rychle plaval k mělké části uprostřed bazénu.
Když se tam dostal, Meeta a Palenque se na něj doslova vrhly a několikrát ho rozverně potopily. Richard bral obtěžování nahých krásek zvesela, záhy mu však začal docházet dech. V té době dorazil Michael a pustil se do něčeho podobného s Murou, protože Sart a Palenque odplavali k druhému konci bazénu. Richard spokojeně zůstal na místě, kde on a Meeta mohli sedět s hlavami nad hladinou.
"Richarde, Richarde, Richarde," vykřikovala Meeta šťastně a neustále tiskla dlaň k jeho a hladila mu hlavu. "Ty jsi ten nejprimitivnější a nejpřitažlivější návštěvník, jakého jsme kdy v Sarantě měli. Možná v celé Interteře, aspoň za posledních několik tisíc let."
"Myslel jsem, že mi fandila jenom moje máma," řekl Richard žertovně a z její řeči nebyl moc moudrý.
"Ty jsi znal svou matku?" zeptala se Meeta. "To je divné."
"Jistěže jsem znal svou mámu," odpověděl Richard. "Copak ty tu svoji neznáš?"
"Ne," odpověděla Meeta se smíchem. Nikdo v Interteře nezná svou matku.
Ale do toho se nebudeme pouštět. Co kdybys mě místo toho vzal do svého pokoje?"
"To je nápad," zajásal Richard. "Ale co ta tvoje přítelkyně, Palenque.
Co jí řekneme?"
"Co budeš chtít," řekla Meeta bezstarostně. "Ale nejjednodušší bude se jí prostě zeptat. Jsem si jista, že chce jít taky."
Richard se snažil chovat se nonšalantně, bál se však, že jeho překvapení nad tímto nečekaným štěstím je až příliš okaté. Současně s tímto podivným zvratem událostí si přál, aby toho tolik nevypil.
Skupina, která se vydala z pavilonu do jídelny, byla rozjařená.
Suzanne, Perry a potápěči vyzpěvovali z plných plic staré hity Beatles, k potěšení jejich průvodců, kteří kupodivu znali slova. Suzanne šla s Garonou, Perry s Lunou, Richard s Meetou, Palenque a Karenou a Michael s Murou a Sartem. Třebaže se Suzanne a Perry kontrolovali a nepili příliš, stouplo jim i to málo do hlavy. Oba nebyli ani zdaleka tak opilí jako Richard a Michael, uvědomovali si však, že se jim motá hlava. Také se neskutečně bavili.
Arak se s nimi rozloučil, když večírek končil, a slíbil, že je vyzvedne ráno. Popřál jim příjemný odpočinek a pak jim poděkoval za to, že přišli na oslavu.
"Hej," zvolal Richard, když skončili vyzpěvování Come Together.
"Copak vy neznáte žádné vlastní písničky?"
"Samozřejmě," odpověděla Meeta. Interteřané okamžitě začali zpívat, a třebaže slova byla v angličtině, rytmus byl stejně nepravidelny jako hudba na oslavě.
"Přestaňte," vykřikl Richard. "Ty zvuky jsou strašně divné. Vraťme se k Beatles."
"Richarde, buďme féroví," napomenula ho Suzanne.
"To je v pořádku," řekla Meeta. "Raději budeme zpívat to vaše."
"Michaeli? Co to ksakru děláš s těmi poháry?" zeptal se Richard, když uviděl, že jeho partner nese několik prázdných číší.
"Zeptal jsem se Araka," namítl Michael. "Řekl mi, že si je můžu vzít.
Jsou zlaté. Vsadím se, že to bude stačit na zálohu na nového kombíka."
Richard se sehnul a chňapl po jedné z číší.
"Hej, vrať ji zpátky," požadoval Michael.
Richard se rozesmál. "Zkus si to chytit. Já ti ji hodím!"
Michael podal zbytek číší Muře. Pak se připotácel dopředu. Richard hodil číší jako míčem a pohár přistál v Michaelových rukou. Všichni zatleskali.
Michael se uklonil, ztratil rovnováhu a upadl. Společnost se smála a tleskala ještě víc.
"Máme zvířátka, která hrají takovouhle hru," řekla Mura.
"Viděla jsem nějaká zvířata, když jsme přilétali," řekla Suzanne. "Vypadala zkombinovaná z více druhů."
"Také jsou," přisvědčila Mura.
"Máte tady nějaké sportovní hry?" zeptal se Richard.

Michael se vrátil a posbíral zbytek čípů.
"Ne, nepěstujeme sporty," odpověděla Meeta. "Pokud nemáte na mysli psychické hry nebo něco takového."
"Sakra ne!" odpověděl Richard. "Myslím něco jako hokej nebo fotbal."
"Ne," odpověděla Meeta. "Fyzicky mezi sebou nesoupeříme."
"Proč ne?" zeptal se Richard.
"Není to nutné," řekla Meeta. "A je to nezdravé."
Richard pohlédl na Michaela. "Není divu, že ti chlapi tady vypadají jako nedochůdčata," řekl. Michael kývl.
"Co takhle ‚Lucy in the Sky with Diamonds`," nadhodila Suzanne.
"Docela by se to hodilo."
Za chvíli skupina, která dosud vyzpěvovala refrén, vklopýtala do jídelny.
Byla tam tma, Interteřané však nějak zařídili osvětlení. Perry se chystal vyzvědět, jak se to dělá, když si všiml Donalda.
Bývalý námořní důstojník seděl tiše ve tmě. Tvář měl stejně chmurnou jako v době, kdy odcházeli na oslavu.
"Pane bože," řekl Richard. "Pan Koženej zůstal tam, kde jsme ho nechali."
Michael pyšně odložil svůj náklad zlatých čípů na stůl. Richard se posadil ke stolu proti Donaldovi. Táhl sebou trojici žen jako trofeje. "Tak, admirále Fullere," řekl posměšně a komicky zasalutoval. "Podle naší nynější společnosti a kořisti bych řek, že jste o hodně přišel."
"Tím jsem si jist," odpověděl Donald sarkasticky.
"Nedovedeš si představit, jak skvělý to bylo, pitomče," řekl Richard.
"Jsi opilý, námořníku," odpověděl Donald hněvivě. "Naštěstí mají někteří z nás dostatek sebekontroly na to, aby si zachovali zdravý rozum."
"Jo, jasně, povím ti, co s tebou není v pořádku," řekl Richard a namířil chvějící se prst Donaldovi do tváře. "Ty si pořád ještě myslíš, že jsi v tom zasraným námořnictvu. Tak já ti teda něco řeknu. Nejsi."
"Ty nejsi jenom hloupý," rozkřičel se Donald. "Ty jsi nechutný."
V Richardově mozku cosi cvaklo. Odstrčil ženy a vrhl se přes mramorový stůl. Tím Donalda zaskočil. Navzdory své opilosti se mu podařilo zasadit mu do spánku několik neúčinných úderů.
Donald odpověděl tím, že stiskl Richarda v medvědím sevření. V tomto násilném objetí se oba muži odkulili z lehátka, na němž Donald seděl.
Ani jeden nedokázal tomu druhému příliš ublížit, přesto však se zasypávali krátkými údery. Podařilo se jim vrazit do stolu, takže Michaelova sbírka čípů spadla s hlučným řinčením na podlahu.
Interteřané se znechuceně stáhli. Suzanne a Perry zasáhli. Nebylo to lehké, nakonec se jim však podařilo oba oddělit.
Tentokráte měl zkrvavený nos Richard.
"Ty hajzle," vyštěkl, když si sáhl na nos a uviděl krev.
"Máš štěstí, že tu máš kamarády," řekl mu Donald. "Mohl bych tě zabít."
"To stačilo," vmísil se Perry. "Nikdo už nebude provokovat a už žádné další rvačky. Tohle je směšné. Oba se chováte jako děti."
"Idiote," dodal Donald. Setřásl Perryho paže a urovnal si saténovou tuniku.
"Cvoku!" odpověděl Richard. Odtáhl se od Suzanne a obrátil se ke svým třem přítelkyním. "Jdeme, holky!" řekl. "Pojďme do mého pokoje, tam se nebudu muset dívat na tu jeho hnusnou držku."
Richard udělal několik vratkých kroků k ženám, ty se však odtáhly.
Pak, bez dalšího slova, utekly otevřeným koncem místnosti do noci.
Richard běžel za nimi, ale zastavil se na okraji trávníku. Ženy už byly v půli cesty zpátky k pavilonu.
"Hej!" vykřikl Richard s dlaněmi u úst. "Pojďte zpátky! Meeto!"
"Myslím, že je načase, abys šel do postele," řekla Suzanne. "Na jeden večer jsi už způsobil dost problémů."
Richard se otočil, zklamaný a rozčilený. Udeřil otevřenou dlaní do stolu tak silně, že každý v místnosti nadskočil.
"Do prdele!" vykřikl neadresně.
Perry otevřel dveře chaty třesoucí se rukou, což se ze všech sil snažil zakrýt, a dal Luně ve dveřích přednost. Už to bylo dlouho, co byl o samotě s takovouto ženou. Neměl představu, zda jeho nervozita pochází z pocitu viny nad nevěrou nebo z toho, že si uvědomoval Lunino nepřiměřené mládí. K dovršení všeho se mu točila hlava z pití, ještě větší účinky než krystal však na něj měla skutečnost, že se této absolutně nádherné mladé ženě líbí.
Perry se sice snažil zakrýt svou nervozitu, byl však natolik citlivý, aby si všiml, že rozrušená je i Luna.
"Můžu ti něco nabídnout?" zeptal se Perry. "údajně tady mám k dispozici jídlo a pití." Díval se, jak dívka přešla k bazénu a sehnula se, aby prozkoumala jeho teplotu.
"Ne, díky," odpověděla Luna. Začala bezcílně přecházet po místnosti.
"Vypadáš otráveně," řekl Perry. Protože ho nic lepšího nenapadlo, přešel k posteli a posadil se na ni.
"To taky jsem," přiznala Luna. "Nikdy jsem ještě neviděla nikoho chovat se tak jako Richard."
"Není naším nejlepším velvyslancem," přiznal Perry.
"Je tam, odkud pocházíš, hodně lidí jako on?" zeptala se Luna.
"Bohužel, není to nic neobvyklého," odpověděl Perry. "Většinou se s nimi špatně zachází od dětství a předává se to z generace na generaci."
Luna zavrtěla hlavou. "A odkud pochází ten prvotní stimul?"
Perry se podrbal na hlavě. Neměl v plánu pouštět se do sociologické diskuse, a momentálně se na to ani necítil. Současně věděl, že musí něco říci. Luna se na něj upřeně dívala. "No, víš," řekl. "Nijak zvlášť jsem o tom neuvažoval, ale v naší společnosti pramení spousta nespokojenosti z příliš nereálných nadějí a očekávání. Nikdo není skutečně spokojený."

"Nechápu to," přiznala otevřeně Luna.
"Dám ti příklad," řekl Perry. "Pokud si někdo koupí Ford Explorer, uvidí hned nato reklamu na Lincoln Navigator, a v tom okamžiku mu explorer začne připadat nezajímavý."
"Nevím, co ty pojmy znamenají," odpověděla Luna.
"To jsou prostě věci," řekl Perry. "Nepřetržitá reklama na spoustu věcí nutí člověka k pocitu, že to nikdy není to pravé."
"Nechápu tu chtivost," řekla Luna. "My nic takového tady v Interteře nemáme."
"To se pak dá špatně vysvětlit,"odpověděl Perry. "Ale je prostě spousta nespokojenosti, která trápí zvláště chudé rodiny, jež mají ještě méně majetku než ti ostatní, a v těchto rodinách pak mají lidé sklon vylévat si zlost jeden na druhém."
"To je smutné," řekla Luna. "A děsivé."
"Může být," souhlasil Perry. "Ale my jsme svým způsobem vedeni k tomu, abychom o tom nepřemýšleli, protože to vše pohání naši ekonomiku neustále vpřed."
"Připadá mi divné mít společnost, která podporuje násilí," řekla Luna.
"Násilí je pro nás šokující, protože my v Interteře žádné nemáme."
"Žádné?" zeptal se Perry.
"Ne, nikdy," odpověděla Luna. "Nikdy jsem neviděla, že by jeden člověk udeřil druhého. Je mi z toho nanic."
"Tak co kdyby ses posadila?" navrhl Perry. Poplácal matraci vedle sebe a cítil se trapně průhledný. Luna nicméně přešla k posteli a posadila se vedle něj.
"Netočí se ti hlava, že ne?" zeptal se Perry a snažil se udržovat konverzaci, když měl teď dívku tak blízko. "Jako že nehodláš omdlít nebo tak?"
"Ne, to bude v pořádku."
Perry pohlédl do Luniných světle modrých očí. Na okamžik nebyl schopen promluvit. Když znovu našel řeč, trochu nelogicky konstatoval:
"Víš, jsi strašně mladá."
"Mladá? Jak to s tímhle souvisí?"
"No..." začal Perry a hledal slova. Sám si nebyl jist, zda má na mysli její reakci na Richardovo chování nebo svou reakci na ni. "Když je člověk mladý, nemá tolik zkušeností jako ve zralejším věku. Možná ses ještě nestačila setkat s násilím."
"Poslyš, tady žádné násilí neexistuje," odpověděla Luna. "Zlikvidovali jsme ho selekcí. Kromě toho nejsem tak mladá, jak si možná představuješ. Kolik mi podle tebe je?"
"Nevím," vykoktal Perry. "Kolem dvaceti."
"Teď vypadáš otráveně ty."
"Asi trochu jsem," přiznal Perry. "Mohla bys být moje dcera."
Luna se pobaveně usmála. "Můžu tě ujistit, že mi je přes dvacet. Budeš se pak cítit líp?"
"Trochu," připustil Perry. "Vlastně nevím, proč jsem tak nervózní.
Všechno je tu tak pěkné, ale stejně mě to vyvádí z míry."
"Chápu," odpověděla Luna. Znovu se usmála a zdvihla dlaně k jeho.
Perry přiložil své dlaně k jejím. "Co to je, to s těma rukama?" zeptal se.
"To je způsob, jakým projevujeme lásku a úctu. Tobě se to nelíbí?"
"Pokud jde o projevy lásky, mám raději líbání," odpověděl Perry.
"Tak, jak to dělal Richard dnes večer?"
"Trošku důvěrněji, než je Richardova technika," upřesnil Perry.
"Ukaž mi to," řekla Luna.
Perry se nadechl a lehce políbil Lunu na rty. Když se odtáhl, Luna reagovala tím, že se svými rty jemně dotkla konečků svých prstů, jako by byla překvapena tím pocitem.
"Nelíbí se ti to?" zeptal se Perry.
Luna zavrtěla hlavou. "Ne, ale prsty a dlaně mám citlivější než rty. Ale ukaž mi víc."
Perry nervózně polkl. "To myslíš vážně?"
"Určitě," odpověděla Luna. Přitáhla se blíž k němu a pohlédla na něj zasněnýma očima. "Připadáte mi hrozně okouzlující, pane prezidente Benthic Marine."
Perry ji objal a stáhl ji na bílou kašmírovou pokrývku.
Michael byl v sedmém nebi. Mura byla žena jeho snů. Nemohlo to být lepší. Nevadila mu dokonce ani Sartova trvající přítomnost. Chlapec byl v bazénu a nechal ho vychutnávat si Muru o samotě.
Když už byl Michael málem bez sebe rozkoší, vyrušilo ho zaklepání na dveře.
Pokusil se ho ignorovat, nakonec se však úplně nahý připotácel ke dveřím.
Takhle si připadal ještě opilejší. "Kdo to ksakru je?" zeptal se.
"To jsem já, tvůj kámoš Richard."
Michael otevřel dveře. "Co máš za problém?"
"Žádný problém," odpověděl Richard. Snažil se nahlédnout přes Michaela do místnosti. "Jen jsem si myslel, že bys možná potřeboval pomoct, pokud chápeš, co myslím."
Michaelovu omámenému mozku trvalo několik vteřin, než pochopil Richardovu narážku. Ohlédl se na Muru na kulaté posteli a pak pohlédl zpátky na Richarda.
"To si děláš srandu?" zeptal se.
"Ne," odpověděl Richard. Křivě se usmál.

"Muro," zvolal Michael. "Bude ti vadit, když sem přijde Richard a přidá se k nám?"
"Jedině když slíbí, že se bude chovat slušně," odpověděla Mura.
Michael pohlédl na Richarda s přehnaným výrazem překvapení. "Slyšel jsi dámu," řekl s vychytralým úsměvem.
Otevřel dveře víc a vpustil Richarda do místnosti. Když oba muži přicházeli k posteli, Mura nastavila obě ruce.
"Pojďte, vy dva primitivové!" pobídla je. "Ráda bych si stiskla dlaně s vámi oběma."
Oba potápěči si vyměnili nevěřícný pohled, Michael pak vlezl zpátky na postel a Richard se vysvlékl ze svých saténových šatů. Richard se usadil u Mury a řekl: "Vy máte hodně volné názory na lásku."
"To je pravda," odpověděla Mura. "Máme spoustu lásky. Je to naše největší bohatství."
O chvilku později sténali oba opilí potápěči blahem v Muřině náručí.
Nebyl to sex jako takový, protože v tomto omámeném stavu nebyl ani jeden z nich schopen aktu, přesto však nemohli být spokojenější.
Sart sledoval Richardův příchod z druhého konce bazénu. Richard ho přitahoval i odpuzoval současně. Hlavně byl zvědavy. Když už měl dost plavání, vylezl z vody. Utřel se, pak přešel k blažené trojici. Mura se na něj usmála. Objímala oba potápěče, kteří tvrdě usnuli.
Mura pokynula Sartovi, aby se posadil na postel. Něžně hladila záda obou potápěčů, byla však ráda, že si Sart převzal Richarda. Tak se mohla plně soustředit na Michaela.
Sart původně jen hladil Richardova záda, jako to dělala Mura, ale když se toho nabažil, začal improvizovat. Nejdříve masíroval Richardovy obnažené paže a ramena. Richardova pokožka připadala Sartovi divná. Nebyla tak pevná jako kůže Interteřanů a měla spoustu divných, drobných nedokonalostí. Sart přesunul pozornost na Richardovu hlavu, kde našel malou, nezřetelnou, namodrale červenou skvrnu ve vlasech nad uchem.
Když se Sart sklonil, aby prozkoumal skvrnu podrobněji a jemně se jí dotkl konečkem prstu, Richard otevřel oči.
Sart se na něj zasněně usmál a dále ho něžně hladil.
"Co to ksakru je?" vykřikl Richard. Odstrčil Sartovu ruku. S opilou neohrabaností vyskočil z postele.
Sart rovněž vstal. Říkal si, zda skvrna nad Richardovým uchem není mimořádně citlivá. Možná se jí neměl dotýkat.
Richardův náhlý pohyb probudil Michaela. Rozespalý a omámený se posadil navzdory Muřině paži. Uviděl, jak se Richard klátí u postele a zírá zlostně na Sarta, který vypadal poněkud provinile.
"Co se děje, Richie?" zeptal se Michael zastřeným, vážným hlasem.
Richard neodpověděl. Místo toho si přejel rukou po hlavě a dál zlostně zahlížel na Sarta.
"Co se stalo, Sarte?" zeptala se Mura.
"Sáhl jsem Richardovi na skvrnu," vysvětlil Sart. "Na tu nad uchem.
Mrzí mě to, asi ho to bolelo."
"Michaeli, pojď sem!" vykřikl Richard. Pokynul Michaelovi, aby přišel z postele k němu, a vrávoravě kráčel k bazénu.
Michael vstal; pořád ještě se cítil omámeně. Šel za Richardem. Oba muži se odpotáceli z doslechu. Michael viděl, že Richard je rozrušený na nejvyšší míru.
"Co se děje?" zeptal se Michael šeptem.
Richard si otřel ústa hřbetem ruky. Stále se zlostně ohlížel na Sarta.
"Myslím, že jsem přišel na to, proč těmhle chlapům nevadí, když jim to děláme s jejich ženskými," zašeptal Richard.
"Proč?" zeptal se Michael.
"Myslím, že to jsou všichni banda teploušů."
"Vážně?" ohlédl se Michael na Sarta. Tato možnost mu bleskla hlavou na oslavě, když viděl tolik mužů, jak se vodí pod paží, ale pak na to v celkovém rozrušení zapomněl.
"Jo, a řeknu ti ještě něco jiného," prohlásil Richard. "Ten mizernej skrček mě hladil po zádech a po hlavě. Celou tu dobu jsem si myslel, že to je ta ženská."
Michael se rozesmál navzdory Richardově evidentnímu znechucení.
"To není k smíchu," osopil se na něj kamarád.
"Vsadím se, že Mazzolovi by se to směšné zdálo," odpověděl Michael.
"Jestli to řekneš Mazzolovi, zabiju tě," zasyčel Richard.
"Ty a deset dalších podobných," odpověděl posměšně Michael. "Co chceš dělat teď?"
"Myslím, že bysme tomu malýmu skrčkovi měli ukázat, co si o takovejch, jako je on, myslíme," řekl Richard. "Ten kluk mě celyho ošahával, pro kristapána.
Já tohle nenechám projít jen tak. Nemyslím si, že bychom měli u kohokoli z těch lidí podporovat hned na začátku nesprávné představy o našem založení."
"Dobře," odpověděl Michael. "Jdu do toho s tebou. Co máš v plánu?"
"Nejdřív se zbav tý holky," odpověděl Richard.
"Ale ne! Musíme?" zeptal se Michael.
"Rozhodně," řekl Richard netrpělivě. "A přestaň protahovat ksicht.
Můžeš jí říct, ať za tebou přijde zítra. Je důležité dát tomu klukovi lekci, a publikum u toho nechceme. Začne vřískat a pak na nás pošlou pár těch jejich pracovních klonů."
"Dobře," odpověděl Michael. Nadechl se na kuráž a vrátil se k posteli.
"Je Richard v pořádku?" ptala se Mura.
"Je mu fajn," odpověděl Michael. "Ale je unavený. Vlastně jsme oba unavení.
Nebo spíš vyčerpaní. Navíc jsme opilí, jak sis určitě všimla."
"Mně to nevadilo," namítla Mura. "Bavila jsem se."
"To jsem rád," řekl Michael. "Ale teď jsme si říkali, jestli by nešlo další tisknutí dlaní odložit do zítřka. Chci říct, že bys

možná měla odejít."
"Samozřejmě," odpověděla Mura bez váhání. Okamžitě sklouzla z postele a začala se oblékat. Sart učinil totéž.
"Nechci, aby sis udělala nesprávný dojem," vysvětloval Michael. "Rád tě zítra uvidím."
"Chápu, že jsi unavený," řekla Mura laskavě. "Nelam si tím hlavu. Jste naši hosté, a pokud si to přeješ, vrátím se zítra."
Sart si uvázal kolem pasu pletený pásek a ohlédl se na Richarda, který stál jako přikovaný na půli cesty k bazénu.
"Sarte," řekl Michael a sledoval chlapcův pohled. "Co kdybys ještě zůstal?
Richard se ti chce omluvit za to, že tě vyděsil, když vyskočil z postele."
Sart pohlédl na Muru. Mura pokrčila rameny. "Je to na tobě, příteli."
Sart se ohlédl na Michaela, který se usmíval a mával na něj.
"Pokud si hosté přejí, abych zůstal, zůstanu," řekl Sart. Okamžik zaváhal a pak se vrátil k posteli a posadil se.
"To je skvělé," řekl Michael.
Mura se dooblékla a šla nejdříve k Michaelovi a potom k Richardovi, a naposledy si s každým z nich stiskla dlaně.
Oba ujistila, že to pro ni byl obrovský požitek, a oznámila, že je velmi ráda uvidí následující den. Než za sebou zavřela dveře, popřála jim dobrou noc.
Když zvuk zavíraných dveří dozněl, rozhostilo se krátké, nepříjemné ticho.
Richard a Michael se dívali na Sarta a Sart těkal pohledem z jednoho na druhého. Začal být nervózní. Vstal.
"Možná bych měl dát přinést další pití," řekl, aby navázal konverzaci.
Richard vynutil úsměv a zavrtěl hlavou. Pak přistoupil k Sartovi hodně nejistým krokem.
"Co nějaké další jídlo?" zeptal se Sart.
Richard znovu zavrtěl hlavou. Měl chlapce na dosah. Sart o krok ustoupil.
"Já a můj kamarád tady ti chceme říct něco důležitého," oznámil mu Richard.
"To je pravda," přidal se Michael. Stejně vratce obešel postel a přidal se k Richardovi, takže doslova vtlačili Sarta do rohu mezi postelí a zdí.
"Na rovinu řečeno, nechceme žádná nedorozumění," pokračoval Richard.
"Nesnášíme pederasty jako ty."
"Vlastně nás dokážou vytočit," řekl Michael.
Sartovy oči nejistě těkaly od jednoho opilého šklebícího se obličeje k druhému.
"Asi bych měl raději jít," řekl Sart nervózně.
"Ne, dokud nebudeme absolutně přesvědčený, že víš, o čem mluvíme," řekl Richard.
"Nevím, co myslíte tím pederastem," přiznal Sart.
"Homouše, teplouše, gaye," řekl Richard pohrdavě. "Na jméně nezáleží. Jde o to, že my nesnášíme kluky, kteří jsou na chlapy. A máme plíživý podezření, že spadáš do týhle kategorie."
"Samozřejmě se mi líbí muži," přiznal Sart. "Mám rád všechny lidi."
Richard se podíval na Michaela a pak znovu na Sarta. "Bisexuály taky nesnášíme."
Sart se vrhl ke dveřím, ale nestihl to. Richard ho hbitě chytil za paži a Michael za vlasy.
Richard rychle popadl Sartovu druhou paži a s triumfálním smíchem mu obě zkroutil za zády. Sart se bránil, ale nemělo to smysl, zvláště když Michael stále ještě svíral hrst jeho vlasů. Jakmile se chlapec nemohl hýbat, Michael ho udeřil do žaludku. Sart se chytil za břicho.
Oba potápěči chlapce chvilku nechali a řehtali se, když se pokoušel o několik váhavých kroků. Sart se zoufale snažil popadnout dech.
Obličej měl rudy.
"Dobře, buzíku," řekl Richard. "To máš za to, že jsi se mě dotknul svejma špinavejma prackama."
Richard levičkou nadzdvihl Sartovi obličej a pravičkou ho udeřil. Byl to divoký, tvrdý hák, do nějž vložil celou svou váhu. Tento úder zasáhl chlapce plnou silou do tváře, rozdrtil mu nos a srazil ho dozadu na zem.
Hlavou se udeřil o ostrý roh mramorového nočního stolku, který se mu zaryl několik centimetrů do lebky.
Richard si zpočátku neuvědomoval osudové důsledky svého mohutného úderu.
Byl příliš zaměstnán intenzivní bolestí zhmožděných kloubů.
Se zamrkáním si pohladil cukající ruku a nahlas zaklel.
Michael zděšeně sledoval, jak sebou Sartovo ochabující tělo přestává škubat. Z ošklivé rány vytékaly kousky mozkové tkáně. Michael, ktery náhle vystřízlivěl, se sehnul nad ležícím chlapcem, jemuž se z hrdla ozývaly bublavé zvuky.
"Richarde!" vykřikl Michael hlasitým šepotem. "Máme problém!"
Richard odmítl odpovědět. Stále ho ještě bolela ruka, takže přecházel po místnosti a mával jí s roztaženými prsty ve vzduchu.
Michael vstal. "Richarde! Kristepane! Ten kluk je mrtvej!"
"Mrtvej?" opakoval Richard. Konečnost tohoto slova přehlušila jeho soustředění na bolest ruky.
"No, skoro. Má díru v hlavě. Narazil do toho blbého stolku."
Richard se připotácel na místo, kde stál Michael. a podíval se na Sartovo nehybné tělo. "Do prdele!" řekl.
"Co teď ksakru uděláme?" naléhal Michael. "Proč jsi ho hergot praštil tak tvrdě?"
"Nemyslel jsem to tak, jo!" vykřikl Richard.
"No, co uděláme?" opakoval Michael.
"Já nevím," přiznal zoufale Richard.
V tom okamžiku se ze Sartova zbitého těla ozval konečný výdech a chroptění ustalo.
"A je to," řekl Michael a otřásl se. "Je mrtvý! Musíme něco udělat, a rychle."
"Možná bychom odtud měli vypadnout," řekl Richard.

"Nemůžeme odtud vypadnout," namítl Michael. "Kam půjdeme? Sakra, vždyť ani nevíme, kde jsme."
"Dobře, promyslím to," řekl Richard. "Hergot, nechtěl jsem mu ublížit."
"Jasně," řekl Michael sarkasticky.
"Teda ne tolik," ohradil se Richard.
"Co když sem někdo přijde?" zeptal se Michael.
"Máš pravdu," přitakal Richard. "Musíme tu mrtvolu schovat."
"Kam?" naléhal Michael.
"Nevím!" zaječel Richard. Horečně se rozhlížel po místnosti. Pak se ohlédl na Michaela. "Dostal jsem nápad, který by mohl fungovat."
"Bezva," řekl Michael. "Kam?"
"Nejdřív mi ho pomoz zvednout," řekl Richard. Přešel k tělu, převrátil ho a pak vzal Sarta pod paždí.
Michael chytil Sarta za nohy a společně zvedli chlapce z podlahy.

Kapitola 12

ZVOLNA SE rozednívalo, stejně jako na zemském povrchu. Záře nabývala na intenzitě, takže ze ztemnělého, klenutého stropu zmizely hvězdy.
Barva postupně přecházela z hlubokého indiga do světle růžové a nakonec v čistou oblačnou modř. Saranta začala ožívat.
Když nadešel uměly úsvit, Suzanne se z pozemských návštěvníků probudila jako první. Rozhlédla se po místnosti, zaregistrovala mramor, zrcadla a bazén a uvědomila si, že neskutečný zážitek na Interteře nebyl jen bláznivý sen.
Zvolna otočila hlavu na stranu a zadívala se na Garonovu spící postavu.
Ležel na boku obličejem k ní. Samotnou ji překvapilo, že tomuto muži dovolila zůstat přes noc. Nebylo to jejím zvykem.
Určitý odpor projevila pouze tím, že si zarputile odmítala sundat hedvábnou tuniku a šortky.
Spala oblečená.
Suzanne si nebyla jistá, zda může přičítat své rozhodnutí té troše krystalu, který vypila, nebo že se jí Garona prostě líbil a dovedl lichotit.
I když si to připouštěla velmi nerada, fyzická přitažlivost u ní hrála důležitou roli. Ve skutečnosti byla jedním z důvodů, proč v L. A. setrvávala v nestálém vztahu s hercem dávno poté, co jí přestal vyhovovat.
Jako by cítil její pohled, otevřel Garona své temné, vlahé oči a zasněně se usmál. Pro Suzanne bylo těžké cítit přílišné výčitky.
"Mrzí mě, že jsem tě vzbudila," vypravila ze sebe. V prvním denním světle byl stejně krásny jako večer předtím.
"To tě nesmí mrzet," odpověděl Garona. "Jsem rád, že jsem se vzbudil vedle tebe."
"Jak to, že vždycky dovedeš říct ty správné věci?" zeptala se Suzanne.
Myslela to upřímně, nikoli sarkasticky.
"Říkám to, co bych chtěl, aby se říkalo mně," odpověděl Garona.
Suzanne přikývla, znala to pravidlo. Co nechceš, aby jiní činili tobě, nečiň ty jim.
Garona se překulil k Suzanne a pokusil se ji obejmout. Suzanne se vyhnula jeho náručí a sklouzla z postele.
"Prosím, Garono," řekla. "Nebudeme opakovat včerejší noc. Teď ne."
Garona se položil zpátky na postel a zadíval se na Suzanne.
"Nechápu, proč váháš," řekl. "Ty o mě nemáš zájem?"
Suzanne slyšitelně zasténala. "Garono, jsi citlivý a na úrovni, nedovedu si představit, že to nechápeš. Jak už jsem ti říkala včera, chvilku trvá, než člověk někoho pozná."
"Co potřebuješ vědět?" zeptal se Garona. "Můžeš se mě zeptat na cokoli osobního, co tě zajímá."
"Podívej," začala Suzanne. "Rozhodně o tebe stojím. Svědčí o tom už to, že jsem tě tu nechala. Pro mě to není obvyklé, když znám někoho tak krátce. Ale nechala jsem tě tu a jsem ráda, že jsem to udělala. Ale nemůžeš ode mě očekávat příliš. Pomysli na všechno, s čím se musím vyrovnat."
"Ale to je nepřirozené," namítl Garona. "Tvé city by neměly byt tak nepředvídatelné."
"Nesouhlasím!" odpověděla Suzanne. "Říká se tomu sebeobrana. Nemůžu se nechat ovlivnit momentální touhou. A totéž by mělo platit pro tebe.
Koneckonců o mně nic nevíš. Možná mám manžela nebo milence."
"To předpokládám," odpověděl Garona. "Vlastně by mě překvapilo, kdybys neměla. Ale na tom nesejde."
"No to je pěkné," dala si Suzanne vzdorně ruce v bok. "Tobě na tom nesejde, ale co já?" Zarazila se a promnula si oči zamžené spánkem.
Byla celá rozpálená, a to byla vzhůru jen pár minut.
"Teď to nebudeme probírat," prohlásila. "Dnešek bude i tak dost náročný.
Arak slíbil, že odpoví na naše otázky, a věř mi, že jich mám hodně."
Přešla k jednomu z četných zrcadel a opatrně se zadívala na svůj obraz.
Zašklebila se. V hlavě měla možná zmatek, jedno však věděla jistě: v třícentimetrových vlasech nevypadala nejlíp.
Garona sundal nohy z postele, posadil se a protáhl. "Vy lidé druhé generace jste tak vážní."
"Nevím, co myslíš tou druhou generací," řekla Suzanne. "Ale myslím, že k tomu mám důvod. Koneckonců jsem sem nepřišla dobrovolně. Jak říkal Donald, byli jsme uneseni. A nemusím ti připomínat, co znamená násilný únos."
Arak se, jak slíbil, objevil hned po snídani a chtěl vědět, zda jsou všichni připraveni na didaktickou lekci. Perry a Suzanne po ní dychtili, Donald byl rezervovanější a Richard a Michael se nezajímali vůbec. Byli celí napjatí a zaražení a ničím nepřipomínali své obvyklé přidrzlé chování.
Perry usoudil, že mají kocovinu, a totéž naznačil Suzanne.

"Nepochybovala bych o tom," odpověděla Suzanne. "Při tom, jak byli opilí, se to dá čekat. Jak se cítíš ty?"
"Skvěle," odpověděl Perry. "O všechno bylo postaráno. Zajímavý večer. Co tvůj přítel Garona? Zůstal dlouho?"
"Chvilku," odpověděla Suzanne vyhýbavě. "Co Luna?"
"Taky tak," řekl Perry. Ani jeden se nepodíval druhému do očí.
Jakmile byla skupina připravená, odvedl je Arak přes trávník k polokulovité stavbě podobné včerejšímu pavilonu, třebaže mnohem menší.
Perry a Suzanne drželi krok s Arakem. Donald zůstával kousek pozadu a Richard s Michaelem se táhli kus za nimi.
"Pořád ještě si myslím, že bys to měl říct Donaldovi," naléhal Michael šeptem. "Možná by na něco přišel."
"Co ksakru asi ten parchant udělá?" odpověděl Richard. "Ten kluk je mrtvej. Fuller ho nevzkřísí."
"Možná by měl nějaký lepší nápad, kam odklidit tu mrtvolu," řekl Michael.
"Mám strach, že toho kluka najdou. Nepřál bych ti, abys okusil, co tady dělají s vrahy."
Richard se zastavil: "Tím myslíš mě?"
"Tys ho přece zabil," řekl Michael.
"Tys ho taky praštil," odpověděl Richard.
"Ale já jsem ho nezabil," namítl Michael. "A celá ta věc byla tvůj nápad."
Richard vrhl na svého přítele zlostný pohled. "V tomhle jedeme spolu, parchante. Je to tvůj pokoj. Všechno, co se stane se mnou, stane se i s tebou. Jasný!"
"Pojďte, vy dva," zvolal Arak. Držel otevřené dveře malé polokulovité stavby bez oken. Ostatní členové skupiny stáli vedle něj a ohlíželi se na potápěče.
"Tak jako tak," zašeptal Michael nervózně, "jde o to, že to tělo skoro není schované. Musíš požádat Donalda, jestli by pro něj nevymyslel lepší úkryt. Je to možná bejvalej důstojnickej hajzl, ale je chytrej."
"Dobře," odpověděl Richard váhavě.
Oba potápěči zrychlili tempo a dohonili ostatní. Arak se příjemně usmál a pak vstoupil do budovy se Suzanne a Perrym v závěsu. Když Donald překračoval práh, Richard ho zatahal za rukáv. Donald mu ruku vytrhl, zlostně se na něj podíval a šel dál.
"Fullere!" zašeptal Richard. "Počkej chvilku."
Donald se krátce ohlédl přes rameno, vrhl na Richarda pohrdavý pohled a pokračoval v chůzi. Arak je vedl klikatou chodbou bez oken.
"Chtěl jsem se omluvit za včerejší večer," řekl Richard a dohnal Donalda, takže teď kráčel vedle něj.
"Za co?" zeptal se Donald opovržlivě. "Za to, že jsi hloupý, že ses opil, nebo kvůli tomu, jak jsi naletěl těm lidem?"
Richard si skousl rty a teprve pak odpověděl. "Možná za všechno. Byli jsme nalitý jak děla. Ale kvůli tomu s tebou mluvit nechci."
Donald se prudce zastavil. Richard do něj málem vrazil. Michael se s Richardem srazil.
"Oč jde, námořníku?" zeptal se Donald ostře. "Zkrať to. Čeká nás zajímavý rozhovor, který nechci zmeškat."
"No, jde o to..." začal Richard, ale pak se začal zakoktávat a nebyl si jist, jak začít. Na rozdíl od předchozího chvástání ho Donald zastrašil.
"No tak, námořníku," vyštěkl Donald. "Ven s tím."
"Michael a já si myslíme, že bychom radši měli z Interterry vypadnout," řekl Richard.
"No, to je od těch vašich vylízaných makovic moc inteligentní," odpověděl Donald. "Předpokládám, že vás tohle náhlé zjevení osvítilo dneska ráno.
Možná bych ti měl připomenout, že nevíme, kde ksakru jsme, dokud nám to Arak neřekne. Takže jakmile se to dozvíme, možná si můžeme promluvit znovu." Donald znovu vykročil. Richard ho v zoufalství chytil za paži.
Donald si ho zlostně změřil. "Pusť mě, dokud se ještě trochu ovládám."
"Ale -" začal Richard.
"Nech toho, námořníku!" vyštěkl Donald, ukončil rozhovor a vytrhl Richardovi paži. Vyrazil vpřed a protáhl se dveřmi na konci chodby za ostatními.
"Proč jsi mu to sakra neřekl?" naléhal Michael rozčileným šepotem.
"Ty jsi taky mlčel," zdůraznil Richard.
"Jo, protože jsi řek, že to projednáš sám," namítl Michael. Beznadějně rozhodil ruce. "To jsi tedy projednal! I moje babička by to udělala líp.
Teď jsme tam, kde jsme byli. A musíš přiznat, že ta mrtvola není v té nejlepší schovávačce na světě. Co když ji najdou?"
Richard se otřásl. "Na to nechci ani pomyslet. Ale bylo to to nejlepší, co jsme mohli za daných okolností udělat."
"Možná jsme prostě měli zůstat v té místnosti," nadhodil Michael.
"To nic nevyřeší," namítl Richard. "Pojď! Zjistíme aspoň, kde jsme, abychom mohli vymyslet, jak se odtud krucinál dostaneme."
Oba vykročili za Donaldem a ocitli se ve futuristické kruhové místnosti bez oken o průměru devět metrů s kupolovitým stropem. Temnou, lehce zakřivenou prostoru uprostřed lemovala řada stejných sedadel.
Arak a Sufa seděli přímo proti vchodu, v sedadlech, která měla v opěradlech zabudovány konzole. Těsně po jejich pravici byli dva lidé, které potápěči nikdy předtím neviděli. Třebaže dvojice byla oblečená v obvyklé bílé, nebyla tak krásná jako ostatní Interteřané. Suzanne a Perry seděli po levici Araka a Sufy. Donald byl až úplně vpravo: posadil se tak, aby mezi ním a ostatními zůstalo několik prázdných sedadel.
"Prosím, Richarde, Michaeli," zvolal Arak. "Posaďte se, kam chcete, a pak začneme."
Richard ostentativně přešel několik prázdných sedadel, než se posadil vedle Donalda. Pokývl mu, ale Donald

odpověděl tím, že se od potápěče odtáhl. Michael si sedl vedle Richarda.
"Ještě jednou vítejte v Interteře," začal Arak. "Dnes budeme velmi pozitivně napínat váš intelekt. A během toho se záhy dovíte, jak obrovské štěstí máte."
"Co kdybys nám pro začátek řekl, kdy pojedeme domů?" řekl Richard.
"Zavři tu klapačku!" osopil se Donald.
Arak se rozesmál. "Richarde, skutečně oceňuji tvou přirozenost a impulzivnost, ale buď trpělivý."
"Nejprve bychom vás všechny chtěli představit dvěma našim váženým občanům," ozvala se Sufa. "Jsem si jistá, že rozhovor s nimi vám nesmírně pomůže, protože i oni přišli stejně jako vy ze světa na povrchu.
Představuji vám Ismaela a Mary Blackovy."
Dvojice povstala a uklonila se. Michael ze zvyku zatleskal, ale okamžitě přestal, když si uvědomil, že je jediný. Suzanne a Perry dvojici zvědavě pozorovali.
"Mary a já bychom se chtěli připojit k vašemu uvítání," řekl Ismael, vysoký muž s hubenou tváří, ostrými rysy a zapadlýma očima. "Jsme tu, protože jsme zažili to, co čeká teď vás, a protože vám můžeme třeba i pomoct. Celkově bych vám poradil, abyste se teď nesnažili vstřebat všechno příliš rychle."
Michael se naklonil k Richardovi a zašeptal: "Myslíš, že mluví o tom skvělém krému na ruce, kterým jsme se mazali včera?"
"Sklapni!" vyštěkl Donald důrazně. "Pokud budete dál vyrušovat, chci, abyste si ode mě odsedli."
"Už je to v pořádku," řekl Michael.
"Děkuji, Ismaeli," řekl Arak. Pak se postupně podíval na nové návštěvníky a dodal: "Doufám, že všichni využijete nabídky Blackových. Domníváme se, že dělba práce bude užitečná. Sufa a já vám budeme k dispozici, pokud jde o informace, kdežto otázky aklimatizace nejlépe zvládnou Ismael a Mary."
Suzanne se naklonila k Perrymu. Ve tváři se jí objevilo nové znepokojení.
"Co to znamená, otázky aklimatizace? Jak dlouho myslíš, že nás tu chtějí držet?"
"Nevím," odpověděl Perry šeptem. Zarazila ho stejná myšlenka.
"Než začneme, ráda bych každému z vás dala telekomunikační zařízení a kukátko," řekla Sufa. Otevřela krabici, kterou na schůzku přinesla, a vytáhla pět malých balíčků. Na každém z nich bylo tučnými písmeny nahoře napsáno jméno. S balíčky pod paží obešla místnost a předávala je příslušným lidem. Richard a Michael roztrhli obal jako děti vrhající se na vánoční dárky. Suzanne a Perry otevřeli své balíčky opatrně. Donald nechal svůj neotevřený na klíně.
"Je to jako brýle a hodinky bez ciferníku," řekl Michael. Byl zklamaný.
Zkusil kukátko. Mělo aerodynamicky tvar a čiré čočky.
"To je telekomunikační systém," řekla Sufa. "Aktivuje se hlasem a každý je naladěn na určitého jedince, takže nejsou zaměnitelné. Později vám ukážeme, jak jich používat."
"Co to umí?" zeptal se Richard. Rovněž si zkusil kukátko.
"V podstatě všechno," odpověděla Sufa. "Spojí vás to s centrálními zdroji, jejichž informace se virtuálně zobrazují kukátkem. Zajistí rovněž hlasovou a zrakovou komunikaci s každým v Interteře. Dokáže to i tak prozaické věci, jako je přivolání aerotaxi, ale víc si o tomto zařízení povíme později."
"Začněme," řekl Arak. Dotkl se výstupku na konzoli před sebou a ztemnělá opona před nimi přešla ve fosforeskující modrou.
"Nejprve musíme prohovořit pojetí času," oznámil Arak. "To je možná pro lidi jako vy nejhůře pochopitelná věc, protože tady v Interteře není čas neměnnou veličinou, jakou je zdánlivě na zemském povrchu.
Váš vědec, pan Einstein, rozpoznal relativitu času v tom smyslu, že záleží na tom, jak ho kdo pozoruje. Tady v Interteře budete konfrontováni s mnoha příklady takovéto relativity. Nejprostší je například stáří naší civilizace. Z perspektivy zemského povrchu je neuvěřitelně stará, zatímco z hlediska našeho a zbytku sluneční soustavy nikoli. Vaše civilizace počítá své stáří na tisíciletí, naše na miliony let a sluneční soustava na miliardy.
"Proboha," vydechl Richard. "Musíme si tady tohle všechno odsedět?
Myslel jsem, že nám řekneš, kde ksakru jsme."
"Dokud nepochopíte to základní," nedal se Arak, "bude pro vás to, co vám vyložím, neuvěřitelné, dokonce to bude postrádat smysl."
"Co kdybychom to vzali pozpátku," navrhl Richard. "Řekni nám, kde jsme, a pak to další."
"Richarde!" osopila se na něj Suzanne. "Buď ztichа!"
Richard na Michaela zakoulel očima. Michael projevil svou netrpělivost tím, že natáhl nohy a poté je znovu zkřížil.
"Čas není konstanta," pokračoval Arak. "Jak jsem říkal, rozpoznal to váš pan Einstein, ale dopustil se té chyby, že si myslel, že horní hranicí pohybu je rychlost světla. Není tomu tak, i když je k prolomení této hranice zapotřebí obrovského množství soustředěné energie. Dobrou analogií z každodenního života je množství energie navíc, které je zapotřebí k fázovému přechodu pevné látky na tekutinu nebo tekutiny v plyn.
Překonání rychlosti světla u nějakého předmětu je jako fázový přechod do dimenze, v níž je čas pružný a souvztažný pouze k prostoru."
"Dobrý bože," vyhrkl Richard. "To je vtip?"
Donald vstal a přemístil se o sedadlo dál od potápěčů.
"Snažte se být trpěliví," řekl Arak. "A soustřeďte se na to, že čas není konstanta. Uvažujte o tom! Pokud je čas skutečně relativní, může se řídit, manipulovat a měnit. Což nás přivádí k pojetí smrti. Pozorně poslouchejte!
Na zemském povrchu je smrt nutným průvodním jevem evoluce, a evoluce jen jediným ospravedlněním smrti. Ale jakmile evoluce vytvořila cítící bytost schopnou poznávání, nejenže už smrt není nutná, je to plýtvání."
Při zmínce o smrti se Richard a Michael zabořili hlouběji do sedadel.

Perry zdvihl ruku. Arak to okamžitě vzal na vědomí.
"Můžeme klást otázky?" zeptal se Perry.
"Samozřejmě," odpověděl Arak ochotně. "Tohle má být spíš seminář než přednáška. Jen vás žádám, aby se vaše otázky vztahovaly k danému tématu a ne na to, co teprve řeknu."
"Mluvil jsi o měření času," řekl Perry. "Chtěl jsi tím naznačit, že vaše civilizace je starší než ta naše na zemském povrchu?"
"Ano," odpověděl Arak. "A z hlediska délky času je pro vaši zkušenost takřka nepochopitelná. Naše historie je stará téměř šest set milionů let."
"Jdi někam!" vybafl Richard. "To není možné. Všechno je to jen snůška pitomostí. To by byla starší než dinosauři."
"Mnohem starší než dinosauři," souhlasil Arak. "A vaše nedůvěra je naprosto pochopitelná. Právě proto musíme jít s tímto úvodem k Interteře pomalu. Nechci to omílat donekonečna, ale je mnohem snazší přizpůsobit se vaší současné realitě postupně."
"To je všechno moc pěkný," oznámil Richard. "Ale co kdybys nám všechny tyhle kecy nějak dokázal? Začínám mít dojem, že tohle celý je nějaká rafinovaná finta, a nehodlám tu sedět a marnit čas."
Ani Donald, ani Suzanne si tentokráte na Richardovo vyrušení nestěžovali.
Oba uvažovali o tomtéž, i když Suzanne by samozřejmě nevyjádřila svou skepsi tak hrubě. Araka to však nevyvedlo z míry.
"Dobrá," řekl trpělivě. "Dáme vám důkaz, který můžete vztáhnout k historii vaší civilizace. Naše civilizace sledovala a zaznamenávala pokroky vaší civilizace lidí druhé generace od počátku vašeho vývoje."
"Co přesně myslíte lidmi druhé generace?" zeptala se Suzanne.
"To vám objasním za chvilku," odpověděl Arak. "Nejprve vám ukážeme pár zajímavých obrázků. Jak jsem řekl, sledujeme pokrok vaší civilizace a ještě asi před padesáti lety jsme to mohli dělat úplně bez překážek.
Od té doby se vzhledem k vaší rostoucí technické vyspělosti možnosti našeho pozorování snížily, protože nechceme, aby se na nás přišlo. Vlastně jsme přestali používat většinu z našich zastaralých výstupů, jako byl ten, jímž jste se dostali do Interterry, nebo výstup u Barsamy, což je naše sesterské město západně odtud. Vydali jsme příkaz, aby byly zality magmatem, kvůli byrokratické neschopnosti pracovních klonů se však provedení tohoto dekretu zpozdilo."
"Pane bože, s tebou je to fakt na dlouhý lokty," vložil se Richard.
"Kde je ten důkaz?"
"Ta dutina, v níž skončil náš batyskaf?" zeptala se Suzanne. "To bylo to, čemu říkáte výstupy?"
"Přesně tak," odpověděl Arak.
"Normálně jsou zaplněny mořskou vodou?" zeptala se Suzanne.
"Opět správně," odpověděl Arak.
Suzanne se obrátila k Perrymu "Není divu, že Mořský Olymp nikdy nezachytil Geosat. Ta podmořská hora nemá hmotu potřebnou k tomu, aby ji zaznamenal gravimetr."
"No tak!" stěžoval si Richard. "Přestaňte zdržovat. Sem s tím důkazem!"
"Dobře, Richarde," odpověděl Arak trpělivě. "Navrhni nějaké období ve vaší historii, které byste chtěli vidět v našich referenčních záznamech.
Čím starší, tím lepší, abych doložil svá slova."
Richard tázavě pohlédl na Michaela.
"Co gladiátoři," řekl Michael. "Podívejme se na nějaké římské gladiátory."
"Na gladiátorské boje se můžeme podívat," řekl Arak váhavě. "Ale takovéto násilné záznamy podléhají přísné cenzuře. Podívat se na ně by znamenalo vyžádat si speciální povolení rady starších. Možná by bylo vhodnější jiné období."
"To je přece směšný!" zvolal Richard.
"Zkus se ovládat, námořníku," vybafl Donald.
"Pokusím se pochopit, co máte na mysli," řekla Suzanne. "Naznačujete, že máte záznamy z celé historie lidstva a chcete, abychom navrhli nějaké historické období, takže bychom se mohli podívat na nějaké scény z něj?"
"Přesně tak," odpověděl Arak.
"Co středověk?" navrhla Suzanne.
"To je poněkud dlouhá éra," odpověděl Arak. "Mohla byste to specifikovat blíž?"
"Dobře," souhlasila Suzanne. "Co třeba Francie ve čtrnáctém století?"
"To je za stoleté války," řekl Arak bez nadšení. "Je zvláštní, že i vy, doktorko Newellová, žádáte výjevy z doby tak plné násilí. Ale je pravda, že vy, lidé druhé generace, máte drsnou historii."
"Předveďte lidi při hře, ne ve válce," řekla Suzanne.
Arak se dotkl klávesy na své konzoli, pak se předklonil a promluvil do malého mikrofonu v jejím středu. Takřka okamžitě se osvětlení místnosti ztlumilo a obrazovka na podlaze ožila rozmazanými obrazy míhajícími se neuvěřitelnou rychlostí. Všichni se naklonili přes nízkou zídku a fascinovaně je sledovali.
Náhle se obrazy zpomalily a pak se zastavily. Promítaná scéna byla křišťálově jasná s přirozenými barvami a dokonalým třetím rozměrem.
Zachycovala malé pšeničné pole na konci léta zabírané z výšky asi sto dvaceti či sto padesáti metrů. Skupina lidí odpočívala při žních. Kosy měli poházené kolem několika ubrousků, na nichž bylo prostřeno skromné jídlo. V pozadí se ozýval nepřetržitý bzukot cikád.
"To není zajímavé," řekl Arak po krátkém pohledu. "To nic nedokáže.
Kromě primitivního oděvu lidí neindikuje dobu nic. Spustíme znovu výběr."
Než mohl kdokoli odpovědět, začaly se na obrazovce znovu míhat tisíce záběrů. Sledování těchto bleskových změn

působilo závrať, ale obraz se záhy opět zpomalil a pak se zastavil.
"á, to je mnohem lepší," vykřikl Arak. Nyní se objevil zámek zbudovaný na skalnaté vyvýšenině, v němž se konal nějaký turnaj. Záběr byl pořízen z podstatně větší výšky než předchozí scéna. Podle barvy vegetace kolem hradních zdí byla asi polovina podzimu. Dvůr zaplňovali rozjaření lidé, jejichž hlasy se slévaly v nezřetelný šum.
Všichni na sobě měli pestré středověké oděvy. Ve vánku se třepotaly praporce s heraldickými znaky. Na obou koncích dlouhé nízké kolové hradby táhnoucí se prostředkem nádvoří dokončovali dva rytíři přípravy na souboj.
Jejich koně s pestrými čabrakami se na sebe dívali a podupávali vzrušením.
"Jak byly tyhle záběry pořízeny?" zeptal se Perry. Scéna ho naprosto fascinovala.
"To je standardní nahrávací zařízení," odpověděl Arak.
"Myslím odkud?" ptal se Perry. "Z nějaké helikoptéry?"
Arak a Sufa se rozesmáli. "Promiňte," řekl nakonec Arak. "Helikoptéra je vaše technologie. Ne naše. Mimochodem, takový prostředek by budil přílišnou pozornost. Tyhle scény pořídila malá, tichá antigravitační loď bez lidské posádky z výšky asi šesti kilometrů."
"Hej, Hollywood něco takového dělá pořád," ozval se Richard. "To je toho!
To není důkaz."
"Pokud je to trik, je to ten nejrealističtější záběr, jaký jsem kdy viděla," podotkla Suzanne. Naklonila se blíž. Z jejího pohledu byly detaily daleko přesnější, než jakých by byl schopen Hollywood.
Sledovali, jak pážata obou rytířů ve zbroji odstoupila a muži sklonili kopí. S bryskným zvukem fanfár vyrazili oba koně na protilehlých stranách ohrady vpřed. Blížili se k sobě a jásot davu zesílil. Pak, než se oba rytíři dotkli dřevci, obrazovka potemněla. O chvilku později se vrátila k své počáteční fosforeskující modři a na ní se objevil nápis: "Scéna podléhá cenzuře. Požádejte Radu starších."
"Sakra!" ozval se Michael. "Vžíval jsem se do toho. Kdo k čertu vyhrál, ten v zeleném nebo ten v červeném?"
"Richard má pravdu," řekl náhle Donald. Michaela ignoroval. "Tyhle scény se dají velmi snadno nakamuflovat."
"Možná," připustil Arak bez nejmenšího dotčení. "Ale můžu vám ukázat, co chcete. Nebyli bychom s to zinscenovat plný přehled historie lidí druhé generace podle vašeho momentálního vrtochu."
"A co něco staršího?" navrhl Perry. "Co doba kamenná na stejném místě, kde byl zámek?"
"Chytrá myšlenka!" řekl Arak. "Zadám souřadnice bez konkrétního času, třeba jen o deset tisíc let dříve, a uvidíme, zda vyhledávač nějaké scény má."
Obrazovka znovu ožila. Znovu se na ní rozblikaly obrazy. Tentokráte však blikání trvalo mnohem déle.
Suzanne se dotkla Perryho paže. Když se k ní obrátil, naklonila se k němu. "Myslím, že se díváme na skutečné scény," řekla.
"Já taky," odpověděl šeptem Perry. "Dovedeš si vůbec představit tu použitou techniku!"
"Nemyslím ani tolik na techniku jako na to, že tohle místo je reálné," zašeptala Suzanne. "Nám se o tomhle všem nezdá."
"Ach!" komentoval Arak. "Mohu vám říci, že tu něco máme. A časový úsek bude v rozmezí pětadvaceti tisíc let." Při jeho slovech obrazy zpomalovaly a znovu se zastavily.
Scéna se odehrávala na stejném skalním výstupku, i když tam žádný hrad nebyl. Místo toho dominoval vrcholku kopce krátký svah, který se uprostřed prohluboval v mělkou jeskyni. Kolem vchodu do jeskyně byla shromážděná skupina neandertálců oblečených v kožešinách, kteří pracovali s primitivními nástroji.
"Vypadá to jako stejné místo," konstatoval Perry.
Zatímco všichni sledovali, obraz scenérie se zaostřil.
"A záběry jsou zřetelnější," dodal Perry.
"V té době jsme nemuseli mít takový strach, že naše lodi uvidí," vysvětlil Arak, "takže jsme bez obav slétali pouhé desítky metrů nad ně, abychom mohli studovat chování."
Sledovali scénu, na níž se jeden z neandertálců oškrabující kůži napřímil.
Přitom pohlédl vzhůru. Vzápětí nato jeho zvířecí obličej strnul a brada mu klesla ve směsi překvapení a hrůzy. Záběr na obrazovce byl dostatečně zblízka a natolik ostrý, že byly vidět mužovy velké hranaté zuby.
"No," podotkl Arak, "tady je příklad toho, jak zahlédli naši antigravitační loď. Ten chudák si zřejmě myslí, že ho navštívili bohové."
"Páni," vydechla Suzanne. "Snaží se přimět ostatní, aby se podívali nahoru!"
"Jejich jazyk byl velmi omezený," vysvětlil Arak. "Ale vím, že ve stejném období a přibližně v té oblasti, které říkáte Cro-Magnon, existovalo jiné plemeno. Jeho jazykové schopnosti byly mnohem lepší."
Neandertálec vrčel. Skákal nahoru a dolů a ukazoval ke kameře.
Záhy se k nebi začala dívat celá skupina. Několik žen s dětmi okamžitě chytlo svá nemluvňata do náručí a zmizelo v jeskyni; ostatní se rozutekli do všech stran.
Jeden podnikavější muž se sehnul, sebral kámen velký jako vejce a hodil ho k nebi. Kámen se přibližoval, pak zmizel ze záběru.
"Neměl špatnou mušku," podotkl Michael. "Red Sox by ho mohli použít na středu."
Arak se dotkl své konzole a obraz pohasl. Současně se v místnosti rozsvítila světla. Všichni se vrátili na sedadla. Arak a Sufa se rozhlédli po místnosti. Návštěvníci, dokonce i Richard, byli chvilku zticha.
"Ze kdy je přesně tenhle záběr?" zeptal se nakonec Perry.
Arak pohlédl na svou konzoli. "Ve vašem kalendáři by to bylo 14. července 23342 před Kristem."
"Nevadilo vám, že vaši loď s kamerou viděli?" zeptala se Suzanne.
V duchu ji pronásledoval neandertálcův obličej.

"Začali jsme si tenkrát dělat starosti," připustil Arak. "Naše konzervativní křídlo v té době dokonce mluvilo o odstranění bytostí s rozpoznávacími schopnostmi z povrchu země."
"Proč byste se měli znepokojovat takovými primitivními lidmi?" podivil se Perry.
"Čistě proto, abychom se vyhnuli odhalení," odpověděl Arak. "Před pětadvaceti tisíci lety na tom vzhledem k primitivní úrovni vaší civilizace samozřejmě nezáleželo. Ale věděli jsme, že nakonec k tomu dojde.
Víme, že naše lodě byly občas spatřeny dokonce i ve vaší moderní době, a znepokojuje nás to. Naštěstí bylo jejich zahlédnutí většinou přijímáno s nedůvěrou, a pokud ne s nedůvěrou, pak s tím, že naše meziplanetární lodi přiletěly odněkud z vesmíru, ne ze zeměkoule samé."
"Moment," vmísil se náhle Donald. "Nechci nikomu kazit vystoupení, ale myslím si, že tahle malá ukázka, kterou jste nám tu předvedl, vůbec nic nedokazuje. Bylo by až příliš snadné udělat tohle všechno počítačem.
Co kdybyste vynechal celé tohle plácání a jednoduše nám řekl, koho zastupujete a co od nás chcete?"
Okamžik nikdo nepromluvil. Arak a Sufa se k sobě naklonili a tiše se spolu radili. Pak se domlouvali s Ismaelem a Mary. Po krátké tiché poradě se hostitelé opřeli v křeslech. Arak se zpříma zadíval na Donalda.
"Pane Fullere, vaše skepse je naprosto pochopitelná," řekl Arak. "Nejsme si jisti, že všichni sdílí vaše podezření. Možná budou později s to ovlivnit váš názor. Samozřejmě se vám s tím, jak bude instruktáž pokračovat, dostane více důkazů, a pevně věřím, že vás přesvědčíme. Zatím bychom vás chtěli požádat ještě o trochu trpělivosti."
Donald neodpověděl. Pouze se temně podíval na Araka.
"Pokračujme," řekl Arak. "A dovolte mi shrnout v kostce historii Interterry. K tomu musíme začít ve vaší říši, na zemském povrchu. Život zde začal asi pět milionů let po zformování Země a jeho vývoj trval několik miliard let. Vaši geologové to vědí. Není jim však známo, že my, lidé první generace, jsme se vyvinuli asi před 550 miliony let během první fáze evoluce. O této první fázi nevědí proto, že téměř veškeré její zkamenělé doklady zmizely v době, již nazýváme Období temna. Více vám o tom řeknu později. Především: máme některé scény z těchto raných dob naší civilizace, ale kvalita není dobrá."
Světlo se postupně tlumilo. Suzanne a Perry si vyměnili pohledy, ale nepromluvili. Jejich pozornost záhy upoutala obrazovka na podlaze. Po další chvíli blikání se objevila scéna zabíraná na úrovni očí, na níž bylo prostředí podobné tomu, jaké návštěvníci viděli v Interteře. Jen budovy nebyly černé, ale bílé, třebaže jejich obrysy se podobaly. A lidé vypadali jako normální lidské bytosti - nebyli všichni nádherní a vykonávali různé každodenní úkoly.
"Když se díváme na tyto scény, musíme se usmívat vlastní primitivitě," řekla Sufa.
"Opravdu," souhlasil Arak. "V oněch dávných dobách jsme neměli pracovní klony."
Suzanne si odkašlala. Snažila se utřídit si všechno, co Arak říkal. Pro ni jako geoložku byla tato přednáška v protikladu se vším, co věděla o evoluci vůbec a o vývoji člověka zvlášť. "Naznačujete, že scény, které vidíme, jsou z doby před 550 miliony let?"
"Přesně tak," odpověděl Arak. Potlačil smích. On i Sufa se zjevně bavili tím, co jim připadalo jako pošetilost jedince snažícího se zdvihnout skálu. "Promiňte, že se nám to zdá tak směšné," řekl. "Už delší dobu jsme neviděli žádnou z těchto sekvencí. To bylo v dobách, kdy jsme měli něco podobného jako vaše dnešní národnosti, i když ty po prvních padesáti tisících let naší historie zmizely. Ve stejné době zanikly války, jak si jistě domyslíte. Jak vidíte, povrch Země byl tehdy zcela jiný než dnes, a právě tuto podobu jsme si obnovili tady v Interteře. Tehdy byl pouze jeden superkontinent a jeden superoceán."
"Co se stalo?" zeptala se Suzanne. "Proč se vaše civilizace rozhodla stáhnout se do podzemí?"
"Kvůli Období temna," odpověděl Arak. "Naše civilizace za sebou měla téměř milion let mírumilovného pokroku, když jsme si začali uvědomovat zlověstný vývoj v galaxii blízko nás. Během relativně krátké doby došlo k sérii kataklysmických explozí supernov, které zahalily Zemi takovým množstvím radiace, že zanikla ozónová vrstva. Byli bychom si s tím dokázali poradit, ale naši vědci rovněž zjistili, že tyto galaktické události narušily i křehkou rovnováhu asteroidů ve sluneční soustavě. Začalo být zjevné, že Země bude bombardována planetkami, stejně jako tomu bylo ve stadiu jejího zrodu."
"Pro všechno na světě!" zaúpěl Richard, "já už toho víc nesnesu."
"Ticho, Richarde!" okřikla ho Suzanne a nespouštěla při tom oči z Araka.
"Takže Interterra byla zahnána pod zem."
"Přesně tak," odpověděl Arak. "Věděli jsme, že povrch Země přestane být obyvatelný. Byla to zoufalá doba. Snažili jsme se ve sluneční soustavě najít novy domov, ale neúspěšně, ještě jsme si nevyvinuli techniku cestování v čase, abychom mohli prozkoumat nové galaxie. Pak padl návrh, že naší jedinou šancí na přežití je přesunout se pod zem, či vlastně pod oceán. Měli jsme potřebnou techniku, takže jsme to zvládli v zázračně krátké době. A velmi brzy po našem přesunu pohltila svět, který jsme znali, smrtící radiace, začalo bombardování planetkami a geologické změny.
Bylo to o vlásek i pod ochrannou vrstvou oceánu, protože jednu dobu začal oceán v důsledku intenzivního žáru téměř vřít. Byly zničeny všechny formy života na zemi s výjimkou některých primitivních bakterií, virů a modrozelených řas."
Obrazovka náhle potemněla a místnost se opět rozsvítila.
Všichni mlčeli.
"Takže jste to slyšeli," řekl Arak. "Historii Interterry v kostce a vědecká fakta. Teď budete mít určitě otázky."
"Jak dlouho trvalo Období temna?" zeptala se Suzanne.
"Něco přes 25 tisíc let," odpověděl Arak.
Suzanne udiveně a nevěřícně zavrtěla hlavou, přesto to však z vědeckého hlediska dávalo do jisté míry smysl. A hlavně to vysvětlovalo realitu, v níž se ocitla.
"Ale vy jste zůstali pod oceánem," konstatoval Perry. "Proč jste se nevrátili na zemský povrch?"
"Ze dvou hlavních důvodů," řekl Arak. "Jednak jsme měli vše, co jsme potřebovali, a zvykli jsme si na naše prostředí.

A kromě toho, když se život na povrchu znovu vyvinul, představovaly bakterie a viry organismy, s nimiž jsme nikdy nepřišli do styku. Jinými slovy byla biosféra v době, kdy by nám klima bylo dovolilo vrátit se zpátky, z antigenového hlediska vůči nám nepřátelská. Smrtící je možná lepší slovo, leda bychom chtěli projít pracnou adaptací. A tak zůstáváme zde, velmi spokojení zvláště proto, že pod oceánem nejsme vydáni na pospas rozmarům přírody. Tato malá planeta je v celém vesmíru, který jsme dosud navštívili, nejlépe uzpůsobena pro lidský organismus."
"Teď chápu, proč jsme museli projít tak složitou dekontaminací," řekla Suzanne. "Museli jsme být zbaveni všech mikroorganismů."
"Přesně tak," odpověděl Arak. "A současně jste museli byt přizpůsobeni našim organismům."
"Jinými slovy," pokračovala Suzanne, "se evoluce odehrála na zemi dvakrát, v podstatě se stejným výsledkem."
"Téměř se stejným výsledkem," odpověděl Arak. "U určitých druhů byly jisté rozdíly. Nejprve nás to překvapilo, ale pak to začalo dávat smysl.
Protože původní DNA je tatáž. Mnohobuněčné organismy se v obou případech vyvinuly ze stejných modrozelených řas a za zhruba stejných klimatických podmínek."
"Takže proto si říkáte lidé první generace," konstatovala Suzanne, "a nám lidé druhé generace."
Arak se spokojeně usmál. "Počítali jsme s tím, že všechno tohle pochopíte takhle rychle, doktorko Newellová," řekl.
Suzanne se obrátila k Perrymu a Donaldovi. "Vědecké studie něco z toho potvrzují," řekla. "Jak geologické, tak oceánografické nálezy naznačují, že na Zemi existoval jediný kontinent nazývaný Pangea."
"Promiňte," vmísil se Arak. "Nechci přerušovat, ale to není totéž jako náš původní kontinent. Pangea se vyvinula znovu za geologických zvratů v pozdější fázi Období temna. Náš kontinent předtím zcela zanikl v atmosféře."
Suzanne kývla. "Velmi zajímavé," řekla. "A to je určitě důvod, proč nejsou k dispozici zkameněliny z této první evoluce."
Arak se znovu spokojeně usmál. "Vaše chápání těchto základních poznatků je skutečně povzbudivé, doktorko Newellová. Ale to jsme předpokládali už před vaším příchodem."
"Před mým příchodem?" zeptala se Suzanne. "Co to má znamenat?"
"Nic," dodal Arak rychle. "Vůbec nic. Možná bychom měli vašim kolegům připomenout, že nynější konfigurace kontinentů se vytvořila rozpadem Pangey."
"To je pravda," souhlasila Suzanne a pátravě se při tom na Araka dívala.
Měla nepříjemný pocit, že jí Arak něco zamlčuje. Podívala se na Donalda a Perryho a lámala si hlavu, kolik z toho dokáží oni vstřebat.
Arakova prezentace byla zřetelně nad Michaelovo a Richardovo chápání.
Vypadali jako znudění školáci.
"Takže," začal znovu Arak a zamnul si ruce. "Mohu si pouze představovat, jak na vás všechny tyto informace působí. S člověkem vždycky otřese, když se mu zboří určitá zažitá a uznávaná koncepce. Právě proto jsme trvali na tom, aby vaše seznamování s naším světem postupovalo pomalu.
Troufl bych si hádat, že už máte dost mluvení, možná až moc.
Teď by podle mě bylo lepší ukázat vám nejprve něco z našeho způsobu života."
"To jako že bychom vyrazili do města?" zeptal se Richard.
"Pokud s tím budou všichni souhlasit?" odpověděl Arak.
"Mě teda započtěte," řekl Richard horlivě.
"Mě taky," přidal se Michael.
"A co ostatní?" zeptal se Arak.
"Já půjdu," řekla Suzanne.
"Samozřejmě půjdu," přitakal Perry, když na něj Arak pohlédl.
Donald pouze kývl.
"Výborně," kvitoval to s povděkem Arak. "A teď to se Sufou zařídíme, pokud nám dáte ještě pár minut a zůstanete sedět." Natáhl k ní ruku a společně vyšli z malého konferenčního sálu.
Perry zavrtěl hlavou. "Připadá mi to, jako by mě něco praštilo do hlavy.
Celá tahle situace je čím dál neuvěřitelnější."
"Nejsem si jistý, jestli vůbec něčemu věřím," připustil Donald.
"Ironie je, že mně to přijde příliš fantastické na to, aby to nebyla pravda," podotkla Suzanne. "A z vědeckého hlediska je to do jisté míry logické." Pohlédla na Ismaela a Mary Blackovou, kteří trpělivě seděli.
"Prosím vás, povězte nám, jak to bylo s vámi. Je pravda, že jste ze světa na povrchu?"
"Ano, je," odpověděl Ismael.
"Odkud?" zeptal se Perry.
"Z Gloucesteru ve státě Massachusetts," odpověděla Mary.
"Beze srandy," řekl Michael. Posadil se zpříma. "Hele, já jsem taky z Massachusetts, z Chelsea. Byli jste tam někdy?"
"Slyšel jsem o tom," řekl Ismael. "Ale nikdy jsem tam nebyl."
"Každý ze severního pobřeží byl v Chelsea," ušklíbl se Michael. "Protože tam je jeden konec Tobinova mostu."
"Nikdy jsem o Tobinově mostě neslyšel," odpověděl Ismael. Michael nedůvěřivě zúžil oči.
"Jak jste se ocitl tady v Interteře?" zeptal se Richard.
"Měli jsme štěstí," odpověděla Mary. "Skutečně velké štěstí. Zrovna jako vy."
"Vy jste se potápěli?" zeptal se Perry.
"Ne," odpověděl Ismael. "Cestou z Azor do Ameriky jsme se dostali do strašné bouře. Byli bychom se utopili jako ostatní, ale jak říkala Mary, měli jsme štěstí a zachránila nás meziplanetární loď Interterry. Byli jsme doslova nasáti do

stejného výstupu jako vy a Interteřané nás pak oživili."
"Jak se jmenovala vaše loď?" zeptal se Donald.
"Bouře," odpověděl Ismael, "což se ukázalo jako prorocký název, vzhledem k jejímu osudu. Byl to škuner z Gloucesteru."
"Škuner?" zeptal se Donald podezíravě. "V kterém roce se to stalo?"
"Počkejte," řekla Mary. "Bylo mi šestnáct. Což znamená 1801."
"Pro kristapána," zamumlal Donald. Zavřel oči a rukou si přejel po holé hlavě. Dnes ráno se oholil. "A vy se divíte, že jsem skeptický?"
"Mary, to bylo asi před dvěma sty lety," ozvala se Suzanne.
"Já vím," odpověděla Mary. "Těžko se tomu věří, ale není to nádherné?
Podívejte, jak mladě vypadáme."
"To čekáte, že uvěříme, že vám je přes dvě stě let?" zeptal se Perry.
"Chvilku vám potrvá, než pochopíte svět, v kterém jste se ocitli," ujistila je Mary. "Já mohu říct jen to, že byste měli počkat s jakýmikoli definitivními názory, dokud neuvidíte a neuslyšíte víc. Pamatujeme si, jak nám bylo, když jsme byli postaveni před stejné informace. A nezapomeňte, pro nás to bylo ještě překvapivější, protože vaše technika za posledních dvě stě let hodně pokročila."
"Připojuji se k Maryině radě," vmísil se Ismael. "Snažte se nezapomínat na to, co řekl Arak na začátku. Tady v Interteře má čas jiný význam.
Interteřané ve skutečnosti neumírají tak, jak se to stává na povrchu."
"Do prdele, oni neumírají," zašeptal Michael.
"Sklapni," houkl na něj se zaťatými zuby šeptem Donald.

Kapitola 13
PERRYMU I OSTATNÍM připadalo aerotaxi stejné jako to, v němž cestovali den předtím, ale Arak jim říkal, že to je nový a mnohem lepší model.
Tak či onak dopravilo skupinu podobně bezpracně a tiše z objektu paláce pro hosty do rušného města.
"Imigranti obvykle stráví v konferenční místnosti celý týden, než se vypraví takhle ven," sdělila Sufa. "Může to být vyčerpávající citově i intelektuálně. Doufáme, že s vámi nepostupujeme příliš rychle."
"Uvažovali jste o tom nějak?" zeptal se Arak. "Jsme samozřejmě přístupní návrhům."
Všichni se na sebe podívali a každý zadoufal, že odpoví někdo druhý.
Jak Sufa prozradila, situace ohromovala, zvláště s mrakem dalších taxi, které se sem slétaly ze všech možných směrů.
Skutečnost, že nedošlo ke srážkám, byla sama o sobě fascinující.
"Nemá nikdo nějaký nápad?" nevzdával se Arak.
"Všechno je to ohromující," připustil Perry. "Je proto těžké na něco přijít. Ale ze svého hlediska jsem přesvědčen, že čím více uvidím, tím líp. Už jen tím, že poznáme na vlastní kůži vaši techniku jako třeba tohle taxi, bude vše, co jste říkal, věrohodnější."
"Co nám ukážete teď?" zeptala se Suzanne.
"To bylo obtížné vybírání," přiznal Arak. "Právě proto trvalo mně a Sufě tak dlouho, než jsme to zařídili. Bylo těžké rozhodnout, kde začít."
Než mohl Arak dokončit myšlenku, vznášedlo se náhle zastavilo a pak se rychle sneslo. Chvilku nato se objevily výstupní dveře na místě, kde předtím nebyla ani spára.
"Jak to, že se ty dveře takhle otvírají?" podivil se Perry.
"To je molekulární transformace ve složených látkách," vysvětlil Arak.
Pohybem naznačil, aby všichni vystoupili.
Perry vstal a naklonil se dopředu k Suzanne. "To přece není vysvětlení," postěžoval si.
Aerotaxi vysadilo skupinu před relativně nízkou budovou bez oken s pláštěm ze stejného černého čediče jako všechny ostatní stavby. Byla asi třicet metrů dlouhá a šest metrů vysoká a její postranní stěny se sbíhaly v úhlu asi šedesáti stupňů, takže tvořily jakousi sraženou, komolou pyramidu.
Chodců moc neviděli. I tak se však začal shromažďovat dav, jakmile se lidé druhé generace objevili.
"Doufám, že vám nevadí, že jste tu za celebrity," řekl Arak. "A jsem si jist, že si po včerejším večeru uvědomujete, že z vašeho příjezdu je u vytržení celá Saranta."
Rozrůstající se zástup byl nadšený, ale zdvořilý. Ti, kdo byli nejblíže k návštěvníkům, horlivě natahovali ruce ve snaze stisknout si s nimi dlaně. Richard a Michael jim velmi rádi vyhověli, zvláště ženám. Arak musel vystupovat jako hlídací pes, aby skupinu, zvláště oba potápěče, provedl dovnitř. Dav zůstal uctivě stát stranou.
"Líbí se mi to tu čím dál víc," prohlásil Richard.
"To jsem rád," odpověděl Arak.
"Všichni jsou pozoruhodně přátelští," konstatovala Suzanne.
"Samozřejmě," odpověděla Sufa. "To je naše přirozenost. Mimochodem, vy lidé jste mimořádně zábavní."
Suzanne pohlédla na Donalda, jak reaguje. On však jen téměř neznatelně kývl, jako by se potvrdila všechna jeho podezření.
Skupina se ocitla ve velké čtvercové místnosti s černým, nikoli obvyklým bílým vnitřkem. Byla zcela holá, bez zařízení, nábytku nebo dokonce i dveří, s výjimkou vchodu. V místnosti stálo proti holým stěnám několik Interteřanů. Když viděli, kdo přišel, ožili.
Arak protlačil pětici mezi gratulanty k holé zdi a zamumlal cosi do svého komunikátoru na zápěstí. K překvapení

skupiny se zeď před nimi otevřela stejně jako předtím aerotaxi. Arak je vyvedl do malé kóje za dveřmi.
"Někdy mi musíte vysvětlit, jak tohle funguje," řekl Perry Arakovi.
Perry si okamžitě po vstupu do menší, ale stejně strohé místnosti sáhl na stěnu. Struktura a tepelná vodivost materiálu mu připomínala plexisklo.
"Samozřejmě," řekl Arak, byl však zaměstnán mluvením do svého komunikátoru.
Za okamžik se zeď zapečetila a kabina začala padat dolů.
Všichni se instinktivně zachytili toho, kdo byl nejblíž, protože se ocitli prakticky ve stavu beztíže.
"Bože!" vyjekl Michael. "Ta místnost padá."
"To je jenom výtah," uklidnil ho Arak.
Všichni lidé druhé generace se začali rozpačitě pochechtávat.
"Jak jsem to asi měl vědět?" stěžoval si Michael. Myslel si, že se ostatní smějí jemu.
"Abych se vrátil k tomu, co vám ukázat jako první," řekl Arak. "Sufa a já jsme se rozhodli udělat opak toho, co byste možná udělali vy na povrchu. Místo abychom vám ukazovali život od kolébky do hrobu, mysleli jsme si, že vám ukážeme život od hrobu po kolébku," zazubil se nad tímto zjevným logickým zvratem a Sufa se k němu přidala.
"Musíme sjíždět poměrně hluboko," konstatovala Suzanne. Byla tak zaměstnána okolím, že na Arakovu poznámku nereagovala. Třebaže nevnímali žádný zvuk ani průvodní jevy předpokládaného pohybu, poskytovala vodítko k rychlosti klesání relativní beztíže.
"Skutečně jedeme hluboko," potvrdil Arak. "Dole bude tudíž trochu teplo."
Nakonec se sestup zpomalil a všichni se instinktivně opřeli. Perry se znovu chytil rukou zdi, a než se otevřela, cítil pulzování horka. Arak a Sufa vyšli jako první.
Ve třech směrech se táhly jasně osvětlené chodby. Jedna vedla rovně, na obě strany se rozbíhaly další dvě. Každá byla jakousi studií perspektivy. Bylo vidět, jak z nich v pravých úhlech odbočují četné jiné chodby.
U výtahu čekalo malé, otevřené vozidlo. Naznačovalo stejnou technologii jako aerotaxi, protože se tiše vznášelo několik desítek centimetrů nad zemí. Arak všem pokynul, aby si nastoupili. Perry a Suzanne se vyšplhali na palubu spolu se Sufou, Donald však váhal a účinně tak blokoval cestu Richardovi a Michaelovi. V obou směrech si prohlížel zjevně nekonečné chodby. Jak upozorňoval Arak, vzduch byl teplý. Temeno hlavy se mu blyštělo potem.
"Prosím," pokynul Arak k sedadlu v malém antigravitačním vozidle.
"To vypadá jako nějaké vězení," řekl Donald podezíravě.
"Není to vězení," ujistil ho Arak. "V Interteře nejsou věznice."
Michael pohlédl na Richarda a nadšeně luskl prsty.
"Když to není vězení, tak co to je?" zeptal se Donald.
"Je to katakomba," vysvětlil Arak. "Není třeba se znepokojovat. Je to zcela bezpečné a jdeme sem jen na krátkou, instruktážní návštěvu."
Donald váhavě nastoupil do vozidla. Bylo zjevné, že pobytem v pohřebních katakombách není o nic nadšenější, než by byl, kdyby ho zavřeli do věznice.
Richard a Michael šli za ním. Jakmile se Arak usadil, promluvil do mikrofonu na konzoli. Během několika vteřin vystřelili po chodbě jako tichý expres; chyběl jen svist větru.
Důvod použití vozidla začal být zjevný, když byli na cestě několik minut.
Při rychlosti, jakou se pohybovali a kterou ještě zvyšovala blízkost stěn, urazili v nesmírně rozlehlém podzemním labyrintu obrovskou vzdálenost.
Po čtvrt hodině a půl tuctu závrať vzbuzujících pravotočivých zatáček vozidlo zpomalilo a zastavilo.
Všechny chodby se rozvětvovaly do malých místností a do jedné z nich Arak skupinu zavedl. Donald se netajil tím, že se mu tak izolovaná prostora nelíbí, a zůstal stát u vchodu.
Stěny malé místnosti byly zaplněny výklenky. Arak zamířil k jednomu z nich, který byl ve výši jeho hrudi, a vytáhl odtud schránku a knihu.
"Už jsem tu dlouho nebyl," řekl. Setřel z obou předmětů prach. "Tahle schránka je moje hrobka." Zdvihl ji. Byla černá a velká asi jako krabice od bot. "A v téhle knize je seznam dat všech mých předchozích smrtí."
"Kecáš!" vykřikl neomaleně Richard. "To ti máme věřit, že jsi vstal z mrtvých! A ne jednou, ale hned několikrát. Jdi do háje, chlape."
Suzanne se přistihla, že přikyvuje, když Richard slovy vyjádřil její vlastní reakci. Zrovna když už už začínala věřit všemu, co jí říkali, se Arak musí vytasit s prohlášením, které bylo zcela nevěrohodné. Pohlédla na Perryho, zda reaguje stejně, jenže ten byl unešen knihou, kterou mu dal Arak do rukou.
Arak opatrně otevřel víko schránky, nahlédl dovnitř a pak ji dal kolovat.
Suzanne váhavě nakoukla, protože si nebyla jistá, co uvidí. Ukázalo se však, že jsou to jen prameny vlasů.
Arak i Sufa se usmáli. Bylo to, jako by měli požitek ze zmatku svých hostů.
"Vysvětlím vám to," řekl Arak. "Ve schránce je po kadeři vlasů z každého z mých předchozích těl. Těla sama byla vrácena do roztavené astenosféry, která není daleko od místa, kde stojíme. Jak jste nejspíš očekávali, v Interteře se všechno recykluje."
"Nerozumím té knize," řekl Perry. Prolétl několik stránek, pohlédl na sloupce ručně psaných číslic, které nedávaly smysl, podobně jako data v gregoriánském kalendáři. Další komplikací bylo, že jich byly stovky.
"Ani nemusíte," řekl Arak s rozmarným úsměvem. "Ještě ne. Nebo alespoň dokud nevyjedeme nahoru do hlavní odbavovací haly." Vzal si od Perryho knihu a spolu se schránkou ji vrátil do výklenku.
Skupina zmateně vyšla za Arakem ven z malé místnosti a znovu nasedla do antigravitačního vozidla. Zdálo se, že cesta nazpátek netrvá tak dlouho jako cesta tam, a záhy se ocitli opět u výtahu.

"Pokud jsme si z této malé návštěvy měli něco odnést, nevyšlo to," řekla Suzanne, když nastupovali do výtahu.
"To přijde," ujistil ji Arak. "Mějte trochu trpělivosti."
Vystoupili z výtahu a vešli do rušné chodby plné primárních lidí a několika pracovních klonů. Chodba byla tak přeplněná, že se skupina jen obtížně držela pohromadě, zvláště když několik domorodců poznalo sekundární lidi z předchozího galavečera a sesypalo se k nim v naději, že si s nimi budou moci stisknout dlaně. Zvlášť vyhledávaní byli Richard a Michael.
Navzdory zácpě se Arakovi a Sufě nakonec podařilo shromáždit své svěřence před velkou obrazovkou. Na ní byla jména stovek jedinců a po nich následovala čísla místností a doba. Arak ji chvilku prohlížel, než našel jméno, které znal.
"Hele," řekl Arak Sufě. Ukázal na jedno z jmen. "Reesta se rozhodl odejít.
To se nám báječně hodí. A rezervoval si místnost třicet sedm. Nemohlo to být lepší. Je to jedna z novějších místností, kde je krásně vidět na extrakční aparát.
"Je už načase, aby odešel," konstatovala Sufa. "Už léta má se svým tělem spoustu problémů."
"Pro naše účely to bude dokonalé," prohlásil Arak.
"Takže rozhodnuto, snad abych zaběhla naproti do líhně," řekla Sufa.
"Umožní mi to všechno připravit a dát klonům vědět, že skupina za chvilku dorazí."
"Skvělý nápad," řekl Arak. "Měli bychom tam být do hodiny. Podívej se, jestli se ti podaří zajistit na tu dobu nějaké vyřazení."
"Pokusím se," odpověděla Sufa. "A co kdybychom pak vzali skupinu k nám?"
"To je nápad," řekl Arak. "Doufám jen, že budeme mít čas."
"Nashle za chvilku," řekla Sufa a lehce se dlaní dotkla Arakovy. Pak spěšně odešla.
"Takže všichni," zvolal Arak na skupinu. "Snažme se držet se pohromadě.
Pokud se někdo oddělí, ať se prostě ptá po místnosti třicetsedm."
Arak vykročil a razil si cestu chumlem lidí prohlížejících si obrazovku.
Suzanne se mu ze všech sil snažila stačit. "Je ‚odejít` stejný eufemismus jako v našem světě?" zeptala se.
"Spíš podobný," odpověděl Arak. Jeho pozornost poutali oba potápěči, kteří se ze všech sil snažili stisknout každou ženskou dlaň. "Richarde a Michaeli," zvolal. "Prosím, držte se u nás! Na tohle budete mít dost času večer. Budete si moci dělat, co budete chtít."
"Budeme přihlížet nějakému druhu eutanazie?" zeptala se Suzanne nedůvěřivě.
"Proboha ne!" zvolal Arak.
"Ismael a Mary tvrdili, že vy umíráte jinak než my," řekla Suzanne.
"To určitě," přitakal Arak. Pak se musel zastavit a vrátit se na místo, kde v zástupu uvízli Richard a Michael. Zatímco vysvobozoval oba potápěče, Suzanne se naklonila k Perrymu.
"Nejsem připravená na to, abych přihlížela nějakému morbidnímu divadlu," řekla.
"Ani já ne," souhlasil Perry.
"Možná jsme se měli rozhodnout pro delší seminář a ne pro tuhle cestu do terénu," řekla Suzanne ve snaze vnést trochu humoru.
Perry se dutě zasmál.
Arak přiměl Richarda a Michaela pokračovat v cestě a zůstal s nimi, aby mohl odhánět nadšené fanoušky. Suzanne a Pery šli za nimi, Donald v těsném závěsu. V této konfiguraci se jim podařilo dostat se před místnost třicet sedm.
Perry se podíval na reliéf na velkých bronzových dveřích. Rozpoznal v něm tříhlavého psa Kerbera, který ve staré řecké mytologii střežil vchod do podsvětí. S překvapením se o tom zmínil Arakovi.
"Nepřevzali jsme ho od vašich Řeků," ujistil ho Arak s úsměvem. "Ne, bylo to naopak."
"Chcete říct, že ho Řekové dostali od Interterry?" zeptal se Perry.
"Přesně tak," odpověděl Arak.
"Jak?" zeptal se Perry.
"Z jednoho nezdařeného experimentu," odpověděl Arak. "Před několika tisíci lety prošel kontingent liberálně smýšlejících lidí z Atlantidy adaptací na život na povrchu s grandiózními plány modifikace sociologického vývoje na zemském povrchu. Bohužel to skončilo nezdarem. Po několika stech let neplodného úsilí začalo být bolestně zjevné, že neexistuje způsob, jak změnit sklon lidí druhé generace k násilí. Od celého experimentu se proto upustilo. Určitá část interterrského odkazu však zůstala i poté, co byl ostrov, který vyzdvihli, potopen. Jsou to například naše architektonické formy, pojetí demokracie a fragmenty naší vlastní primitivní mytologie včetně Kerbera."
"Takže legenda o Atlantidě měla faktickou základnu," vmísila se pořád ještě nevěřícně Suzanne.
"Samozřejmě," odpověděl Arak. "Atlantis vyzdvihla jeden ze svých výstupů a vytvořila před vjezdem do Středozemního moře ostrov."
"Ale no tak!" postěžoval si Richard. "Zkraťte to žvanění! Buďto půjdeme dovnitř nebo se já a Mike vrátíme zpátky do hlavní haly, kde se aspoň něco děje."
"Dobrá, promiňte," odpověděl Arak. Pak k Suzanne dodal: "Můžeme si o atlantském experimentu promluvit podrobněji jindy, pokud chcete."
"To bych velmi ráda," odpověděla Suzanne. Pak, když Arak otvíral dveře, se naklonila k Perrymu. "Platon umístil ostrov Atlantidu ve svých dialozích před Gibraltarskou úžinu."
"Opravdu?" zeptal se Perry. Rozptylovaly ho však zvuky za bronzovými dveřmi a pohled na to, co se za nimi děje. Nebylo to zdaleka tak morbidní, jak si představovala Suzanne. Místo toho se zde konala radostná oslava připomínající večírek, který skupina zažila den předtím, třebaže v menším měřítku. Místnost byla velká pouze jako větší obývací pokoj.

Zhruba stovka lidí, kteří se zde shromáždili, na sobě měla obvyklé šaty, jen jeden člověk ostře vynikal. Nebyl oblečen v bílém, ale v červeném.
V zadní části místnosti, zabudovaný do stěny proti dveřím, byl velký kulovitý aparát, který Perrymu připomínal přístroj na magnetickou rezonanci. Vedle něj stál stolek se schránkou a knihou podobným těm, které skupině ukazoval Arak ve sklepě dole.
"Araku!" zvolal muž v rudém, když zahlédl nové příchozí. "To je ale příjemné překvapení!" Okamžitě se omluvil lidem, s nimiž rozkládal, a zamířil ke dveřím. "A ty jsi přivedl své svěřence! Vítejte!"
"Páni," zašeptala Suzanne Perrymu, když se muž blížil. "Seznámila jsem se s ním včera večer." Suzanne si na něj zřetelně pamatovala jako na jednoho ze dvou mužů, kteří se přidali k ní a ke Garonovi. "Nevypadá moc na to, že by měl odejít."
Jí připadal jako ztělesnění zdraví a se svými hustými tmavými vlasy, dokonalou pletí a jiskřivýma očima i jako prototyp mužské krásy. Odhadovala, že se mu blíží čtyřicítka.
"Tohle tedy rozhodně není truchlivé setkání," podotkl Perry.
"Děkuji, Reesto," odpověděl Arak. "Usoudil jsem, že ti nebude vadit, když se naši návštěvníci podívají na tvůj večírek. Setkal ses s nimi včera na oslavě?"
"Měl jsem tu čest seznámit se s doktorkou Newellovou," odpověděl Reesta. Uklonil se Suzanne a pak napřáhl pravou dlaň.
Suzanne se rozpačitě dotkla svou dlaní jeho. Rozzářil se.
"Dovol, ať ti představím Perryho, Donalda, Richarda a Michaela," řekl Arak. Ukazoval při tom na jednotlivé muže.
Reesta odpovídal tím, že se každému postupně uklonil. Richard a Michael nedávali příliš pozor.
Spíše se zajímali o ženské hosty, z nichž několik viděli také večer předtím.
"Sufa a já jsme se rozhodli ukázat našim návštěvníkům část naší kultury," pokračoval Arak. "Děláme to místo velkého vysvětlování. Mysleli jsme, že by to mohlo snížit nedůvěru, s níž se při orientační instruktáži obvykle setkáváme."
"Skvělý plán," konstatoval Reesta. "Pojďte! Prosím." Ustoupil z cesty a půvabně jim pokynul, aby vešli.
"Takže oni nemají ponětí, k čemu tahle oslava je?" zeptal se Reesta, když se lidé druhé generace ocitli uvnitř.
"Vlastně ne," odpověděl Arak.
"Á, taková nádherná nevinnost," podotkl s nelíčeným nadšením Reesta. "Je to tak osvěžující."
"Ale my jsme přišli zrovna z návštěvy mého výklenku," dodal Arak.
"Já jsem jim ovšem záměrně nevysvětlil všechno."
"Mistrovský přístup," komentoval Reesta. Přitom mrkl a šťouchl do Araka loktem. Poté se podíval na skupinu a zahleděl se Suzanne do očí.
"Dnešek je pro mě důležitý den. Dnes tohle moje tělo zemře."
Suzanne při tomto oznámení nedokázala zůstat chladná. Zachvěla se.
Nejenže vypadal dokonale svěží, ale také se tak choval. Toto oznámení upoutalo dokonce i pozornost Richarda a Michaela.
"Ale nezoufejte," usmál se Reesta nad tím, jak je Suzanne nesvá.
"Tady v Interteře je to docela šťastný okamžik, nanejvýš tak nepohodlný nebo otravný. A pro mě rozhodně není příliš brzy. Tohle tělo nestálo za mnoho od samého začátku. Dvakrát mi museli měnit spoustu orgánů a kolena.
Každý den se vyskytl jiný problém. Byl to nekonečný boj.
A zrovna dneska ráno jsem se doslechl, že se doba útlumu snížila vzhledem k nynějšímu poklesu poptávky na pouhé čtyři roky. Z nějakého důvodu dnes nikdo neumírá."
"Jenom čtyři roky!" vykřikl Arak. "To je skvělé! Divil jsem se, proč ses rozhodl tak náhle. Ještě minulý týden jsi říkal, že máš něco takového v plánu až v příštích letech."
"To je jedna z věcí, které se člověku vlastně nikdy nehodí," odpověděl Reesta. "Odkládal jsem to, to musím přiznat. Ale nemůžu propást nynější krátkou nabídku útlumové lhůty."
"Promiňte," vmísil se Perry. "Jsem zmaten, ale jak dlouho tady v Interteře obvykle žijete?"
"Záleží na tom, o čem mluvíte," odpověděl Reesta a mrkl jedním okem.
"Pokud jde o délku života, je velký rozdíl mezi tělem a esencí."
"Každé tělo vydrží obecně dvě stě až tři sta let," vložil se Arak. "Ale mohou být výjimky."
"Jak jsem se já musel nepříjemně poučit," dodal Reesta. "Z tohohle jsem dostal jen sto osmdesát. Bylo to to nejhorší, jaké jsem kdy měl."
"Chcete naznačit, že v Interteře existuje dualismus ducha a těla?" zeptala se Suzanne.
"Jistěže chceme," odpověděl Arak. Pak se otočil k Reestovi a dodal:
"Doktorka Newellová je velmi bystrý žák."
"To je vidět," přitakal Reesta.
"O čem to ksakru mluvíte?" zeptal se Richard.
"Kdybys místo civění poslouchal, měl bys o tom větší ponětí," odsekla naštvaně Suzanne.
"Račte prominout, madam!" odpověděl Richard.
"Co myslíte tou esencí?" zeptal se Perry.
"Mám na mysli myšlení, osobnost, plný soulad duchovní a mentální existence," odpověděl Arak. "Všechno to, co z vás dělá jedinečného člověka.
A tady v Interteře žijí esence věčně. Nedotčené se přenášejí ze starého těla do nového."
Suzanne i Perry překypovali otázkami, pak se Perry pokusil dát přednost Suzanne. Arak však zdvihl ruku, aby je oba umlčel.
"Uvědomte si, že jsme zde vetřelci," řekl. "Jsem si jist, že máte spoustu otázek. To je účelem této návštěvy, ale je hrubé

rušit tuto soukromou chvíli, a já vám vysvětlím další detaily později." Pak se otočil k Reestovi. "Děkuji ti, příteli. Už tě nebudeme obtěžovat. Gratuluji, a přeji hezký odpočinek."
"Není zač mi děkovat," odpověděl Reesta. "Je pro mě ctí, že jsi přivedl tyto hosty. Díky jejich přítomnosti je tato chvíle ještě mimořádnější."
"Ještě si promluvíme," řekl Arak. "Kdy zemřeš?" Začal shromažďovat skupinu u dveří k odchodu.
"Někdy později," odpověděl Reesta bezstarostně. "Máme tu místnost ještě na několik hodin. Ale počkej!"
Arak se zastavil a otočil se zpátky k svému příteli.
"Zrovna jsem dostal nápad," řekl Reesta vzrušeně. "Třeba by naši hosté druhé generace chtěli vidět, jak umírám."
"To je velmi velkorysá nabídka," řekl Arak. "Samozřejmě se nechceme vnucovat, ale bylo by to poučné."
"To není vnucování," odpověděl Reesta, v němž tato myšlenka vzbuzovala stále větší nadšení. "Už jsem si téhle oslavy užil dost a ostatní mohou nepochybně pokračovat i bez mé fyzické přítomnosti."
"Pak přijímáme," řekl Arak. Zamával na Richarda a Michaela, aby se vrátili, protože znudění potápěči už vyšli ven do chodby.
"Doufám, že to není nic hrozného," zašeptala Suzanne Arakovi.
"Rozhodně ne ve srovnání s tím, nač se vy lidé ve vašem světě na povrchu díváte pro zábavu," odpověděl Arak.
Reesta použil svůj komunikátor a poté obešel místnost a s každým z přítomných si stiskl dlaň. To vyvolalo rostoucí pocit vzrušení. Pak přešel ke stolu se schránkou a knihou. Shromáždění při tom začali jásat.
Nejprve si ustřihl kadeř vlasů a uložil ji do schránky. Poté zanesl do knihy datum a jásot přešel v crescendo.
Vedle aparátu podobnému přístroji na vyšetřování magnetickou rezonancí se otevřely dveře a do místnosti vešli dva pracovní klonové. Oba nesli zlaté poháry, které předali Reestovi. Reesta podržel poháry ve vzduchu a dav ztichl. Pak Reesta nádoby jednu po druhé vyprázdnil.
Ozval se potlesk. Reesta se uklonil svým hostům i lidem druhé generace.
Poté mu oba klonové pomohli vyšplhat se do asi metr vysokého otvoru přístroje. Vstoupil nohama napřed a vtáhl dovnitř zbytek těla a nakonec i hlavu. V tom okamžiku sjelo dolů zrcadlo, takže Reesta se mohl ohlížet na své hosty a hosté mu viděli do obličeje. Reesta ještě jednou zamával, zavřel oči a usadil se, jako by spal.
Jeden z pracovních klonů ustoupil k boku přístroje a položil dlaň na bílý čtverec. Takřka vzápětí se ozvalo bzučení, po němž se v okénku přístroje objevila narudlá záře. Za okamžik Reestovo tělo ztuhlo a oči se otevřely. Tento strnulý stav trval několik minut, poté Reestovo tělo ochablo, oči mu zapadly do důlků a ústa se propadla; byl mrtvý.
Shromáždění ztichlo. Rudá záře v otvoru přístroje pohasla a bzučení ustalo. Pak se ozval silný savý zvuk, cvaknutí uzávěru velké záklopky a Reestovo tělo zmizelo. V jedné chvíli ho bylo zřetelně vidět, tu další zde nebylo.
Nikdo nemluvil. Vteřiny odtikávaly. V Suzanne se svářily city s rozumem.
Smrt v jakékoli formě ji vyváděla z míry. Odvážila se pohlédnout na Perryho.
Ten pokrčil rameny ve stejném zmatku.
"Tak takhle to je?" zeptal se Richard.
Arak mu pohybem naznačil, aby byl tiše.
Michael si přešlápl a zívl.
Náhle byly současně aktivovány náramkové komunikátory všech včetně lidí druhé generace. Třebaže jim Ismael a Mary Blackovi dali jednoduché instrukce, jak těchto přístrojů používat - což znamenalo pouze do nich důrazně promlouvat -, nikdo z nich je vlastně dosud nevyzkoušel.
Když se z nich tedy ozval Reestův hlas, pětici to zaskočilo.
"Zdravím vás, přátelé," řekl. "Všechno je v pořádku. Smrt byla úspěšná a bez komplikací. Nashledanou se všemi za čtyři roky, ale nezapomeňte komunikovat."
Z úst primárních lidí se ozval všeobecný jásot a všichni se nadšeně dotýkali dlaněmi a evidentně oslavovali.
"Se smrtí tady moc cavyků nenadělají," zašeptal Michael Richardovi.
"Jo, ale podle mě se to musí dělat tímhle speciálním způsobem," odpověděl mu šeptem Richard.
"Teď je pro nás doba vhodná k odchodu," řekl Arak. Pokud možno nenápadně vyvedl sekundární lidi ven do haly a pak je nasměroval zpět k výtahům.
Suzanne a Perry měli spoustu otázek, ale Arak je odbyl. Měl příliš práce s tím, aby přinutil Richarda a Michaela k chůzi. Donald zachovával svou obvyklou kamennou netečnost.
Teprve když byli zpátky v aerotaxi, mohli znovu promluvit. Ještě předtím, než se dveře taxi zavřely, Perry řekl: "Bohužel přinesla tato návštěva víc otázek než odpovědí."
Arak kývl. "Pak byla úspěšná," řekl. Položil dlaň na kruhovitý černý stůl uprostřed a řekl: "Líheň, prosím!" Takřka okamžitě se létající talíř zavřel, vznesl se a pak se rozlétl vodorovným směrem.
"Čeho jsme tam vlastně byli svědky?" zeptala se Suzanne.
"Smrti Reestova současného těla," odpověděl Arak. Posadil se a začal odpočívat. Nebyl zvyklý na stres v podobě pobytu na veřejnosti s tak velkou nezasvěcenou skupinou sekundárních lidí.
"Kam to tělo šlo?" zeptal se Richard.
"Zpátky do roztavené astenosféry," odpověděl Arak.
"A co jeho esence?" zeptal se Perry.
Arak se zarazil, jako by hledal slova. "Je těžké vysvětlovat tyhle věci, ale předpokládám, že si to dokážete představit, když řeknu, že jeho paměť a otisk osobnosti byly uloženy do našeho integrovaného informačního centra."
"Do prdele," vykřikl Michael. "Podívejte se tamhle před ten barák!
Kruci, tam je corvetta!"
Navzdory tomu, že všechny zajímalo Arakovo vysvětlení, všichni bezděčně zareagovali na Michaelův výkřik a podívali

se směrem, jímž ukazoval.
Uviděli starý model značky Chevrolet Corvette pokrytý vilejši, který stál na čedičovém podstavci před budovou, jež vypadala jako namátkově poskládaná kupa stavebnicových kostek.
"Co tady dělá corvetta?" zeptal se Michael, když auto míjeli. "Ročník dvaašedesát," pokračoval. "Měl jsem zrovna takovou, jenže v zeleném."
"Ta budova je muzeum zemského povrchu," vysvětlil Arak. "Ten automobil je podle nás předmět, který symbolizuje vaši kulturu."
"Je v mizerným stavu," konstatoval Michael. Znovu se posadil.
"Zjevně ano," řekl Arak. "Strávil značnou dobu pod vodou, než jsme ho vylovili. Ale abych se vrátil k Perryho otázce. Když pracovní klon zapojil smrtící sekvenci, byla Reestova celková psychická stránka, tedy paměť, osobnost, emoce, sebeuvědomování i jeho jedinečný způsob myšlení, extrahována a jako celek uložena, aby pak mohla být opět vyvolána."
Lidé druhé generace se na Araka dívali v ohromeném tichu.
"Nejenže se dá Reestova esence znovu vyvolat," pokračoval Arak. "Než se k tomu přikročí, je možné se s ním s pomocí náramkového komunikátoru radit a dokonce i bavit. Nebo, což je ještě lepší, dá se s ním nejen komunikovat, ale je možné ho i vidět v jeho poslední tělesné konfiguraci prostřednictvím mediálního ovladače v každé z vašich ubikací. Centrální informační středisko vytvoří virtuální obraz ve spojení s tím, o čem s ním hovoříte."
"Co když někdo zemře, než se dostane do toho extrakčního aparátu?" zeptal se Richard.
"To se nestává," odpověděl Arak okamžitě. "Smrt je v Interteře pokaždé plánovaný úkon."
"Mám toho všeho nad hlavu," přiznal Perry. "To, co nám říkáte, je tak málo uvěřitelné, že momentálně ani nevím, nač bych se měl zeptat."
"Ani mě to nepřekvapuje," odpověděl Arak. "Právě proto jsme se se Sufou rozhodli vám věci ukazovat, místo abychom vám o nich jenom vyprávěli."
"Dokážu jen těžko uvěřit, že se mysl dá extrahovat," řekla Suzanne.
"Inteligence, paměť a osobnost jsou spojovány s dendritickými zakončeními v lidském mozku. Jejich počet je obrovský. Hovoříme o miliardách neuronů, z nichž každý má až tisíc spojení."
"Je to spousta informací," souhlasil Arak. "Ale v kosmickém měřítku to nijak závratné číslo není. A vy máte pravdu, že dendritické konstelace jsou důležité. Naše Centrální informační středisko reprodukuje dendritické uspořádání na molekulární úrovni a používá při tom izomerické atomy uhlíku s podvojnou vazbou. Je to jako otisk prstu, my tomu říkáme otisk mysli."
"To nechápu," konstatoval Perry.
"Nezoufejte," povzbudil ho Arak. "Uvědomte si, že tohle je teprve začátek.
Budete mít čas zasadit si všechno do patřičného kontextu. Kromě toho vám nadcházející návštěva v líhni ukáže, co děláme s otiskem mysli."
"Co je v tom muzeu zemského povrchu, kolem kterého jsme letěli?" zeptal se Donald.
Arak zaváhal, Donaldova otázka přerušila tok jeho myšlenek.
"Myslím jako, co se tam konkrétně vystavuje?" zeptal se Donald.
"Kromě té promáčené corvettty."
"Spousta různých předmětů," odpověděl Arak neurčitě. "Průřez tím, co reprezentuje historii a kulturu sekundárních lidí."
"Odkud ty věci jsou?" zeptal se Donald.
"Většinou ze dna oceánu," odpověděl Arak. "Vedle námořních tragédií a války používáte vy lidé oceán čím dál víc jako skládku. To je pošetilé.
Byl byste překvapen tím, co odpady vypovídají o kultuře."
"Rád bych to tam navštívil," řekl Donald.
Arak pokrčil rameny. "Jak si přejete," řekl. "Jste první návštěvník, který má takovouto žádost. Vzhledem k divům Interterry, které jsou vám nyní dostupné, mě překvapuje, že vás to zajímá. Samozřejmě tam není nic, s čím byste nebyl už zcela obeznámen."
"Každý je jiný," odpověděl Donald lakonicky.
O několik minut později vysadilo aerotaxi skupinu u předních schodů líhně.
Sídlila v budově, která připomínala Parthenon - až na to, že byla černá.
Když se Perry o této podobnosti zmínil, Arak mu znovu vysvětlil, že to bylo naopak, podobně jako u řecké adaptace Kerbera, protože líheň Interteřanů je stará mnoho milionů let.
Podobně jako centrum smrti byla i tato budova v méně hustě osídlené části města. Přesto však sekundární lidé okamžitě přilákali dav, takže Arak byl nucen vmanévrovat Richarda a Michaela do dveří, z dosahu dychtivě natažených rukou lidí první generace.
Vnitřek byl protikladem střediska smrti. Byl světlý a bílý jako budovy v paláci pro návštěvníky. Druhým rozdílem bylo daleko víc pracovních klonů, kteří horlivě pobíhali z místa na místo.
Arak zavedl skupinu do postranní místnosti s velkým počtem malých nádrží z nerez oceli, které Suzanne připadaly jako miniaturní bioreaktory.
Byly navzájem propojeny složitou spletí potrubí a jako celek připomínaly supermoderní montážní linku. Vzduch byl teplý a vlhký. Několik pracovních klonů sledovalo různé měřáky a ciferníky.
"Tohle není ta nejzajímavější část," řekl Arak. "Ale mohli bychom klidně začít od píky. V těchto nádržích jsou naše tkáňové kultury z vaječníků a varlat. Vajíčka a sperma se namátkově vybírají a u jejich chromozomů se zkoumají

molekulární nedokonalosti a poté se promíchají.
Znovu zformované zárodečné buňky se pak kontrolují, než je dovoleno je oplodnit. Pokud by se chtěl někdo podívat, je tu okénko." Arak ukázal na kukátko u aparátu linky.
Suzanne byla jediná, kdo nabídky využil. Sklonila se a nahlédla dovnitř.
V mrňavé komoře pod objektivem mikroskopu viděla oocyt, vajíčko, do nějž pronikalo aktivní sperma. Proces probíhal rychle. Za okamžik zygota zmizela a do komory byly vstříknuty dvě nové gamety.
"Ještě někdo?" zeptal se Arak, když se Suzanne narovnala.
Nikdo se nepohnul.
"Dobrá," řekl Arak. "Přejdeme do gestační místnosti k zajímavější fázi."
Vedl je po místnosti s gametami do sálu velikého jako několik fotbalových hřišť. V něm byly četné řady polic, na nichž stál nespočet čirých koulí.
Mezi řadami procházely stovky pracovních klonů, kteří postupně každou kouli kontrolovali.
"Páni!" zamumlala Suzanne, když jí svitlo, co vidí.
"U dělících se zygot, které vzešly z procesu oplodnění, se znovu kontrolují chromozomální molekulární abnormality," vysvětlil Arak. "Jakmile se zjistí, že na nich žádné abnormality nejsou, a dosáhnou potřebného množství buněk, implantují se do jedné z koulí a je jim dovoleno se vyvíjet."
"Můžeme projít kolem těch koulí?" zeptala se Suzanne.
"Samozřejmě," odpověděl Arak. "Proto jsme tady, abyste se mohli podívat sami a pořádně si vše prohlédnout."
Skupina zvolna postupovala sálem dlouhým několik set metrů s řadami koulí po obou stranách. Suzanne to fascinovalo a současně odpuzovalo.
Každá koule obsahovala plovoucí embryo různé velikosti a stáří. Ke dnu každé koule byla připevněna amorfní, tmavorudá placenta.
"Všechno je to tak umělé," konstatovala Suzanne.
"Ano," přisvědčil Arak.
"Provádí se veškerá reprodukce v Interteře ektogenezí?" zeptala se Suzanne.
"Samozřejmě," odpověděl Arak. "Něco tak důležitého, jako je reprodukce, nehodláme přenechat náhodě."
Suzanne se zastavila a zadívala se na embryo, které bylo dlouhé asi patnáct centimetrů. Zavrtěla hlavou. Jeho mrňavé ruce a nohy se pohybovaly, jako by plavalo.
"Zneklidňuje vás ten proces?" zeptal se Arak.
Suzanne kývla. "Je to zmechanizování procesu, který by se podle mě měl raději přenechat přírodě."
"Příroda je nepečlivá," namítl Arak. "Dovedeme to udělat o tolik lépe, a věnujeme tomu veškerou péči."
Suzanne pokrčila rameny. Nehodlala se pouštět do sporů ani zbytečných diskusí. Znovu vykročila.
"Jsou stejné jako koule, v kterých jste byli vy," připomněl Perry Richardovi a Michaelovi.
"Do prdele!" řekl Richard.
"Prosím!" osopila se Suzanne podrážděně na Richarda.
"Ty vaše výrazy, které si zřejmě nedokážete odpustit, mě začínají štvát."
"Promiňte, že jsem vaše veličenstvo urazil," odsekl Richard.
"Tyhle kontejnery jsou podobné, ale nejsou stejné," dodal rychle Arak.
To poslední, co by si byl přál, byla hádka v líhni.
Suzanne se náhle zastavila a nahlédla do jedné z koulí. Ohromilo ji, co v ní uviděla. Uvnitř bylo dítě, které vypadalo minimálně na dva roky.
"Proč je to dítě ještě v kouli?" zeptala se.
"To je naprosto normální," ujistil ji Arak.
"Normální?" zeptala se Suzanne. "V jakém věku se..." hledala správné slovo "vyndávají?"
"Pořád ještě říkáme rodí," řekl Arak. "Nebo používáme techničtějšího výrazu vyřazují."
"Tak či onak," řekla Suzanne. Když viděla dítě uvězněné v kouli plné tekutiny, zvedl se jí žaludek. Vypadalo to tak chladné, vypočítavé a kruté. "V jakém věku se děti osvobozují?"
"Pokud možno až ve čtyřech letech," odpověděl Arak. "Čekáme, dokud není mozek dostatečně zralý na to, aby dokázal přijmout otisk mysli. Nechceme také, aby byl mozek zanášen neorganizovanými přirozenými vjemy více, než je nezbytné."
Suzanne si vyměnila pohled s Perrym.
"Pojďte!" zavolala na ně Sufa. Pokynula jim, aby šli k ní. "Co nevidět bude vyřazení. Snažila jsem se to oddálit co nejvíc; musíte si pospíšit."
Sufa se otočila a zamířila zpátky tam, odkud přišla.
Arak vyzval skupinu, aby šla za ním s tím, že mají rychle projít prostorem, kterému říkal implantovací místnost, aby se dostali do sálu za ní, kde se rodily děti. Suzanne však na prahu zaváhala, protože ji zarazilo to, co viděla.
Místnost byla velká jen asi jako čtvrtina gestačního sálu. Místo zapečetěných koulí s embryi byl prostor vyplněn průsvitnými nádržemi obsahující andělsky vyhlížející čtyřleté děti. Všechny byly ponořeny v tekutině, ale ve fixní poloze. Navzdory relativně pokročilému věku měly dosud placentu a pupeční šňůru.
"Nejsem si jistá, zda to chci vidět," prohlásila Suzanne, když ji Arak jemně popostrčil.
Ostatní se tiše shromáždili u první nádrže s ústy dokořán. Hlava dítěte byla znehybněná, jako by byla připravovaná na operaci mozku. Spony na přehrnutých víčcích mu držely otevřené oči a samotné bulvy byly upevněny limbálními stehy. Z aparátu připomínajícího dělo procházely po straně průsvitné nádrže do každé ze zřítelnic dítěte paprsky světla. Paprsky blikaly s rychlou, nestálou frekvencí.

"Co se to tu děje?" zeptal se Perry. Připomínalo mu to mučení.
"Je to dokonale bezpečné a bezbolestné," ujistil ho Arak. Přidal se ke skupině a pokynul Suzanne, aby udělala totéž.
"To vypadá, jako by do toho cvrčka stříleli dělem," konstatoval dosti výstižně Michael.
"Vzhledem k vaší násilnické kultuře chápu, proč vás to napadlo," prohlásil Arak. "Ale pravda je pravý opak. Abych rozšířil předchozí analogii ohledně extrahování, jíž jsem použil v centru smrti, dostává to dítě pouze otisk mysli od jedince, jehož esence byla uložena v Centrálním informačním středisku. Tady vidíte proces obnovy vědomí."
Suzanne zvolna pokročila vpřed, ruku přes ústa. Připadala si jako dítě na strašidelném filmu: bála se dívat, nebyla však s to odtrhnout oči. Při pohledu na znehybněné batole se otřásla. Pro ni byl tento pohled ztělesněním biotechnologie v amoku.
"Jak jste viděli ve středisku smrti," pokračoval Arak, "trvá extrakce otisku mysli jen několik vteřin. Implantování však je něco jiného. Musíme se spoléhat na primitivní techniku používající nízkoenergetický laser, protože nikdo dosud nepřipadl na lepší přístupovou cestu, než je rohovka.
Cesta přes rohovku samozřejmě dává smysl, protože rohovka je z hlediska vývoje embrya výběžkem mozku. Tento proces funguje, ale není rychlý.
Ve skutečnosti může trvat až třicet dní."
"Ježíši!" vydechl Richard. "To ubohé dítě musí být takhle připoutáno celý měsíc?"
"Věřte mi, nijak netrpí," ujistil je Arak.
"A co vlastní esence toho dítěte?" zeptala se Suzanne.
"Právě teď mu dáváme jeho esenci," vysvětlil Arak, "spolu s mimořádným fondem znalostí a zkušeností." Hrdě se usmál.
Suzanne kývla, ale nikoli souhlasně. Viděla tento proces jako čisté vykořisťování. Připadlo jí jako parazitismus, že se stará duše připoutá k nevinnému novorozenci. Otisk mysli zcizoval tělo dítěte.
"Araku! Pospěšte si!" zavolala Sufa naléhavě z dveří na opačném konci místnosti. "Ať to nezmeškáte!"
"Pojďme!" vyzval Arak skupinu. "Je důležité, abyste to viděli. To je hotový produkt."
Suzanne s úlevou odešla od znepokojivé scény s připoutaným dítětem.
Spěchala za Arakem a úmyslně se vyhýbala pohledu do jakékoli z dalších nádrží. Donald, Richard a Michael setrvávali očarováni tímto pohledem.
Michael zdvihl prst a natáhl ruku s úmyslem přerušit laserový paprsek.
Donald mu ruku strhl.
"Nedělej hlouposti, námořníku!" osopil se na něj.
"Jo," odpověděl Richard, "dítko by mohlo zmeškat hodiny piana." Rozesmál se.
"To je strašně bizarní," řekl Michael. Obešel nádrž, aby viděl, zda se může podívat do zásobníku laserového děla.
"No, ber to z tý světlejší stránky," řekl Richard. "Je to o moc snazší než chodit do školy. Pokud to nijak nebolí, jak tvrdí Arak, bral bych to.
Hergot, jak já jsem nesnášel školu."
Donald se na Richarda pohrdavě podíval. "To jsem si mohl myslet."
"Pojďte!" zavolal na trojici Arak od dveří na druhém konci. "Tohle musíte vidět."
Všichni tři spěchali za svým hostitelem. V další místnosti našli Araka, Sufu, Suzanne a Perryho stát kolem saténem potažené plochy u paty skluzavky z nerez oceli. Skluzavka vycházela ze stěny, na jejím horním konci byly zavřené dvoukřídlé dveře. Uprostřed vypolštářované prohlubeniny sedělo nádherné čtyřleté děvčátko, už oblečené po typickém interterrském způsobu. Bylo zjevné, že sem nedávno sjelo po skluzavce.
Staralo se o ně několik pracovních klonů.
"Vítejte, pánové," řekl Arak Donaldovi a potápěčům. Ukázal na holčičku.
"Seznamte se s Barlot."
"Nazdar, kotě," řekl Richard pištivým, dětským hlasem. Natáhl ruku a chtěl holčičku štípnout do tváře.
"Prosím," ozvala se Barlot a uhnula před Richardovou rukou. "Je lepší na mě patnáct nebo dvacet minut nesahat, protože jsem zrovna vyšla ze sušičky.
Nervy v mé pokožce se musí přizpůsobit plynnému prostředí."
Richard se stáhl.
"Tihle tři muži jsou tu taky noví, nedávno přišli ze zemského povrchu," vysvětlil Arak a ukázal na Donalda, Richarda a Michaela.
"Páni," řekla Barlot. "To je tedy příležitost! Pět návštěvníků z povrchu najednou. Jsem ráda, že se mi v den mého vyřazení dostalo takové pocty."
"Zrovna jsme vítali Barlot zpátky do fyzického světa," vysvětlil Arak.
Barlot přikývla. "A je skvělé být zpátky." Zkoumala své drobné ruce, převracela je a natahovala. Pak pohlédla na své nohy a chodidla.
Zavrtěla prsty. "Připadá mi to jako dobré tělo," dodala. "Alespoň zatím."
Zahihňala se.
"Myslím, že je to skvělé tělo," řekla Sufa. "A tak krásné modré oči.
Měla jsi u svého minulého těla modré oči?"
"Ne, ale v tom těle předtím," odpověděla Barlot. "Mám ráda změnu.
Někdy si nechám vybrat barvu očí namátkově."
"Jak se cítíš?" zeptala se Suzanne. Věděla, že je to hloupá otázka, ale za daných okolností ji nenapadalo nic jiného.
Rušil ji výrazný kontrast mezi dětským hlasem a dospělým vyjadřováním.

"Hlavně mám hlad," oznámila Barlot. "A nemůžu se dočkat, až se dostanu domů."
"Jak dlouho jsi byla v útlumu?" zeptal se Perry. "Pokud je to ten správný výraz."
"Říkáme tomu být v paměti," odpověděla Barlot. "A předpokládám, že to bylo asi šest let. To byla avizovaná čekací doba, když mě extrahovali.
Ale mně to připadá, jako by to bylo včera. Když jsme v paměti, nejsou naše esence naprogramovány tak, aby registrovaly čas."
"Bolí tě oči?" zeptala se Suzanne.
"Ani v nejmenším," odpověděla Barlot. "Nejspíš narážíte na ty krvavé skvrny na sklivci, které nepochybně mám."
"Ano," přiznala Suzanne. Bělma obou Barlotiných očí byla krvavě rudá.
"To je od fixačních stehů," vysvětlila Barlot. "Zřejmě mi je právě odstranili."
"Pamatuješ si, jak jsi byla v tý sádce?" zeptal se Michael.
Barlot se rozesmála. "Nikdy jsem neslyšela, že by se někdo o implantační nádrži vyjádřil jako o sádce. Ale abych odpověděla na tvou otázku, ne!
Má první vědomá vzpomínka v tomto těle, a v podstatě ve všech předchozích tělech, je, jak jsem se vzbudila na pásu v sušičce."
"Je ta zkušenost s extrakcí, pamětí a vůbec obnovou vědomí stresující?" zeptala se Suzanne.
Barlot okamžik přemýšlela, než odpověděla. "Ne," pronesla nakonec.
"Jediné stresující na tom je, že teď budu muset čekat až do puberty, než si budu moci začít opravdu užívat."
Zasmála se, stejně jako Arak, Sufa, Richard a Michael.
"Tohle je náš domov," řekla Sufa ve vznášedle, když se objevily výstupní dveře. Ukázala na stavbu podobnou chatkám v paláci návštěvníků, ovšem bez rozlehlých trávníků. Stály seskupeny v řadách se stovkami dalších naprosto stejných obydlí. "Arak a já jsme usoudili, že by pro vás bylo poučné podívat se, jak žijeme, a možná si něco malého snísť. Jste všichni příliš unaveni nebo jste ochotní nás navštívit?"
"Já bych si docela něco dal," řekl Richard horlivě.
"Moc ráda bych viděla váš domov," přidala se Suzanne. "Je to od vás nesmírně pohostinné."
"Bude mi ctí," řekl Perry.
Donald pouze přikývl.
"Mám strašný hlad," přidal se Michael.
"Takže rozhodnuto," řekla za všechny Sufa. Spolu s Arakem vystoupila ze vznášedla a pokynula ostatním.
Podobně jako v ubikacích v centru pro návštěvníky byl i zde vnitřek jednotně bílý - bílý mramor s bílými látkami a spoustou zrcadel. Také hlavní místnost vedla ven a zvnitřku se před chatku táhl bazén. Chata byla jen skrovně zařízena. Jedinou ozdobou bylo několik velkých holografických obrazů podobných těm, jaké skupina viděla v dekontaminaci.
"Prosím, pojďte dál," vybídla Sufa.
Skupina vešla dovnitř a rozhlížela se kolem sebe.
"Připadá mi to jako můj byt v Ocean Beach," řekl Michael.
"Nepovídej!" zašpičkoval Richard a laškovně ho plácl po temeni hlavy.
"Jsou všechny domy v Interteře otevřeny ven?" zeptal se Perry.
"Ano," odpověděl Arak. "I když to může znít jako ironie, jsme my, kdo žijeme uvnitř země, raději venku."
"To se ovšem trochu špatně zamyká," podotkl Richard.
"V Interteře se nic nezamyká," informovala Sufa.
"To nikdo nic neukradne?" vyptával se Michael.
Arak i Sufa se zasmáli. Pak se rozpačitě omluvili.
"Nechtěli jsme se smát," řekl Arak. "Ale vy lidé jste tak zábavní. Nikdy nemůžeme předvídat, co řeknete. Je to velmi roztomilé."
"Předpokládám, že to je ta naše okouzlující primitivnost," řekl Donald.
"Přesně tak," souhlasil Arak.
"V Interteře se nekrade," informovala je Sufa. "Není to třeba, protože je tu pro každého všeho dost. Kromě toho nikdo nic nemá. Soukromé vlastnictví zaniklo už záhy v naší historii. My Interteřané pouze používáme to, co potřebujeme."
Skupina se posadila. Sufa přivolala pracovní klony, kteří se objevili okamžitě. Spolu s nimi přišlo jedno z domácích zvířat, která sekundární lidé viděli z aerotaxíků. Zblízka vypadalo ještě bizarněji: byla to zvláštní směsice psa, kočky a opice. Zvíře vběhlo do místnosti a namířilo si to přímo k návštěvníkům.
"Sarku!" zvolal Arak. "Chovej se slušně!"
Zvíře se poslušně zastavilo a kočičíma očima nesmírně zvědavě pozorovalo sekundární lidi. Když se postavilo na zadní nohy, které vypadaly jako opičí s pěti zřetelnými prsty, měřilo skoro metr. Když čenichalo, psí nos se mu nakrčil.
"To je ale divné zvíře," řekl Richard.
"Je to homid," vysvětlila Sufa. "Vlastně zvlášť pěstěný homid. Není nádherný?"
"Pojď sem, Sarku!" zvolal Arak. "Nechci, abys obtěžoval naše hosty."
Sark se okamžitě vrhl za Araka, stoupl si na zadní a začal drbat Araka na hlavě.
"Hodný," broukl Arak spokojeně.
"Jídlo pro hosty," nařídila Sufa pracovním klonům, kteří se rychle objevili a zase zmizeli.
"Sark vypadá jako několik zvířat v jednom," konstatoval Michael.
"Takhle se to dá taky říci," souhlasil Arak. "Sark je chiméra vyvinutá před eony let, která se od té doby klonuje. Chtěl by někdo vidět jeho nejlepší kousky?"

"Jasně," souhlasil Richard. Zvíře mu připadalo jako nezdařený biologický experiment.
"Já taky," přidal se Michael.
Arak vstal a pokynul Sarkovi, aby šel ven. Zamířil za ním a ven na dvůr a požádal Michaela a Richarda, aby se k nim připojili. Potápěči poslušně vstali a vyšli do zahrady, kde Arak něco intenzivně hledal v hloubi kapradinové houštiny.
"Dobrá, tady je jeden," řekl. Narovnal se a v ruce držel krátký klacek.
Stoupl si na trávu. "Teď tomu ani nebudete věřit. Je to velmi zábavné."
"Uvidíme!" řekl Richard pochybovačně.
Arak se sehnul a podal klacek Sarkovi. Sark si vzrušeně převzal klacek a pobrukoval si při tom jako opice. Pak se odrazil a hodil klacek na druhý konec dvorku.
Arak sledoval klacek, dokud se zcela nezastavil. Poté se obrátil zpět k potápěčům. "To je hod, co říkáte?"
"Není to zlé," souhlasil Michael. "Alespoň na homida."
Koutky Richardových úst se zkřivily v sarkastickém úsměvu.
"Počkejte, až uvidíte zbytek," řekl Arak. "Minutku." Arak doběhl na místo, kam dopadl klacek, zdvihl ho a přinesl ho zpátky. Pak ho vrátil Sarkovi. Zvíře se napjalo a hodilo klacek zpět zhruba na stejné místo.
Arak poslušně vyběhl a přinesl ho podruhé. Když se vracel, byl poněkud zadýchaný. "Věřili byste tomu?" zeptal se. "Tenhle chytrý ďáblík by to vydržel dělat celý den. Dokud mu budu ten klacek nosit, bude ho házet."
Oba potápěči se na sebe podívali. Michael zakoulel očima a Richard měl co dělat, aby nevyprskl smíchy.
"Jídlo je tady!" zavolala Sufa zevnitř.
Arak podal klacek Richardovi. "Chceš si to zkusit?"
"Myslím, že si to odpustím," řekl Richard. "Kromě toho mám hlad."
"Tak se pojďme najíst," souhlasil Arak. Odhodil klacek zpět do kapradinového houští a zamířil zpátky dovnitř. Sark šel za ním.
"Tohle místo je čím dál divnější," zamumlal Richard Michaelovi, když šli kolem bazénu.
"To bych řekl," souhlasil Michael. "Nedivím se, že jim bylo jedno, když jsem si včera v noci vzal ty číše. Nic nikomu nepatří. Říkám ti, mohli bychom si tady dole nahrabat jmění, a jim by to bylo fuk."
Spolu s jídlem přinesli pracovní klonové i rozkládací stolek, který postavili doprostřed kruhu sedmi tvarovaných židlí. Arak a potápěči se přidali k ostatním. Sark si vyšplhal na zadní část Arakova křesla a začal se škrábat za ušima. Všichni si nabrali porci a pustili se do jídla.
"Tak tady trávíme většinu času," řekl Arak po krátkém trapném mlčení.
Cítil, že sekundární lidé jsou poněkud zmateni událostmi dne. "Má na nás někdo z vás nějaké dotazy?"
"Co tu děláte?" zeptala se Suzanne, aby rozproudila hovor. Raději setrvávala u nezávazné konverzace, než by se dotkla závažnějších otázek, které se jí honily hlavou.
"Obšťastňujeme tělo a mysl," vysvětlil Arak. "Hodně čteme a díváme se na spoustu holografické zábavy."
"Lidé v Interteře nepracují?" zeptal se Perry.
"Někteří ano," odpověděl Arak. "Ale není to nutné, a ti, kdo se něčím zaměstnávají, dělají jen to, co chtějí. Veškerou manuální práci, jíž je většina, vykonávají pracovní klonové. Všechnu monitorovací a regulační činnost vykonává Centrální informační středisko. Lidé se tak mohou věnovat vlastním zájmům."
"Nevadí to pracovním klonům?" zeptal se Donald. "Nestávkují někdy nebo se nebouří?"
"Proboha ne," odpověděl Arak s úsměvem. "Klonové jsou jako... no, jako vaše domácí zvířata. Z estetických důvodů jsou vyrobeni tak, aby vypadali jako lidé, ale mozek mají mnohem menší. Funkce předního mozku je omezena, takže i potřeby a zájmy jsou jiné. Rádi pracují a slouží."
"To zní jako vykořisťování," namítl Perry.
"Předpokládám," souhlasil Arak. "Ale kvůli tomu stroje jsou, jako automobily ve vaší kultuře, a u těch podle mě nemáte pocit, že je vykořisťujete.
Analogie by byla lepší, kdyby vaše automobily měly kromě mechanických i živé součásti. Jsem si jist, že musíte své automobily používat, aby vám nechátraly. Stejné je to s pracovními klony, až na to, že nesnášejí zahálku. Bez práce a vedení propadají malomyslnosti a chátrají."
"Nemám z nich příjemný pocit," vmísila se Suzanne. "Protože vypadají jako člověk."
"Musíte si připomínat, že to lidé nejsou," řekla Sufa.
"Jsou různé typy klonů?" zeptal se Perry.
"V podstatě jsou na pohled všichni stejní," vysvětlil Arak. "Ale dělí se na služebníky, pracovníky a zábavní klony - muži i ženy. Záleží to na naprogramování."
"Proč s vaší technikou nepoužíváte roboty?" zeptal se Donald.
"Dobrá otázka," odpověděl Arak. "Před léty jsme měli androidy; vlastně celou vývojovou řadu. Čisté stroje se však často porouchají a musejí se opravovat. Bylo třeba mít další androidy, kteří by je udržovali v chodu.
Bylo to nepohodlné, dokonce směšné. Problém jsme vyřešili, teprve když jsme se naučili kombinovat biologické a mechanické prvky. Konečným výsledkem tohoto výzkumu a vývoje byli pracovní klonové, a ti jsou daleko lepší než každý android. Plně se o sebe starají, dokonce natolik, že se sami opravují a reprodukují, aby udrželi svou populaci na stálé úrovni."
"Podivuhodné," řekl prostě Perry. Suzanne kývla.
Skupina ztichla. Když dojedli, ozvala se Sufa: "Myslím, že je načase vzít vás všechny zpátky do vašich ubikací v paláci pro návštěvníky.
Potřebujete nějaký čas, abyste strávili to, co jste viděli a slyšeli. A nechceme vás hned zpočátku přetěžovat. Zítra je taky den." Mile se usmála a vstala.

"Máte pravdu, že potřebujeme nějaký čas," odpověděla Suzanne a rovněž vstala. "Myslím, že už toho máme dost. Bezpochyby byl dnešek nejpodivuhodnějším, nejvíce ohromujícím a zarážejícím dnem v mém životě."
Michael u dveří své chatky zaváhal. Richard stál přímo za ním. Arak a Sufa je zde právě vysadili. "Co myslíš, že tam najdeme?" zeptal se nejistě Michael.
"Pro kristapána!" osopil se Richard. "Jak to mám vědět, dokud neotevřeš ty zatracený dveře?"
Michael vzal za kliku a zatáhl. Oba potápěči překročili práh a rozhlédli se po místnosti.
"Myslíš, že tu někdo byl?" zeptal se Michael nervózně.
Richard protočil panenky. "Co myslíš, ty mozku vypatlanej?" řekl.
"Postel je ustlaná a je tu uklizeno. Podívej, někdo dokonce uložil všechny ty mísy a poháry, které sis nanosil z galavečera a z jídelny."
"Třeba to byli jen klonové," řekl Michael.
"To je možné," odpověděl Richard.
"Myslíš, že ta mrtvola je pořád ještě tam, kam jsme ji dali?"
"No, určitě se to nedovíme, dokud se nekoukneme," odpověděl Richard.
"Dobře, já se podívám."
"Moment!" řekl Richard a chytil Michaela za ruku. "Nejdřív se přesvědčím, že je čistý vzduch."
Richard se rozhlédl a rychle se upokojil. Nikdo nebyl nablízku.
"Dobře, tak překontrolujeme mrtvolu."
Michael přešel ke skříňkám vpravo.
"Nápoje, prosím!" nařídil. Dveře ledničky se otevřely. Byla plná různých nádob s nápoji a jídlem.
"Vypadá to stejně, jak jsme to nechali," řekl Michael.
"To je povzbudivé," poznamenal Richard.
Michael se sehnul, odsunul několik nádob a odkryl Sartův bledý obličej.
Neživé oči se na Michaela vyčítavě dívaly. Michael rychle přisunul nádoby zpátky, aby zakryl strašlivý pohled. Sartovo tělo bylo první mrtvolou, kterou Michael kromě svého zesnulého dědečka viděl. Jenže tomu bylo devadesát čtyři let a ležel vystavený v rakvi v žaketu.
"No, to se mi ulevilo," řekl Richard.
"Zatím," odpověděl Michael. "Ale to neznamená, že ho nenajdou dneska večer nebo zítra. Možná bychom ho měli vynést a pohřbít ho v jedné z těch kapradinových houštin."
"A čím vykopeme díru, lžičkou na čaj?" zeptal se Richard.
"Tak co kdybysme ho přenesli do tvý chatky a dali ho do tvý ledničky.
Nahání mi tu hrůzu."
"Nebudeme riskovat tím, že ho tady budeme přenášet," odpověděl Richard.
"Zůstane, kde je."
"Tak si pojď vyměnit pokoje," navrhl Michael. "Uvědom si, žes ho zabil ty, ne já."
Richardovy oči se hrozivě zúžily. "To už jsme probrali," pronesl zvolna.
"Jedeme v tom společně. A teď už o té mrtvole přestaň mlít."
"Co to říct Fullerovi?" nadhodil Michael.
"Ne," odpověděl Richard. "Rozmyslel jsem si to."
"Jak to?"
"Protože ten jednoduchej pitomec nepřipadne na nic lepšího než my.
Kromě toho si myslím, že se nemusíme zase až tolik bát. Vždyť se sakra dneska za celej den po tom blbečkovi nikdo neptal. A Arak kromě toho říkal, že tu nemají žádná vězení."
"Protože tady nikdo nic nekrade," odsekl Michael. "Arak nemluvil o vraždě a podle všeho, co nám ukazovali kolem extrahování mysli, mám blbej pocit, že by je pěkně naštvala. Mohli by nás recyklovat, jako Reestu."
"Tak už se uklidni," nařídil Richard.
"Jak se mám uklidnit, když mám v ledničce mrtvolu?" zaječel Michael.
"Drž už tu klapačku," křikl na něj Richard. Pak, tišeji, dodal: "Ježíši Kriste, vždyť tě každej kolem uslyší. Ovládej se. Hlavní je se odtud co nejrychleji dostat. Sart bude zatím v ledničce, takže to tu nezasmrdí.
Když někdo začne čmuchat kolem a vyptávat se na něj, budeme uvažovat o tom, že ho přendáme. Ano?"
"Tak jo," odpověděl Michael bez valného nadšení.

Kapitola 14

STROP PODZEMNÍ jeskyně postupně temněl a vytvářel tak iluzi normálního večera, stejně jako předchozí noc. Suzanne a Perry, kteří se podivovali tomu, jak silně připomíná klenutá střecha oblohu, fascinovaně sledovali, jak se v purpurovém soumraku začaly rozsvěcovat pseudohvězdy.
Věčně podmračený Donald se naproti tomu zádumčivě díval na houstnoucí stíny za kapradinovými houštinami. Všichni tři stáli na trávníku asi dvanáct metrů od otevřeného konce jídelny. Uvnitř pracovní klonové hbitě prostírali k večeři. Richard a Michael už seděli na židlích, žádostiví jídla.
"Je to nesmírně zvláštní," řekla Suzanne. Natahovala krk, aby se mohla podívat přímo vzhůru.
"Ty bioluminiscentní hvězdy?" zeptal se Perry.
"Všechno," odpověděla Suzanne. "I ty hvězdy."
Ve své ubikaci si zaplavala, vykoupala se a dokonce se pokusila si trochu zdřímnout, ale usnout se jí nepodařilo. Příliš se jí toho honilo hlavou.

Teď vyšla ven a přidala se k ostatním.
"Spousta věcí tu udivuje," připustil Donald.
"Nenapadá mě žádná, která by neudivovala," odpověděla Suzanne. Pohlédla přes trávník na temnou halu pavilonu, kde se předchozí večer konala oslava. "Začneme faktem, že tento prostorný ráj je pohřben v nitru země pod oceánem. Je strašně divné, že jsem se zmínila zrovna o Verneově Cestě do středu Země, když jsme se začali potápět, protože teď tady vlastně jsme."
Perry se zasmál. "Jako na zavolanou, co?"
"Tak či onak, člověka z toho všeho jímá závrať," dodala Suzanne.
"Zvláště teď, když se ukázalo, že všechno, co nám Arak a Sufa říkali, je pravda, i když se to zdá tak fantastické."
"Je těžké popřít techniku, kterou vidíme," vyhrkl Perry nadšeně. "Nemůžu se dočkat, až se dovím víc o podrobnostech - jako je biomechanika pracovních klonů nebo tajemství jejich aerotaxíků. Patenty na cokoli z toho by z nás všech udělaly milionáře. A co cestovní ruch? Dovedete si představit, jak obrovská poptávka by byla po prázdninách tady dole?
Překonalo by to všechny rekordy." Perry se opět zasmál. "Benthic Marine se v každém případě stane Microsoftem nového století."
"To, co nám potvrdil Arak, je pozoruhodné," souhlasil nevrle Donald.
"Ale na pár důležitých rozporů v tom vytržení zapomínáš."
"O čem to mluvíš?" zeptal se Perry.
"Odlož růžové brýle," řekl Donald. "Pokud jde o mě, ta nejdůležitější otázka ještě položena nebyla: Co tu děláme? Nezachránili nás ze ztroskotaného škuneru jako Blackovy. Byli jsme záměrně a úmyslně vtaženi do jejich takzvaného výstupu, a já bych rád věděl, proč."
"Donald má pravdu," přidala se náhle zamyšlená Suzanne. "V tom vzrušení zapomínám, že jsme koneckonců oběti únosu. To si pochopitelně vynucuje otázku, co tady děláme."
"Ale zacházejí s námi dobře," namítl Perry.
"Zatím," řekl Donald. "Ale jak jsem říkal předtím, v mžiku by se to mohlo změnit. Myslím, že si neuvědomujete, jak jsme zranitelní."
"Vím, jak jsme zranitelní," odsekl Perry poněkud podrážděně. "Ksakru, vzhledem k tomu, jak jsou tihle lidé vyspělí, by nás mohli zlikvidovat okamžitě. Arak mluvil o meziplanetárních letech a dokonce o cestování mezi galaxiemi a technologii přesouvání v čase. Ale jsme jim sympatičtí.
Já si to uvědomuji, i když vy možná ne. Myslím, že bychom mohli být vděčnější a ne tak paranoidní."
"Jsme jim sympatičtí, bože," odsekl Donald. "Jsme pro ně zdrojem zábavy.
Kolikrát nám to už řekli? Naše primitivita je láká i baví, jako kdybychom byli zvířata. Mně už se nechce být terčem výsměchu."
"Nezacházeli by s námi tak hezky, kdybychom jim nebyli sympatičtí," trval na svém Perry.
"Ty jsi hrozně naivní," řekl Donald. "Copak si neuvědomuješ, že jsme ve všech ohledech vězni, kteří byli násilím uneseni a s nimiž se při dekontaminaci manipulovalo. Byli jsme sem dopraveni s cílem, který teprve musíme odhalit."
Suzanne přikývla. Donaldovy námitky jí připomněly Arakovu náhodnou poznámku, z níž nabyla dojmu, že její příchod očekávali. Tehdy ji ten výrok znepokojil, ale pak ho pohřbily objevy, které ji udivily více.
"Možná že nás chtějí najmout," řekl náhle Perry.
"Na co?" zeptal se Donald pochybovačně.
"Třeba si dávají takovou práci s tím, aby nám všechno ukázali, protože chtějí, abychom je zastupovali," vysvětloval Perry a vzápětí se začal pro celou myšlenku rozehřívat. "Možná se nakonec rozhodli, že je načase navázat vztahy s naším světem, a chtějí, abychom se stali jejich velvyslanci.
Skutečně, myslím, že by to byla fantastická práce, zvláště kdybychom to vyřizovali prostřednictvím Benthic Marine."
"Velvyslanci!" opakovala Suzanne. "To je zajímavá myšlenka! Nestojí o to, aby se museli přizpůsobovat naší atmosféře, protože nejsou imunní vůči našim bakteriím a virům, ani se jim nelíbí dekontaminační proces k návratu do Interterry."
"Přesně tak," souhlasil Perry. "Kdybychom byli jejich zástupci, nic z toho by nemuseli dělat."
"Velvyslanci? Dobrý bože!" zamumlal Donald. Rozhodil ruce a zavrtěl hlavou s pocitem marnosti.
"Co je zase?" zeptal se Perry, jehož podráždění se vrátilo. Donald mu začínal jít na nervy.
"Věděl jsem, že vy dva jste optimisti," zabručel Donald, "ale tenhle nápad s velvyslanci překonal všechno."
"Podle mě to je naprosto rozumná myšlenka," namítl Perry.
"Poslouchejte, pane prezidente Benthic Marine!" vyštěkl Donald tónem, který samotné oslovení zlehčoval. "Interteřané nemají v úmyslu nás nechat odejít. Kdybys nebyl tak beznadějný optimista, pochopil bys to."
Suzanne a Perry mlčeli a přemítali o Donaldově poznámce. O tomhle bodu nechtěl nikdo z nich uvažovat, natož pak mluvit.
"Máš pocit, že si nás tu chtějí nechat napořád?" zeptala se nakonec Suzanne. Musela připustit, že nic z toho, co říkali Arak či Sufa, nenasvědčovalo úmyslu vrátit pětici návštěvníků do lodi na hladině oceánu.
"Jsem přesvědčen, že nás nikdy nehodlají nechat odejít," řekl Donald sarkasticky.
"Ale proč?" zeptal se Perry naléhavě. Hněv se mu z hlasu vytratil.
"Je to logické," odpověděl Donald. "Tihle lidé se tisíce let vyhýbali vypátrání Interterry. Jak by nás mohli klidně pustit na povrch, když budeme vědět to, co víme?"
"Bože!" zašeptala Suzanne.
"Myslíš, že Donald má pravdu?" zeptal se Perry.

"Bohužel na tom něco bude," odpověděla Suzanne. "Proč by se teď měli bát kontaminace méně než v minulosti? Ale s naší čím dál vyspělejší technikou je důvod k větším obavám. Může je sice bavit naše primitivnost, ale řekla bych, že mají hrůzu z násilnosti naší kultury."
"Ale pořád o nás mluví jako o hostech," vmísil se Perry. "Tady tomu, kde bydlíme, se říká palác pro hosty. Hosté nezůstávají věčně." Pak iracionálně dodal: "Kromě toho já tu nemůžu zůstat věčně. Mám rodinu.
Chci říct, že mám už teď starosti, protože jsem jim nedal vědět, že jsem v pořádku."
"To je další věc," přidal se Donald. "Vědí toho o nás spoustu. Vědí o našich rodinách. Se vší svou technikou nám mohli nabídnout možnost dát našim blízkým vědět, že nejsme mrtví. To, že to neudělali, je podle mě další důkaz, že si nás tu chtějí nechat."
"Dobrá připomínka," souhlasila Suzanne. Povzdechla. "Ještě před půl hodinou jsem si ve svém pokoji přála, aby tu byl staromódní telefon a já jsem mohla zavolat bratrovi. Je to jediný příbuzný, kterého mám a jemuž budu chybět."
"Ty nemáš rodinu?" zeptal se Donald.
"Bohužel ne," odpověděla Suzanne. "Tahle část života mi nějak nevyšla a o oba rodiče jsem přišla už před lety."
"Já mám ženu a tři děti," řekl Donald. "Pro Interteřany to samozřejmě mnoho neznamená. Jim celé pojetí rodičovství připadá divně zastaralé."
"Bože!" řekl Perry. "Co budeme dělat? Musíme se odtud dostat. Musí být nějaká cesta."
"Hej, vy tam!" zavolal Michael z jídelny. "Polévka je na stole. Pojďte se najíst."
"Bohužel mají v rukou všechny trumfy," pokračoval Donald bez ohledu na Michaela, který zmizel zpátky v jídelně. "Momentálně nemůžeme dělat nic, jen mít oči otevřené."
"Což znamená využít jejich pohostinnosti," řekla Suzanne.
"Do jisté míry," potvrdil Donald. "Nikdy jsem nepatřil k těm, kdo schvalují bratříčkování s nepřítelem."
"To je to zvláštní," řekla Suzanne. "Nechovají se jako nepřátelé. Jsou tak laskaví a mírumilovní. Těžko si lze představit, že by komukoli udělali něco nepříjemného."
"To, že mě oddělili od rodiny, je pro mě dostatečně hanebné," namítl Perry.
"Ne, pokud se na to díváš z jejich perspektivy," protestovala Suzanne.
"Vzhledem k tomu, že se reprodukce provádí mechanicky a čtyřletým novorozencům se implantuje myšlení a osobnost dospělých, nejsou v Interteře rodiny v pravém slova smyslu. Možná že to pouto ani nechápou."
"Co to tam ksakru v té tmě děláte?" křikl znovu Michael. Vrátil se ke spojnici mezi jídelnou a trávníkem. "Pracovní klonové na vás čekají. Vy nebudete jíst?"
"Nejspíš ano," odpověděla Suzanne. "Mám hlad."
"Nejsem si tím po téhle diskusi už tak jistý," řekl Perry.
Vydali se k světlu linoucímu se na tmavou trávu.
"O něco se musíme pokusit," řekl Perry.
"Musíme si dát pozor, abychom je neurazili," řekl Donald. "To by mohlo být kritické."
"Co bychom mohli udělat, abychom je urazili?" zeptal se Perry.
"O nás si starosti nedělám," odpověděl Donald. "Jsou tu ti vypatlaní potápěči."
"Co kdybychom to vyřešili přímo?" navrhl Perry. "Pojďme se zeptat Araka, až ho zítra uvidíme, zda budeme moci odejít. Pak to budeme vědět jistě."
"To je příliš riskantní," odpověděl Donald. "Myslím, že bychom neměli dávat najevo, že chceme odejít. Pokud to uděláme, mohou nám omezit svobodu pohybu. Tak, jak je to teď, si teoreticky můžeme náramkovými komunikátory přivolat aerotaxi. Myslím, že se můžeme pohybovat podle libosti.
Nechci o tuto výsadu přijít. Budeme ji možná potřebovat, pokud se naskytne možnost dostat se odtud."
"To je další rozumná věc," souhlasila Suzanne. "Ale nevidím důvod, proč bychom se nemohli zeptat, kvůli čemu tu jsme. Možná nám odpověď na tuto otázku prozradí, zda čekají, že tu zůstaneme navždy."
"To není špatný nápad," souhlasil Donald. "Byl bych pro, pokud bychom tu otázku příliš nerozmazávali. Proč se vlastně nezeptáme zítra dopoledne na té schůzce, kterou podle Araka budeme mít?"
"To mi připadá rozumné," řekla Suzanne. "Co si myslíš ty, Perry?"
"Nevím, co si mám momentálně myslet," odpověděl Perry.
"No tak, pospěšte si !" pohánět je Michael, když ostatní vstupovali do místnosti. "Ten zasranej klon nám nedovolí sáhnout na nádobí, dokud tu nebudou všichni, a je silnější než kůň."
Pracovní klon stál u stolu uprostřed s rukama na poklopech ohřívacích mis.
"Jak jste věděli, že čeká na nás?" zeptala se Suzanne a rychle se posadila na židli.
"Nevěděli jsme to jistě, protože ten moula nemluví," přiznal Michael.
"Ale měli jsme takový pocit. Hlady šilháme."
Perry a Donald se posadili. Pracovní klon takřka okamžitě sňal pokličku z jídla.
"A je to!" řekl Richard.
Během několika minut byla večeře na stole. Chvilku nikdo nemluvil.
Richard a Michael byli příliš zaneprázdněni jídlem, ostatní byli pohrouženi do úvah o nedávném rozhovoru na trávníku.
"Co jste to tam v té tmě dělali?" zeptal se Richard a pak nahlas říhl.
"To jste mluvili o pohřbu? Všichni jste takoví zaražení."
Nikdo neodpověděl.
"Je s nima sranda, co," zamumlal Richard.
"Aspoň se umíme chovat u stolu," odsekl Donald.
"Vyliž mi," odpověděl Richard.

"Víte, najednou mi to připadá jako divná ironie," podotkla Suzanne.
"Co, Richardovy způsoby u stolu?" zeptal se Michael a hlasitě se zasmál.
"Ne. Naše reakce na Interterru," odpověděla Suzanne.
"Co tím myslíš?" zeptal se Perry.
"Uvědomte si, co tu máme," řekla Suzanne. "Je to jako v ráji, i když to není na nebi, kde jsme si ho tradičně představovali. Přesto je tu všechno, po čem jsme vědomě i podvědomě toužili: mládí, krása, nesmrtelnost a hojnost. Je to skutečný ráj."
"Tu krásu bychom mohli dosvědčit, co, Mikey?" řekl Richard.
"Proč ti to připadá jako ironie?" zeptal se Perry, který Richarda ostentativně ignoroval.
"Protože máme strach z toho, že budeme přinuceni zůstat," odpověděla Suzanne. "Každý jiný sní o tom, že se dostane do nebe, a my se bojíme, že se odtamtud nedostaneme."
"Co chceš říct tím přinuceni zůstat?" zeptal se Richard.
"Mně se to ironické nezdá," odpověděl Donald. "Kdyby tu se mnou byla moje rodina, možná bych zůstal. Ale takhle ne. A kromě toho nesnáším, když mě k něčemu nutí. Může to znít otřepaně, ale já si vážím své svobody."
"Ale my se odtud dostaneme, ne?" ptal se Richard naléhavě.
"Podle Donalda ne," odpověděl Perry.
"Ale to musíme," vyhrkl Richard.
"A pročpak, námořníku?" zeptal se Donald. "Pročpak se chceš tak moc dostat ze Suzannina ráje?"
"Mluvila jsem obecně, ne osobně," vmísila se Suzanne. "Upřímně řečeno, z toho, jak si uchovávají nesmrtelnost, se mi dneska udělalo trochu nevolno."
"Nevím, o čem to všichni mluvíte," řekl Richard. "Ale já se odtud chci dostat co nejdřív."
"Já taky," přidal se Michael.
Ozval se tichý zvonek, který předtím ještě neslyšeli. Všichni se po sobě tázavě podívali, než však mohl kdokoli promluvit, dveře se otevřely a dovnitř vstoupila Mura, Meeta, Palenque a Karena. Skupina krásných žen byla rozjařená. Mura přešla přímo k Michaelovi a nastavila dlaň k obvyklému interterrskému pozdravu. Rychle se přivítali a Mura se posadila na kraj Michaelovy židle. Meeta, Palenque a Karena přistoupily k Richardovi, který vyskočil.
"Koťátka, vy jste se vrátily!" vykřikl Richard. Se všemi třemi se pozdravil dlaněmi a pak je nadšeně objal. Krátce pozdravily Suzanne, Perryho a Donalda, ale svou pozornost zaměřily na Richarda, který byl nadšením bez sebe. Když se pokoušel usadit se znovu na lehátko, zadržely ho.
Vysvětlily mu, že chtějí, aby si s nimi šel do své chatky zaplavat.
"No, ano, jistě," vykoktal Richard. Zasalutoval Donaldovi a i se svým miniharémem odešel.
"No tak! Pojďme taky," vyzvala Mura Michaela. "Přinesla jsem ti dárek."
"Co je to?" zeptal se Michael. Dovolil jí, aby ho odvlekla ke dveřím.
"Sklenička kaldorfinu!" řekla Mura. "Slyšela jsem, že se ti to líbilo."
"Bylo to skvělé," vykřikl Michael a zmizel i se svou přítelkyní.
Než se k tomu ostatní u stolu mohli vyjádřit, znovu zazněl tichý zvonek.
Tentokráte ohlásil příchod Luny a Garony. Interteřané se zjevně stahovali za svými partnery z předchozího večera.
"Och, Suzanne!" zavrkal Garona a stiskl si s ní dlaň. "Toužil jsem po večeru, abych mohl přijít a znovu s tebou strávit noc."
"Perry, lásko," horovala Luna. "Ten den se hrozně vlekl. Doufám, že pro tebe nebyl příliš namáhavý."
Ani Suzanne, ani Perry se nemohli rozhodnout, zda je to děsí nebo těší, zvláště po tak sentimentálních pozdravech. Oba vykoktali nezřetelné odpovědi a dovolili, aby je jejich protějšky zvedly ze židlí.
"Vypadá to, že odcházíme," řekla Suzanne Donaldovi, když ji Garona hravě strkal k otevřenému konci místnosti.
"A musíme jít za nimi," vyhrkl Perry v závěsu za Lunou.
"Nevím, kam jdeme," zavolal pak na Suzanne a Garonu.
Donald jim vlažně zamával, ale neřekl nic. V příštím okamžiku osaměl s oběma tichými pracovními klony.
Michael si nepamatoval, že by byl někdy tak vzrušený. Nikdy o něj neměla tak nádherná a žádoucí žena tak velký zájem. Na její naléhání se začali otáčet, když skotačili přes temný trávník k jeho pokoji. S dlouhými vlasy vlajícími ve větru byla Mura pro Michaela omamná, a on by pokračoval hodiny, pokud by dokázal udržet stabilitu.
Michael se nakonec zarazil, ale jeho okolí se točilo dál. Kymácel se a marně se snažil udržet na nohou. Nakonec se svalil. Mura padla vedle něj a společně se nekontrolovatelně smáli. Nejistě se postavili na nohy, pak se rozběhli k jeho chatě. Na prahu sotva popadali dech.
"Tak," řekl Michael. Několikrát se zhluboka nadechl, ale pořád se cítil omámený. Už při pohledu na Muru v jejím odvážném oděvu se mu prudce rozbušilo srdce. "Co bys chtěla dělat nejdřív? Jít si zaplavat?"
Mura se na Michaela provokativně zadívala. Zavrtěla hlavou. "Ne, teď nechci plavat," odpověděla zastřeným hlasem. "Včera večer jsi byl na důvěrnosti příliš unavený. Poslal jsi mě pryč, než jsem tě mohla učinit šťastným."
"Ale to není pravda," zaprotestoval Michael. "Byl jsem šťastný."
"To chceš říct, že tě Sart učinil šťastným?"
"Sakra ne!" vyjel na ni Michael. "Co to je hergot za otázku?"
"Nebuď naštvaný," konejšila ho Mura. "Nic tím nenaznačuji. Kromě toho je zcela v pořádku dopřát si potěšení s oběma pohlavími."
"Pro mě to v pořádku není," odpověděl jí Michael, vzteky pomalu bez sebe.
"V žádném případě!"
"Michaeli, prosím, uklidni se," prosila Mura, která nechápala, oč jde.

"Co tě na tom tak popudilo?"
"Nejsem popuzený!" odsekl Michael.
"Udělal Sart něco, co tě rozčililo?"
"Ne, byl příjemný," odpověděl Michael nervózně.
"Něco tě rozčililo," konstatovala Mura. "Zůstal tu Sart přes noc? Celý den jsem ho neviděla."
"Ne! Ne!" vykoktal Michael. "Odešel hned po tobě. Richard se jen omluvil, že se na něj rozčilil, a to bylo všechno. Vypadl odtud. Ale je to milý chlapec."
"Proč se na něj Richard rozčilil?"
"Nevím," odpověděl Michael podrážděně. "To se musíme o Sartovi bavit celou noc? Myslel jsem, že jsi sem přišla za mnou."
"To ano," odpověděla Mura. Přisedla si k Michaelovi a hladila ho po hrudi. Pod prsty cítila, jak mu buší srdce.
"Myslím, že jsi musel mít náročný den. Měli bychom tě zklidnit, a já přesně vím, jak na to."
"A jak?"
"Lehneš si na postel," instruovala ho Mura. "Budu ti třít tělo a pěkně pomalu masírovat svaly."
"To je ono."
"A jakmile se uklidníš, budeme si tisknout dlaně s kaldorfinem."
"To zní skvěle, kotě," řekl Michael. "Udělejme to."
"Dobře, hned jsem zpátky," křikla Mura a jemně Michaela postrčila na postel. Michael se poslušně převalil a lehl si na měkkou přikrývku.
Mura přešla k ledničce pro něco studeného k pití. Dala příkaz přímo receptoru, takže to mohla udělat co nejtišeji, aby nevyrušila Michaela. Po jeho menším výbuchu vycítila, že je napjatý a zaslouží si veškeré ohledy.
Ze zkušenosti věděla, jak snadno se sekundární lidé dokážou rozčilit kvůli těm nejpodivnějším věcem.
Muru překvapila plná lednice. "Páni," podivila se. "Co to tam všechno máš?"
Poté, co se Mura tak vyptávala na Sarta, Michaelovo vzrušení značně opadlo. Místo, aby snil o jejím něžném objetí, přistihl se, že přemítá o debatě u večeře, z níž plynulo, že jsou všichni v Interteře uvězněni.
Její poznámku o plné ledničce tudíž ani nevzal na vědomí, dokud neuslyšel, jak se nádoby s nápoji a jídlem sypou na podlahu a poté vyjeknutí.
Teprve pak se rozpomněl na Sartovu mrtvolu, ale to už bylo příliš pozdě...
"Do prdele!" zašeptal Michael a vyskočil z postele. Přesně, jak se obával, stála Mura před otevřenou ledničkou s rukou přitisknutou k ústům.
V tváři měla výraz čiré hrůzy.
Z ledničky na ni zíral Sartův zmrzlý, bledý obličej, nedbale orámovaný naskládanými nádobami.
Michael přiběhl k Muře a objal ji. Klesla mu na prsa a byla by se zhroutila, kdyby ji nepodpíral.
"Poslouchej! Poslouchej!" šeptal jí Michael naléhavě. "Mohu ti to vysvětlit."
Mura opět získala rovnováhu a vymanila se z Michaelova objetí.
Třesoucí se rukou sáhla do ledničky na Sartovu tvář. Byla tvrdá jako dřevo a chladná jako led. "Och ne!" vzlykla.
Přitiskla si ruce na své pobledlé tváře a zachvěla se, jako by místností náhle zafoukal studený vítr.
Když se ji Michael pokoušel znovu obejmout, odstrčila ho stranou, aby dál viděla Sartovi do tváře. I když byl tento obraz děsivý, nemohla odvrátit pohled.
Michael se horečně sehnul, posbíral popadané předměty a nacpal je zpátky do ledničky, aby zakryl pohled na mrtvého chlapce. "Musíš se uklidnit," řekl nervózně.
"Co se stalo s jeho esencí?" naléhala Mura. Krev se jí vrátila do tváří, které jí znachověly. Šok a zděšení se měnily v hněv.
"Byla to nehoda," vysvětloval Michael. "Upadl a udeřil se do hlavy."
Michael se ji znovu pokusil obejmout, ale odtáhla se, aby zůstala z jeho dosahu.
"Ale jeho esence?" opakovala Mura, i když si už musela uvědomit strašlivou pravdu.
"Podívej, je mrtvý, pro kristapána!" odsekl Michael.
"Jeho esence je ztracená!" vypravila ze sebe Mura. Její prchavý hněv už ustupoval zármutku. Ze smaragdově zelených očí se jí začaly koulet slzy jako hrachy.
"Podívej, kotě," řekl Michael zpola znepokojeně a zpola podrážděně.
"Ten chlapec je bohužel mrtvý. Byla to nehoda. Musíš se vzchopit."
Slzy se změnily ve vzlyky a realita celé tragédie pronikla do Muřiny vlastní esence. "Musím to jít říci staršímu," oznámila. Otočila se a zamířila ke dveřím.
"Ne, počkej!" křikl Michael, celý bez sebe. Nadběhl jí, aby jí odřízl cestu. "Poslouchej mě!" Chytil ji oběma rukama.
"Nech mě jít!" vykřikla Mura. Pokusila se vymanit z jeho sevření.
"Musím oznámit to neštěstí."
"Ne, musíme si promluvit," naléhal Michael. Pral se s ní, protože se snažila se uniknout.
"Nech mě jít!" zaječela Mura přes vzlyky. Uvolnila si jednu paži.
"Drž zobák!" vykřikl Michael. Udeřil ji otevřenou dlaní do tváře v naději, že přestane být hysterická. Místo toho otevřela ústa a vydala ze sebe uši rvoucí výkřik. Michael jí ze strachu před důsledky ucpal ústa rukou.
To však nestačilo. Mura byla vysoká, silná žena vykroutila se z jeho sevření a znovu vykřikla.
Michael jí s určitými potížemi opět zacpal ústa, ale ať se snažil sebevíc, nedokázal ji umlčet. Impulzivně ji dotáhl k hlubšímu konci bazénu a stáhl ji do vody. Ale ani náhlé potopení neumlčelo její křik, dokud jí nestáhl hlavu pod hladinu.

Přesto dosud bojovala, a když ji vytáhl, aby se mohla nadechnout, opět zaječela stejně hlasitě jako předtím. Michael ji znovu potopil pod vodu, a tentokrát ji tam držel, dokud se její divoké zmítání nezpomalilo a pak zcela neustalo. Pomalu uvolnil sevření, stále ještě se strachem, že se náhle vztyčí a zaječí. Její ochablé tělo místo toho vyplulo ke hladině, obličejem dolů.
Přitáhl její tělo k hraně bazénu a zdvihl ji na mramorový obrubník.
Z nosu a ochablých úst se jí vyřinula zpěněná směs hlenu a slin. Když se na ni podíval a pochopil, že je mrtvá, po zádech mu přeběhl mráz. Zuby mu začaly nezvladatelně jektat. Zabil někoho - někoho, na kom mu hodně záleželo. Okamžik zůstal stát zcela nehybně. Říkal si, zda mohl někdo slyšet Muřiny výkřiky. Noc byla milosrdně tichá. V panice ji přitáhl k posteli, položil ji na ni a přetáhl přes ni přikrývku. Pak vyběhl kolem bazénu do tmy.
Richardova chata nebyla dál než padesát metrů a Michael uběhl tuto vzdálenost za několik vteřin. Zabušil na dveře.
"Ať je to kdokoli, ať jde pryč!" nařídil zevnitř Richardův hlas.
"Richarde, to jsem já!" zavolal Michael.
"Mně je jedno, kdo to je!" vykřikl Richard. "Nemáme tady čas."
"Nemůžu čekat, Richarde," naléhal Michael. "Musím s tebou mluvit."
Ozvalo se nevybíravé klení a pak nastalo krátké ticho. Nakonec se dveře otevřely. "Doufám, že to je důležité," zavrčel Richard. Byl nahý, jak ho pánbůh stvořil.
"Máme problém," oznámil Michael.
"Budeš mít ještě jeden," varoval ho Richard. Pak si všiml, že z Michaela crčí voda. "Proč se koupeš v šatech?" zeptal se.
"Musíš jít se mnou ke mně," vykoktal Michael.
Richard si všiml úzkosti svého přítele. Ohlédl se přes rameno, aby se ujistil, že nikdo není na doslech. "Souvisí to nějak se Sartovým tělem?" zeptal se šeptem.
"Jo, bohužel," odpověděl Michael.
"Kde je Mura?"
"To je ten problém," oznámil Michael. "Viděla tu mrtvolu."
"Kristepane!" zaúpěl Michael. "Je rozčilená?"
"Začala se chovat úplně jako pominutá a nebyla k zastavení," oznámil Michael. "Musíš jít se mnou!"
"Dobře! Uklidni se. Takže začala být opravdu hysterická?"
"Vždyť ti říkám, úplně se pominula. Musíš zvednout zadek a přijít."
"Tak dobře," uklidňoval ho Richard. "Nekřič! Za pár minut tam budu.
Musím se zbavit svých přátel."
Michael kývl a Richard mu zabouchl dveře před nosem. Otočil se a sprintoval zpátky do své chaty. Překontroloval, že Muřino tělo je dosud na místě, a převlékl se do suchých šatů. Pak přecházel po místnosti a čekal na Richarda.
Richard dodržel slovo a dorazil za necelých pět minut. Jakmile překročil práh, rozhlédl se po místnosti. Všechno vypadalo vcelku mírumilovně.
Zpola čekal, že najde Muru nekontrolovatelně vzlykající na posteli, ale nikde ji neviděl. "Tak kde je?" zeptal se. "V koupelně?"
Michael neodpověděl. Pokynul Richardovi, aby šel za ním, a obešel postele.
Třesoucí se rukou chytil za roh přikrývky, odhrnul ji a odkryl mrtvolu.
Muřina dříve průsvitná alabastrová pleť dostala skvrnitě modravý nádech a pěna, která jí vytékala z úst a z nosu, byla nyní promísena s krví.
"Co to má znamenat?" vydechl Richard. Klekl si a zkusil krční tepnu.
Vstal. Obličej měl propadlý děsem. "Je mrtvá!"
"Otevřela ledničku," vysvětlil Michael. "Viděla Sartovo tělo."
"Dobře, to jsem pochopil," odpověděl Richard. Zadíval se na svého přítele.
"Ale proč jsi ji zabil?"
"Říkal jsem ti to, úplně se pominula," vysvětloval Michael. "Začala strašně ječet. Bál jsem se, že vzbudí celý tohle zatracený město."
"Proč jsi ji ksakru nechal otvírat tu ledničku?" zeptal se Richard zlostně svého kamaráda.
"Dvě vteřiny jsem nedával pozor," odpověděl Michael.
"Jo, jasně, měl jsi být opatrnější," vytkl mu Richard.
"Tobě se to snadno řekne," odsekl Michael. "Říkal jsem ti, že tady tu mrtvolu nechci. Měl být u tebe, ne u mě."
"Dobře, tak se uklidni," řekl Richard. "Musíme si promyslet, co s tím vším provedeme."
"V mojí ledničce už není místo," řekl Michael. "Musíme ji dát do tvé."
Richarda pomyšlení na to, že potáhne tělo k sobě, nijak nenadchlo, ale nic jiného ho nenapadalo. Věděl, že musí rychle něco udělat. Kdyby našli Muru, našli by i Sarta. Tak či onak by do toho byl zatažen.
"Dobře," odpověděl váhavě. "Tak se do toho dáme."
Rychle zabalili Muru do pokrývky. Richard ji pak vzal za hlavu a Michael za nohy a rychle ji přenesli přes trávník do Richardovy chaty. Měli trochu problémy projít dveřmi, protože byly relativně úzké.
"Ježíši," posteskl si Michael. "To je horší než se vláčet s matrací. Je těžká jako cent."
"Protože je to mrtvá váha," odpověděl Richard a ušklíbl se nad tímto dvojsmyslem.
Položili tělo doprostřed podlahy. Michael odhrnul přikrývku a Richard přešel k ledničce a vyprázdnil ji. Protože už ukládal mrtvolu do ledničky podruhé, věděl přesně, co dělat: vpravit Muru dovnitř vyžaduje kompletní přeskládání obsahu.

"Tak jo," řekl. "Teď mi pojď pomoct."
Společně nacpali Muru na místo. Byla vyšší a těžší než Sart, takže se dovnitř ukládala hůře. Nakonec museli pár nádob vyhodit.
Richardovi se konečně podařilo zavřít dveře lednice. "Tohle musí přestat," řekl a napřímil se.
"Co?" zeptal se Michael.
"Zabíjení těch Interteřanů," odpověděl Richard. "Došlo nám mrazicí zařízení."
"To je teda sranda," zareagoval Michael. "Jak to, že se nesměju?"
"Nechtěj po mě odpověď, mozku vypatlanej," odpověděl Richard.
"Povím ti, co to ve skutečnosti znamená," řekl Michael. "Musíme se dostat z Interterry! S dvěma mrtvolama se pravděpodobnost, že někdo o jednu z nich zakopne, zvýšila na dvojnásobek."
"Na to jsi měl myslet, než jsi ji odrovnal," odpověděl Richard.
"Říkám ti, že mi nic jiného nezbývalo!" zaječel Michael. "Nechtěl jsem ji uspat, jenže ona pořád řvala."
"Nekřič!" napomenul ho Richard. "Máš pravdu. Musíme odtud vypadnout. Jediná dobrá věc na tom je, že ten oprýmkovanej admirál si myslí totéž."
Suzanne si nepamatovala, kdy naposledy plavala nahá, a když vyrazila napříč bazénem, ten pocit ji příjemně zaskočil. A třebaže byla trochu na rozpacích ze své nahoty, zvláště s ohledem na Garonovu dokonalou postavu, nebyla tak nervózní, jak očekávala. Zřejmě proto, že v ní Garona vzbudil tak výrazný pocit, že ji bere takovou, jaká je, navzdory jejím fyzickým nedostatkům.
Když doplavala na druhý konec bazénu, otočila se a urychleně se vracela ke Garonovi, který seděl spokojeně na hraně bazénu pouze s nohama ve vodě.
Chytla ho za kotník a podařilo se jí stáhnout ho do vody.
Ponořili se pod hladinu a objali.
Když se konečně unavili svými hrátkami pod vodou, doplavali ke straně bazénu a vylezli z vody. Z otevřeného konce místnosti foukal jemný vánek a Suzanne ucítila, jak jí vzadu na pažích a po stranách stehen naskakuje husí kůže. "Jsem ráda, že ses dnes večer vrátil," řekla. Měla upřímnou radost, že ho vidí.
"I já," přitakal Garona. "Těšil jsem se na to celý den."
"Nebyla jsem si jistá, zda se vrátíš," řekla Suzanne. "Po pravdě řečeno jsem se bála, že ne. Bohužel jsem se včera večer chovala nedospěle."
"Co tím myslíš?"
"Měla jsem se rozhodovat jednoznačněji," řekla Suzanne. "Buďto jsem ti neměla dovolit zůstat nebo, když už jsem to udělala, jsem se měla chovat trochu jinak. Já jsem udělala něco mezi tím."
"Vychutnával jsem každou minutu," odpověděl Garona. "Ani jeden neměl konkrétní cíl. Šlo jen o to být spolu, což se stalo."
Suzanne se na Garonu pozorně zadívala a v duchu bědovala nad tím, že se musela dostat až do surrealistického, mýtického světa, aby nalezla tak citlivého, štědrého a krásného muže. Bezděčně ji napadlo vzít ho zpátky s sebou, toto pomyšlení ji však vrátilo zpět k realitě a k otázce, zda se kdy bude moci vrátit sama. To vedlo i k druhému, významnějšímu dotazu.
"Garono, můžeš mi vysvětlit, proč nás dopravili do Interterry?" zeptala se Suzanne náhle.
Garona vzdechl. "Promiň," odpověděl. "Nemohu zasahovat do Arakových kompetencí. Tebe a tvou skupinu má na starosti on."
"Pokud mi jen řekneš, proč jsme tady, zasáhneš do jeho kompetencí?"
"Ano," odpověděl Garona bez váhání. "Prosím, nestav mě do téhle situace.
Strašně chci být k tobě otevřený a poctivý, ale v této oblasti nemohu a trápí mě, když ti musím cokoli odepřít."
Suzanne se zadívala do tváře svého nového přítele a viděla jeho upřímnost.
"Promiň, že jsem se ptala," řekla. Zdvihla ruku a on zvedl svou.
Zvolna k sobě přitiskli dlaně. Suzanne se spokojeně usmála; začala si příjemně zvykat na interterrské objetí.
"Možná bych se měl zeptat, jak si vede Arak s orientační instruktáží?" řekl Garona.
"Podle mě velmi dobře," odpověděla Suzanne. "Jsou se Sufou tak laskaví hostitelé."
"Ale samozřejmě," odpověděl Garona. "Měli štěstí, že dostali tak zajímavou skupinu. Slyšel jsem, že vás už vzali do města. Líbilo se vám to?"
"Bylo to nádherné," odpověděla Suzanne. "Navštívili jsme centrum smrti a líheň a Arakův a Sufin dům."
"To jste to vzali hopem," podotkl Garona. "Skutečně to na mě udělalo dojem. Ještě jsem neslyšel, že by lidé druhé generace postupovali tak rychle. Co vaše reakce na to, co jste viděli a slyšeli? Sotva si dovedu představit, jak pozoruhodné se vám to muselo zdát."
"Spíš neuvěřitelné. "
"Něco, co se vám nelíbilo?"
Suzanne se pokoušela uhodnout, jestli chce Garona slyšet pravdu nebo jen prázdné fráze.
"Byla tam jedna věc," začala Suzanne, která se rozhodla pro upřímnost.
Začala vysvětlovat svou negativní reakci na proces implantace.
Garona kývl. "Chápu tvé hledisko," řekl. "Je to přirozený důsledek tvých židovsko-křesťanských kořenů, které kladly takový důraz na jedince.
Ale ujišťuji tě, že my to děláme také. Esence dítěte není ignorována, ale přidá se k implantované esenci. Je to vzájemně prospěšný proces, skutečná symbióza."
"Ale jak může esence nenarozeného dítěte soupeřit s esencí vzdělaného dospělého?"

"Tady nejde o soupeření," vysvětlil jí Garona. "Prospěch mají oba, i když dítě tím získá nejvíc. Jako člověk, který prošel tímto procesem nesčetněkrát, ti mohu potvrdit, že mě ovlivnily esence z každého těla.
Je to rozhodně proces obohacování."
"Připadá mi to jako logické vysvětlení," připustila Suzanne. "Budu se snažit všechny novinky vstřebat."
"To doufám," odpověděl Garona. "Jsem si jistý, že se Arak chce vrátit k této otázce na didaktickém sezení. Nezapomeň, dnešní výlet neměl důkladně vysvětlit jevy, ale spíše překonat obvyklou nedůvěru, s níž se naši návštěvníci běžně potýkají."
"To je mi jasné," řekla Suzanne. "Ale je pravda, že mám sklon na to zapomínat. Takže díky za upozornění."
"Bylo mi potěšením," odpověděl Garona.
"Jsi citlivý a krásný muž, Garono," řekla Suzanne se vší upřímností.
"Jsem s tebou moc ráda." Zjistila, že si klade otázku, jaké by to bylo procházet se s ním po pláži v Malibu nebo jet po dálnici číslo 1 kolem Velkého Suru. Jednou z věcí, kterou Interterra neměla, byl oceán, a pro ni bylo moře středem vesmíru.
"Jsi krásná žena. A mimořádně zábavná."
"Díky mé okouzlující primitivitě," odpověděla Suzanne. Usoudila, že to má být lichotka, ale dala by přednost jinému výrazu než zábavná, zvláště po Donaldově postesknutí.
"Tvoje primitivita je roztomilá," souhlasil Garona.
Suzanne na okamžik zauvažovala, zda by Garonovi neměla dát najevo, co si myslí, ale pak změnila názor. V této fázi jejich vztahu chtěla reagovat pozitivně. Místo toho řekla: "Garono, chtěla bych, abys o mně něco věděl."
Garona napjal uši.
"Chci, abys věděl, že nemám jiného milence. Měla jsem, ale to skončilo ještě předtím, než jsem vyrazila na moře."
"Na tom nesejde," odpověděl Garona. "Záleží jedině na tom, že jsi teď tady."
"Mně na tom záleží," odpověděla Suzanne mírně dotčeně. "Záleží mi na tom víc než dost."
Kapitola 15
RÁNO DRUHÉHO plného dne lidí druhé generace v Interteře začalo stejně jako to předchozí. Suzanne a Perry ledabyle přešli své zkušenosti z večera a dychtivě očekávali, co jim den přinese.
Donald byl méně nadšený a dokonce trochu zasmušilý. Richard a Michael byli napjatí a zticha, a pokud vůbec promluvili, bylo to o odchodu.
Donald je musel umlčet, když vstoupil Arak.
Arak a Sufa zavedli skupinu zpět do stejné konferenční místnosti, kterou používali den předtím, a začali s naučným seminářem, který se táhl hodiny. Byla to především vědecká diskuse, mimo jiné na téma, jakým způsobem Interterra využívá geotermální energii Země; o tom, jak uchovává klima v Interteře včetně mechanismů používaných k vyvolání nočního deště, jak se využívá bioluminiscenční technologie i k osvětlování vnitřku a vnějšku či jak se zachází s vodou, kyslíkem a kysličníkem uhličitým.
Když jednotlivé výjevy na obrazovce na podlaze pohasly a začalo se rozsvěcovat, věnovali přednášce pozornost už jen dva sekundární lidé Suzanne a Perry. Donald se díval do prázdna, pohroužen zjevně do vlastních myšlenek, Richard a Michael tvrdě spali. Když se rozsvítilo naplno, oba potápěči se probrali a spolu s Donaldem se snažili předstírat, že po celou dobu poslouchali.
"V závěru dnešního sezení," prohlásil Arak, který si zdánlivě nevšiml nepozornosti části posluchačů, "jsem si jist, že máte jasnější představu o důvodech, proč jsme setrvali zde v podzemním světě, tedy kromě těch mikrobiologických. Na rozdíl od toho, co se děje na zemském povrchu, se nám podařilo vybudovat dokonale stabilní prostředí bez klimatických výkyvů, jako jsou doby ledové nebo další katastrofy spojené s podnebím; máme zdánlivě neomezené množství energie, která nepůsobí znečištění, a zcela přiměřené a plně obnovitelné zásoby potravin."
"Je pro vás plankton jediným zdrojem proteinů?" zeptala se Suzanne.
Všechny tyto vědecké informace ji i Perryho ohromovaly. "Hlavním zdrojem," odpověděl Arak. "Dalším zdrojem jsou rostlinné proteiny. Tak jsme využívali i některé druhy ryb, ale přestali jsme, když nás začala znepokojovat otázka, zda jsou mořští živočichové s to obnovovat své stavy.
Bohužel tohle je poučení, které sekundární lidé odmítají akceptovat.
"Zvláště pokud jde o velryby a tresky," souhlasila Suzanne.
"Přesně tak," odpověděl Arak a pohlédl na ostatní. "Jsou nějaké dotazy, než se vydáme zpátky do terénu?"
"Araku, já mám jeden," řekl Donald.
"Prosím," odpověděl Arak. Potěšilo ho to. Donald zatím projevoval jen velmi malý zájem.
"Rád bych věděl, proč jste nás sem dopravili," řekl Donald.
"Doufal jsem, že se budete ptát na to, o čem se hovořilo," odpověděl Arak.
"Pro mě je těžké soustředit se na technické záležitosti, když nevím, proč jsem tady."
"Chápu," odpověděl Arak. Sklonil se a tlumeným šepotem se radil s Blackovými a Sufou. Pak se opět napřímil a dodal: "Bohužel vám nemohu plně odpovědět na vaši otázku, protože máme přímo zakázáno o tom zatím mluvit, ale jedním z důvodů byla snaha zastavit pokusy o vrty ve výstupu Saranty, což se nám naštěstí podařilo. Mohu vás také ujistit, že dnes se ten hlavní důvod dovíte. Bude to zatím stačit?"
"Snad ano," odpověděl Donald. "Ale pokud se to dozvíme, nechápu, proč nám to nemůžete říci teď."
"Kvůli protokolu," vysvětlil Arak.
Donald váhavě přikývl. "Jako bývalý námořní důstojník to myslím mohu akceptovat."
"Nějaké další otázky k dnešní prezentaci?" zeptal se Arak.
"Momentálně toho na mě bylo trochu moc," přiznal Perry. "Ale jsem si jistý, že během dne se otázky vyskytnou."

"Takže dobrá," zakončil Arak. "Začněme s exkurzí. Vzhledem k tomu, co jste slyšeli dnes dopoledne, co byste chtěli navštívit jako první?"
"Co to Muzeum zemského povrchu?" navrhl Donald, než se mohl kdokoli z ostatních vyjádřit.
"Jo!" vyhrkl Michael nadšeně. "To místo, jak před ním stojí ta corvetta."
"Vy byste chtěli vidět Muzeum zemského povrchu?" zeptal se udiveně Arak.
Sufa reagovala stejně.
"Myslím, že by to bylo zajímavé," odpověděl Donald.
"Já taky," přidal se Michael.
"Ale proč?" nechápal Arak. "Promiňte, že se tak divíme, ale vzhledem k tomu všemu, co jsme vám říkali, je nám záhadou, proč se chcete raději ohlížet než se dívat vpřed."
Donald pokrčil rameny. "Třeba to je jen trocha nostalgie."
"Když uvidíme, co jste se rozhodli vystavovat, možná nám to poskytne představu o tom, jak se na náš svět díváte vy," nadhodila Suzanne. Neměla takový zájem o muzeum jako o ostatní místa, jež Arak popisoval, ale ráda podpořila Donaldovu žádost.
"Tak dobře," řekl Arak ochotně. "Naší příští zastávkou bude Muzeum zemského povrchu."
Všichni vstali. Donald poprvé projevil nadšení, zvláště když vyšli ven.
Požádal Araka, aby jim ukázal, jak přivolat aerotaxi, a Arak mu s radostí vyhověl. Šel dokonce ještě o kousek dál a přiměl Donalda přiložit dlaň na černý stůl v centru taxíku a zadat cíl.
"Nic to není," připustil Donald, když se vznášedlo tiše a bez námahy odlepilo od povrchu a pak vystřelilo příslušným směrem.
"Samozřejmě," odpověděl Arak. "Také to snadné být má."
Pro všechny byly jízdy v aerotaxi vrcholem dne. Nemohli se nabažit pohledu na město a okolí. Natahovali krky a snažili se vstřebat všechno, ale bylo to obtížné; cestovali příliš rychle a k vidění toho byly spousty.
Za několik minut vystoupili před vchodem do muzea, několik kroků od vilejši pokrytého chevroleta.
"Bože, jak já jsem měl to auto rád," podotkl Michael s toužebným povzdechem. Zastavil se a nostalgicky pohlédl na památku. "Tenkrát jsem chodil s Dorothy Drexlerovou. Nevím, která z nich měla lepší tvary."
"Potřebovaly obě klíček, abys je nastartoval`?" zeptal se ho uštěpačně Richard.
Michael chtěl svého kamaráda otevřenou dlaní plácnout, Richard se však snadno uhnul. Pak krátce zatančil na špičkách jako profesionální boxer, který se chystá k vlastnímu úderu.
"Žádné rvačky," vyštěkl Donald a vstoupil mezi oba potápěče.
"Tvoje corvetta mohla být dobrá pro tebe a Dorothy," řekla Suzanne, "ale mně připadá trochu trapné, že podle Interteřanů symbolizuje naši kulturu."
"Naznačuje to, že jsme poněkud povrchní," souhlasil Perry. "Kromě toho, že je rezavá a ve špatném stavu."
"Povrchní a materialističtí," dodala Suzanne, "což nejspíš tak bude, když se nad tím člověk zamyslí."
"Berete to trochu moc symbolicky," řekl Arak. "Důvod, proč jsme ji postavili sem před muzeum, je mnohem prostší. Protože vás teď musíme pozorovat s mnohem větším odstupem, aby nás nevypátrala vaše čím dál vyspělejší technika, je automobil něco, čeho si všímáme nejvíc. Z velké vzdálenosti se skoro zdá, že auta jsou dominantní formou života na zemském povrchu, přičemž sekundární lidé se chovají jako roboti, kteří se o ně starají."
Suzanne jen s obtížemi potlačila smích nad tímto absurdním nápadem, ale když se nad tím zamyslela, dokázala pochopit, že z dálky to tak může vypadat.
"Symboličtější je design celé stavby," řekl Arak.
Všechny oči se upjaly na samotné muzeum. Zblízka měla stavba výraznou atmosféru hrobky. Byla vysoká čtyři a pět poschodí a tvořily ji pravoúhlé segmenty naskládané na sobě, takže vytvářely složitý, ostře geometrický tvar. Ve většině segmentů byla čtvercová okna.
"Ta budova symbolizuje městskou architekturu sekundárních lidí," vysvětlil Arak.
"Je dost ošklivá, vypadá jako krabice," podotkla Suzanne.
"Nic pro oči," připustil Arak. "Většina vašich měst také ne, je to v podstatě spousta mrakodrapů, které vypadají jako krabice a stojí vedle sebe jako na seřadišti."
"Jsou některé výjimky," namítla Suzanne.
"Pár," souhlasil Arak. "Ale na většinu architektonických pouček, které Atlanťané vštěpovali vašim dávným předkům, se bohužel zapomnělo nebo se nebraly v úvahu."
"Je to obrovská budova," podotkl Perry. Pokrývala stejnou plochu jako moderní obytný blok.
"Musí být," vysvětlil Arak. "Máme rozsáhlé sbírky ze zemského povrchu.
Uvědomte si, že mluvíme o časovém rozpětí milionů let."
"Takže muzeum není věnováno jen kultuře sekundárních lidí?" zeptala se Suzanne.
"Vůbec ne," odpověděl Arak. "Je v něm také ucelený přehled vývoje celé Země. Samozřejmě nás ze zjevných důvodů nejvíc zajímalo zhruba posledních deset tisíc let. Třebaže tento časový úsek představuje pouhé mrknutí oka ve srovnání s celým obdobím evoluce, zaměřili jsme svou sbírku na něj."
"Co dinosauři?" zeptal se Perry.
"Máme malou, ale reprezentativní expozici dochovaných zbytků," řekl Arak. Pak jakoby mimochodem dodal: "Tak strašlivě násilní tvorové!"
Zavrtěl hlavou, jako by se ho zmocnil nával nevolnosti.
"Chci tu sbírku vidět," řekl Perry nadšeně. "Umírám touhou se dovědět, jakou měli dinosauři barvu."
"Většinou to byla poněkud neurčitá šedozelená," odpověděl Arak.

"Dost ošklivá, pokud vás to zajímá."
"Pojďme dovnitř," navrhla Sufa.
Skupina vešla do vstupní haly. Byl to obrovský sál pokrytý stejným černým čedičem jako vnějšek. Z otvorů ve vysokém stropě pronikaly paprsky světla.
Křižovaly se v celkovém příšeří jako miniaturní světlomety, které dramaticky osvětlovaly vystavené předměty. Z tohoto centra vybíhaly četné chodby.
"Proč tu nejsou žádní lidé?" zeptala se Suzanne. Ať se podívala jakýmkoli směrem, viděla pouze prázdné mramorové haly. V hrobovém tichu zopakovala ozvěna její hlas několikrát.
"Vždycky je to takové," vysvětlil Arak. "Tohle muzeum je sice velmi důležité, ale není zvlášť populární. Většina lidí si raději nepřipomíná hrozbu, kterou pro nás váš svět představuje."
"Myslíte hrozbu, že budete vypátráni," ujistila se Suzanne.
"Přesně tak," odpověděla Sufa.
"Vypadá to, že by se tu člověk snadno ztratil," řekl Perry. Nahlédl do některých dlouhých, matně osvětlených a tichých chodeb.
"Ani ne," řekl Arak. Ukázal vlevo. "Když začnete tady, u modrozelených řas, jdou vývojové expozice chronologicky." Pak ukázal doprava.
"A na téhle straně máme kulturu sekundárních lidí, která začíná nejstaršími africkými hominidy a pokračuje do současnosti. Z každého místa v muzeu může člověk najít cestu zpátky do vstupní haly tak, že půjde ve směru stále starších vzorků."
"Rád bych viděl expozici naší moderní doby," řekl Donald.
"Samozřejmě," odpověděl Arak. "Pojďte za mnou. Vezmeme to zkratkou přes prvních pět nebo šest milionů let."
Skupina šla za Arakem a Sufou jako děti na školní exkurzi. Suzanne a Perrymu připadalo těžké nezastavit se a neprohlédnout si všechny expozice, zvláště když došli do haly věnované egyptským, řeckým a římským artefaktům. Ani Suzanne, ani Perry nic takového dosud neviděli.
Bylo to, jako by se někdo vrátil v čase a dostal volnou ruku vybrat si nejvzácnější předměty. Suzanne zvláště nadchlo dobové ošacení vkusně vystavené na manekýnech v životní velikosti.
"Všimněte si, že naše kolekce se z hlediska kvality silně liší," vysvětlil Arak. Zůstal se Suzanne a Perrym, zatímco ostatní pokračovali v cestě.
"Máme poměrně málo moderního materiálu. Čím dále do historie jdeme, tím rozsáhlejší sbírky jsou. Před velmi dávnou dobou jsme v izolačních oblecích podnikali skutečné výlety, abychom získali exponáty pro muzeum. Samozřejmě, jakmile vaši předkové vyvinuli písmo, museli jsme s touto praxí přestat, abychom nebyli odhaleni."
"Araku!" zavolala Sufa z místa o několik sálů vpředu. "Donald, Richard a Michael to moc ženou, půjdu s nimi napřed!"
"V pořádku," zavolal na ni Arak. "Všichni se sejdeme asi za hodinu ve vstupní hale."
Sufa kývla a zamávala mu na rozloučenou.
"Proč jste měli strach, že se prozradíte starověkým národům?" zeptala se Suzanne. "Ty přece nedisponovaly technikou, která by vám způsobila jakékoli problémy."
"To je pravda," připustil Arak. "Ale věděli jsme, že vy lidé druhé generace ji jednou budete mít, a nestáli jsme o žádné záznamy o našich návštěvách. Stačilo, že jsme si museli dělat starosti s nevydařeným atlantským experimentem, i když to nás tolik znepokojovat nemuselo, protože primární lidé se vydávali za lidi druhé generace."
Suzanne kývla, její pozornost však upoutaly rafinované mínojské šaty, které nechávaly ňadra zcela odhalená.
"Z tohoto období vaší moderní historie máme spoustu artefaktů," upozornil Arak. "Chtěli byste se podívat?"
Suzanne pohlédla na Perryho. Ten jen pokrčil rameny. "Samozřejmě," odpověděla Suzanne.
Arak zabočil vpravo a vyšel postranním sálem zaplněným nádhernou řeckou keramikou. Se Suzanne a Perrym v patách zabočil kolem dalšího rohu a vyšel po zvláštním schodišti. O poschodí výše se vynořili v obrovské galerii naplněné materiálem z druhé světové války. Spousta předmětů, od těch malých, jako jsou vojenské identifikační známky a insignie z uniforem, až po tak velké, jako tank značky Sherman, letadlo B-24 Liberator a nedotčená ponorka. Nikdo nepochyboval, že všechno v tomto sále bylo vyloveno z oceánu ve stejnou dobu.
"Páni," komentoval to Perry, který procházel mezi sbírkami. "To je spíš jako skládka než jako výstava."
"Zdá se, že naše poslední válka k vašim muzejním sbírkám podstatně přispěla," řekla Suzanne. Ona i Arak zůstali u schodů. Tahle expozice Suzanne příliš nezajímala.
"Spoustou věcí," souhlasil Arak. "Předměty, které tu vidíte, padaly na dno oceánu více než pět let. Posledních sto let vaší historie je propátrávání dna oceánu naším jediným zdrojem kuriozit."
Suzanne pohlédla na ponorku. "Znepokojoval vás explozivní růst ponorkové techniky a provozu?"
"Jen pokud jde o kapacitu sonarů," odpověděl Arak. "Zvláště když se jejich technika zkombinovala s výrobou batypelagických obrysových map. Taky kvůli nim jsme se rozhodli uzavřít výstupy, jako je ten, jímž jste se sem dostali."
Suzanne a Arak pokračovali v diskusi o sonarech a o tom, jakou hrozbu představují pro bezpečnost Interterry, a Perry zatím procházel po celé galerii z druhé světové války. Některé součásti výzbroje i výstroje vypadaly zcela nedotčené, jiné byly obaleny vilejši jako corvetta před muzeem. Na konci sálu vystrčil hlavu z okna vedoucího na východ a zahlédl obrovské skalní věže, které sloužily jako opora Azor.
Perry pohlédl dolů na dvůr pod sebou a podíval se ještě jednou. Na podstavci upoutaném k velkému aerotaxi zde seděl Okeanos, batyskaf z Benthic Marine.
"Suzanne!" zavolal Perry. "Pojď se podívat!"

Suzanne k němu přispěchala. Arak šel za ní. Oba se vyklonili z okna a sledovali Perryho ukazováček.
"Páni!" řekla Suzanne. "To je náš batyskaf! Co tady dělá?"
"Ach, ano," odpověděl Arak. "Zapomněl jsem se zmínit, jak velky zájem vzbudila vaše loď u správců muzea. Myslím, že ho s vaším dovolením chtějí zařadit do sbírek."
"Byl poškozen?" zeptal se Perry.
"Jen minimálně," odpověděl Arak. "Kvalifikovaní pracovní klonové opravili vnější světla a rameno manipulátoru. Byl rovněž dekontaminován, ale jinak je nedotčený. Vyznáte se v součástkách batyskafu?"
"Do jisté míry," odpověděl Perry. "Ale ne z hlediska provozu. Suzanne ví víc než já. Já jsem v něm byl jen dvakrát."
"Donald je ten pravý expert," řekla Suzanne. "Ten zná ten batyskaf jako své boty."
"Výborně," odpověděl Arak. "Máme určité otázky ohledně sonaru, ktery je podle našich zjištění ještě vyspělejší, než jsme si představovali."
"Zeptejte se jeho," doporučila Suzanne.
"Na čem to ten batyskaf sedí?" zeptal se Perry.
"To je nákladní aerotaxi," odpověděl Arak.
Michael si dal záležet, aby udržel krok s Donaldem, který mašíroval muzeem, jako by tu byl na cvičení a ne kvůli studiu exponátů. Každých pár kroků musel Michael popobíhat. Donald už mezitím dávno nechal Sufu a Richarda za sebou.
"Proč ksakru tak letíš?" supěl Michael. "To snad má byt závod?"
"Nemusíš se mě držet," odsekl Donald. Zabočil za další roh a pokračoval.
Procházeli galerií obsahující renesanční sochy a malby.
"Richard a já si myslíme, že bychom měli urychleně vypadnout z Interterry," vypravil ze sebe Michael. Nemohl popadnout dech.
"O tom jste už mluvili u snídaně," odsekl posměšně Donald. Zabočil za další roh a vstoupil do místnosti ověšené koberci.
"Začínáme mít trochu strach," pokračoval Michael a snažil se udržet krok se spěchajícím námořním důstojníkem.
"Z čeho, námořníku?" zeptal se Donald.
"Protože... no... máme problém," spustil váhavě Michael. "Tyká se to dvou těchhle Interteřanů."
"Mě vaše osobní problémy nezajímají," odsekl Donald.
"Jenže se stala nehoda," řekl Michael. "Nebo vlastně dvě."
Donald se zastavil a Michael učinil totéž. Donald píchl do vzduchu před Michaelovým obličejem. Rty měl zkroucené v úsměšku. "Poslouchej, ty vypatlanče! Vy dva jste se rozhodli bratřit se s těmi Interteřany. Já nechci slyšet o vašich problémech a o tom, jak s nimi vycházíte. Jasné?"
"Ale -"
"Žádná ale, námořníku!" vyštěkl Donald. "Snažím se dostat nás odtud a nechci se dát rozptylovat ani tebou, ani tím tvým slabomyslným kámošem."
"Dobře, dobře," zabručel Michael a v obraně zdvihl ruku. "Jsem rád, že na tom pracuješ. Mně jde jen o jedno: dostat se odtud co nejdříve.
Chci říct, že pomůžu, jak jen budu moci."
"Budu si to pamatovat," odpověděl Donald opovržlivě.
"Máš nějakou představu ohledně toho, jak to provedeme?"
"Bude to těžké," připustil Donald. "Musíme najít ještě někoho kromě Araka, kdo nám dá pravdivé odpovědi. Informace jsou klíč. Nejlepší samozřejmě bude najít někoho, kdo tady není spokojeny, ale je tu dost dlouho na to, aby věděl, jak se odtud dostat."
"Nikdo mi tu nepřipadá nespokojený," namítl Michael. "Spíš jako by všichni žili na jednom velkém večírku."
"Nemluvím o Interteřanech," odpověděl Donald. "Arak naznačil, že tady dole skončilo dost lidí z našeho světa. Některým z nich se musí stýskat po domově a neskamarádili se s Interteřany tolik jako Ismael a Mary Blackovi. Bránit se všem omezením je v lidské přirozenosti, tedy přirozenosti lidí druhé generace. Takového člověka bych rád našel."
"Ale jak?"
"Nevím," přiznal Donald. "Musíme mít oči otevřené, až se naskytne příležitost. Řeknu ti, že jsem rád ve městě. Takového člověka určitě nenajdeme, když budeme vysedávat v té blbé konferenční místnosti."
"Ale tohle místo je opuštěné," posteskl si Michael. Očima na okamžik přejel nahoru a dolů po prázdných chodbách.
"Taky jsem si tu s nikým nedal rande," namítl Donald. "Přišel jsem do toho pitomého muzea v naději, že narazím na nějaké zbraně. Myslel jsem, že tu budou, ale neviděl jsem ani jednu. Mít muzeum lidské historie beze zbraní je směšné. Pacifismus těchhle Interteřanů mě dovádí k šílenství."
"Zbraně!" vyjekl Michael a přikývl. Ta myšlenka ho nenapadla, ale okamžitě se pro ni nadchl. "Skvěly nápad! Abych pravdu řekl, divil jsem se, proč jsi sem chtěl jít."
"Tak teď to víš, námořníku," řekl Donald. "A možná mi můžeš dokonce pomoci, protože tohle místo je tak obrovské. Pokud se rozdělíme, můžeme propátrat daleko větší prostor."
Jakmile Donald pronesl tento návrh, zahlédl něco, co předtím neviděl v žádné výstavní hale: zavřené dveře s nápisem VSTUP ZAKÁZÁN nad horním panelem. Zajímalo ho, co by se za nimi mohlo skrývat, a s Michaelem v patách k nim přistoupil. Zblízka přečetli ještě několik dalších slov napsaných drobnějším písmem: S ŽÁDOSTÍ O VSTUP SE OBRAŤTE NA RADU STARŠÍCH.
"Co je ksakru Rada starších?" vybuchl Michael Donaldovi za zády.
"Podle mě nějaký vládní orgán," odpověděl Donald. Sáhl na dveře a zatlačil. Nebyly zamčené, jako všechny ostatní

dveře v Interteře.
"Heuréka!" vykřikl Donald, když zahlédl některé z vystavených předmětů.
Otevřel dveře dokořán a překročil práh. Michael vešel za ním a hvízdl.
"Není divu, že jsme neviděli žádné zbraně," řekl Donald. "Vypadá to, že mají svou vlastní skrytou galerii." Místnost byla poměrně úzká, ale mimořádně dlouhá. Na obou stranách byly na policích expozice zbraní.
Oba muži prošli místnost asi do půlky. Na polici přímo proti vchodu byl středověky samostříl s toulcem šípů ostrých jako jehla. Michael se naklonil a kuši zdvihl. Znovu hvízdl. Ještě nikdy neměl v ruce takovouto zbraň. "Ježíši!" komentoval to. "To je nebezpečně vyhlížející vynález."
Poklepal na kuši kotníkem. Tvrdě zarezonovala. Brnkl tětivou. Byla dosud v pořádku. Podržel ji ve vzduchu a prohlížel si vodítko. "Vsadím se, že to ještě funguje."
Donald zamířil vpravo, ale záhy si uvědomil, že jde nesprávným směrem.
Zbraně byl čím dál starší. Před sebou uviděl kolekci krátkých řeckých a římských mečů, luků a kopí. Otočil se a proběhl kolem Michaela, který se snažil natáhnout kuši ruční kličkou, aby se tětiva dostala do úchytu.
"Ta kuše má ještě sílu," konstatoval Michael, když se mu to konečně podařilo. Založil jeden ze šípů do vodítka a přidržel nabitou zbraň Donaldovi před očima. "Co myslíš?"
"Má to své možnosti," odpověděl Donald neurčitě a zamířil na opačnou stranu. Povzbudilo ho, když uviděl první exempláře raných arkebuz.
"Ale já jsem doufal v něco účinnějšího než v samostříl."
"Myslel jsem, že se tomu říká kuše," řekl Michael.
"To je totéž," odpověděl Donald, aniž se otočil.
Michael vzal prstem za spoušť a bezděky zbraň spustil. Šíp vyletěl ze svého místa ve vodítku, s vysokým zasvištěním se odrazil od čedičové zdi, proletěl Donaldovi kolem pravého ucha a zapíchl se do jedné z dřevěných polic. Donald ucítil vítr způsobený střelou, když mu prolétla kolem ucha.
"Ježíši kriste!" vykřikl Donald. "Málem jsi mě tou pitomou věcí střelil!"
"Promiň," řekl Michael. "Skoro jsem se té spouště ani nedotkl."
"Polož to, než jednoho z nás poraníš," křikl Donald.
Znechuceně zavrtěl hlavou a rukou si osahával ucho. Naštěstí mu netekla krev. Tak blízko šíp proletěl. Pod vousy si mumlal něco o klaunech, s nimiž tu skončil, a pokračoval dál po sále. Záhy uviděl sbírku pušek a pistolí z druhé světové války. K jeho rozladění byly všechny ve špatném stavu, protože je poškodily účinky slané vody. Začal prudce ztrácet optimismus, když ke konci místnosti narazil na německy luger. Na první pohled se zdálo, že je ve vynikajícím stavu.
Bezděčně zatajil dech. Sáhl po pistoli a potěžkal ji. K jeho radosti se pistole zdála i při bližším prozkoumání nedotčená. S napjatým očekáváním odjistil nábojovou komoru. Přes tvář mu přeběhl úsměv. Zásobník byl plny!
"Našel jsi něco slušného?" zeptal se Michael, který k němu došel.
Donald zasunul nábojovou komoru. Ozvalo se zřetelné, sympaticky pevné mechanické cvaknutí. Zdvihl pistoli do vzduchu. "Tohle jsem hledal."
"Skvěly!" konstatoval Michael.
Donald s láskou položil lugera tam, kde ho našel.
"Co to děláš?" zeptal se Michael. "Ty si to nevezmeš?"
"Teď ne," odpověděl Donald. "Ne, dokud nebudu vědět, co s tím udělám."
Richard se prudce zastavil. Nemohl uvěřit tomu, co vidí. Došel do části místnosti plné pokladů, většinou z antiky. Byly zde nesčetné poháry, mísy a dokonce celé sochy vyrobené z pravého zlata, vše dramaticky osvětlené koncentrovanými paprsky světla. V jednom rohu stála řada truhel naplněných dublony. Expozice byla oslňující.
Pro Richarda byl pohled na ni o to překvapivější, že celá kolekce nevyčíslitelné ceny byla přímo na dosah, předměty byly vystaveny volně a nikoli za ochrannými skleněnými stěnami, jak byl zvykly ze všech muzeí, do nichž kdy zavítal. A u vstupních dveří muzea navíc nestály žádné stráže.
"To je neuvěřitelné," vypravil ze sebe Richard. "Bože, to je fantastické.
Co bych udělal za kolečko těchhle věcí!"
"Líbí se ti?" zeptala se Sufa.
"Líbí? Zbožňuju je," vykoktal Richard. "Nikdy jsem nic takového neviděl.
Pochybuju, že ve Fort Knoxu je tolik zlata."
"Máme depozitáře plné takovýchhle předmětů," připustila Sufa. "Lodě se zlatem se potápěly léta. Mohu zařídit, aby ti pár podobných tretek doručili do chatky pro tvé potěšení, pokud chceš."
"To myslíš něco podobného, co vidíme tady?"
"Samozřejmě," odpověděla Sufa. "Chtěl bys raději ty velké sochy nebo ty drobnější kousky?"
"Nejsem vybíravý," odpověděl Richard. "Ale co šperky? Máte v muzeu i šperky?"
"Samozřejmě," odpověděla Sufa. "Ale většina z nich pochází z dávných dob.
Chtěl by ses na ně podívat?"
"Proč ne?" odpověděl Richard.
Cestou do sálu s antickými šperky zahlédl Richard artefakt vystavený mezi kuriozitami z dvacátého století, který mu vyvolal na tváři úsměv.
Na podstavci vysokém po prsa byl frisbee, házecí talíř z plastu pečlivě osvětleny tenkým paprskem světla, jako by i tato hračka byla stejně cenná jako zlato.
"No to je něco!" řekl Richard a zastavil se před světle zeleným diskem.

Všiml si, že po okrajích talíře je několik vrypů. "Nač je tady proboha tohle?" zavolal na Sufu.
Sufa se kousek vrátila, aby se podívala, o čem Richard mluví. "Nevíme přesně, co to je," připustila. "Ale někteří naznačovali, že by to mohl být model nějakého antigravitačního vozidla, jako jsou naše aerotaxi nebo meziplanetární lodi. Nějakou dobu jsme se báli, že nás už přímo zahlédli."
Richard zaklonil hlavu a rozesmál se. "Ty si děláš srandu," řekl.
"Ne, nedělám," odpověděla Sufa. "Tvar je velmi sugestivní, a ta věc se může roztočit tak, že se nese na vzduchovém polštáři, takže napodobuje antigravitační loď."
"To není žádný model," vysvětlil Richard. "To je jen házecí talíř."
"K čemu se to používá?" zeptala se Sufa.
"To je na hraní," řekl Richard. "Roztočí se, jak jsi říkala, a pak ho někdo jiný chytí. Ukážu ti to." Richard zvedl frisbee a jemně ho vyhodil v určitém úhlu do vzduchu. Hračka dosáhla vrcholu a pak se vrátila.
Chytil ji do dlaně mezi palec a ostatní prsty. "To je celé," řekl. "Je to snadné, co myslíš?"
"Předpokládám," odpověděla Sufa.
"Já ti to hodím a ty to chytíš tak, jak jsem to udělal já," řekl Richard.
Popošel asi patnáct metrů po sále. Otočil se a hodil talíř Sufě. Pohnula se, jako by ho chtěla chytit, ale byla příliš neobratná. Třebaže jí hračka zavadila o ruku, nechytila ji; talíř zachřestil o podlahu. Richard protočil panenky nad její neschopností, vrátil se a znovu jí ukázal, jak se to dělá.
Jeho úsilí však vyšlo nazmar. Při příštím hodu si počínala ještě neobratněji než při prvním.
"Vy si asi moc nepotrpíte na fyzickou aktivitu, co?" řekl Richard opovržlivě. "Nikdy jsem nepotkal nikoho, kdo by nedovedl chytit frisbee."
"K čemu to slouží?"
"K ničemu to neslouží," odsekl Richard. "Je to jen pro zábavu. Je to sport. Hází se s ním tam a zpátky a běhá se za ním."
"Mně se to zdá zbytečné," odpověděla Sufa.
"Copak vy tady v Interteře nemáte žádný pohyb?"
"Samozřejmě," odpověděla Sufa. "Zvlášť rádi plaveme, ale také se rádi procházíme a hrajeme si s našimi homidy. Samozřejmě, taky je tu sex, jak ti Meeta, Palenque a Karena určitě ukázaly."
"Já mluvím o sportu!" zaúpěl Michael. "Sex není sport."
"Pro nás ano," odpověděla Sufa. "A navíc je při něm spousta pohybu."
"A co sporty, v nichž se snažíte vyhrát?" zeptal se Richard.
"Vyhrát?" podivila se Sufa.
"Víš, soutěžení!" vysvětlil Richard podrážděně. "Vy nemáte žádné soutěživé hry?"
"Proboha ne!" odpověděla Sufa. "S těmihle nesmysly jsme přestali už před eony let, když jsme eliminovali války a násilí."
"Ale proboha," vyhrkl Richard. "Žádné sporty! To znamená žádný hokej, žádný fotbal, dokonce ani golf! Ježíši! A když si uvědomím, že Suzanne to tady považuje za ráj!"
"Prosím, uklidni se," vyzvala ho Sufa. "Proč ses tak rozčilil?"
"Já vypadám rozčileně?" zeptal se Richard nevinně.
"To tedy ano," odpověděla Sufa.
"Myslím, že potřebuju nějaký pohyb," nadhodil Richard. S frisbee pod paží nervózně zapraskal klouby. Věděl, že je podrážděny, a taky mu bylo jasné proč: v duchu viděl pracovního klona, jak narazí na Muřinu mrtvolu nacpanou v jeho ledničce.
"Proč si ten talíř nevezmeš?" navrhla Sufa. "Možná s tebou bude hrát Michael nebo někdo jiný."
"Proč ne," souhlasil Richard, ale bez valného nadšení.
"Tak dobře!" vykřikl Arak. Skupina se shromáždila na terase před muzeem, v němž předtím strávila víc než hodinu. Všichni debatovali o tom, co při návštěvě viděli, kromě Richarda, který zůstával stranou a neustále si vyhazoval talíř do vzduchu a chytal ho. U paty schodiště čekala tři aerotaxi.
"Domluvme si program na zbytek dopoledne," řekl Arak. "Sufa doprovodí Perryho do továrny, kde se vyrábějí a opravují aerotaxi. Perry, myslím, že tohle jsi chtěl vidět."
"Ano, velmi rád," souhlasil Perry.
"Ismael a Mary půjdou s Donaldem a Michaelem do Centrálního informačního střediska," pokračoval Arak.
Donald kývl.
"A co ty, Richarde?" zeptal se Arak. "Který z těchto dvou cílů se zamlouvá tobě?"
"Mně to je v podstatě jedno," odpověděl Richard a dál vyhazoval talíř do vzduchu.
"Budeš si muset vybrat jeden či druhý," oznámil Arak.
"Dobře, tak bych se podíval do továrny na taxi," odpověděl Richard lhostejně.
"A co Suzanne?" zeptal se Perry.
"Doktorka Newellová půjde se mnou na schůzku s Radou starších," odpověděl Arak.
"Sama?" Perry, který cítil potřebu ochraňovat, se podíval na Suzanne.
"To je v pořádku," odpověděla Suzanne uklidňujícím tónem. "Když jste lezli do ponorky v hale věnované druhé světové válce, Arak mi vysvětlil, že Rada starších se mnou chce mluvit profesionálně, jako s oceánografkou."
"Ale proč o samotě?" zeptal se Perry. "A proč ne se mnou`? Já koneckonců tu oceánografickou společnost řídím."
"Myslím, že je nezajímá obchodní stránka věci," odpověděla Suzanne.
"Nedělej si starosti."
"Jsi si jistá?" naléhal Perry.

"Naprosto," odpověděla Suzanne. Poklepala Perrymu na rameno.
"Takže pojďme," zvolal Arak. "Všichni se později sejdeme v paláci pro hosty." Pokynul ostatním, aby ho následovali, obešel podstavec se starou corvettou a zamířil po širokých schodech dolů k vznášejícím se aerotaxíkům.
Suzanne přece jen připadalo divné být sama s Arakem, když s nimi aerotaxi vyrazilo k cíli. Kromě přespávání v chatce to bylo poprvé, co se ocitla bez ostatních pozemšťanů. Pohlédla na Araka, a on se na ni usmál.
Tím, že byla v jeho tiché blízkosti, si znovu uvědomila, jak je hezky.
"Líbí se vám ta orientační instruktáž?" zeptal se Arak. "Nebo vám připadá příliš rychlá či naopak pomalá?"
"Nejlépe bych ji asi mohla charakterizovat slovem ohromující," odpověděla Suzanne. "V rychlosti problém není, a rozhodně se necítím ani v nejmenším otrávená."
"Vaše skupina je poměrně náročná, pokud jde o navržení a sestavení nejlepšího orientačního plánu. Jste všichni tak odlišní, což je fakt, který Interteřany přitahuje, ale zároveň v nich vzbuzuje obavy. Víte, vzhledem k selekci a adaptaci jsme si všichni hodně podobní, čehož jste si určitě všimla."
"Jste všichni velmi milí," řekla Suzanne s pokývnutím. Uvědomila si, že dokud se o tom Arak nezmínil, příliš o tom nepřemýšlela. Teď si však uvědomila, že to je pravda. Nejenže jsou všichni hezcí v klasickém slova smyslu, ale také se chovají stejně laskavě, inteligentně a mile. V jejich temperamentu jsou jen nepatrné nebo vůbec žádné odchylky.
"Milí je takové sterilní slovo," odpověděl Arak. "Doufám, že vás nenudíme."
Suzanne se zasmála. "Je těžké se nudit, když je člověk dočista konsternován," řekla. "Ujišťuji vás, že se nenudím." Oči jí sklouzly k neuvěřitelné vyhlídce na město s roji aerotaxíků svištících kolem. Na nějakou nudu ani ve snu nepomyslela, náhle však pochopila, nač Arak naráží. Po určité době mohla Interterra začít svou homogenitou unavovat.
Právě kvůli těm aspektům, jež z ní dělaly takový ráj, mohla působit i fádně.
Suzanne se soustředila na nápadnou stavbu, která se tyčila nad panoramatem města a k níž se taxi rychle blížilo. Probrala se ze zamyšlení.
Před ní se tyčila obrovská černá pyramida se zářivým zlatým vrcholem. Když aerotaxi zastavilo a sneslo se na chodník vedoucí ke vchodu, ohromila ji podobnost s Velkou pyramidou v egyptské Gíze. Protože v Gíze byla, uvědomila si, že interterrská verze je zhruba stejně velká. Když se o této podobnosti zmínila Arakovi, blahosklonně se usmál.
"Návrh byl jedním z našich darů tamní kultuře"" vysvětlil. "Hodně jsme si od nich slibovali, protože zpočátku to byla mírumilovná civilizace.
Vyslali jsme delegaci, která mezi nimi na počátku jejich historie žila s tím, že je bude podporovat oproti extrémně válečnickým národům, které se rozvíjely. Experiment nebyl tak rozsáhlý jako atlantské hnutí a my jsme se skutečně snažili, ale nikam to nevedlo."
"Ukázali jste jim také, jak je postavit, kromě toho, že jste jim dali plán?" zeptala se Suzanne. Pro ni patřila záhada Velké pyramidy k nejvíce fascinujícím z celého starověku.
"Samozřejmě," odpověděl Arak. "Museli jsme. Ukázali jsme jim také představu oblouku, ale oni tvrdošíjně odmítali uvěřit, že to bude držet, a nikdy to nevyzkoušeli ani u jediné stavby."
Aerotaxi zastavilo a dveře se otevřely.
"Až po vás," řekl Arak dvorně.
Jakmile došli ke vchodu, Suzanne si uvědomila, že jakákoli podobnost mezi oběma stavbami zmizela. Interterrská pyramida byla ze zářivého bílého mramoru a vnitřní prostory nevyvolávaly klaustrofobii, ale působily velkolepě.
Když šli po chodbě vedoucí ke středu budovy, potkalo Suzanne další překvapení. Z postraní chodby přímo před nimi vyšel Garona a vřele ji objal.
"Garono!" zamumlala Suzanne se zjevným potěšením. Opětovala jeho objetí. "To je ale milé překvapení! Nečekala jsem, že tě uvidím dřív než večer. Nebo jsem přinejmenším doufala, že tě dnes večer uvidím."
"Samozřejmě že ano," odpověděl Garona. "Ale nemohl jsem se dočkat." Podíval se jí do očí. "Věděl jsem, že půjdeš dneska do Rady starších, takže jsem sem přišel a počkal si na tebe."
"Moc mě to těší," řekla Suzanne.
"Raději půjdeme," řekl Arak. "Rada čeká."
"Samozřejmě," odpověděl Garona. Pustil Suzanne z objetí a místo toho ji vzal za ruku. Trojice šla dál.
"Jak ses měla dopoledne?" vyptával se Garona.
"Bylo to poučné," odpověděla Suzanne. "Vaše technologie je obdivuhodná."
"Měli jsme vědecky seminář," vysvětlil Arak.
"Byli jste někde v terénu?" zeptal se Garona.
"Šli jsme do Muzea zemského povrchu," odpověděla Suzanne.
"Opravdu?" Garona vypadal překvapeně.
"Byla to specifická žádost pana Donalda Fullera," vysvětlil Arak.
"Zdálo se vám to poučné?" zeptal se Garona.
"Bylo to zajímavé," odpověděla Suzanne. "Ale já bych si to nevybrala, určitě ne po tom, co jsme se dověděli na didaktickém semináři."
Došli k impozantním bronzovým dveřím. V každém panelu byla vypouklá figurka, v níž Suzanne rozpoznala ankha, symbol života ve starověkém Egyptě. Znovu jí to připomnělo zjevnou výměnu informací mezi Interteřany a starověkou civilizací sekundárních lidí. Zamyslela se nad tím, co ještě vzešlo z této vyspělé kultury.
Jakmile dorazili ke dveřím, otevřely se na tichých závěsech dovnitř. Za nimi byla kruhovitá místnost s kupolovitým stropem podepíraným sloupovím.
Stejně jako zbytek vnitřku pyramidy svítila bílým mramorem, i když hlavice sloupů byly zlaté.

Na Arakovu výzvu překročila Suzanne mramorový práh. Udělala několik váhavych kroků a pak se zastavila. Prohlédla si majestátní sál.
Po obvodu, vždy mezi dvěma sloupy, stálo dvanáct vznešeně vypadajících křesel. Všechna křesla byla obsazena - pravděpodobně členy rady, jejichž věk sahal od pěti do pětadvaceti let. Neočekávanost věkově tak smíšené skupiny Suzanne mírně zaskočila. Někteří byli tak mladí, že vsedě nedosáhli nohama na podlahu.
"Pojďte dál, doktorko Newellová," ozvala se jedna z rady starších zřetelně dětským hlasem. Suzanne připadala jako desetiletá školačka.
"Jmenuji se Ala a teď jsem na řadě jako mluvčí rady. Takže se prosím nebojte! Vím, že na vás tohle prostředí působí tísnivě a vyvolává ve vás nepříjemné pocity, ale my si jen přejeme s vámi mluvit, a pokud přejdete do středu místnosti, všichni vás zřetelně uslyšíme."
"Jsem spíš překvapená než vyděšená," odpověděla Suzanne a popošla přímo pod nejvyšší bod kupole. "Řekli mi, že půjdu do Rady starších."
"A taky že ano," souhlasila s ní Ala. "Rozhodujícím faktorem pro členství v této radě je počet tělesných životů, které člověk absolvoval, a ne věk současného těla."
"Chápu," odpověděla Suzanne, i když ji pořád ještě zneklidňovalo, že stojí před vládním orgánem tvořeným zčásti dětmi.
"Rada starších vás oficiálně vítá," řekla Ala.
"Děkuji," odpověděla Suzanne, která nevěděla, co by měla dalšího říci.
"Přivezli jsme vás do Interterry v naději, že nám poskytnete informace, jež se nám nepodařilo získat z monitorování vaší komunikace na zemském povrchu."
"Jaké informace?" zeptala se Suzanne. Cítila, že se začíná mít na pozoru.
V duchu slyšela Donaldův hlas, který upozorňoval, že od nich Interteřané něco chtějí, a jakmile to získají, mohou se k nim začít chovat velmi odlišně.
"Neznepokojujte se," řekla Ala konejšivě.
"To je těžké," odpověděla Suzanne. "Zvláště když mi připomínáte, že já a mí kolegové jsme byli uneseni do vašeho světa, což, jak musím přiznat, byl děsivý zážitek."
"Za to se vám omlouváme," řekla Ala. "A měli byste vědět, že chceme vaši oběť odměnit. Ale to my se cítíme znepokojeni. Víte, za celistvost a bezpečnost Interterry neseme odpovědnost my. Je nám známo, že ve vašem světě jste velmi fundovaná oceánografka."
"To bylo až příliš velkorysé," odpověděla Suzanne. "Realita je taková, že jsem v této oblasti relativně nová."
"Promiňte," řekl jeden ze starších. Byl to teenager, který právě začínal dospívat. "Jmenuji se Ponu a momentálně jsem zástupce mluvčího. Doktorko Newellová, jsme si vědomi úcty, jíž požíváte u svých profesionálních kolegů. Domníváme se, že takovýto respekt je spolehlivým dokladem schopností jedince."
"Jak myslíte," odpověděla Suzanne. O tenhle bod se za daných okolností nehodlala přít. "Na co se mě chcete zeptat?"
"Za prvé se chci ubezpečit, že jste byla informována o tom, že v našem prostředí neexistují vaše běžné bakterie a viry."
"Arak mi to vysvětlil," odpověděla Suzanne.
"A předpokládám, že chápete, proč by objev naší civilizace civilizací vaší měl katastrofální následky."
"Chápu obavy ohledně kontaminace," odpověděla Suzanne. "Ale nejsem přesvědčena, že by to nutně muselo mít katastrofální následky, zvláště pokud by se použila příslušná bezpečnostní opatření."
"Doktorko Newellová, o tomhle nebudeme diskutovat," zarazila ji Ala.
"Ale jistě vám musí byt známo, že vaše civilizace je dosud ve velmi raném stadiu společenského vývoje. Primární motivací je čistě vlastní zájem a násilí je na denním pořádku. Ve skutečnosti je konkrétně vaše země tak primitivní, že umožňuje každému a komukoli vlastnit zbraň."
"Dovolte mi parafrázovat," nabídl Ponu. "Moje vážená kolegyně z Rady starších říká, že hlad a bažení vašeho světa po naší technologii by byly tak velké, že by se zapomnělo na naše speciální potřeby."
"Přesně tak," souhlasila Ala. "A takové riziko nemůžeme podstoupit.
Přinejmenším ještě dalších zhruba padesát tisíc let, abychom mohli dát sekundárním lidem šanci více se zcivilizovat. Pochopitelně za předpokladu, že se při tom sami nezničí.
"Dobrá," odpověděla Suzanne. "Jak říkáte, tohle není diskuse, a přesvědčili jste mě, že z vašeho hlediska je moje kultura pro tu vaši nebezpečná.
Jestliže z toho budeme vycházet, co chcete po mně?"
Následovala pauza. Suzanne pohlédla z Aly na Ponua. Když ani jeden z nich neodpovídal, soustředila se na tváře ostatních. Nikdo nepromluvil.
Nikdo se nepohnul. Suzanne se ohlédla na Araka a Garonu. Garona se povzbudivě usmál. Suzanne se obrátila zpátky na Alu. "No...?" zeptala se.
Ala vzdychla. "Ráda bych vám položila přímou otázku," řekla. "Otázku, na niž se bojíme dovědět odpověď. Víte, váš svět začal v posledních několika letech několik hlubokomořských vrtů, zdánlivě náhodně. Sledovali jsme tyto jednotlivé případy s rostoucím znepokojením, protože si nejsme jisti, co je jejich cílem. Víme, že nejde o těžbu ropy ani zemního plynu, protože v oblastech, kde se vrty provádějí, nic z toho není.
Monitorovali jsme komunikaci, jako jsme to dělali vždycky, ale nepodařilo se nám zjistit, proč se tyto vrty provádějí."
"Zajímáte se o to, proč Benthic Explorer vrtal do té mořské hory?" zeptala se Suzanne.
"Velmi," odpověděla Ala. "Vrtali jste přímo nad jedním z našich staromódních výstupů. Pravděpodobnost toho, že k tomu došlo náhodou, je extrémně malá."
"To nebylo náhodou," připustila Suzanne. Jakmile tato slova pronesla, z úst všech členů Rady starších se ozvalo

mumlání. "Nechte mě domluvit," vykřikla Suzanne. "Vrtali jsme do mořské hory, protože jsme chtěli zjistit, zda se můžeme dostat přímo do astenosféry. Naše přístroje naznačovaly, že mořská hora je vyhaslá sopka s magmatickou komorou vyplněnou lávou nízké hustoty."
"Bylo rozhodnutí vrtat v tomto konkrétním místě v jakékoli fázi motivováno podezřením na existenci Interterry?" zeptala se Ala.
"Ne!" odpověděla Suzanne. "Absolutně ne!"
"Při tom rozhodování jste nepomysleli na podmořskou civilizaci?" zeptala se Ala.
"Jak jsem říkala, vrtali jsme čistě z geologických důvodů," odpověděla Suzanne.
Rada starších spolu opět hlasitě konferovala. Suzanne se otočila a ohlédla se na Araka a Garonu. Oba se povzbudivě usmáli.
"Doktorko Newellová," řekla Ala, aby znovu upoutala Suzanninu pozornost, "slyšela jste vy osobně jako profesionálka z jakéhokoli zdroje o čemkoli, co by naznačovalo, že někdo tuší o existenci Interterry?"
"Ne, v žádných vědeckých kruzích," odpověděla Suzanne. "Ale o životě v nitru Země bylo napsáno několik románů."
"Jsou nám známa díla pana Vernea a pana Doylea," řekla Ala. "Ale to byla čistě zábavná fikce."
"Přesně tak," odpověděla Suzanne. "Byla to čistá fantazie. Nikdo si nemyslel, že by jejich příběh byl jakkoli založen na faktech, i když svůj námět zřejmě převzali od muže jménem John Cleves Symmes, který byl přesvědčen, že střed Země je duty."
Starší opět začali hlasitě, úzkostně mumlat.
"Ovlivnilo přesvědčení pana Symmese vědecké mínění?" zeptala se Ala a v hlase jí zněla obava.
"Do jisté míry," odpověděla Suzanne. "Ale já bych se tím příliš neznepokojovala, protože mluvíme o počátku devatenáctého století. V roce 1838 vedla jeho teorie k jedné z prvních vědeckých expedic Spojených států. Velel jí poručík Charles Wilkes a jejím prvotním účelem bylo najít vchod do dutého nitra Země, který byl podle Symmesova přesvědčení pod jižním pólem."
Místností opět zaznělo vzrušené mumlání.
"A výsledek této expedice?" zeptala se Ala.
"Nic, co by mělo znepokojovat Interterru," odpověděla Suzanne. "Ve skutečnosti se cíl expedice změnil, ještě než k ní došlo. Místo hledání vstupu do nitra Země byli nakonec pověřeni tím, aby našli nová loviště velryb a tuleňů."
"Takže teorie pana Symmese byla ignorována?" zeptala se Ala.
"Naprosto," odpověděla Suzanne. "A tato myšlenka se pak už nikdy neobjevila."
"Jsme skutečně vděční," řekla Ala, "zvláště vzhledem k tomu, že Symmes měl v určitém ohledu pravdu. Jižní pól byl a dosud je naším hlavním meziplanetárním a intergalaktickým výstupem."
"Není to zvláštní?" řekla Suzanne. "Bohužel je pro pana Symmese trochu pozdě na to, aby se mu dostalo zadostiučinění. Ať je to jakkoli, pochopila jsem, že se mě ptáte, zda je vaše tajemství bezpečné, a já musím přiznat, že pokud je mi známo, bezpečné je. Ale když už o tom mluvíme, možná bych se měla zmínit, že i když dnes nikdo nevěří v dutou Zemi, vždycky byly okrajové skupiny hovořící o mimozemšťanech z vyspělých kultur, které nás navštěvují nebo jsou mezi námi. V televizi dokonce běží nesmírně populární pořad s tímto námětem. Tyto nápady s návštěvami mimozemšťanů se ovšem vztahují k mimozemšťanům přicházejícím z vesmíru, nikoli z nitra Země."
"O tom víme," připustila Ala. "A tato asociace nás potěšila, zvláště při několika příležitostech, kdy některou z našich meziplanetárních lodí zpozorovali sekundární lidé."
"Jediná další věc, o níž bych se měla zmínit," dodala Suzanne, "je, že v naší kultuře přežívají mýty o Atlantidě, které jsme přejali od antických Řeků. Ale ujišťuji vás, že vědecká komunita je považuje za čiré výmysly nebo nanejvýš za důsledky zničení staré sekundární lidské kultury silnou vulkanickou erupcí. Nikdy se nevyskytla teorie, že pod oceánem žije primární lidská společnost."
Starší znovu hlučně konferovali. Suzanne zatím rozpačitě přešlapovala. Ala kývla na své kolegy a ukončila jejich debatu. Pak znovu zaměřila pozornost na Suzanne. "Rádi bychom se zeptali na ony případy namátkových vrtů, k nimž v posledních několika letech docházelo v oblasti Saranty.
Žádné z nich se neprováděly na vrcholu nějaké mořské hory."
"Myslím, že máte na mysli vrty, k nimž vedla snaha potvrdit nejnovější teorie o rozestupování mořského dna," řekla Suzanne. "Prováděly se pouze kvůli získání skalních jader pro účely datování."
Starší znovu propukli ve vzrušený hovor. V závěru se Ala zeptala: "Vyskytl se nějaký náznak, že údajná magmatická komora, do níž jste vrtali, není vyplněna řídkou lávou, ale vzduchem?"
"O tom jsem nic nevěděla," odpověděla Suzanne. "A to jsem byla hlavní vědeckou pracovnicí v tomto projektu."
"Ty výstupy měly byt zapečetěny už před lety," vmísil se vehementně jeden ze starších.
"Tohle není doba na obviňování," doporučila Ala diplomaticky. "Zabýváme se přítomností." Pak, s pohledem na Suzanne, pokračovala: "Abychom to shrnuli, ve vašem profesionálním životě jste nikdy neslyšela ani náznak toho, že pod oceánem existuje civilizace, či teorii v tomto smyslu ."
"Jenom ve formě mýtů, jak jsem říkala," odpověděla Suzanne.
"A teď poslední otázka, s níž bychom se na vás chtěli obrátit," řekla Ala.
"Stále více nás znepokojuje průběžně klesající respekt vaší civilizace vůči prostředí v oceánu. Třebaže jsme slyšeli určité zmínky o tomto problému ve vašich médiích, stupeň znečištění a tempo výlovu se zvyšuje.
Protože jsme do jisté míry závislí na neporušenosti oceánu, klademe si otázku, zda vaše civilizace mluví o tomto problému pouze formálně, nebo zda ji skutečně znepokojuje?"
Suzanne vzdychla. Tato otázka jí byla blízká. Věděla až příliš dobře, že pravda v nejlepším případě není povzbudivá.
"Někteří lidé se snaží tuto situaci změnit," odpověděla.

"To znamená, že ji většina lidí nepovažuje za významný problém," řekla Ala.
"Možná ne, ale ti, kdo ano, se jím zabývají intenzivně."
"Ale možná si veřejnost neuvědomuje, jak klíčovou roli hraje oceán ve velkolepé struktuře prostředí na zemském povrchu. Například fakt, že plankton ovlivňuje jak hladinu kyslíku, tak kysličníku uhličitého na zemském povrchu?"
Suzanne cítila, jak rudne, jako by ona mohla být nějak obviňována za to, jak se sekundární lidé chovají ke světovým oceánům. "Bohužel většina lidí i samotných států považuje oceán za nevyčerpatelnou zásobárnu potravin a bezednou jímku."
"To je skutečně smutné," řekla Ala. "A znepokojivé."
"Je to egoistické a krátkozraké," dodal Ponu.
"Musím jen souhlasit," přiznala Suzanne. "Je to něco, na čem já i moji kolegové pracujeme. Je to boj."
"No ano," řekla Ala. Vstala ze židle a zamířila přímo k Suzanne s nataženou rukou, dlaní dopředu.
Suzanne zdvihla svou ruku a dotkla se dívčiny dlaně. Alina hlava sahala Suzanne jen k bradě.
"Děkujeme vám za vaši užitečnou konzultaci," pronesla Ala vážně.
"Přinejmenším ve vztahu k Interteře jste zmírnila naše obavy. Jako odměnu vám nabízíme plnou škálu plodů naší civilizace. Vzhledem k vašemu vzdělání jste jedinečně kvalifikovaná, daleko lépe než kdokoli z dalších čtyř návštěvníků z povrchu. Jděte a užívejte si!"
Náhlý potlesk ostatních starších Suzanne na okamžik vyvedl z míry.
Rozpačitě ocenila chválu tím, že nejprve jen kývla, a teprve pak za trvajícího potlesku promluvila. "Děkuji vám za to, že jste mi poskytli příležitost navštívit Interterru. Jsem poctěna."
"Poctěni jsme my," ujistila ji Ala. Pokynula Arakovi a Garonovi a naznačila Suzanne, aby je následovala.
Když trojice vycházela z velké pyramidy, Suzanne se zastavila a ohlédla se na impozantní stavbu. Kladla si otázku, zda se neměla Rady zeptat, jestli jsou dočasnými návštěvníky Interterry, nebo permanentními obyvateli drženými v zajetí. Jedním z důvodů, proč se k tomu neodhodlala, byl strach z odpovědi. Ale teď zjistila, že lituje, že to neudělala.
"Jsi v pořádku?" zeptal se Garona a přerušil tak její myšlenky.
"Jistě," odpověděla Suzanne, dosud příliš zahloubaná. Teď bylo jasné, proč ji i ostatní přivedli do Interterry. Starší chtěli vyzkoušet profesionální oceánografku ohledně podezření na existenci Interterry.
Nemyslela si, že by se zacházení, jakého se jí a jejím kolegům dostávalo, nyní nějak změnilo.
Na druhé straně se však teď cítila výlučně zodpovědná za jejich úděl.
Kdyby nebylo jí, nebyli by uneseni.
"Určitě víš, že jsi v pořádku?" zeptal se znovu Garona. "Vypadáš tak zamyšleně."
Suzanne se přinutila k úsměvu. "Je těžké nebýt zamyšlená," odpověděla.
"Tolik jsem toho musela vstřebat."
"Prokázala jste Interteře dobrou službu," poznamenal Arak. "Jak říkala Ala, jsme vám vděční."
"To mě těší," odpověděla Suzanne a snažila se udržet na tváři úsměv.
Bylo to však obtížné. Protože cítila, že Donald měl pravdu a že budou muset v Interteře zůstat, její intuice jí říkala, že konfrontace je nevyhnutelná, a vzhledem k osobním vlastnostem některých kolegů by se situace mohla záhy zvrhnout v násilí.
Kapitola 16
"NAHÁNÍ MI TO tady hrůzu," přiznal Michael.
"Je divné, že je to tu tak opuštěné," poznamenal Donald.
"Je také divné, že nás tady nechali brouzdat samotné."
"Jsou důvěřiví," řekl Michael. "To se jim musí přiznat."
"Já bych to nazval nezodpovědnou bláhovostí," namítl Donald.
Oba lidé druhé generace procházeli Centrálním informačním střediskem.
Ismael a Mary Blackovi je doprovodili ke vchodu obrovské budovy, rozhodli se však zůstat venku, než si Donald a Michael odbydou návštěvu.
Uvnitř se oba muži ocitli v obrovském labyrintu protínajících se chodeb.
Celé místo bylo jakýmsi včelínem řad zaplněných od podlahy po strop něčím, co vypadalo jako pevné disky kolosální počítačové sestavy.
Kromě dvou pracovních klonů, na něž narazili v jedné místnosti u vchodu, neviděli živáčka.
"Nemyslíš, že bychom tu zabloudili, že ne?" zeptal se Michael nervózně.
Ohlédl se tam, odkud přišli. Všechny chodby vypadaly stejně.
"Sledoval jsem, kudy jdeme," odpověděl Donald.
"Jsi si jisty?" zeptal se Michael. "Mockrát jsme zabočili."
Donald se zastavil. "Poslyš, ty vypatlanče," řekl. "Jestli máš strach, tak se ksakru vrať zpátky ke vchodu a počkej tam."
"To je v pořádku," řekl Michael. "Jsem v pohodě."
"Klídek, pitomče," řekl Donald. Znovu vyrazil kupředu.
"Proč jsi sem chtěl vlastně jít?" ozval se znovu Michael o několik minut později.
"Řekněme jen, že jsem zvědavy," odpověděl Donald.
"Je to jako zly sen," řekl Michael. "Nebo jako filmový horor o technice, která se člověku vymkla z ruky." Otřásl se.
"Pro jednou s tebou souhlasím, námořníku," řekl Donald. "Je to, jako kdyby technologie převzala velení."
"Co podle tebe všechna ta zařízení dělají?"
"Arak naznačoval, že to řídí celou společnost," odpověděl Donald.
"Zjevně tu všechno monitorují. A skladují esence lidí. Bůh ví, kolik lidí je zrovna teď uzavřeno v téhle věci."

Michael se znovu otřásl. "Myslíš, že vědí, že jsme tady?"
"Tos mě tedy dostal, námořníku," odpověděl Donald.
Několik minut šli potichu.
"Neviděl jsi už dost?" zeptal se Michael.
"Nejspíš ano," odpověděl Donald. "Ale ještě bych chtěl chvilku pokračovat."
"Zajímalo by mě, jestli se tyhle věci opravují samy."
"Pokud ano," odpověděl Donald, "tak si musíme položit otázku, kdo je víc naživu, jestli tenhle stroj nebo ti lidé, kteří mají tak málo na práci."
Náhle Donald natáhl ruku a zastavil Michaela.
"Co se děje?" vykřikl potápěč.
Donald si přitiskl prst ke rtům, aby Michaelovi naznačil, že má být zticha. "Neslyšíš to?" zašeptal Donald.
Michael naklonil hlavu ke straně a pozorně naslouchal. V dálce uslyšel slabé zvuky: tiché výbuchy smíchu pronikající jinak neprostupným tichem.
"Slyšíš to?" zeptal se Donald znovu, tentokrát už naléhavě.
Michael kývl. "Zní to jako smích."
Donald rovněž kývl. "Divný smích," řekl. "Je to v takových pravidelných intervalech."
"Kdybych nevěděl, že to tak být nemůže, řekl bych, že to je předem nahraný smích, takový, jaký se pouští v televizních sitcomech."
Donald luskl prsty. "Máš pravdu! Věděl jsem, že mi to připadá zatraceně povědomé."
"Ale to je bláznivé," namítl Michael.
"Podíváme se na to!" rozhodl Donald. "Budeme se řídit sluchem!"
Oba muži vykročili s rostoucí zvědavostí vpřed v naději, že najdou zdroj.
Na spojnici každé chodby se museli zastavit a naslouchat, aby mohli určit směr. Zvuk postupně sílil a jim se díky tomu snáze rozhodovalo.
Když zabočili do poslední chodby, mohli určit, že hluk přichází z první místnosti vlevo. V tom okamžiku už byli přesvědčeni, že skutečně slyší televizní sitcom; vnímali dokonce i dialog.
"To vypadá jako repríza Seinfelda," zašeptal Michael.
"Drž zobák!" nařídil Donald. Opřel se o zeď u vchodu do místnosti a pokynul Michaelovi, aby se přemístil k němu.
Donald se zvolna posouval vpřed. K jeho překvapení to připomínalo vysílací studio v televizní stanici. Zadní stěnu pokrývala více než stovka monitorů. Všechny byly zapojeny, na většině z nich byly naladěny různé programy, i když několik jich vysílalo jen monoskop.
Donald se trochu více předklonil a uviděl muže sedícího v bílém tvarovaném křesle uprostřed místnosti, který se díval na monitory.
Typickému Interteřanovi byl na hony vzdálen; plešatěl a měl mastné šedivé vlasy. Na obrazovce před ním skutečně byli hrdinové Seinfelda - Elaine, George, Kramer a Jerry.
Donald se z otevřených dveří opět stáhl a přitiskl se ke zdi chodby.
Pohlédl na Michaela a zašeptal: "Měl jsi pravdu! Je to stará epizoda ze Seinfelda."
"Tyhle hlasy bych rozpoznal všude," řekl Michael.
Donald opět zdvihl ukazováček ke rtům. "Tam uvnitř se na ně někdo dívá," zašeptal. "A rozhodně nevypadá jako Interteřan."
"Fakt ne?" šeptl Michael.
"To je nečekané," řekl Donald. Skousl si spodní ret a přemýšlel.
"To teda určitě," přisvědčil Michael. "Co uděláme?"
"Vejdeme dovnitř a seznámíme se s tím chlapem," rozhodl Donald.
"Možná jsme měli štěstí. Ale poslouchej! Mluvit budu já, ano?"
"Beze všeho," souhlasil Michael.
"Dobře, tak jdeme," řekl Donald. Odlepil se od zdi a vstoupil do místnosti.
Michael šel za ním. Tiše postupovali kupředu, i když televize hrála tak nahlas, že muž je rozhodně nemohl slyšet.
Donald, který si nebyl jist, jak muže nepoděsit, a přesto upoutat jeho pozornost, prostě vstoupil do chlapíkova zorného pole, ale poněkud stranou. Nic. Muž byl naprosto stržen seriálem, obličej ztuhlý v ochablém, ospalém výrazu, pohled zpola přivřených, nehybných očí přikovaný k obrazovce.
"Promiňte," ozval se Donald, ale hlas mu zanikl v dalším výbuchu nahraného smíchu.
Donald natáhl ruku a jemně šťouchl muže do paže. Muž vyskočil z křesla.
Když spatřil oba vetřelce, znovu klesl zpátky. Takřka stejně rychle se však vzpamatoval.
"Moment! Já vím, kdo jste!" zvolal. "Vy jste dva z těch lidí z povrchu, kteří se k nám právě přidali."
"Přidat se není to správné slovo," řekl Donald. "V téhle věci jsme neměli na vybranou. Unesli nás." Pohlédl na muže, který měřil jen asi sto šedesát centimetrů a měl nahrbenou, kostnatou postavu. Měl zapadlé, slzící oči, hrubé rysy a na obličeji spoustu vrásek. Vypadal jako vůbec nejstarší obyvatel Interterry.
"Vy jste ztroskotali?" zeptal se muž.
"To sotva," odpověděl Donald. Představil sebe a Michaela.
"Těší mě, že vás poznávám," zahlaholil muž. "Doufal jsem, že se setkáme."
Přešel k nim a podal jim ruku. "A takhle by se lidi měli zdravit," dodal. "Už mám plné zuby těch bláznivých nesmyslů s tisknutím dlaní."
"Jak se jmenujete?" zeptal se Donald.

"Harvey Goldfarb! Ale říkejte mi Harv."
"Jste tu sám?"
"Jasná zpráva. Vždycky jsem tu byl sám."
"Co děláte?"
"Moc toho není," odpověděl Harvey. Krátce pohlédl na řadu monitorů.
"Dívám se na televizi, zvláště na pořady, které se odehrávají v New Yorku."
"To je práce?"
"Svým způsobem, podle mě, ale já jsem dobrovolník. Jde většinou o to, že se rád dívám na kousky New Yorku. A docela se mi líbí Všechno v rodině, ale dneska se těžko chytají reprízy. Je to zlé. Seinfeld není špatný, ale já moc těch humornych scén nechápu."

"K čemu je tahle místnost?" zeptal se Donald. "Jen pro zábavu?"
Harvey se pohrdavě zasmál a zavrtěl hlavou. "Interteřany televize nezajímá a moc se na ni nedívají. Zájem má Centrální informační středisko.
Sarantské Centrální informační středisko je pro Interterru jedním z hlavních míst pro příjem médií. Monitorují se tady povrchová média, aby se ujistili, že v nich není zmínka o existenci Interterry." Harvey mávl rukama k obrazovkám.
"Tohle tady hraje čtyřiadvacet hodin denně sedm dní v týdnu. Což mi připomíná jedno. O vás se tam nahoře hrozně moc mluvilo na CNN a na zpravodajskych kanálech. Byli jste ve všech zprávách, jak vás pohltila podmořská sopka."
"Takže se nevyskytlo podezření na něco nenormálního?" zeptal se pro jistotu Donald.
"Ani v nejmenším," odpověděl Harvey. "Jen spousta geologického žvanění.
Ale abych se vrátil k sobě, nabídl jsem se, že budu tady dole sledovat televizní pořady kvůli archivování a taky cenzuře veškerého násilí."
"To z těch pořadů moc nezbyde," konstatoval Donald a cynicky se zasmál.
"Proč se s tím zatěžovat?"
"Já vím, velký smysl to nemá," souhlasil Harvey. "Ale pokud se na to dívají, nesmí v tom být žádné násilí. Nevím, jestli je vám to známo nebo ne, ale tihle lidé, ti opravdoví Interteřané, násilí nesnesou. Dělá se jim z toho špatně. Doslova!"
"Takže vy nejste opravdový Interteřan."
Harvey se znovu krátce zasmál. "Já? Harvey Goldfarb a Interteřan?
S tímhle ksichtem?"
"Vypadáte skutečně trochu starší než všichni ostatní."
"Starší a ošklivější," odfrkl Harvey. "Ale jsem to já. Snažili se mě přesvědčit, abych se sebou nechal provést spoustu věcí, dokonce abych si dal znovu narůst vlasy, ale odmítl jsem. Musím ovšem uznat, že mě udržují v dobré kondici. O tom není sporu. V jejich nemocnicích to je, jako když dáte auto do opravny. Prostě vám vymění součástku a můžete zase jít. Ale stejně, nejsem Interteřan. Jsem Newyorčan. Mám krásný dům v nejlepší části Harlemu."
"Harlem prošel určitými změnami," upozornil ho Donald. "Jak dlouho jste nebyl doma?"
"Přišel jsem do Interterry v roce 1912."
"Jak jste se sem dostal?"
"Trocha štěstí a zásah Interteřanů. Zachránili mě před utopením spolu s několika stovkami dalších, když naše loď najela na ledovec."
"Titanic?" zeptal se Donald.
"Přesně tak," odpověděl Harvey. "Ale všichni nejsou v Sarantě. Spousta z nich se vystěhovala do Atlantidy a do dalších měst. Byla po nich poptávka. Víte, Interteřanům připadáme zábavní."
"Ten dojem jsem získal taky," řekl Donald.
"Využívejte toho, dokud můžete," poradil Harvey. "Jakmile se tu aklimatizujete, už se jim tak zábavní zdát nebudete. Věřte mi."
"Musíte mít za sebou strašné zážitky," řekl Donald.
"Ne, jsem tu celkem spokojený," řekl Harvey defenzivně. "Má to své lepší a horší stránky."
"Myslel jsem tu noc, kdy se potopil Titanic."
"Jo, jasně! To je pravda.Ta noc byla strašná. Strašná!"
"Stýská se vám po New Yorku?"
"Svým způsobem," odpověděl Harvey. V očích se mu objevil vzdálený výraz.
"Vlastně je divné, že doopravdy se mi stýská po burze. Vím, že to zní zvláštně, ale byl jsem selfmademan... fakticky makléř, a strašně rád jsem obchodoval. Pracoval jsem tvrdě, ale jak jsem pookřál u toho vzrušení!"
Harvey se zhluboka nadechl a pak s povzdechem vydechl. Znovu se soustředil na Donalda. "Tak to by bylo o mně. A co vy? Byli jste do Interterry skutečně uneseni? Pokud ano, jste první takový případ, který jsem tu zažil. Měl jsem dojem, že vás zachránili z podzemní sopky, jak informovala CNN."
"V té době k nějaké erupci došlo," připustil Donald. "Ale myslím, že to byla zástěrka pro to, abychom mohli byt vtaženi do jednoho z interterrských výstupů. Tak či onak nebyl náš příchod do Interterry náhodný.
Byli jsme sem záměrně uneseni, což nám ještě neřekli."
Harvey pohlédl z Donalda na Michaela a pak zpátky na Donalda. "Zdá se, že Interterra vás moc neokouzlila."
"Dojem to na mě udělalo," řekl Donald. "Těžko by to mohlo být jinak, ale okouzlený nejsem."
"Hmmm," řekl Harvey. "Tím se dostáváte do jedinečné kategorie.
Všichni ostatní, kteří se sem dostali, se přes noc stali zastánci.
A co tady váš přítel?"

"Michael se na to dívá stejně jako já," odpověděl Donald. Michael přikývl.
"Vidíte," pokračoval Donald, "nesnášíme, když nás někdo do něčeho nutí, i kdyby to vypadalo sebelíp. Ale co vy, Harve?"
Harvey zkoumal Donaldovu tvář a znovu vrhl rychlý pohled na Michaela, který se zrovna smál čemusi v sitcomu. "To myslíte vážně, že vás tohle místo ani všichni ti krásní lidé a jejich večírky neuchvátili?"
"Říkám vám, nemáme rádi, když nás k něčemu nutí."
"Skutečně vás zajímá můj názor?"
Donald přikývl.
"Dobře," řekl Harvey. Naklonil se blíž a snížil hlas. "Vysvětlím vám to takhle: kdybych mohl dneska v noci odjet do New Yorku, nemohl bych se dočkat, až tam budu. Tady je to tak zatraceně klidné a dokonalé, že to normálního člověka dohání k šílenství."
Donald si nemohl pomoci a usmál se. Ten starý podivín byl člověk podle jeho vkusu.
"Říkám vám, tady dole se nikdy nic neděje," pokračoval Harvey.
"Všechno je každý den stejné. Nic se nepokazí. Nedovedu vám vysvětlit, co bych dal za jeden den na newyorské burze. Chci tím říct, že potřebuju trochu stresu, abych si připadal živý, nebo aspoň jednou za uhersky rok nějaké špatné zprávy nebo problém, abych ocenil, jak je život příjemný."
Michael na Donalda vítězně luskl prsty. Ale Donald ho ignoroval.
Místo toho se Harveyho zeptal, zda někdy někdo z Interterry odešel.
"Žertujete? Vždyť jsme sakra pod oceánem! Doslova. To si myslíte, že odtud můžete jen tak odejít? Kdyby to tak bylo, tak byste nenašel Harveyho Goldfarba, jak tady sedí a snaží se zahlédnout New York. Byl bych tam a dával bych si do nosu."
"Ale Interteřané vyjíždějí," namítl Donald.
"Jistě, že vyjíždějí. Jenže všechny výstupy a vstupy kontroluje Centrální informační středisko. A když Interteřané vyjedou, jsou hermeticky uzavřeni ve své lodi. Kromě toho obvykle vysílají jen své pracovní klony.
Víte, Interteřané jsou moc opatrní na jakékoli spojení mezi tímhle světem a tím naším. Nezapomeňte, jeden zatoulaný streptokok by tady mohl nadělat paseku."
"Vypadá to, jako byste o téhle možnosti uvažoval."
"Samozřejmě," odpověděl Harvey. "Jenže jenom ve snech."
Donald zaměřil pozornost na řadu televizních obrazovek. "V téhle místnosti může mít člověk aspoň pocit, že je ve spojení se světem na povrchu."
"Proto jsem tady," řekl Harvey majetnicky. "Je to fantastická konstelace.
Vysedávám tu pořád. Můžu se dívat v podstatě na každý větší televizní kanál ve světě na povrchu."
"Můžete kromě příjmu i vysílat?" zeptal se Donald.
"Ne, to je pasivní systém," odpověděl Harvey. "Příkon je neomezený a antény jsou v podstatě na každém horském hřebeni na povrchu zeměkoule, ale nejsou tam kamery. Vlastní telekomunikace v Interteře jsou úplně odlišné a daleko vyspělejší, jak jste určitě postřehli."
"Kdybychom vám dali standardní televizní analogovou videokameru s vestavěným videorekordérem, myslíte, že byste se mohl napojit na zařízení, které tady máte, tak, aby o tom nikdo nevěděl, a vy jste mohl vysílat?"
Harvey zvažoval Donaldovu otázku a hladil si při tom bradu. "Možná kdybych měl k ruce jednoho z elektronických pracovních klonů, dalo by se to provést," odpověděl. "Ale kde seženete televizní kameru?"
"Vím, na co myslíš," řekl Michael a přes tvář mu přelétl spiklenecký úsměv. "Myslíš ty kamery v batyskafu." Když se skupina po návštěvě muzea shromáždila venku před budovou, Suzanne a Perry jim řekli, že zahlédli Okeanos na dvoře muzea.
Donald vrhl na Michaela další zlostný pohled. Michael se dovtípil a okamžitě zmlkl.
"Ale já tomu nerozumím," řekl Harvey. "Proč byste to dělali?"
"Podívejte, Harvey," řekl Donald, který se stačil ovládnout. "Mí kolegové a já nejsme nadšeni tím, že jsme nuceni sloužit těm Interteřanům jako zdroj zábavy. Rádi bychom se vrátili domů."
"Moment," řekl Harvey. "Asi mi něco ušlo. Vy myslíte, že kdybychom nainstalovali televizní kameru, dostali bychom se tak z Interterry?"
"Je to možné," odpověděl Donald. "V tomhle stadiu je to jen nápad: kousek skládačky, kterou jsem ještě nedomyslel, ale ať je to cokoliv, nezvládneme to sami. Potřebovali bychom vaši pomoc, protože jste tu dost dlouho na to, abyste se tu vyznal. Otázka je, zda byste chtěl."
"Promiňte!" řekl Harvey a zavrtěl hlavou. "Musíte pochopit, že Interteřané by tohle všechno neviděli rádi. Kdybych vám pomáhal, byl bych jedním z nejnepopulárnějších lidí ve městě. Přeložili by mě k pracovním klonům.
Interteřané strašně neradi provádějí něco nepěkného, ale klonům to nevadí. Ti prostě dělají, co se jim řekne."
"Ale proč byste se staral o to, co si myslí Interteřané?" zeptal se Donald. "Byl byste s námi. Za vaši pomoc bychom vám zajistili New York."
"Opravdu?" zeptal se Harvey. Oči se mu rozzářily. "Myslíte to vážně?
Vy byste mě dostali do New Yorku?"
"To by bylo to nejmenší, co bychom mohli udělat," ujistil ho Donald.
Pableskující frisbee plachtil přes trávník. Richardovi se podařil skvělý hod, a talíř zpomalil a začal klesat v dosahu pracovního klona, jemuž Richard nařídil, aby si s ním hrál. Ale pracovní klon disk nechytil a nechal ho proplout vedle své natažené ruky. Talíř ho hlučně udeřil do čela.
Richard se v naprostém zoufalství bouchl do čela. Zaklel jako námořník, jímž býval.

"Hezký hod, Richarde," zvolal Perry a potlačil smích. Perry seděl u bazénu v jídelně s Lunou, Meetou, Palenque a Karenou. Sufa po zastávce v továrně na výrobu aerotaxi dopravila oba muže zpátky do paláce návštěvníků, než se ostatní vrátí ze svých exkurzí. Richarda zpočátku potěšil takřka současný příchod jeho tří přítelkyň a Luny, tato euforie však pohasla, když ani jedna nedokázala zvládnout házecí talíř.
"To je úplně směšný," posteskl si Richard a došel si pro disk ležící u nohou pracovního klona. "Nikdo tady dole nedovede chytit blbej talíř, natož pak ho hodit."
"Richard má dnes zase špatnou náladu," řekla Luna.
Perry souhlasil. "Pokud vím, tak už od rána."
"Včera večer byl taky divný," řekla Meeta. "Poslal nás pryč moc brzy."
"Tak tohle mu tedy podle mě není vůbec podobné," připustil Perry.
"Nemůžeš něco udělat?" zeptala se Luna.
"Pochybuji," odpověděl Perry. "Pokud bych nešel za ním a párkrát mu ten hloupý kus plastu nehodil."
"Kdyby se tak uklidnil," řekla Luna.
Perry si přiložil dlaně k ústům. "Richarde!" zvolal. "Co kdybys zašel sem a uvolnil se? Rozčiluješ se úplně zbytečně."
Richard Perrymu gestem naznačil, ať mu vleze na záda.
Perry pokrčil rameny. "Evidentně není v příliš přístupné náladě."
"Co kdybys za ním alespoň zašel a promluvil si s ním?" navrhla Luna.
Perry se se zabručením zdvihl.
"Máme pro něj překvapení, až ho dostaneme zpátky do jeho chaty," řekla Meeta. "Pokus se ho přesvědčit, aby šel."
"Už jste mu to řekly samy?" zeptal se Perry.
"Ano, ale on tvrdil, že si chce zahrát s tím diskem."
"Blbost!" řekl Perry a zavrtěl hlavou. "No, já se o to pokusím."
"Nemluvte o tom překvapení," řekla Meeta. "Jinak to nebude taková legrace. Nechceme, aby uhodl, co by to mohlo být."
"Jo, jasně," zabručel Perry. Popuzen tím, že ho odtrhli od Luny, přešel k Richardovi, který netrpělivě instruoval pracovního klona.
"Marníš čas," řekl Perry. "Tady naše hry nehrají, Richarde. Nemají na to myšlení. Fyzická zdatnost je něco, co je nezajímá."
Richard se napřímil. "To mi taky došlo." Vzdychl a znovu zaklel. "Je to na hlavu, protože mají skvělé postavy. Problém je, že mají nulový smysl pro soupeření, a já soupeřit potřebuju. Sakra, i ty holky jsou snadno k mání. Nemusí se za nimi běhat nebo o ně usilovat. Celý tohle blbý místo mi připadá mrtvý. Co bych dal za pořádný tvrdý zápas v basketu nebo v hokeji."
"Něco ti povím," řekl Perry. "Dám si s tebou závod přes ten velký bazén u pavilonu. Co ty na to?"
Richard se na Perryho na okamžik zadíval a pak zručně odhodil frisbee do dálky. Poté nařídil pracovnímu klonovi, aby disk přinesl. Pracovní klon poslušně odklusal. Richard ho chvíli pozoroval a pak se obrátil zpátky k Perrymu.
"Díky, ale nemám chuť," řekl Richard. "Porazit tě v plavání by pro mě nebyl tak velký odvaz. Odvaz by pro mě byl, kdybych se odtud dostal.
Jsem úplně pryč s nervama."
"Myslím, že otázka odchodu nás zajímá všechny," hlesl Perry. "Takže jsme všichni trochu nervózní."
"Já jsem teda víc než trochu nervózní," řekl Richard. "Co tady podle tebe dělají s lidmi, kteří spáchají těžký zločin?"
"Nemám nejmenší tušení," odpověděl Pery. "Podle mě tu těžké zločiny neexistují. Arak říkal, že nemají věznice. Proč se ptáš?"
Richard si prstem nohy pohrával s trávou a pak se zadíval do dálky.
Chystal se promluvit, ale poté se zarazil.
"Bojíš se toho, co udělají, když se pokusíme utéct a oni nás chytí?"
"Jo, přesně tak," odpověděl Richard a nadskočil při tomto náznaku.
"No, to je něco, co musíme vzít v úvahu," řekl Perry. "Ale do té doby nedokážeme nic tím, že si budeme dělat starosti."
"Nejspíš máš pravdu," přisvědčil Richard.
"Co kdyby ses pobavil s těmi třemi nádhernými dámami?" navrhl Perry. Pokývl hlavou k Meetě, Palenque a Kareně.
"Co kdyby sis vybil nějakou přebytečnou energii tím, že bys je vzal do své chaty. Moc tomu nerozumím, ale zdá se, že po tobě šílí."
"Nejsem si jistý, jestli bych je měl vodit k sobě," namítl Richard.
"A proč ne?" zeptal se Perry. "Není to snad uskutečněný sen? Jen se na ty tři ženské podívej. Jsou jako modelky předvádějící prádlo."
"To je na vysvětlování moc složité," řekl Richard.
"Ať je v tom cokoli, nedovedu si představit, že by to bylo důležitější než uspokojení tří dychtivých sirén."
"Jo, no, možná máš pravdu," připustil Richard bez valného nadšení.
Vytrhl frisbee pracovnímu klonovi a vrátil se s Perrym do jídelny.
Meeta, Palenque a Karena vstaly a přivítaly ho vztaženými dlaněmi.
Richard reagoval netečně.
"Jsi připraven vrátit se do své chaty?" zeptala se Meeta.
"Pojďme," řekl Richard. "Ale s jednou podmínkou. Z mé ledničky se nebude brát nic k jídlu ani k pití. Platí?"
"Jistě," odpověděla Meeta. "Ani nás to nenapadne. Nám jde o něco jiného než o jídlo." Dívky se spiklenecky rozesmály a pověsily se Richardovi na ramena.

Skupina vykročila po trávníku. "Myslím to vážně," řekl Richard.
"My taky," ujistila ho Meeta.
Perry je chvilku pozoroval a pak se obrátil zpátky k Luně. "Je Richard tak agresivní, protože je tak mladý?" zeptala se.
Perry si k ní přisedl. "Ne. On je prostě takový. Bude stejný za deset i za dvacet let."
"A to je kvůli té nefunkční rodině, v níž vyrůstal," nadhodila Luna.
"Předpokládám," odpověděl Perry neurčitě. Nechtěl se pouštět do další sociologické diskuse. Připadal si na takovémto kolbišti v nevýhodě, jak mu ukázala jejich poslední debata.
"Pro mě je to těžké pochopit, protože my rodinu nemáme," řekla Luna.
"Ale co přátelé, známí a školy, do nichž sekundární lidé chodí? Nemohou snad překonat negativní vliv rodiny?"
Perry se zahleděl do dálky a pokoušel se utřídit si myšlenky. "Škola a přátelé mohou pomoci," řekl, "ale přátelé mohou mít i negativní vliv.
V jednotlivých komunitách brání sociální tlak dětem využít řádně vzdělání, jehož se jim dostává, a právě nedostatek vzdělání mnohdy vede k bigotní omezenosti."
"Takže pro někoho tak mladého, jako je Richard, je pořád ještě šance na zlepšení."
"Už jsem ti to řekl, Richard se nezmění!" řekl Perry tónem, který hraničil s podrážděním. "Podívej, já nejsem sociolog, takže bychom se možná mohli bavit o něčem jiném. Navíc už není tak mladý. Pokud vím, je mu skoro třicet."
"Tak to je mladý," odpověděla Luna.
"Ty tak můžeš povídat," osopil se na ni Perry.
Luna se zasmála a otřela si světlemodré oči. "Perry, zlato, kolik mi podle tebe je?"
"Říkala jsi, že ti je přes dvacet," odpověděl Perry nervózně. "Kolik ti je? Dvacet jedna?"
Luna se usmála a zavrtěla hlavou. "Ne, je mi devadesát čtyři, a to je jenom tohle tělo."
Perrymu zvolna klesla brada a vypískl údivem.
Richard vydal ještě několik napomenutí ohledně toho, že se mu nesmí do ledničky, a teprve pak všem třem ženám dovolil, aby ho s roztaženýma rukama uložily na postel. Vzápětí nato ho začaly masírovat olejem, kůží mu probíhalo příjemné mravenčení a svaly se mu uvolnily.
"Hú!" Richard zavřel oči a předl blahem. "Vy jste teda dobré! Připadám si vláčnej jako uvařená špageta."
"A to je teprve začátek," vrkala Meeta. Trojice žen se na sebe podívala přes Richardovo natažené tělo a snažila se potlačit smích. Kdyby byl Richard více při vědomí, poznal by, že něco chystají.
Po čtvrt hodině intenzivního masírování se Palenque nenápadně oddělila od skupiny a tiše zamířila kolem bazénu k okraji trávníku. Odtud zamávala na ostatní, aby se k nim přidali.
Během několika minut se objevili dva muži a s potlačovaným smíchem po špičkách přistoupili k posteli. Hladce převzali od Kareny masírování, takže teď to byla Meeta a oba muži, kdo opečovávali Richardovo tělo.
Palenque a Karena zaměřili pozornost na těla obou mužů. Cílem byla orgie ve stylu starého Říma.
"Víte," zamumlal Richard hlasem tlumeným pokrývkou, "kdyby nebylo vás, holky, určitě by mě to tady dohnalo k šílenství. Nikdy jsem nevěděl, oč přicházím!"
Muži a ženy si vyměnili žhavé pohledy. Navzájem se vydražďovali k horečnému vyvrcholení.
"Já si prostě nepomůžu, ale jsem aktivní člověk," pokračoval Richard, který si naprosto neuvědomoval, co se kolem něj děje. "Potřebuju konkurenci. Je to prosté."
Jeden z mužů přejel mohutnýma rukama po Richardových předloktích a masíroval mu ruce. Něco nebylo úplně v pořádku. Richard otevřel oči.
Ruce, které ho masírovaly, byly stejně velké jako jeho.
"Co to má ksakru znamenat?" vyštěkl Richard. S prudkostí, která všechny zaskočila, se obrátil a zjistil, že se místo do tří rozpálených tváří dívá do pěti, a, což bylo nejhorší, dvě z nich byly mužské.
"Co je ksakru tohle?" zařval Richard. Vyskočil z postele a srazil přitom Palenque k zemi. Ostatní se rychle vztyčili.
"To je v pořádku, Richarde," řekla Meeta naléhavě, když uviděla náhlou zuřivost v jeho obličeji. "To je orgie pro tvé potěšení, kterou jsme tě chtěli překvapit."
"Potěšení?" vykřikl Richard. "Kdo jsou k čertu ti chlapi? Jak se sem dostali?"
"Jsou to naši přátelé," odpověděla Meeta. "Cuseh a Uruh. Pozvaly jsme je."
"Co si sakra myslíte, že jsem?" křičel Richard.
"Přišli jsme, abychom tě obšťastnili," vysvětlil muž nejblíže k Richardovi Popošel dopředu a nastavil dlaň.
Richard reagoval tvrdým úderem do mužovy čelisti, jímž ho srazil na stěnu. Všichni nad tímto nečekaným násilím vyjekli.
"Vypadněte odtud!" řval Richard. Aby svým slovům dodal důrazu, smetl z nočního stolku zlaté číše, které nasbíral. Hlučně zařinčely na zemi. Hosté uprchli otevřeným koncem místnosti a Richard se rozhlížel zuřivě kolem a hledal něco, co by mohl rozbít na padrť.
Suzanne zavýskla radostí, když ruku v ruce s Garonou běžela po vějířovitými listy zastíněné stezce v kapradinovém lese. Když doběhli k okraji křišťálově čistého jezera, rázem se zastavili. Suzanne, omámená velkolepým pohledem a zadýchaná během, zírala na scénu před sebou.
"To je nádherné!" vykřikla.
Garona, který byl ještě udýchanější než Suzanne, si musel odpočinout, než dokázal promluvit. "To je moje oblíbené místo," vydechl. "Často sem chodím. Vždycky jsem ho považoval za velmi romantické."
"To bych řekla," přisvědčila Suzanne. O kus dál bylo vidět několik dalších jezer uhnízděných v bujné vegetaci. V dálce se zdvíhaly rozeklané hory a splývaly s klenutým stropem. "Jakým směrem se díváme?"
"Západním," odpověděl Garona zadýchaně. "Tyhle hory jsou základem útvaru, jemuž vy lidé říkáte Středoatlantský

hřeben."
Suzanne v údivu zavrtěla hlavou. "Je to tak krásné. Děkuji, že ses o to se mnou podělil."
"Potěšení je na mé straně," odpověděl Garona. "Jsem rád, že ses uvolnila."
"To asi ano," přiznala už klidnější Suzanne. "Alespoň vím, proč jsme byli dopraveni do Interterry."
"Nesmírně jsi nám pomohla."
"Vlastně jsem toho tolik neudělala."
"Ale ano! Zmírnila jsi naše obavy z hlubokomořských vrtů."
"Ale ty se provádějí už léta," namítla Suzanne. "Proč se tolik bojíte teď?"
"To byly ropné vrty," odpověděl Garona. "To nám nevadí. Vlastně nám to pomáhá, protože ropa je pro nás problém. Může prosáknout do našich nejhlubších budov a způsobit tam katastrofu. Starosti nám dělal ten namátkový průzkum."
"No, jsem ráda, že jsem vám mohla pomoci."
"Musíme to oslavit," řekl Garona. "Co kdybychom na pár hodin zašli ke mně domů? Jsme velmi blízko. Budeme vstřebávat kaldorfin pro vzájemné potěšení a pak se najíme."
"Uprostřed dne?" podivila se Suzanne. Jako dostatečně motivovanému, tvrdě pracujícímu člověku, který měl za studentských dob jen málo času na osobní radovánky, jí představa odpolední schůzky připadala nezvykle dekadentní - a přesto vábivě erotická.
"Proč ne?" ptal se Garona svůdně a vzrušeně dodal. "Tvoje esence se rozechvěje extází."
"A od tebe to zní jako příslib rozkoše," zažertovala Suzanne.
"Taky že ano," ujistil ji Garona. "Pojď." Chytil ji za ruku a vedl ji zpátky cestou, kterou přišli.
Garonův dům byl vzdálen pouhých pět minut aerotaxíkem. Když vystupovali, podotkla Suzanne, že se jeho dům podobá Arakovu a Sufinu, třebaže jeho okolí zjevně není tak stísněné.
"Stavba je naprosto stejná," vysvětlil Garona. "Ale máme víc místa, protože bydlíme dál od centra města." Znovu ji vzal za ruku a oba se rozběhli po cestičce a do chatky.
Uvnitř se dvojice chovala jako netrpěliví adolescenti: nemohli se dočkat, až si sundají saténové šaty a vklouznou do bazénu. Suzanne rozjásaně zamířila k protějšímu konci. Plavala mohutnými tempy, vzrušená tím, že má Garonu hned vedle sebe. Když Suzanne na druhém konci bazénu provedla závodní obrat, ocitli se tváří v tvář. Ve vodě se objali. Garona se svou dlaní dotkl její a rozzářil se rozkoší. Suzanne se radostně rozesmála.
"Tohle je ráj," prohlásila. Potopila si hlavu pod vodu, aby si uhladila krátké vlasy. "Překonává to moje nejdivočejší představy."
"Musím ti toho tolik ukázat," řekl jí Garona. "Miliony let pokroku.
Vezmu tě ke hvězdám... do jiných galaxií."
"To už jsi udělal," odpověděla Suzanne rozverně.
"Pojď," řekl Garona. "Dejme si kaldorfin."
Přeplavali bazén zpátky. Garona jí pomohl z vody. Znovu ji zaskočilo, jak volně se v jeho přítomnosti cítí navzdory své nahotě.
"Prosím," řekl Garona a ukázal na saténový divan.
"Jsem mokrá," namítla Suzanne.
"To nevadí," ujistil ji Garona. Sklonil se, zdvihl malou skleničku a odšroubovával víčko.
"Jsi si jistý?" zeptala se Suzanne. Polstrovaný gauč byl bez poskvrnky.
"Naprosto," odpověděl Garona. Nastavil sklenici Suzanne, aby si mohla trochu vetřít do dlaně. Udělal totéž, oba se položili a přiložili dlaně k sobě.
Suzanne byla bez sebe rozkoší, jež ji prostupovala až do samého jádra její bytosti. Příští půl hodiny se s Garonou milovali citlivým, přejícím způsobem, při němž se vášeň vystupňovala k vyvrcholení a poté přešla v tiché, důvěrné uvolnění.
Suzanne se nikdy necítila tak blízká jiné osobě. Nikdy v životě se nechovala s takovou bezstarostností, a přesto se necítila provinile.
V tomto utopickém podzemním světě obvyklá omezení prostě neplatila.
Suzanne se zdálo, že se čas zastavil, a dopřávala si dozvuky důvěrnosti, jakou ještě nikdy nezažila. Ale náhle se to všechno změnilo. Jejím mentálním i fyzickým souladem pronikl tichý ženský hlas, který přicházel odkudsi zblízka:
"Pokud jste dokončili své krásně něžné milování, které jsem, musím přiznat, vychutnávala nepřímo, mám pro vás připravený skvělý oběd."
Suzanne otevřela oči. K svému zděšení zjistila, že se dívá do usmívající se tváře mimořádně přitažlivé ženy s oslňujícími rysy, průzračně modrýma očima a vlasy jako len. Ženin výraz připomínal pohled pyšného rodiče, který se dívá na své děti.
Suzanne se napřímila a přitáhla si přikrývku. Její náhlý pohyb vyrušil Garonu, který se překulil a otevřel oči. "Co jsi říkala, Alito?" zeptal se.
"Je čas, abyste se najedli," řekla žena. Ukázala na stůl u bazénu, který právě prostíral pracovní klon.
"Děkuji, drahá," řekl Garona. Posadil se. "Myslím, že oba máme docela hlad."
"Jídlo bude hned na stole," řekla Alita. Otočila se a přešla zpátky k pracovnímu klonovi a pomohla mu s přípravami tím, že ke stolu přisunula tři sedací lehátka.
Garona se protáhl, zívl a pak sáhl po šatech.
Suzane se vrhla po svých. I když předtím nebyla v rozpacích, teď tomu tak bylo. Oblékla si tuniku a natáhla šortky.
"Kdo je ta žena?" zašeptala.
"Alita," odpověděl Garona. "Pojď, půjdeme se najíst."

Pořád ještě vyvedená z míry se nechala dovést ke stolu. Sedla si na židli, kterou jí ukázal Garona, a dovolila pracovnímu klonovi, aby jí naservíroval jídlo. Garona a Alita se do svých porcí pustili s chutí, kdežto Suzanne si se svou pohrávala. Vzhledem k tomu, že byla zastižena inflagranti, si připadala velmi rozpačitě a zranitelně.
"Suzanne se dnes sešla s Radou starších," oznámil Garona Alitě mezi jídlem. "Velmi nám pomohla a sdělila nám dobré zprávy."
"Skvělé," odpověděla Alita.
Garona se naklonil přes stůl a láskyplně stiskl Suzanne rameno.
"Ujistila nás, že tajemství Interterry je stále ještě bezpečné."
"To se mi ulevilo," přiznala Alita upřímně. "Takové ujištění jsme nutně potřebovali."
Suzanne dokázala pouze přikývnout.
Garona a Alita se pustili do diskuse o bezpečnostních potřebách Interterry ve vztahu ke světu na povrchu. Suzanne neposlouchala; místo toho pozorovala Alitu, která soustředila všechnu svou pozornost na Garonu.
Suzanne udivovalo, jak klidně ta žena vypadá. Ona sama si stále ještě připadala příliš trapně na to, aby mohla jíst nebo mluvit.
Postupně se Suzanniny emoce uklidnily a jí se podařilo soustředit myšlenky.
Bolestně ji znepokojovala zjevná důvěrnost, s níž se k sobě Garona a Alita chovali. Nakonec ji zvědavost přemohla.
"Promiňte, Alito," vmísila se, když její spolustolovníci na chvilku přerušili rozhovor.
"Vy a Garona se znáte dlouho?"
Garona i Alita se srdečně rozesmáli.
"Omlouvám se," řekla Alita, která se snažila se ovládnout. "Je to naprosto rozumná otázka, ale tady v Interteře velmi nečekaná. Víte, já a Garona se známe už strašně, strašně dlouho."
"Takže léta," nadhodila Suzanne příkře. Navzdory Alitině omluvě se jí ten smích zdál hrubý.
Garona se znovu rozesmál. Musel si zakrýt obličej rukou.
"Samozřejmě, léta," odpověděla Alita. "Dlouhá léta."
"Alita a já jsme už spolu strávili mnoho životů," vysvětlil Garona a stíral si při tom z očí slzy.
"Aha, chápu," řekla Suzanne a snažila se zůstat klidná. "To je skvělé."
"Ano, to je," odpověděl Garona. "Alita je... no, vy byste ji asi nazvali mojí stabilní ženou."
"Nebo také můžeme říci, že Garona je můj stabilní muž," dodala Alita.
"Tak nebo tak," řekl Garona.
"Je hezké, že je to vzájemné," podotkla sarkasticky Suzanne. "A teď byste mi snad mohli říci, co v Interteře znamená ‚stabilní` ze společenského hlediska."
"Je to něco jako vaše instituce manželství," vysvětlila Alita. "Jenže přechází z jednoho tělesného života do druhého."
Suzanne si skousla spodní ret, aby se její rozbouřené emoce nevylily v slzách. Bezvýhradně se poddala svým citům vůči Garonovi díky jeho vytrvalosti a lichotkám, a teď, když si myslela, že už navázala jakýsi dlouhodobý vztah, jaký si neuměla ani představit, si připadala zneužitá.
Cítila se rovněž hloupě a hrozila se toho, že ji její intuice nechala tak dramaticky na holičkách a že se ho ani nezeptala na jeho rodinný stav.
"No, to je všechno velmi zajímavé," vypravila ze sebe. Odložila příbor a ubrousek a vstala. "Děkuji za jídlo a velmi podnětné odpoledne.
Myslím, že je načase, abych se vrátila do paláce pro hosty."
Garona vstal. "Jsi si jistá, že chceš odejít tak brzy?"
"Naprosto jistá," potvrdila Suzanne. "Bylo mi potěšením," dodala pak s určitou dávkou sarkasmu k Alitě.
"Mně také," odpověděla Alita. "Garona o vás mluví tak krásně."
"Opravdu?" řekla Suzanne. "To je od něj velmi hezké."
"Věřím, že vás budeme vídat často," řekla Alita.
"Možná," odpověděla Suzanne neurčitě. Kývla na rozloučenou Garonovi a zamířila ke dveřím. Garona se okamžitě ocitl po jejím boku.
"Doprovodím tě k aerotaxi," řekl. "Pokud bys raději nechtěla, abych tě vyprovodil zpátky do paláce pro hosty."
"To je úplně v pořádku," ujistila ho Suzanne, když vycházela z domu.
"Jsem si jistá, že si toho s Alitou potřebuješ spoustu prodiskutovat."
"Suzanne, chováš se divně," řekl Garona. Popoběhl, aby jí stačil, a náramkovým komunikátorem mezitím přivolával taxi.
"Myslíš?" zeptala se Suzanne. "Je od tebe nesmírně citlivé, že sis toho všiml."
"Co se děje, Suzanne?" Garona ji chtěl chytit za ruku, ale ona se vymanila z jeho stisku a šla dál.
"Je to jen drobná kulturní záležitost," řekla přes rameno.
"No tak," naléhal Garona. Dohonil ji, znovu ji chytil za ruku a tentokráte se mu podařilo ji zastavit. "Buď ke mně otevřená. Nechtěj, abych hádal."
"Bylo by zajímavé, kdybys musel hádat. Ale z mého hlediska by to nebylo příliš napínavé."
"Předpokládám, že to nějak souvisí s Alitou."
"Velmi chytré," potvrdila Suzanne. "A teď, když mě necháš jít, se vrátím do paláce pro hosty."
"Suzanne, jsi v Interteře. Máme odlišné zvyky. Musíš se přizpůsobit."
Suzanne se zadívala do Garonových tmavých očí. Jedna její část chtěla, aby ji nechal na pokoji, druhá si přála dát mu ještě příležitost. Tohle byla koneckonců Interterra, ne L. A. "Pocházím z tak odlišného prostředí..." řekla.
"Já vím," naléhal Garona. "Ale žádám tě, abys nesoudila podle měřítek na zemském povrchu. Snaž se nebýt sobecká. Nemusíš mít pocit, že něco vlastníš, abys to mohla vychutnávat. Dělíme se o sebe s těmi, které milujeme, a láska je

nevyčerpatelný pramen."
"Přeji ti to," ujistila ho Suzanne. "Jsem ráda, že máš všechnu tu lásku.
Bohužel jsem zvyklá dělit se o lásku jen s jednou osobou."
"Nemůžeš se na to dívat z pohledu obyvatele Interterry?"
"V této fázi o tom pochybuji."
"Uvědom si, spousta vaší morálky na zemském povrchu je požitkářská, sobecká a nakonec destruktivní."
"Z vaší perspektivy," namítla Suzanne. "Z naší je dobrá pro výchovu dalších generací."
"Možná," odpověděl Garona. "Ale to tady není důležité."
"Garono, podívej," řekla Suzanne a položila mu ruku na rameno. "Jsi zřejmě fantastický interterrský muž. Protože jsme v Interteře, uznávám, že tohle je můj problém, ne tvůj. Pokusím se s tím vypořádat."
Náhle se odnikud vynořilo aerotaxi a na boku se otevřelo.
"Potřebuješ, abych dal taxi povel?" zeptal se Garona.
"Radši to udělám sama," odpověděla Suzanne.
"Tak za tebou přijdu dnes večer," oznámil s nadějí v hlase Garona. "Je to tak v pořádku?"
"Jak říkáme my lidé druhé generace, myslím, že potřebuji trochu prostoru," odpověděla Suzanne. "Nechme to na den dva odpočinout." Nastoupila a posadila se.
"Přijdu stejně," trval na svém Garona.
"To záleží na tobě," odpověděla Suzanne. Byla příliš rozrušená, než aby se pouštěla do jakýchkoli sporů. Místo toho přitiskla dlaň na centrální stolek a řekla: "Palác pro hosty." Zamávala Garonovi a plášť vznášedla se uzavřel.
Kapitola 17
"JSEM SI JIST, že je toho na vás dost," řekl Arak. "Vidím vám to všem na očích."
Arak a Sufa přivedli pozdě odpoledne skupinu zpátky do kruhovité konferenční místnosti. Interteřané stáli uprostřed a vzhlíželi ke svým svěřencům, jejichž nálada se dramaticky změnila, a nikoli kvůli tomu, co předpokládal Arak.
Perryho popudil Richard. Když mezi ním a Lunou konečně zavládla důvěrná atmosféra, objevili se v panice Meeta a ostatní a tvrdili, že do Richarda vjel běs. Z obavy, že Richardovo násilnické chování by mohlo pokazit náladu všem, se Perry rozběhl zpátky a strávil hodinu snahou potápěče uklidnit - s nepatrným úspěchem.
Richard seděl tichý a zamračený. Zahlížel na Araka a na Sufu, jako by jeho problémy byly jejich osobní chybou.
Suzanne seděla vedle Perryho a lízala si rány. Cítila rovněž odpovědnost za jejich úděl. Jakmile se vrátila, vysvětlila, že je všechny unesli kvůli ní.
Omluvila se, ale nikdo jí vinu nedával, ona se však přesto cítila špatně.
Nevzrušeně vypadali jen Donald a Michael. Arak si to vyložil jako důsledek jejich zvláště úspěšné návštěvy Centrálního informačního střediska. Arak vyhledal Donaldův pohled a obrátil se přímo na něj: "Než uzavřeme den, naskytly se nějaké otázky nebo připomínky k tomu, co jste viděli při svých exkurzích? Možná by všem pomohlo, kdyby se o své zkušenosti podělili s ostatními."
"Já mám otázku, která určitě zajímá nás všechny," ozval se Donald.
"Pak ji v každém případě vyslovte," vyzval ho Arak.
"Jsme tu uvězněni na doživotí?"
Všichni se zhrozili, zvláště Suzanne a Perry, které to vytrhlo z vnitřních úvah. Otázka je překvapila, protože ještě večer předtím je právě Donald vyzýval, aby toto téma nevytahovali a neohrožovali tak jejich zatímní svobodu.
Arak byl spíše zklamán než šokován. Chvilku mu trvalo, než soustředil myšlenky. "Uvězněni není to správné slovo," řekl nakonec. "Chtěli bychom spíš podtrhnout, že nemusíte opustit Interterru. Místo toho vás vítáme v našem světě s plnými právy požívat celou škálu výhod, s nimiž jste se právě začali seznamovat."
"Ale nikdo se nás neptal -" začal Perry.
"Ticho!" nařídil Donald a Perryho přerušil. "Nech mě dokončit! Araku, abychom se vyjádřili naprosto jasně, chceš nám naznačit, že nemůžeme z Interterry odejít, ani kdybychom chtěli."
Arak se rozpačitě zavrtěl.
Sufa se do věci vložila. "Obecně se vyhýbáme debatám o tak citlivé záležitosti v tak raném stadiu poznávání Interterry. Máme zkušenost, že se návštěvníci vyrovnají lépe s touto otázkou, až se aklimatizují na přednosti místního života."
"Prosím, odpovězte na otázku," řekl Donald stroze.
"Prosté ano či ne postačí," dodal Michael.
Arak a Sufa se spolu šeptem radili. Donald se zaklonil a povýšeně zkřížil paže, zatímco ostatní návštěvníci přihlíželi v ohromeném, nervózním tichu. Na vahách visel jejich osud.
Nakonec Arak kývl. On a Sufa se dohodli. Arak vzhlédl a upřel posléze pohled na Donalda. "Dobrá," řekl. "Budeme upřímní. Odpověď na vaši otázku zní ne. Nebudete moci z Interterry odejít."
"Nikdy?" vydechl Perry.
"A co komunikace s našimi rodinami?" zeptala se Suzanne. "Musíme jim dát vědět, že jsme naživu."
"Proč?" zeptal se Arak. "Taková zpráva by byla krutá pro lidi, kteří vás už nikdy nebudou moci uvidět a kteří už se pomalu smiřují s tím, že vás nadobro ztratili."
"Ale my máme děti," vykřikl Perry. "Jak můžete čekat, že je nebudeme kontaktovat?"
"To je vyloučeno," odpověděl Arak pevně. "Je mi líto, ale bezpečnost Interterry stojí nad osobními zájmy."
"Ale my jsme se neprosili, abychom se dostali sem," vykřikl Perry blízký slzám. "Vy jste nás sem dopravili, abychom vám pomohli, a Suzanne to udělala. Já mám rodinu!"
"Nemůžeme tady zůstat," vyhrkl Richard.
"Ani omylem," přidal se Michael.

"Máme citové vazby k našemu světu," dodala Suzanne. "Jako vnímaví lidé si prostě nemůžete myslet, že na ně zapomeneme."
"Chápeme, že je to těžké," odpověděl Arak. "Cítíme s vámi, ale uvědomte si, že výhody, které vám kynou, jsou nekonečné. Po pravdě řečeno jsem překvapen, že nikdo z vás není v tomto počátečním rozhodujícím okamžiku v pokušení. Ale to se změní. Vždycky to tak je. Uvědomte si, že s návštěvníky z povrchu máme tisícileté zkušenosti."
"O pokušení tady nejde," odpověděl Donald povzneseně. "V našem systému etických hodnot účel nesvětí prostředky. Problémem je, že nás k něčemu nutíte, a to se nám zvláště vzhledem k našemu americkému původu jeví jako nepřekonatelný problém."
"Ale prosím tě!" vykřikl na Donalda Perry. "Vynech ty vlastenecké nesmysly.
Tady nejde o to, jestli jsme Američané nebo Francouzi nebo Číňané.
Tady jde o to, že jsme lidé."
"Uklidněte se!" nařídil Arak. Nadechl se a pak dodal: "Je pravda, že jste v jistém smyslu donucováni vzhledem k bezpečnostním potřebám Interterry, lepší termín by však byl směrováni, protože v tomto případě je namístě analogie vztahu dítěte a rodiče. Vzhledem ke své primitivní nevinnosti zaměňujete krátkodobé zájmy s dlouhodobým prospěchem. My, kdo jsme prožili mnoho životů, víme víc a jsme způsobilejší vynášet racionálnější rozhodnutí. Snažte se uvědomit si, k čemu vás směrujeme: konkrétně k cíli všech vašich náboženství. Byli jste dopraveni do velmi reálného ráje."
"Ráj neráj," vyhrkl Richard. "Tady nezůstaneme."
"Je mi líto,"řekl Arak naprosto otevřeně. "Jste tady a tady také navždycky zůstanete."
Suzanne, Perry, Richard a Michael se na sebe podívali a v jejich pohledech se mísilo podráždění, rozladění a nelibost. Donald měl naproti tomu stále ještě založené ruce a tvářil se povýšeně a samolibě.
"Dobrá," vzdychl Arak, "takhle jsme to neplánovali. Mrzí mě, že jste o tom chtěli mluvit v tak rané fázi vaší instruktáže. Ale prosím, věřte mi: s postupem času všichni změníte názor."
"Jaké s námi máte celkově plány?" zeptala se Suzanne.
"Období instruktáže obvykle trvá měsíc," odpověděl Arak, "podle individuálních potřeb každého návštěvníka. Během tohoto období budete mít možnost cestovat do jiných měst. Po skončení této fáze budete přemístěni do města podle vašeho výběru."
"Můžete nám říci, kde ta města leží?" zeptal se Donald.
"Jistě," odpověděl Arak, šťastný, že může odvést hovor od citlivé otázky jejich nedobrovolného pobytu. Posadil se do křesla s konzolí, ztlumil světla a zapnul obrazovku na podlaze. Za okamžik se objevila obrovská mapa atlantické části Interterry včetně oceánů nad ní a okrajů kontinentů.
Města byla buďto oranžová, bílá nebo zelená. Sufa ustoupila stranou, aby nikomu nebránila ve výhledu.
"Jsem si jist, že všichni poznáváte Sarantu," řekl Arak. Dotkl se své konzole a jméno města se rozsvítilo oranžově. Pak se objevila tichomořská část Interterry. "Tady vidíte starší města pod Tichým oceánem.
Mnohá z nich navštívíte. Všechna mají individuální charakter a budete moci žít v jakémkoli, pro které se rozhodnete."
"Znamená to oranžové označení něco?" zeptal se Donald.
"To jsou města s interplanetárními výstupy," vysvětlil Arak. "Jako je výstup, jímž jste se sem dostali vy. Ale většina z nich je už dnes zastaralá a nepoužívá se. Tady vidíte Calistral v jižní části Indického oceánu.
Ten je zřejmě jediný, který je dosud v provozu, i když se používá zřídka.
Dnes se spoléháme téměř výlučně na intergalaktické výstupy pod jižním pólem."
"Mohli bychom se ještě jednou podívat na tu druhou mapu?" zeptal se Donald. Předklonil se.
"Jistě," odpověděl Arak. Znovu se objevil nákres atlanské části Interterry.
"Takže město Barsama jižně od Bostonu má meziplanetární výstup?" zeptal se Donald.
"Ano, má," odpověděl Arak. "Ale už je stovky let nepoužívaný. Město Barsama je však velmi příjemné, i když je dost malé."
"Když říkáte nepoužívaný," pokračoval Donald, "znamená to, že byl uzavřen jako výstup tady v Sarantě?"
"Ještě ne," vysvětlil Arak. "Ale brzy bude. Jak jsem říkal včera, šachty těchto zastaralých výstupů měly být uzavřeny už před léty. Zrovna dnes vydala Rada starších nový dekret, aby proces urychlila."
Donald přikývl. Narovnal se na židli a znovu si založil ruce.
"Nějaké další otázky?" zeptal se Arak.
Nikdo se nepohnul.
"Myslím, že jsme na další otázky příliš otřesení," vysvětlil Perry.
"Potřebujete strávit nějaký čas pohromadě, abyste si navzájem pomohli se adaptovat," řekla Sufa. "A měli byste se obrátit o radu na Ismaela a Mary. Jsem si jistá, že vám jejich moudrost a zkušenost pomůžou."
Nikdo neodpověděl.
"Takže tedy," oznámil Arak. "Budeme v orientační instruktáži pokračovat ráno, až si užijete zaslouženého odpočinku. Uvědomte si, že se kromě všeho ostatního stále ještě vzpamatováváte z procesu dekontaminace.
Víme, že stres z jejích útrap zvyšuje emoční nestabilitu."
O čtvrt hodiny později, po odchodu Araka a Sufy, se skupina vracela do jídelny. Snášel se večer. Ploužili se mlčky hustou trávou, každý pohroužený do svých vlastních myšlenek.
"Musíme si promluvit," přerušil ticho náhle Donald.
"Souhlasím," řekl Perry. "Kde?"
"Nejlepší podle mě bude, když to uděláme venku," pokračoval Donald. "Ale počkejme, dokud nedojdeme do jídelny, abychom tam mohli nechat náramkové komunikátory. Nepřekvapilo by mě, kdyby je vedle ostatních funkcí používali

také ke sledování."
"Dobrý nápad," souhlasil Perry. Vzpamatoval se natolik, že se ho začínal zmocňovat vztek.
"Znovu se chci všem omluvit," řekla Suzanne. "Cítím se prostě hrozně, protože nesu odpovědnost za to, že tu všichni jste."
"Nejsi za to odpovědná," ujistil ji Perry podrážděně.
"Nedáváme ti vinu," řekl Michael. "To ti zatracení Interteřané."
"Mluvme minimálně, dokud se nezbavíme komunikátorů," navrhl Donald.
Zbytek cesty urazila skupina mlčky. V jídelně si sňali náramkové přístroje a pak se vrátili ven.
"Jak daleko bychom podle tebe měli jít?" zeptal se Perry. Ohlédl se přes rameno. Byli už asi třicet metrů od okraje bazénu v jídelně. Světlo zevnitř tvořilo na trávníku ozářenou kaluž.
"Tady už to postačí," řekl Donald. Zastavil se a ostatní se shlukli kolem něj. "Tak teď to víme," dodal. "Nerad připomínám, že jsem to říkal."
"Tak to nepřipomínej," zabručel Perry.
"Aspoň víme, jak na tom jsme," konstatoval Donald.
"To je tedy útěcha," podotkl Perry sarkasticky.
"Překvapilo mě, že ses zeptal," vmísila se Suzanne. "Proč jsi změnil názor?"
"Protože jsme to potřebovali vědět, radši dříve než později," vysvětlil Donald. "Pokud odtud budeme muset uprchnout, což, jak teď už víme, je náš případ, musíme to udělat brzy."
"Myslíš, že existuje cesta?" zeptala se Suzanne.
"Podle mě to je možné," odpověděl Donald. "Nejslibnější zprávou je, že jste viděli Okeanos a že je nedotčený. Kdybychom ho mohli dopravit do výstupu v Barsamě a přišli jsme na to, jak zaplavit komoru a otevřít šachtu, měli bychom dostatek proudu i kyslíku, abychom se dostali do Bostonu."
"To se nemůže podařit," namítla Suzanne. "Vzhledem k tomu, jak jsou Interteřané paranoidní, musí být výstupy silně střežené a monitorované.
I kdybychom věděli, jak to funguje, nemohli bychom uprchnout."
"Suzanne má pravdu," přitakal Michael. "Určitě mají kolem spoustu těch svých pracovních klonů."
"Souhlasím," řekl Donald. "Nemůžeme vyklouznout tajně nebo dokonce uprchnout. Musejí nás pustit oni."
"Blbost!" obořil se Perry. "Nepustí nás ven. Arak to řekl naprosto jasně."
"Dobrovolně ne," odpověděl Donald. "Je třeba je přinutit."
"A co navrhuješ?" zeptala se Suzanne. "Mluvíme tu o extrémně vyspělé civilizaci, s kapacitami a technologií, které si nedovedeme ani představit."
"Vydírání," řekl Donald. "Musíme je přesvědčit, že bude bezpečnější nás pustit, než nás tady držet."
"Mluv dál," pobídl ho Perry s pochybností v hlase.
"Mají hrůzu z prozrazení," řekl Donald. "Uvažuji o tom, že bychom jim pohrozili přenosem do povrchové televize a odhalením tohoto místa."
"Myslíš, že tomu lidé na povrchu uvěří?" zeptala se Suzanne.
"Záleží jen na tom, zda tomu uvěří Interteřané," odpověděl Donald.
"Přenášejí jejich zařízení signály?" zeptal se Perry.
"Ne, ale přijímají je. Michael a já jsme našli člověka, který nám pomůže."
"To je pravda," potvrdil Michael. "Je to stařík z New Yorku jménem Harvey Goldfarb. Je tu už léta, ale tráví dny schovaný na Centrálním informačním středisku a dívá se na reprízy televizních seriálů. On chce taky ven."
"Důležité je, že se vyzná v jejich televizním zařízení," řekl Donald.
"Máme na Okeanu dvě videokamery, které se dají přeinstalovat tak, aby vysílaly. Goldfarb tvrdí, že energie je spousta."
"Hmmm. Víš," řekl Perry, "to zní slibně."
"Mně ne," namítla Suzanne a zavrtěla hlavou. "Nechápu, jak by to mohlo fungovat. Je mi jasný ten nápad s hrozbou, ale jak přinutíme Interteřany, aby udělali něco, co zjevně nechtějí?"
"Nevím přesně," připustil Donald. "Musíme dát hlavy dohromady a vymyslet to. Představoval jsem si, že budeme mít Goldfarba u přepínače připraveného vysílat."
"To je všechno?" zeptal se Perry znechuceně. "Pokud je to všechno, co máš, má Suzanne pravdu. Nezabere to. Podle mě by mohli jednoduše poslat pracovního klona, který by Goldfarba vyřadil, nebo by prostě zastavili přívod proudu. Pokud by mělo vydírání fungovat, musí v něčem být věrohodná hrozba."
"Tohle je jen začátek," namítl Donald. "Jak jsem říkal, musíme se poradit."
Suzanne pohlédla na Perryho. "Co myslíš tou věrohodnou hrozbou?" zeptala se.
"Něco jako dvě hrozby najednou," řekl Perry. "Když zlikvidují jednu, ta druhá zabere. Víte, co myslím? Aby tu hrozbu zneutralizovali, museli by řešit situaci na dvou stranách."
"To není špatný nápad," uznal Donald. "Dokázal by někdo vymyslet jinou hrozbu?"
Nikdo nic nenabídl.
"Takhle na počkání na nic nepřijdu," řekl Perry.
"Já taky ne," dodala Suzanne.
"Začneme s myšlenkou videokamer," řekl Donald. "Zatímco to budeme připravovat, napadne nás něco jiného."
"Co ty zbraně v muzeu?" zeptal se Michael.
"Našli jste nějaké?" zeptal se Perry.
"Plnou místnost," odpověděl Donald. "Ale bohužel jsou to většinou staré, nemoderní, poškozené krámy sbírané ze dna oceánu od antického Řecka po druhou světovou válku. To nejslibnější, co jsme viděli, byl německý luger."

"Myslíš, že bude střílet?" zeptal se Perry.
"Mohl by," odpověděl Donald. "Zásobník je plný. Po mechanické stránce se zdál v pořádku."
"No, to je něco," řekl Perry. "Zvláště pokud funguje."
"Jedno víme jistě," řekl Donald, "nebudeme to moci uskutečnit, jakmile nás rozstrkají do různých měst."
"To je pravda," souhlasil Perry. "Takže máme necelý měsíc."
"Možná máme míň než měsíc," vmísil se Richard.
"Proč?" zeptala se Suzanne.
"Michael a já máme malý problém," řekl Richard. "A já si představuju, že tady vypukne peklo, jakmile se na to přijde."
"Richarde, ne, nic neříkej!" vykřikl Michael.
"O co jde?" zeptal se Perry. "Co jste zase provedli?"
"Došlo k nehodě," odpověděl Richard.
"K jaké nehodě?" naléhal Donald.
"Možná bude lepší, když vám to ukážu," řekl Richard. "Třeba vás napadne, co dělat mezitím."
"Kde?" vyštěkl Donald.
"V mém pokoji nebo v Mikeyho," řekl Richard. "Vyjde to nastejno."
Nikdo nepromluvil, když se skupina vydala přes úsek trávníku k otevřenému konci Richardovy chaty. Prošli kolem bazénu dovnitř. Richard zamířil ke skříni, kde byla lednička, a dal povel, aby se otevřela. Hned poté se sehnul a chytil několik natěsnaných nádob, které se pak vysypaly na mramorovou podlahu. Zbývající ledabyle poskládané kontejnery lemovaly zmrzlý, sinalý obličej Mury.
Vlasy měla přilepené k čelu, krvavá pěna se jí na tváři srazila v hnědavou šmouhu.
Suzanne si okamžitě zakryla oči.
"Musíte pochopit, že to byla nehoda," vysvětlil Richard. "Michael ji ve skutečnosti nechtěl zabít. Jen se ji snažil umlčet tím, že jí držel hlavu pod vodou, aby neječela."
"Zbláznila se," vyhrkl Michael. "Viděla tělo toho kluka, co ho zabil Richard."
"Jakého kluka?" hlesl Perry.
"Toho skrčka z oslavy," vysvětlil Michael. "Toho, co se držel Mury."
"Kde je jeho mrtvola?" zeptal se Donald.
"Ten je nacpaný v mé ledničce," odpověděl Michael.
"Vy idioti!" obořil se na ně Perry. "Jak ten kluk zemřel?"
"Na tom nezáleží," zamumlal Donald. "Co se stalo, stalo se, a Richard má pravdu: jakmile budou ty mrtvoly objeveny, mohlo by propuknout peklo."
"Jistě, že na tom záleží," odsekla Suzanne a sňala si ruce z obličeje, aby se mohla podívat na potápěče. "Nemůžu tomu uvěřit! Vy jste zabili dva z těchhle mírumilovných, laskavých lidí - a kvůli čemu?"
"Vyjel po mně," vysvětlil Richard. "Já jsem ho praštil a on upadl a bouchnul se do hlavy. Zaskočilo mě to. Byl jsem namol. Nechtěl jsem ho zabít."
"Vy omezení, netolerantní hajzlové!" vykřikla Suzanne.
"Dobrá, dobrá," vmísil se Perry. "Musíme myslet konstruktivně. Pořád ještě musíme spolupracovat, pokud máme mít naději se odtud dostat."
"Perry má pravdu," přisvědčil Donald. "Jestli máme utéct, musí to být brzy. Vlastně bychom měli raději začít dneska."
"Jsem pro," řekl Richard a dřepl si, aby mohl nacpat nádoby zpátky do ledničky a zakrýt jimi Muřin sinalý obličej.
"Co můžeme udělat dnes v noci?" zeptal se Perry.
"Řekl bych, že spoustu věcí," odpověděl Donald.
"No, ty jsi voják," řekl Perry. "Co kdybys převzal velení?"
"Co na to říkají ostatní?" zeptal se Donald.
Richard vstal a bokem přitlačil dveře. "Já jsem pro," řekl. "Čím dřív odtud vypadneme, tím líp."
"Já taky," přidal se Michael.
"Co ty, Suzanne?" zeptal se Donald.
"Nemůžu uvěřit, že se to stalo," zamumlala Suzanne. Zírala kamsi do dálky. "Věnovali měsíc na to, aby nás dekontaminovali, ale my jsme sem stejně zanesli infekci."
"Co to sakra meleš?" zeptal se Perry.
Suzanne smutně vzdychla. "Je to, jako když Satanovi služebníci napadli nebe."
"Suzanne, jsi v pořádku?" zeptal se Perry. Chytil ji za ramena a podíval se jí do očí. Byly zalité slzami.
"Je mi prostě smutno u srdce," odpověděla.
"Souhlas tří ze čtyř považuji za rozumný mandát," řekl Donald a Suzanne ignoroval. "Navrhuji tohle. Vezmeme si komunikátory, přivoláme si aerotaxi a dopravíme se do Muzea zemského povrchu. Richard a já se podíváme na batyskaf a zkontrolujeme ho. Pomůže mi vynést jednu z televizních kamer. Perry, ty a Michael půjdete dovnitř a seženete tam zbraně. Michael ti může ukázat, kde jsou. Berte všechno, co se vám bude zdát vhodné, ale určitě vezměte toho lugera."
"To zní dobře," řekl Perry. "Co ty, Suzanne? Chceš jít s námi?"
Suzanne neodpověděla. Místo toho znovu zvedla ruce k obličeji a protírala si uslzené oči. Nemohla se smířit se skutečností, že jsou odpovědní za smrt dvou Interteřanů. Říkala si, jaký zármutek takový zločin zřejmě v Sarantě vyvolá. Dvě esence, které přežily po eony, byly ztraceny navždy.
"Dobrá," řekl Perry konejšivě. "Zůstaneš tady. Neměli bychom být dlouho pryč."
Suzanne kývla, ale ani se neohlédla, jak se skupina vyhrnula z místnosti otevřeným koncem chatky. Místo toho se

dívala na skříň s ledničkou a rozplakala se. Ošklivá konfrontace, jíž se bála, se k ní už blížila.

Kapitola 18

DONALD POJÍMAL celou akci jako vojenské cvičení, stejně jako
Richard a Michael, kteří měli s tajnými operacemi ještě více zkušeností než on.
Když pronikli do ducha celé záležitosti, oba potápěči si začernili tváře a oděv zemí. Perry nebyl tak zbrklý, ulevilo se mu však, že bere svůj osud do vlastních rukou.
"Je to nutné?" zeptal se Perry, když viděl, co Richard s Michaelem se svými obličeji provedli.
"Tohle jsme dělali u každé noční operace ve vojenském námořnictvu," odpověděl Richard.
Jízda v aerotaxíku byla v některých ohledech dokonce ještě vzrušivější v noci než během dne. Doprava byla podstatně řidší, každé další vznášedlo se však vynořovalo ze stínů nečekaně.
"To je jako jízda v zábavním parku," řekl Richard po zvláště těsném střetu.
"Kdybych tak dokázal zjistit, jak tyhle věci fungují," vzdechl Perry.
"Když jsme dneska ráno navštívili tu jejich továrnu, byli tam jenom pracovní klonové."
"To byla kolosální ztráta času," podotkl Richard.
"Co si myslíš o Suzanne?" zeptal se Donald Perryho.
"Proč se ptáš?"
"Chtěl bych vědět, jestli si s ní musíme dělat starosti," vysvětlil Donald.
"Mohla by celou operaci zkazit."
"To jako myslíš, že by upozornila Interteřany?" zeptal se Perry.
"Něco takového," přiznal Donald. "Vypadala, že ji ty dvě nehody pořádně vzaly."
"Byla rozrušená, ale nejen kvůli těm zabitým," odpověděl Perry.
"Svěřila se mi, že ji Garona nějak zklamal. A cítí odpovědnost za to, že jsme tady. Ale stejně si myslím, že z ní nemusíme mít strach. Bude v pořádku."
"To doufám," řekl Donald.
Vznášedlo zpomalilo, okamžik zůstalo stát a pak se rychle sneslo.
"Stát!" nařídil Donald.
Jak Donald přikázal, aerotaxi dosedlo na dvůr muzea. Přes hranu vznášedla byl vidět matný obrys Okeana, který se odrážel od černého čediče budovy.
"Tady," vydechl Donald. "Jakmile se aerotaxi otevře, chci, aby se všichni přitiskli ke zdi muzea. Jasné?"
"Pochopitelně," řekl Richard.
Jakmile se objevil východ, skupina se vrhla ven, rozběhla se ke zdi a přitiskla se k ní. Všichni pátrali v bezprostředním okolí. Byla tma, zvláště ve stínu, a panovalo zde naprosté ticho bez jakýchkoli stop života. Za nimi se do noci tyčily ostře geometrické tvary muzea. Jediné světlo pocházelo z tisíců falešných bioluminiscentních hvězd a matné záře vycházející z oken muzea. Tmavý plášť batyskafu od nich byl vzdálen asi 15 metrů. Ponorka byla usazená na špalcích na plošině antigravitačního nákladního přepravníku.
Stěna aerotaxi se hermeticky zavřela a vozidlo se tiše vzneslo a zmizelo v temnotě.
"Nevidím ani živáčka," zašeptal Richard.
"Myslím, že muzeum nebude lákat noční návštěvníky," odpověděl šeptem Michael.
"Bavte se co nejméně," nařídil Donald.
"To místo je opuštěné," namítl Perry. Uvolnil se. "Tím to celé bude o mnoho snazší."
"Doufejme, že to tak zůstane," řekl Donald. Ukázal na okno vlevo.
"Perry, ty a Michael jím prolezete dovnitř a stejným oknem se zase vrátíte. My budeme buďto pracovat na Okeanu nebo počkáme tady ve stínu."
"Myslíš, že je v muzeu poplašný systém?" zeptal se Perry.
"Ne!" odpověděl Richard. "Nejsou tu ani zámky, ani poplašný systém, nic takového. Tady dole zjevně nikdo nic nekrade."
"Dobře," odpověděl Perry. "Vyrážíme."
"Dobrý lov," popřál Donald. Zamával, když se Perry a Michael rozběhli pod okno. Perry s mručením a hekáním zdvihl Michaela tak, aby se mohl chytit parapetu. Jakmile byl potápěč uvnitř, vyklonil se zpátky a vytáhl Perryho.
Za okamžik oba zmizeli v budově.
Donald soustředil svou pozornost znovu na batyskaf.
"Tak jdeme tam nebo ne?" zeptal se Richard.
"Pojďme!" odpověděl Donald.
Sehnutí k zemi vyrazili k batyskafu. Donald láskyplně pohladil jeho ocelový plášť. V temnotě vypadala jeho šarlatová barva matně šedivě, třebaže bílá písmena na velitelské věži ostře vynikala. Donald s Richardem v patách zvolna prozkoumal batyskaf. Ohromily ho opravy Interteřanů; vnější světla a rameno manipulátoru, které byly zničeny při sestupu strmou šachtou, vypadaly úplně normálně.
"Vypadá to dokonale," řekl Donald. "Stačí, když ho dostaneme do oceánu a můžeme vyrazit domů."
"Nemůžu se dočkat," řekl Richard.
Donald přešel k vnější schránce na nářadí, otevřel ji a vyňal několik klíčů. Podal je Richardovi.
"Začni postranní videokamerou," řekl. "Jen ji odmontuj z krytu. Já sejdu dolů a prověřím baterie. Pokud nemáme proud, nikam nepojedeme."
"Jasně," odpověděl Richard.

Donald vyšplhal po známých příčlích a rychle vystoupil k poklopu plavidla.
Mírně ho překvapilo, když zjistil, že západky jsou uvolněné a poklop je pootevřený. Chytil ho oběma rukama a nazdvihl. Naposledy se rozhlédl kolem a pak se ponořil do otvoru a sešplhal dolů do absolutní temnoty.
Jakmile došel na palubu, postupoval vpřed po paměti. Znal plavidlo tak důvěrně, že se v něm mohl pohybovat poslepu, nebo si to alespoň myslel, než zakopl o obě knihy, které přinesla Suzanne, aby zapůsobila na Perryho. Donald zaklel, ani ne tak kvůli klopýtnutí jako kvůli tomu, že se rukou uhodil o jedno ze sedadel pro pasažéry, když se snažil udržet rovnováhu. Alespoň neupadl, což by mohlo ve stísněné prostoře skončit i smrtí.
Chvilku si mnul ruku, aby zahnal bolest, a pak zamířil dopředu. Když se blížil k potápěčské kabině, pronikla čtyřmi okénky trocha světla, takže se mu postupovalo rychleji. Dával pozor, aby se neudeřil do hlavy o některý z vyčnívajících přístrojů. Nakonec se posadil do pilotního křesla. Venku slyšel, jak Richard cinká klíčem o plášť.
Jako první Donald zapojil přístrojová světla. Pak se s rozechvěním odvážil pohlédnout na indikátor akumulátoru. Vydechl úlevou. Elektřiny byla spousta. Zrovna když se chystal zkontrolovat tlak plynu, ztuhl.
Zvuk, který se ozval za ním, mu napověděl, že v batyskafu není sám.
Zadržel dech a napjatě poslouchal. Na čele mu vyrazil pot. Vteřiny ubíhaly, i když jemu to připadalo jako hodiny, zvuk se však neopakoval.
Když si Donald začal klást otázku, zda jeho představivost neinterpretovala nesprávně zvuky Richarda odmontovávajícího kameru, ze tmy zazněl hlas:
"Jste to vy, pane Fullere?"
Donald se prudce otočil. Očima marně pátral ve tmě. "Ano," řekl chraptivě.
"Kdo je tam?"
"Harv Goldfarb. Pamatujete si mě přece z Centrálního informačního střediska?"
Donald se uvolnil a nadechl se. "Jistěže," vyštěkl podrážděně. "Co tu ksakru děláte?"
Harvey pokročil dopředu. Jeho obličej s hlubokými vráskami ozařovala světla z přístrojových panelů. "Dneska jste mě přiměl přemýšlet," řekl.
"Jste za celou tu dobu první naději na to, že se dostanu zpátky. Bál jsem se, abyste na mě nezapomněli, a tak jsem si myslel, že tu přespím."
"Pane Goldfarbe, my na vás nemůžeme zapomenout," ujistil ho Donald.
"Potřebujeme vás. Zkontroloval jste televizní kamery venku?"
"Ano," odpověděl Harvey. "Podle mě to nebude problém. Co plánujete ohledně přenosu?"
"V tomto stadiu si nejsme jisti," odpověděl Donald. "Možná to uděláte vy nebo my nebo dokonce všichni."
"Já?" zeptal se Harvey.
"Ve skutečnosti chceme jenom reálnou možnost přenosu," řekl Donald.
"Důležitá je ta hrozba."
"Začínám to chápat," odpověděl Harvey. "Pustí vás ven, protože se budou bát, že vysíláním odhalíme existenci Interterry."
"Něco takového," odpověděl Donald.
"To nebude fungovat," řekl Harvey sklesle.
"Proč ne?"
"Dva důvody," odpověděl Harvey. "Za prvé mi odříznou přívod proudu, než vás vypustí. A za druhé - já to neudělám."
"Ale říkal jste, že pomůžete."
"Jo. A vy jste říkali, že mě vezmete do New Yorku."
"To je pravda," přiznal Donald. "Ve skutečnosti jsme ještě nepropracovali všechny detaily."
"Detaily, ha!" ušklíbl se Harvey. "Ale poslyšte. Já tu žiju. Řeknu vám, jak se dostat ven. Spoustu nocí jsem snil o tom, jak uniknout z jednotvárnosti všech těch nekonečně příjemných dnů."
"Co navrhujete vy?" zeptal se Donald.
"Musím si být jist, že mě vezmete sebou," řekl Harvey.
"Budu moc rád, když pojedete s námi," řekl upřímným tónem Donald.
"Jaký máte nápad?"
"Bude ta ponorka fungovat?" zeptal se Harvey.
"To právě prověřuji," odpověděl Donald. "Máme spoustu energie, takže pokud se nám podaří dostat ji do vody, bude fungovat."
"Dobrá, tak poslouchejte," řekl Harvey. "Rozkoukali jste se tu natolik, že už víte, že Interteřané žijí věčně? Ne ve stejném těle, ale ve spoustě jiných."
"Ano," řekl Donald. "Už jsme navštívili centrum smrti a viděli jsme extrakci."
"Klobouk dolů," řekl Harvey. "Pěkně to s vámi ženou. Takže chápete, že ten proces funguje, jedině když jsou extrahováni před smrtí. Jinými slovy - všechno musí být naplánováno. Chápete, co říkám?"
"Nejsem si jist," připustil Donald.
"Musejí být naživu, když se extrahuje paměť," řekl Harvey. "No, přesněji řečeno, jejich mozky musí fungovat normálně. Pokud zemřou násilnou smrtí, je po všem. Proto se tak děsí násilí a proto v Interteře miliony a miliony let násilí neexistuje. Nejsou ho schopni, leda přes prostředníka."
"Takže pohrozíme násilím," řekl Donald. "Už jsme o tom uvažovali."
"Mluvím o něčem konkrétnějším než o pouhém násilí," řekl Harvey.
"Budete výslovně hrozit smrtí. Smrtí bez všech těch jejich nesmyslů s extrakcí, pokud neudělají, co chcete."

"Aha!" vykřikl Donald. "Teď vás chápu. Mluvíte o zajetí rukojmí."
"Správně!" odpověděl Harvey. "Dvou, čtyř, kolik jich dostanete, a ne klony, protože ti se nepočítají. A pozor: klonům násilí nevadí. Ti udělají všechno, co se jim řekne."
"Chytré!" podotkl Donald. "Je to mnohonásobná hrozba spojená v jednu."
"Správně," řekl Harvey hrdě. "A vy nemusíte šaškovat s těmi nesmysly s televizním přenosem."
"To se mi líbí," řekl Donald. "Co kdybyste vyšel ven a řekl Richardovi, aby přestal odmontovávat videokameru? Chci překontrolovat tlak plynu a hned jsem tam."
"Slibujete, že mě vezmete?" řekl Harvey.
"Samozřejmě, že ano," řekl Donald. "Přestaňte se bát."
"Moment!" nařídil Perry. "Buďto víš, kam jdeš, nebo to nevíš. Chodíme tady dokola jako párek pitomců už dvacet minut. Kde jsou ty zatracené zbraně?"
Michael zavrtěl hlavou. "Mrzí mě to, ale ztratil jsem se v muzeu i za dne."
"Pokus se vzpomenout si na něco kolem toho sálu," řekl Perry.
"Pamatuju si, že byl dlouhý a úzký," řekl Michael.
"U čeho byl? Vybavuješ si alespoň něco takového?"
"Moment," řekl Michael. "Teď si vzpomínám. Byl za dveřmi, na nichž bylo napsáno, že máme žádat povolení ke vstupu od Rady starších."
"Moc dveří jsem neviděl," řekl Perry a pohledem pátral v bezprostředním okolí. "A žádné tady nejsou, takže zjevně nejsme na správném místě.
"Pamatuju si taky, že jsme se zastavili v sále plném perských koberců," řekl Michael. "Teď se mi to vybavuje. Koberce byly za místností se všemi těmi renesančními věcmi."
"Aspoň něco," řekl Perry. "Vím, kde ten sál je. Pojďme! Pro změnu pojď za mnou!"
Za pár minut stáli oba muži před správnými dveřmi, zrovna vedle okna, jímž sem vlezli.
"Je to ono?" zeptal se Perry. "Pokud ano, celé jsme to tady obešli."
"Myslím, že ano." Natáhl ruku přes Perryho, otevřel dveře a nahlédl dovnitř. "Jasně že jo!" vykřikl.
"Je na čase," zabručel Perry a vstoupil. "Ostatní si začnou myslet, že jsme se ztratili, takže bychom to měli urychlit."
"Co bychom si měli vzít?" zeptal se Michael.
Oba muži se zastavili mezi dveřmi. Perry se rozhlížel po matně osvětlené místnosti, celý unesený délkou sálu. "To je víc, než jsem čekal," podotkl.
"Máme tady docela výběr."
"Starší věci jsou vpravo, novější vlevo," informoval ho Michael.
"Myslím, že nesejde na tom, co si vezmeme, pokud to bude fungovat," řekl Perry, "a pokud já najdu toho lugera."
"Jednu věc chci určitě," řekl Michael. Natáhl se a sundal kuši a toulec.
Pak si olízl prst. "Ježíšmarjá, ty hroty těch šípů jsou ostré jako břitva."
"To jsou střely nebo šipky, ne šípy," opravil ho Perry.
"To je jedno," odpověděl Michael. "Jsou strašně ostrý."
"Pamatuješ si, kde byl ten luger?"
"Nalevo, blbe," řekl Michael.
"Neříkej mi blbe," varoval Perry.
"Před chvilkou jsem ti vysvětloval, že moderní věci jsou nalevo."
Perry vykročil, aniž by reagoval na Michaelovu poslední poznámku.
Rozčilovalo ho, že se musí smířit s potápěči. Nikdy v životě nebyl nucen trávit čas s dvěma pubertálnějšími idioty.
Michael se otočil a zamířil opačným směrem. Protože viděl, že všechno je poškozené vodou a obalené vilejši, usoudil, že antická zbroj bude lepší, protože při své jednoduchosti pozůstává z méně pracovních částí, které by slaná voda mohla poškodit. Záhy se ocitl v sektoru s nádhernou sbírkou zbraní z antického Řecka. Nabral si náruč krátkých mečů, dýk a štítů, několik přileb, nákoleníků a prsních krunýřů. Dojem na něj učinilo opracované zlato a ozdoby z drahokamů, které viděl navzdory temnotě.
Takto vyzbrojen se s řinčením vydal na cestu zpátky ke dveřím.
"Tak co, povedlo se?" zavolal Michael na Perryho.
"Zatím ne," odpověděl Perry. "Jen pár zrezivělých pušek."
"Já vezmu ty věci, co jsem si nabral, zpátky k oknu."
"Dobře, budu tam, jakmile najdu pistoli."
Michael přidal ke svému nákladu kuši a pak zápasil s dveřmi. Jakmile vykročil do haly, srazil se s Richardem.
Michael zaúpěl a upustil všechno, co nesl. Těžké zlaté a bronzové doplňky na mramorové podlaze hlučně zařinčely.
"Ticho, ty idiote!" zasyčel Richard. Prudká exploze v tichu temného, opuštěného muzea ho vyděsila, stejně jako nečekaný střet s kamarádem poděsil Michaela.
"Co si myslíš, takhle se sem vplížit a vyplašit mě dočista k smrti?" vyjel Michael.
"Co ti tady ksakru tak dlouho trvalo?" naléhal Richard.
"Nemohli jsme najít tu místnost, víš?"
Perry se objevil ve dveřích. "Dobrý bože, co vy dva zase vyvádíte? To chcete vzbudit celé město?"
"Já za to nemůžu," odpověděl Michael a sklonil se, aby posbíral svou válečnou kořist.
"Našli jste toho lugera?" zeptal se Richard.
"Ještě ne," odpověděl Perry. "Kde je Donald?"
"Už je na cestě zpátky do paláce pro návštěvníky," řekl Richard. "Došlo ke změně plánu. Ta stará liška Harvey Goldfarb

se schovával v batyskafu a přišel s novým a lepším únikovým plánem."
"Vážně?" zeptal se Perry. "V čem spočívá?"
"Vezmeme si rukojmí," řekl Richard. "Tvrdí, že Interteřané se tak bojí násilné smrti, že udělají všechno, i to, že nás vypustí do oceánu s batyskafem, pokud zajmeme pár jejich lidí a pohrozíme jim, že je oddělám."
"To se mi líbí," řekl Perry. "Ale proč se Donald vracel před námi?"
"Dělá si starosti kvůli Suzanne, zvláště teď, když to vypadá tak slibně.
Ale řekl mi, že vám mám vyřídit, abyste pohnuli. Jakmile budete hotovi, zavolám aerotaxi."
"Dobře," odpověděl Perry. "Pojďte oba sem dovnitř. Když budeme tu zatracenou pistoli hledat všichni, měli bychom ji najít daleko rychleji."
Aerotaxi zastavilo a otevřelo se. Vznášelo se přímo před jídelnou paláce pro návštěvníky. Richard a Michael s určitými problémy vystoupili, protože oba byli obtěžkáni paletou antické výzbroje. Perry nesl pouze lugera, kterého nakonec našel.
Trojice přešla po rampě ke dveřím. Oba potápěči si navlékli nákoleníky a přilby, aby je nemuseli nést v rukou. Stačilo, že museli držet štíty, meče, dýky a kuši. Perry se je snažil přesvědčit, aby si zbroj nebrali.
Byli však odhodláni, a tak se s nimi přestal přít. Michael a Richard byli podle svého tvrzení přesvědčeni, že to všechno jim na povrchu vynese jmění.
K jejich překvapení byla jídelna prázdná.
"To je divné," pozastavil se nad tím Richard. "Řekl mi, že se s ním mám sejít tady."
"Nepředpokládáte, že odtud chce zmizet bez nás, že ne?" zeptal se Michael vyděšeně.
"Nevím," odpověděl Richard. "To mě nikdy nenapadlo."
"Nepojede bez nás," ujistil Perry oba potápěče. "Právě jsme viděli, že Okeanos pořád parkuje na svém místě, a bez něj nikam nepojede."
"Co Suzannin pokoj?" nadhodil Michael.
"Řekl bych, že to je dobrá možnost," odpověděl Perry.
Dlouhá cesta přes trávník byla značně hlučná, protože antická zbroj neustále řinčela.
"Vypadáte směšně, vy dva," podotkl Perry.
"Neptali jsme se tě na tvůj názor," odpověděl Richard.
Když zahnuli k otevřenému konci Suzanniny chatky, uviděli Donalda, Suzanne a Harveyho sedět v křeslech při okraji bazénu. Bylo zjevné, že atmosféra je napjatá.
"Co se děje?" zeptal se Perry.
"Máme problém," odpověděl Donald. "Suzanne si není jistá, zda jsme se rozhodli správně."
"Proč ne, Suzanne?" zeptal se Perry.
"Protože vražda je špatná," řekla Suzanne. "Když vezmeme do světa na povrchu rukojmí bez adaptace, jednoduše a prostě zemřou. Vnesli jsme sem násilí a smrt a teď s jejich pomocí chceme uniknout. Říkám, že to je z etického hlediska ohavné."
"Jo, ale já jsem se jich neprosil, aby mě unesli," namítl Perry hněvivě.
"Nechci to omílat pořád dokola, ale drží nás tu proti naší vůli. Myslím, že to ospravedlňuje násilí."
"Ale to zaměňuješ cíle a prostředky," řekla Suzanne. "Tedy přesně to, proti čemu máme být."
"Vím jen to, že mám rodinu, po které se mi stýská," odpověděl Perry.
"Hodlám se s ní znovu setkat, ať se děje, co se děje!"
"Cítím s tebou," řekla Suzanne. "Skutečně! A cítím odpovědnost za celou situaci. A je pravda, že nás unesli. Ale nechci už žádnou další smrt.
A nechci také, aby byla Intertera neúmyslně zničena. Máme etickou povinnost vyjednávat. Tihle lidé jsou tak mírumilovní."
"Mírumilovní?" zeptal se Richard. "Spíš je s nimi nuda!"
"To můžu potvrdit," vmísil se Harvey.
"Perry, tohle je Harvey Goldfarb."
Perry a Harvey si podali ruce.
"Nevím, o čem bychom měli jednat," namítl Donald. "Arak nám řekl jasně, že jsme tu nadobro, žádné ale, žádné jestli nebo možná. Takový verdikt vylučuje vyjednávání."
"Myslím, že bychom mohli ještě trochu počkat," řekla Suzanne. "Co je na tom špatného? Třeba si to rozmyslí nebo se nám podaří je přesvědčit, aby změnili názor oni. Musíme si uvědomit, že jsme si sem všichni přinesli své osobní vlastnosti a psychologickou zátěž přizpůsobenou světu nahoře, a navíc jsme tak strašně zvyklí pohlížet na sebe jako na ty dobré`, že je těžké pochopit, když se chováme jako stvůry."
"Já si jako stvůra nepřipadám," řekl Perry. "Já sem nepatřím."
"Já taky ne," řekl Michael.
"Chtěla bych říct ještě něco jiného," namítla Suzanne. "Už čistě hypoteticky předpokládejme, že se nám podaří dostat se odtud. Co se stane pak?
Odhalíme existenci Interterry?"
"Bylo by těžké to neudělat," odpověděl Donald. "Jak bychom vysvětlili, kde jsme byli poslední měsíc, nebo jak je to vlastně dlouho?"
"A co já?" řekl Harvey. "Já jsem tu skoro devadesát let."
"To se vysvětluje ještě hůř," souhlasil Donald.
"Museli bychom mít také nějaké vysvětlení pro to, odkud máme všechno to zlato a zbroj," řekl Richard. "Protože tohle

já si beru s sebou," dodal výhružně.
"A co ekonomické možnosti toho, že bychom sloužili jako prostředníci?" řekl Perry. "Mohli bychom pomoct oběma stranám a skončit jako mnohonásobní milionáři. Jen náramkové komunikátory samy o sobě způsobí technickou senzaci."
"Kapituluji," řekla Suzanne. "Tak či onak odhalíme Interterru. Zamyslete se nad naší civilizací a jejím sklonem vykořisťovat. Neradi se na sebe díváme v tomhle světle, ale je to pravda. Jsme sobečtí, jako jedinci i jako národy. Nepochybně dojde ke konfrontaci, a při tom, jak je interterrská civilizace vyspělá, se zbraněmi a energií, kterou si neumíme ani představit, to bude katastrofa, možná i konec světa, pokud jde o lidi druhé generace."
Několik minut nikdo nepromluvil.
"Já na všechny tyhle nesmysly kašlu," vybuchl Richard a prolomil ticho. "Já chci odsud."
"Jasná zpráva," přidal se Michael.
"Já taky," řekl Perry.
"Totéž," přidal se Donald. "Jakmile budeme venku, můžeme s těmi Interteřany vyjednávat. V takové situaci to alespoň bude skutečné vyjednávání, bez diktátu z jejich strany."
"Co vy, Harvey?" zeptal se Perry.
"Sním o tom, že se dostanu ven, už léta," odpověděl Harvey.
"Takže rozhodnuto," řekl Donald. "Jedeme!"
"Já ne," řekla Suzanne. "Já už nechci mít na svědomí žádné další mrtvé.
Možná je to proto, že nemám rodinu, ale chci dát Interteře šanci. Vím, že se budu muset strašně přizpůsobovat, ale mně se ráj líbí. Stojí to za trochu sebeanalýzy."
"Je mi líto, Suzanne," řekl Donald a zadíval se jí do očí. "Pokud pojedeme my, pak pojedeš taky. Tvá vysoká morální měřítka nezmaří náš plán na záchranu."
"Co uděláte? Přinutíte mě?" zeptala se Suzanne podrážděně.
"Samozřejmě," odpověděl Donald. "Dovol mi připomenout, že velitelé v terénu stříleli vlastní lidi, pokud by jejich chování ohrozilo operaci."
Suzanne neodpověděla. Místo toho se zvolna rozhlédla po ostatních v místnosti. Tvář měla bezvýraznou. Nikdo neučinil nic na její obranu.
"Vraťme se k vážným věcem," řekl nakonec Donald a obrátil se k Michaelovi.
"Našli jste ten luger?"
"Našli," informoval ho Perry. "Těžko se nám hledal, ale podařilo se."
"Ukaž mi ho," řekl Donald.
Jakmile Perry vyňal pistoli z kapsy své tuniky, Suzanne vyběhla z místnosti.
Richard zareagoval jako první. Odhodil, co měl v rukou, a navzdory zbroji, kterou měl na sobě, se za dívkou vyřítil do noci. Díky své skvělé fyzické kondici se mu podařilo jí nadběhnout a chytit ji za zápěstí. Zastavil ji.
"Nahráváš Donaldovi," vypravil ze sebe Richard zadýchaně.
"Na tom nesejde," tvrdila Suzanne a snažila se mu vysmeknout. "Nech mě jít!"
"Zastřelí tě," řekl Richard. "Rád si hraje s těmi vojenskými nesmysly.
Varuju tě."
Suzanne se s ním chvilku prala, ale brzo jí začalo být jasné, že ji Richard nepustí. Přiběhli ostatní a shromáždili se kolem. Donald držel lugera s rozhodným pohledem.
"Nutíš mě jednat," řekl Donald hrozivě. "Doufám, že si to uvědomuješ, Suzanne."
"Kdo nutí koho?" zeptala se Suzanne vzdorně.
"Odveďte ji zpátky dovnitř!" nařídil Donald. "Musíme to vyřešit jednou pro vždy." Vydal se k chatce. Ostatní šli za ním. Richard nadále železnou silou svíral Suzannino zápěstí. Ještě jednou se pokusila osvobodit, ale rezignovala a nechala se odvléci zpátky do své místnosti.
"Přiveďte ji," zavolal Donald přes rameno, když se skupina shromáždila kolem bazénu.
Když přišli na světlo, všiml si Richard, jak Suzanně zmodraly ruce.
Protože měl starost o její krevní oběh, uvolnil své sevření. V tom okamžiku se vymanila a udeřila ho doprostřed hrudníku. Zaskočený Richard se zřítil do hlubšího konce bazénu. Suzanne vyrazila zpátky do noci.
S těžkou zbrojí, která ho táhla pod hladinu, se Richard začal topit navzdory tomu, že byl výkonný a dobrý plavec. Donald odhodil pistoli do jednoho z křesel a skočil okamžitě za ním. Perry a Michael se mu ze všech sil snažili pomoci z okraje bazénu, dokud si neuvědomili, že Suzanne znovu unikla.
"Chyť ji," vykřikl Perry. "Já pomůžu tady."
Michael vyrazil a vynakládané úsilí ho přimělo pocítit neurčitý respekt vůči slavným antickým hoplítům, a říkal si, jak to tihle staří válečníci dělali.
Zjistil, že zvlášť těžko se běží v prsním krunýři, třebaže těžká přilba a nákoleníky mu pohyb rovněž neusnadňovaly.
Jakmile vyběhl z kužele světla, prudce se zastavil. Oslepila ho temnota. Suzanne neviděl, třebaže měla náskok jen asi minutu.
Minuty odtikávaly a oči se přizpůsobily, takže se ze tmy vynořily detaily okolní scenérie, Suzanne však neviděl. Pak jeho pozornost upoutal náhlý pohyb a nečekané světlo po jeho pravici. Když vzhlédl, srdce mu poskočilo. Bylo to aerotaxi, které přiletělo a otevřelo se u jídelny asi padesát metrů odtud.
Michael se ze všech sil rozběhl. Když rychle dobíhal k taxi, věděl, že to bude těsné. Před sebou viděl Suzanne, jak nastupuje a vrhá se na lavici s dlaní pravé ruky na stolku uprostřed.
"Ne!" vykřikl Michael a vrhl se ke vstupu do taxi, bylo však příliš pozdě. Tam, kde byl ještě před chvilkou otvor, zbyl

jen hladký kryt vznášedla. Michael na něj narazil a se zařinčením kovu o kov odletěl. Náraz ho srazil na zem a přilba mu spadla z hlavy. V příštím okamžiku se aerotaxi se zašustěním zvedlo a Michael se na okamžik ocitl ve stavu beztíže. Jako balón s héliem se vznesl téměř třicet centimetrů nad zem a pak spadl jako mrtvá váha k zemi.
Druhý náraz mu vyrazil dech. Svíjel se na zemi. Když se mu podařilo dech popadnout, vyškrábal se na nohy a vydal se zpátky k chatce. V té době už ostatní vytáhli promočeného Richarda na jedno z lehátek, kde se prudce rozkašlal.
Donald vzhlédl. "Kde kruci je?"
"Uletěla v aerotaxi!" vydechl Michael.
"Tys ji nechal utéct?" vykřikl Donald a vymrštil se z podřepu u Richarda.
Zuřil.
"Nemohl jsem ji zastavit," namítl Michael. "Musela si to pitomý taxi zavolat okamžitě, jak odtud vyběhla."
"Kriste pane!" řekl Donald. Položil si ruku na čelo a zavrtěl hlavou.
"Taková neschopnost. Nemůžu tomu věřit!"
"Dělal jsem, co jsem mohl," hájil se Michael.
"Nehádejme se," vložil se Perry.
"Do prdele!" vykřikl Donald a začal rázovat dokola.
"Měl jsem ji uspat," zakašlal Richard.
Donald přestal zlostně přecházet. "Ještě jsme tu operaci ani nezačali, a už jsme se ocitli v krizi. Nedá se říct, co udělá. Musíme jednat, a jednat rychle! Michaeli, zvedni zadek, vrať se do Okeanu a nikoho k němu nepouštěj!"
"Jasně," odpověděl Michael. Popadl svou kuši a šipky a hbitě vyrazil zpátky do noci.
"Potřebujeme rukojmí, a potřebujeme je rychle," řekl Donald.
"Co Arak a Sufa?" navrhl Perry.
"Ti by byli perfektní," souhlasil Donald. "Zavolejme je sem a doufejme, že s nimi nebude dřív mluvit Suzanne. Musíme je přimět, aby přišli do jídelny."
"Co Ismael a Mary Blackovi?" nadhodil Perry.
"Čím víc, tím líp," řekl Harvey.
"Fajn," přitakal Donald. "Zavoláme i je. Ale víc místa už v Okeanu nemáme."
Suzanne tlouklo splašeně srdce. Nikdy předtím necítila takovou úzkost.
Věděla, že měla štěstí, když skupině unikla, a nepřestávala si klást otázku, co by se bylo stalo, kdyby se jí to nepodařilo. Otřásla se.
V tom, jak se upnuli na útěk a byli ochotni i vraždit, jí ostatní pozemšťané připadali jako cizinci, ba dokonce jako nepřátelé.
Navzdory tomu, co spontánně řekla v chatce, si nebyla jistá, jak se dívá na všechno ostatní, kromě odporu k pomyšlení, že by se měla podílet na dalším zabíjení. Navzdory svému zmatku musela kvůli tomu, aby mohla uniknout v aerotaxi, rychle zadat nějaký cíl. Jako první si vzpomněla na černou pyramidu a Radu starších.
Když ji aerotaxi vysadilo na místě určení, byla už klidnější. Doba letu jí dala možnost myslet daleko racionálněji. Soudila, že Rada starších by lépe než kdokoli jiný měla vědět, jak rychle vyřešit krizi, aniž by byl kdokoli zraněn.
Když vystupovala po cestě vedoucí k pyramidě, všimla si, že v celé oblasti je jako po vymření. Vzhledem k tomu, že to bylo jedno z hlavních interterrských vládních center, se domnívala, že zde bude někdo k zastižení po čtyřiadvacet hodin. Vstoupila do gigantické stavby a přešla po lesklé bílé mramorové chodbě. Nikde nikdo. Když se blížila k obrovským vykládaným bronzovým dveřím, začala si klást otázku, co by měla udělat.
Klepání se vzhledem k rozlehlosti okolí zdálo směšné. Ale nemusela si dělat starosti. Dveře se automaticky otevřely, stejně jako v onen den dopoledne.
Vstoupila do kruhovitého sloupového sálu, přešla doprostřed místnosti a zastavila se na stejném místě jako dopoledne. Rozhlédla se po prázdné prostoře a v duchu se ptala, co dál.
Bylo naprosté ticho.
"Haló!" zavolala Suzanne. Když se neozvala odpověď, zavolala znovu hlasitěji. Pak zavolala ještě jednou, tentokráte z plných plic. Díky kupoli zřetelně slyšela ozvěnu vlastního hlasu.
"Mohu vám pomoci?" zeptal se klidně dívčí hlas.
Suzanne se otočila. Za ní v obrovském portálu stála Ala. Jemné světlé vlasy měla rozcuchané, jako by ji zrovna vytáhli z postele.
"Promiňte, že vás obtěžuji," řekla Suzanne. "Přišla jsem v naléhavém případě. Musíte zastavit mé kolegy. Chtějí se pokusit uprchnout, a pokud to udělají, tajemství Interterry bude vyzrazeno."
"Uprchnout z Interterry je těžké," odpověděla Ala. Hřbetem ruky si promnula oči. Bylo to gesto natolik dětské, až si Suzanne musela připomenout, že jedná s jedincem mimořádné inteligence.
"Chtějí použít batyskaf, v němž jsme přijeli," vysvětlila. "Je v Muzeu zemského povrchu."
"Aha," řekl Ala. "I tak by to bylo těžké, ale asi bude nejlepší, když pošlu pár pracovních klonů, aby batyskaf vyřadili z provozu. Svolám rovněž radu na mimořádné zasedání. Věřím, že budete ochotna zůstat a radit se s námi."
"Samozřejmě," odpověděla Suzanne. "Chci vám pomoct." Napadlo ji, zda se nemá zmínit o tragických úmrtích, k nimž už došlo, ale rozhodla se, že na to bude čas později."
"To je nečekaný a znepokojivý vývoj," řekla Ala. "Proč se vaši přátelé rozhodli uprchnout?"
"Říkají, že to je kvůli rodinám a protože nedostali na vybranou. Ale je to velmi různorodá skupina, a jsou zde i jiné věci."
"Zní to, jako by si dosud neuvědomili, jak nesmírné štěstí mají."
"Myslím, že máte pravdu," souhlasila Suzanne.

Aerotaxi přistálo a otevřelo se na temném muzejním dvoře plném stínů.
Vystoupili z něj dva svalnatí klonové. Oba nesli železné palice, pouze jeden z nich však zamířil k batyskafu Benthic Marine. Druhý bránil aerotaxi v odletu tím, že držel hranu dveří vznášedla.
První pracovní klon neztrácel čas. Když došel k batyskafu, zamířil přímo ke komoře s hlavní soustavou akumulátorů. Cvičeným pohybem otevřel kryt z plexiskla a odkryl hlavní přívod elektřiny. Pak kousek ustoupil, zdvihl palici nad hlavu a připravoval se vyřadit jednotku z provozu.
Těžká palice však nedopadla normálním obloukem. Místo toho vyklouzla klonovi z rukou a se žuchnutím spadla na zem, když mu šipka z kuše provrtala hrdlo. S hlasitým vydechnutím zavrávoral a chytil zapíchnutou střelu. Z rány vytryskla směsice krve a čiré tekutiny připomínající olej, která mu potřísnila černou kombinézu. Po několika nejistých krocích se klon převalil na záda. Několikrát sebou cukl a pak zůstal nehybně ležet.
Michael znovu natáhl tětivu a vložil do vodítka další šipku. Takto vyzbrojen vyšel ze svého úkrytu u muzejní zdi a opatrně přešel k ležícímu klonovi. Aerotaxi ani neviděl, ani neslyšel: přistálo na místě, kam nedohlédl. Usoudil, že měl štěstí, když se podíval na batyskaf zrovna v tom správném okamžiku, protože občas navzdory veškeré snaze zůstat vzhůru podřimoval.
S kuší namířenou na klona natáhl Michael pravou nohu a do těla kopl.
Klon nereagoval, i když z prostřeleného krku vytryskl další malý gejzír krve a tekutiny.
Sňal jednu ruku z kuše, aby získal větší rovnováhu, a naposledy do těla pořádně kopl, aby se ubezpečil, že o stavu zastřeleného není pochyb.
K jeho zděšení mu někdo kuši vyrval z ruky.
Ohromený Michael se otočil a zjistil, že stojí proti druhému klonovi, který odhodil zbraň stranou a napřahoval nad hlavou palici. Michael instinktivně zdvihl ruce, i když věděl, že se jimi před nadcházejícím úderem neubrání. Když ustupoval dozadu, klopýtl o klona na zemi a upadl přes něj; při tom ztratil přílbu.
Zoufale se odkulil na stranu, právě když palice s obrovskou silou dopadla a rozdrtila již nehybného klona. Když druhý klon znovu nabyl rovnováhy a napřahoval svou zbraň k dalšímu úderu, obnažilo se mu břicho a Michael vyrazil vpřed. Do úderu dal všechnu sílu a meč se zabořil až po jílec. Michaelovi vystříkl na prsa gejzír krve a čirého oleje.
Zaskočený klon upustil palici a oběma rukama chytil Michaela za hlavu.
Michael cítil, jak ho zvedá ze země. Dlouho to však netrvalo. Klon ochaboval a nakonec se převalil; Michaela strhl s sebou.
Trvalo téměř pět minut, než pracovní klon povolil sevření natolik, aby se potápěč mohl vymanit. Když vstával, otřásl se vlnou nevolnosti vyvolanou pachem tekutiny vytékající z obou ležících klonů. Bylo to jako kombinace jatek a autoopravny.
Michael zdvihl kuši. Nabyl nový respekt k nebezpečí, které klonové představovali. Překvapilo ho, že ho druhý klon napadl, a usoudil, že museli dostat nějaký paušální příkaz. Epizoda rovněž potvrdila, že klonům násilí potíže nečiní, přesně jak je upozornil Harv.

Kapitola 19
"MOŽNÁ JSME měli tohle všechno vyřídit po večeři," řekl Richard.
"Mám hrozný hlad."
"Teď není doba na nějaký srandičky," řekl Perry.
"Kdo tu žertuje?" řekl Richard.
"To musí být oni !" zvolal Harvey od dveří, kde mu Donald nařídil stát na stráži. "Venku zrovna zastavilo aerotaxi."
Skupina byla v jídelně a čekala na Araka, Sufu a Blackovy.
"Dobrá, vojáci," řekl Donald. "Tak to by bylo. Buďme připraveni."
Richard zdvihl jeden z řeckých mečů. Po svém namočení do bazénu byl po zuby vyzbrojen. Donald po dvacáté odjistil lugera. Zkontroloval ho a vrátil ho na místo. Ujistil se, že v komoře je náboj.
Arak, Sufa, Blackovi a čtyři velcí pracovní klonové vstoupili do místnosti.
"Dobrá," řekl lehce zadýchaný Arak. "Všechno bude v pořádku, jen se hlavně uklidněte."
Podle plánu Harvey hlučně zabouchl dveře. Arak hluk ignoroval. Harvey přešel po okraji místnosti. Spolu s Perrym a Richardem se postavil těsně za Donalda.
"Nejprve," řekl Arak, "musíte pochopit, že nemůžete uniknout. Nemůžeme to dovolit."
"Slova cestují rychle," řekl Donald. "Takže Suzanne už za vámi byla."
"Informovala nás Rada starších," odpověděl Arak. "Doslechli jsme se to od nich těsně poté, co jste nás zavolali. Teď jsme tedy tady a chtěli bychom vás požádat, abyste se vrátili do svých chatek. Opakuji: nemůžete utéci."
"Uvidíme," odpověděl Donald. "Zatím budeme dávat rozkazy my."
"To je vyloučeno," poznamenal Arak. Pak se obrátil ke klonům a řekl:
"Zneškodněte je, ale neubližte jim, prosím!" Klonové poslušně postoupili vpřed.
Donald vytáhl pistoli a o několik kroků couvl. Jeho spoluspiklenci udělali totéž.
"Nepřibližujte se!" nařídil Donald.
"Myslím, že nevědí, co je pistole," řekl Perry nervózně.
"Brzy se to dovědí," řekl Donald. Nadále ustupoval, napřáhl pistoli a namířil jí do tváře klona, který se blížil přímo k němu.
"Araku!" vykřikl Ismael. "Má pistoli. Araku -"
"Stát, prosím!" nařídil Donald klonům.
Protože dostali příkaz od Interteřana, klonové Donalda ignorovali a nadále obkličovali ustupující lidi druhé generace.

Donald odjistil lugera, který s rachotem vystřelil. Kulka zasáhla klona zepředu do čela.
Zapotácel se a pak se zhroutil dozadu na podlahu. Z rány mu na mramor vytékala čirá viskózní tekutina. Jeho nohy se kupodivu nadále pohybovaly, jako by dosud kráčely.
Arak a Sufa zděšeně vydechli.
Ostatní klonové, které to nevyděsilo, nadále postupovali. Donald namířil pistoli na jednoho, který se blížil k Perrymu, a znovu vypálil.
Kulka zasáhla druhého klona do spánku. Rovněž se zhroutil, i když jeho nohy se nadále pohybovaly.
"Zastavte se, prosím," vykřikl Arak třesoucím se hlasem na dva zbývající klony. Klonové okamžitě poslechli. Arak zbledl a roztřásl se. Pohyb nohou obou zasažených klonů se mezitím zpomalil a poté ustal.
Donald nyní držel pistoli oběma rukama. Namířil ji na Araka. "To je lepší," řekl vyděšenému Interteřanovi. "Jen abychom si rozuměli, ty jsi další na řadě."
"Prosím," vykřikla Sufa, "už žádné násilí. Prosím!"
"S radostí uposlechneme," řekl Donald, ale nepřestával mířit. "Dělejte to, co říkáme, a všechno bude v pořádku. Araku, chci, abys zařídil několik kontaktů svým náramkovým komunikátorem, pak odtud odjedeme."
Na Suzanne zapůsobila vyrovnanost, kterou projevovali starší navzdory vážné krizi. Ona na druhé straně propadala stále větší úzkosti; depeše, které docházely Radě, svědčily tom, že její bývalí kolegové si vedou úspěšně.
Než se Rada sešla, nabídli jí jídlo, pak se Suzanne vrátila do sloupové haly. Stejně jako ráno ji požádali, aby zůstala uprostřed, ale tentokrát jí donesli podobnou, i když trochu menší židli, než na jaké seděli starší.
Dívala se na Alu a za zády měla bronzové dveře.
"Situace se zjevně přiostřuje," řekla Ala, když chvilku poslouchala svůj náramkový komunikátor. Její jasný, vysoký hlas byl klidný, beze známek spěchu. "Prchající skupina se čtyřmi lidskými rukojmími se nyní blíží k Barsamě se svým nedotčeným batyskafem. Arak čeká na naše příkazy."
"Nikdy, za všechny své životy, jsem se nedostal do takovéto situace," řekl Ponu. "Čtyři pracovní klonové byli předčasně zlikvidováni. To je skutečně znepokojivé."
"Dokážete je zastavit, viďte?" vyhrkla Suzanne. Klid Rady ji začal znervózňovat. "A můžete to udělat, aniž byste je zranili, že?"
Ala se předklonila a Suzanniny otázky ignorovala. "Je jedna věc, jíž si musíme být naprosto jisti," pronesla klidně. "Zažili jsme, že tví kolegové mají překvapivě málo zábran, pokud jde o poškození pracovních klonů.
Co lidé? Byli by skutečně s to zranit člověka?"
"Ano, bohužel ano," přiznala Suzanne. "Jsou zoufalí."
"Je těžké uvěřit, že by něco takového udělali, když měli možnost zakusit naši kulturu," řekl Ponu. "Ostatní návštěvníci se dokonale přizpůsobili našim mírovým metodám."
"Možná by to také udělali, kdyby měli na výběr," řekla Suzanne. "Ale v tomto okamžiku jsou nebezpeční komukoli, kdo by se jim postavil do cesty."
"Nejsem si jistý, zda tomu mohu uvěřit," řekl jiný starší. "Je to v rozporu s našimi zkušenostmi, jak se zmínil Ponu."
Suzannino bezmocné zoufalství hraničilo s hněvem. "Mohu poskytnout důkaz toho, čeho jsou schopni," odsekla. "Nechali dostatečný důkaz ve dvou chatách."
"A jaký?" zeptala se Ala stejně klidně, jako by se bavila o zahrádkaření.
"Už způsobili smrt dvou primárních lidí."
Suzannina slova Radu zjevně ohromila. Seděli jako opaření. "Jste si tím jistá?" zeptala se Ala. Poprvé se v jejím hlase projevila nervozita.
"Před několika hodinami jsem ty mrtvoly viděla," vysvětlila Suzanne.
"Jednoho utloukli a druhou utopili."
"Tato tragická zpráva bohužel staví současnou situaci do jiného světla," odpověděla Ala.
To tedy doufám, pomyslela si Suzanne.
"Doporučuji, abychom okamžitě zapečetili výstup v Barsamě," řekl nakonec Ponu.
Síní se ozvalo souhlasné mumlání.
Ala zvedla náramkový komunikátor, krátce do něj mluvila a pak dala ruku dolů. "Už je to zařízeno," řekla.
"Jak dlouho potrvá spojit výstup se zemským jádrem?" zeptal se Ponu.
"Několik hodin," odpověděla Ala.
Dveře byly obrovské, vysoké asi dvě poschodí a téměř tři metry silné.
Začaly se otevírat dovnitř na tichých závěsech. Arak řídil tuto činnost svým náramkovým komunikátorem. Byl v přímém kontaktu s Centrálním informačním střediskem. Donald mu k zádům tiskl pistoli.
Perry, Richard a Michael stáli stranou a bedlivě střežili Sufu, Ismaela a Marry. Michael měl dosud svou řeckou zbroj a tvrdošíjně ji odmítal odložit. Harvey byl v pasažérské kabině antigravitačního tahače, který vezl Okeana. Byl připraven zamířit s plavidlem do dekontaminační komory za velkými dveřmi.
"To vypadá povědomě," řekl Donald, když zahlédl vnitřek z nerez oceli.
"Připomíná mi to místnost, kde jsme absolvovali naši nedobrovolnou koupel na cestě do Interterry."
Zemi rozechvěl náhlý otřes, při němž se všichni snažili udržet rovnováhu.
Trval čtyři nebo pět vteřin.
"Co to k sakru bylo?" zeptal se Perry.
Harvey vystrčil hlavu z tahače. "Raději si pospěšme," zvolal. "Nejspíš otevírají geotermální šachtu."
"Co by to udělalo?" zavolal na něj Donald.
"Uzavřelo výstup," zvolal Harvey.

"No tak, Araku!" zařval Donald. "Urychli ten proces."
"Nemůžu dělat nic víc, než už dělám," namítl Arak. "Kromě toho má Harvey pravdu. Nebudeme mít dost času. Výstup bude uzavřen."
"Nevzdáme se, když už jsme došli takhle daleko," upozornil varovně Donald. "Za patnáct minut zastřelíme Sufu, pokud odtud nebudeme venku.
Zemí otřásla další krátká vibrace, což znamenalo, že se obrovské tlakové dveře zcela otevřely.
"Teď je to na vás," řekl Arak. Pokynul Harveymu, aby vjel s tahačem dovnitř. "Až se vnitřní dveře otevřou, vjeď do vstupní a výstupní komory.
Až se zaplaví a dveře budou otevřené, můžete vstoupit do výstupní šachty."
"Takhle ne," řekl Donald. "Ty s námi pojedeš celou cestu, Araku. Ty a Sufa."
"Ne!" vykřikl Arak. "Ne, prosím! Nemůžeme. Udělal jsem, co jste chtěli, ale nemůžeme být vystaveni atmosféře bez adaptace. Zemřeme."
"Nežádám o to," řekl Donald. "Prostě to nařizuji."
Arak začal protestovat. Donald odpověděl tím, že mu zamával pistolí před obličejem. Arak vykřikl a přitiskl si ruce k tváři. Mezi prsty mu prosakovala krev. Donald ho vtlačil do místnosti z nerez oceli.
Tahač reagoval na Harveyho příkazy a hladce vklouzl do dekontaminační komory.
"Honem, chlapi," zavolal Donald na Perryho a Richarda. "Přiveďte Sufu, ale nechte ostatní."
Když byli všichni uvnitř, odtrhl Donald Araka od Sufy, která se ho snažila utěšit. Arakovo pravé oko bylo temně purpurové a nateklé.
"Zavři tyhle vnější dveře a vnitřní otevři, Araku," nařídil Donald. Arak cosi zamumlal do svého náramkového komunikátoru a velké dveře se začaly zavírat. Místností zazněl další otřes signalizující druhé zemětřesení; trval o něco déle než první.
"No tak, Araku," varoval ho Donald. "Urychli to!"
"Řekl jsem vám, že nemůžu," vykřikl Arak.
"Richarde," zvolal Donald. "Pojď sem s jedním z těch tvých nožů a uřízni Sufě prst."
"Ne, počkejte!" vzlykl Arak. "Udělám, co budu moci,"
Arak řekl něco do svého náramkového komunikátoru a pohyb velkých dveří se urychlil.
"To je o moc lepší," řekl Donald. "Opravdu o moc lepší."
Celá místnost se na okamžik otřásla úderem uzavírajících se dveří.
Takřka simultánně se začaly otevírat stejně velké vnitřní dveře. Za nimi byla obrovská černá jeskyně podobná té, v níž se ocitli lidé druhé generace na cestě do Interterry. Byl v ní stejný slaný pach, nepochybně z toho, že kdysi dávno byla naplněna mořskou vodou.
Jakmile se vnitřní dveře zcela otevřely, Harvey nasměroval tahač tak, aby dovnitř vtáhl batyskaf. Ostatní se k němu rozběhli, bránilo jim však bahno.
"Sakra," řekl Perry. "Na tohle už jsem zapomněl."
"Zavři ty vnitřní dveře!" zaječel Donald na Araka, když doběhli k tahači.
V jeskyni vibrovala ozvěna jeho hlasu. Podal pistoli Perrymu.
"Potřebujeme světla. Jdu do batyskafu."
"Dobrá," odpověděl Perry. Položil ukazováček na spoušť. Měl z toho divný pocit. Nikdy nedržel pistoli, natož aby z nějaké vystřelil.
Když Donald vstoupil na schůdky do batyskafu, začalo další zemětřesení.
Musel se držet, aby ho neshodilo. V dálce ohlašoval bublavý zvuk gejzír lávy.
"Do prdele!" vykřikl Richard. "My jsme v zatracený sopce."
Jakmile poslední záchvěv odezněl, Donald vyšplhal zbytek cesty po žebříku a zmizel v Okeanu. Za okamžik se rozsvítila vnější světla. Byl nejvyšší čas: vnitřní dveře už téměř zapadaly. Jakmile by se uzavřely, byly by jediným zdrojem světla batyskaf a gejzír lávy v dálce. Rostl každým okamžikem.
Donald vystrčil hlavu z batyskafu. "Pojďme, všichni," řekl. "Proud i kyslík a ostatní přívody jsou zapnuty. Můžeme odstartovat."
Nařídili Arakovi a Sufě, aby nastoupili do batyskafu, po nich šel Harvey, Perry a Michael. Michael musel nakonec sundat brnění, aby prolezl poklopem. Richard nastupoval jako poslední. Když zavíral dveře, viděl, že jeskyni začíná naplňovat příval vody. Slyšel rovněž praskavé zvuky, jak se voda střetávala s lávou a měnila se v páru.
Richard sešplhal po žebříku do batyskafu a Donald mu nařídil, aby si sedl: neměl představu, kolik otřesů je čeká, až se jeskyně bude plnit.
O několik minut později už se Okeanos zmítal jako zátka na vodě. Každý se držel jako o život.
"Co máme udělat teď?" křikl Donald na Araka.
"Nic," odpověděl Arak. "Voda vynese loď nahoru šachtou."
"Což znamená, že jsme to dokázali?" zeptal se Donald.
"Nejspíš jste to dokázali," odpověděl Arak chmurně. Natáhl se a vzal Sufu za ruku.
Ala zvolna sklonila paži dolů. Ucho měla přitisknuto na náramkový komunikátor. Třebaže ji předtím viditelně rozrušila zpráva o zavraždění Sarta a Mury, měla už opět klidný výraz. Vyrovnaným hlasem oznámila:
"Barsamský výstup nebyl uzavřen včas. Batyskaf projel a je nyní na otevřeném oceánu a míří na západ."
"A rukojmí?" zeptal se Ponu.
"Na palubě jsou jenom dva," odpověděla Ala. "Arak a Sufa jsou dosud s lidmi druhé generace. Ismaela a Mary tu nechali a jsou v bezpečí."

"Promiňte," řekla Suzanne a snažila se upoutat její pozornost. To, co slyšela, jí připadalo nemožné. Se všemi kapacitami a technologií, které podle ní Interteřané měli k dispozici, se jejím někdejším kolegům zjevně podařilo uprchnout!
"Jsem přesvědčena, že teď se musíme vypořádat přímo s těmi lidmi," řekla Ala a nadále Suzanne ignorovala. "V sázce je příliš mnoho."
"Myslím, že bychom je měli poslat zpátky a celý problém tak vyřešit," řekla jedna ze starších po Suzannině levici.
Suzanne se otočila a podívala se na obě ženy. Na rozdíl od mluvčí Rady bylo této člence asi pětadvacet.
"Vy máte moc poslat je zpátky?" zeptala se Suzanne nevěřícně. Měla pocit, že je-li možné tak jednoduché řešení, není potom divu, že nikdo ze starších nebyl vývojem nijak zvlášť vyveden z míry.
"Souhlasím, že je musíme poslat zpátky," řekl jeden ze starších na opačné straně místnosti a Suzanne ignoroval.
Suzanne se podívala na mluvčího, pěti či šestiletého chlapce.
"Souhlasíte všichni?" zeptala se Ala.
Z úst všech starších se ozvalo souhlasné mumlání.
"Nechť se tak stane," řekla Ala. "Vyšleme ihned klona v malé intergalaktické lodi."
"Řekni jim, aby použili nejnižší možnou dávku," dodal ještě Ponu, zatímco Ala krátce promluvila do svého náramkového komunikátoru.
"Taková nešťastná příhoda," řekl jeden ze starších. "Je to vlastně ohromná tragédie."
"Nic se jim nestane, že ne?" zeptala se Suzanne. Odmítala se vzdát a k jejímu překvapení Ala na její otázku odpověděla.
"Ptáte se na své přátele?" zeptala se Ala.
"Ano!" odpověděla Suzanne utrápeně.
"Ne, nikdo jim ve skutečnosti neublíží," odpověděla Ala. "Budou jen velmi překvapeni."
"Myslím, že oběti Araka a Sufy by se mělo dostat veřejného uznání," řekl Ponu.
"S plnými poctami," řekl chlapec. Následovalo další všeobecné souhlasné mručení.
"Araka a Sufu nepošlete zpátky?" zeptala se Suzanne.
"Samozřejmě," odpověděla Ala. "Pošleme všechny."
Suzanne se dívala z jednoho staršího na druhého. V hlavě měla naprostý zmatek.
"Vidím z okénka světlo!" řekl Perry vzrušeně. Pluli už několik hodin v tichu, jediným osvětlením byly kontrolky na ovládacích panelech.
Všichni byli vyčerpáni.
"Já taky," řekl Richard z opačného konce Okeana.
"Už aby tu bylo světlo," řekl Donald. "Podle měřičů jsme v hloubce třiceti metrů a na povrchu se rozednívá."
"To zní povzbudivě," řekl Perry. "Jak dlouho to podle tebe ještě potrvá?"
Donald pohlédl na obrazovku sonaru. "Sledoval jsem kontury dna.
Řekl bych, že nejdéle za několik hodin budeme v dohledu ostrůvků v bostonském přístavu."
"Výborně!" vykřikli Richard a Michael současně. Přes úzkou kabinu si nadšeně plácli rukama.
"Jak dlouho nám ještě vydrží napájení?" zeptal se Perry.
"To je ten jediný problém," odpověděl Donald. "Bude to o chlup. Možná budeme muset posledních sto metrů uplavat."
"Mně to nevadí," řekl Harvey. "Plaval bych třeba celou cestu do New Yorku, kdybych musel."
"Co moje zbroj?" zeptal se Michael, který se náhle začal bát o svoji nesmírně cennou kořist.
"To je tvůj problém, námořníku," odpověděl Donald. "Ty jsi trval na tom, že si to všechno přineseš."
"Pomůžu ti, když se se mnou rozdělíš," nabídl Richard.
"Seru na tebe," odpověděl Michael.
"Žádné hádky!" řekl Perry důrazně.
Pluli potichu několik dalších minut, až promluvil Arak. "Máte své vysvobození z Interterry. Proč jste vzali nás, když jste věděli, co se s námi stane?"
"Pro jistotu," odpověděl Donald. "Chtěl jsem si být jist, že vaše Rada starších se nám nebude plést do cesty, až vyjedeme z výstupu v Barsamě.
"Budete se nám taky hodit, pokud by byl někdo tak hloupý, že by o našem příběhu pochyboval," řekl Richard.
Michael se rozřehtal.
"Ale my zahyneme," podotkl posmutněle Arak.
"Vezmeme vás do Massachusettské všeobecné nemocnice," řekl Donald.
Sarkasticky se usmál. "Náhodou vím, že mají rádi nesmírně složité případy.Ŕ "To k ničemu nebude," řekl Arak chmurně.
"Vaše medicína je příliš primitivní, než aby nám dokázala pomoct."
"No, je to to nejlepší, co můžeme udělat," odpověděl Donald. Nadechl se a chtěl ještě dodat, ale pak se zarazil. Obličej mu pobledl.
"Co se děje?" naléhal Perry. Protože byl velmi nervózní, reagoval na Donaldův výraz zvlášť citlivě.
"Děje se něco divného," odpověděl Donald. Natáhl ruku a seřídil monitor sonaru.
"Co je to?" naléhal Perry.
"Zkontroluj sonar," řekl Donald. "Vypadá to, jako by nás něco pronásledovalo, a to pěkně rychle.
"Jak rychle?" zeptal se Perry.
"To nemůže být pravda," řekl Donald s rostoucí naléhavostí. "Přístroje mi říkají, že se to pod vodou pohybuje rychlostí přes sto uzlů!"
Otočil se a podíval se na Araka. "Je tahle věc opravdová, a pokud ano, co to k sakru je?"
"Pravděpodobně interterrská meziplanetární loď," řekl Arak a naklonil se dopředu, aby viděl na monitor.

"Stále ještě vědí, že jste na palubě, ne?" naléhal Donald.
"Samozřejmě," odpověděl Arak.
Donald se otočil a přehlédl řídicí přístroje. "To se mi nelíbí," vyštěkl.
"Jdu nahoru."
"Myslím, že nemůžeme," namítl Perry. "Venku se právě setmělo. Musí to být přímo nad námi."
Batyskaf se začal otřásat nízkofrekvenčními vibracemi.
"Araku, co to ksakru dělají?"
"Nevím," odpověděl Arak. "Možná nás vtáhnou do své vzdušné komory. Ŕ "Harvey, máš představu, co se děje?" naléhal Donald.
"Ani tu nejmenší," odpověděl Harvey. Stejně jako ostatní se držel opěradel svého sedadla tak, až mu zbělely kotníky. Vibrace se stupňovaly.
Donald chytil lugera a namířil ho na Araka. "Zkontaktuj se s těmi parchanty a řekni jim, ať přestanou, ať už dělají cokoliv! Pokud ne, jsi v několika vteřinách mrtvej."
"Podívej," zvolal Perry a ukazoval na monitor postranního sonaru.
"Vidíš, jak ta loď vypadá. Jako zdvojený létající talíř."
"Och, ne!" vykřikl Arak když spatřil nový obraz "To není meziplanetární loď. To je intergalaktický křižník!"
"Jaký je v tom rozdíl?" zaječel Donald. Vibrace se vystupňovaly natolik, že bylo těžké udržet se na sedadlech. Těžký ocelový plášť batyskafu pod tlakem skřípal a sténal.
"Pošlou nás zpátky!" vykřikl Arak. "Sufo, oni nás pošlou zpátky!"
"Víc udělat nemohli," vzlykla Sufa. "Prostě nemohli dělat nic jiného."
Vibrace náhle ustaly, než však dokázal někdo zareagovat, začala mohutná akcelerace vzhůru. Celá posádka byla vtlačena do sedadel takovou silou, že se na okamžik nemohli ani pohnout, ani dýchat. Byli takřka na pokraji bezvědomí. Setrvačnou sílu provázelo divné světlo, které zaplavilo vnitřek batyskafu. V příštím okamžiku se všechno vrátilo k normálu až na odchylku od kursu svědčící o vlnění, které tu předtím nebylo.
"Bože!" zaúpěl Donald. "Co se ksakru stalo?" Pohnul se, údy však měl těžké a ochablé, jako by vzduch náhle zhoustl. To však trvalo, jen dokud si několikrát neprotáhl klouby. Pak se cítil normálně. Oči mu instinktivně zabloudily k přístrojům. Byl překvapen, když uviděl, že hodnoty na nich jsou normální. Pak se však podíval na stav zdrojů. K jeho rozladění měřáky ukazovaly, že akumulátory jsou zcela vybité, což znamenalo, že batyskaf nebude mít pohon. Pak uviděl ještě něco, co ho udivilo: byli jen v hloubce patnácti metrů! Není divu, že jimi cloumaly vlny.
Donaldův pohled přejel k displeji sonaru. Interterrské plavidlo, ať už to bylo cokoli, zmizelo. Místo toho Donald viděl, že dno oceánu stoupá vzhůru. Zdálo se, že suchá země je od nich jen asi 50 metrů.
Ostatní členové posádky batyskafu se vzpamatovávali z bizarního, nepříjemného zážitku.
"Zajímalo by mě, jak se cítí kosmonauti, když je vystřelí do vesmíru?" zasténal Perry.
"Pokud je to takové, nemám zájem tam letět," odpověděl Richard.
"Je to podobné," řekl Arak. "Ale ne stejné. Vy jste příliš nevyspělí na to, abyste rozpoznali rozdíl."
"Zavři zobák," nařídil mu Donald. "Už tě mám plné zuby."
"To určitě," odpověděl Arak. "A zasloužíte si svůj osud."
"Připravte se vystoupit," řekl Donald. Dochází nám proud."
"Ach, ne!" zaúpěl Perry.
"Bude to v pořádku," ujistil Donald všechny, když nasadil stlačený plyn k vypuštění zátěže. "Před námi je souš."
Výkyvy batyskafu se dramaticky zintenzivnily, když se dostali nahoru a natočili se bokem po větru. Zbývalo ještě trochu proudu a Donald se horečně snažil napojit se na LORAN. Když to nefungovalo, zkusil Geosat. Ani zde neuspěl.
"Nechápu to," řekl. Podrbal se na hlavě. Nedávalo to smysl.
"Někdo musí nahoru otevřít příklop a podívat se, kde jsme.
Jestli to ovšem pozná. Měli bychom být někde v bostonském přístavu."
"Já půjdu," nabídl se Michael. "Tady jsem doma."
"Dávej pozor na ty vlny," varoval ho Donald.
"Jako bych se dost nenajezdil ve člunech," řekl posměšně Michael.
Michael šplhal po žebříku nahoru k příklopu a Donald zatím rychle vypínal všechno, aby uchoval zbyteček proudu v bateriích. Ale k ničemu to nevedlo. Baterie byly zcela prázdné. Vzápětí nato zhasla světla a batyskaf zůstal stát na místě.
Nahoře slyšeli, jak Michael otevírá příklop. Do temnoty v batyskafu proniklo bledé ranní světlo. Cítili vlhký mořský vzduch a slyšeli chraptivý, ale vítaný křik mořských racků.
"To je hudba pro mé uši," řekl Richard.
"Jsme u jednoho z ostrovů v přístavu," zvolal Michael shora. "Nevím, u kterého."
V tom okamžiku narazil batyskaf na písčité dno a začal se v příboji otáčet na bok.
"Musíme ven!" zvolal Donald. "Tahle věc půjde ke dnu."
Když se lidé druhé generace vyškrábali ze svých sedadel, Arak a Sufa zdvihli ruce a láskyplně si k sobě přitiskli dlaně.
"Za Interterru," řekl Arak.
"Za Interterru," opakovala Sufa.
"Pojďte, vy dva," vykřikl Donald na oba primární lidi. "Batyskaf se převrátí a pak ho zaplaví voda."
Arak a Sufa ho ignorovali a místo toho si k sobě zasněně tiskli dlaně.
"Jak je ctěná libost," řekl Donald.
"Přineste mi někdo zbroj," zavolal Michael od příklopu.

Ozval se zvuk frenetického šplhání po žebříku, zvláště když se batyskaf naklonil a příklopem se dovnitř nahrnul proud vody. Všichni kromě Michaela skočili do příboje a začali plavat k blízkému pobřeží. Michael se pokoušel slézt dolů po žebříku, ale rozmyslel si to, když se batyskaf převrátil docela. Se značnými potížemi se mu podařilo dostat se ven.
Harveymu museli v divokém příboji pomáhat, ale všichni kromě Interteřanů doplavali až ke srázné pláži, kde si lehli do teplého písku.
Michael se vynořil jako poslední. Richard si z něj nemilosrdně střílel kvůli jeho potopené řecké zbroji.
Počasí bylo nádherné. Bylo mírné, mlžné letní ráno. Na vodě jiskřilo teplé sluneční světlo, které dávalo tušit, jak silné bude kolem poledne.
Po námaze v příboji byla skupina šťastná, že si odpočine, nadýchá se čerstvého vzduchu, bude pozorovat létající racky a nechá slunce, aby jim vysušilo lehký saténový oděv, který jim ulpíval na těle.
"Teď je mi líto Araka a Sufy," řekl Perry. Okeanos se převrátil na stranu a zaplnil se vodou. Byl už dále od pobřeží, než když z něj vystoupili.
Vlny ho odháněly zpátky do moře.
"Mně ne," řekl Richard. "Šťastnou cestu, pokud se mě týče."
"Je ale škoda toho batyskafu," řekl Donald. "Dlouho tam venku nevydrží.
Nejspíš skončí na dně kontinentální mělčiny. Sakra! Doufal jsem, že s ním dojedu přímo do bostonského přístavu."
Donald domluvil a vzápětí se zdvihly zvláště vysoké vlny. Když se utišily a pěna se usadila, batyskaf už v dohledu nebyl.
"Tak, to bychom měli," řekl Perry.
"Když jim vypovíme náš příběh, jsem si jist, že se bude tlačit na to, abychom ho vylovili," řekl Michael. "Nejspíš skončí v muzeu Smithsonian."
"Kde jsme?" zeptal se Harvey. Nazdvihl se na lokti a ohlédl se na nízký ostrov bičovaný větrem. Zdálo se, že ho tvoří pouze skály, písek, mušle a chaluhy.
"Řekli jsme vám to," odpověděl Donald. "Je to jeden z mnoha ostrovů v bostonském přístavu."
"Jak se dostaneme do města?" zeptal se Perry.
"Za pár hodin tady budou všude kolem výletní čluny," odpověděl Michael.
"Jakmile lidé uslyší, co se nám stalo, budou se rvát o poctu nás svézt."
"Těším se na dobrou večeři, u níž budu vědět, co jím," řekl Perry.
"A na telefon ! Chci zavolat ženě a dcerám. A pak chci osmačtyřicet hodin spát."
"To ti podepíšu," řekl Donald. "Pojďme! Přejdeme na návětrnou stranu.
Pohled na Boston mi i z dálky udělá dobře."
"Jdu s tebou," řekl Perry.
Skupina vstala, protáhla se a vyrazila po spečeném písku pláže při okraji vody. Navzdory vyčerpání začali zpívat.
Dokonce i Donald se tímto veselím nakazil.
Skupina obešla výběžek, který tvořil bok malého zálivu, zastavila se a ztichla. Několik desítek metrů od nich spatřili šedovlasého starce.
Najížděl ke břehu s malou plachetnicí. Její plachta se třepotala v neustálém větru.
"Je to šťastná shoda okolností?" zeptal se Perry.
"Já už cítím chuť kávy a čisté pokrývky na těle," řekl Michael. "Pojďme, udělejme z toho stařika hrdinu. Nejspíš ho dají do CNN."
Skupina se s jásotem rozběhla. Rybář zpanikařil, když uviděl hlouček křičících mužů, kteří se k němu řítí přes duny.
Naskočil do svého člunu, vhodil dovnitř síť a džber a pokoušel se uprchnout.
Richard dorazil na scénu jako první a vrhl se do vody, která mu sahala po pás. Chytil člun za záď ve snaze zpomalit jeho jízdu.
"Hej, stařiku, kam ten spěch?" zeptal se Richard.
Rybář odpověděl uvolněním plachty. Veslem se snažil Richarda odrazit.
Richard chytil veslo, vytrhl ho muži z ruky a odhodil ho stranou.
Ostatní se vrhli do vody a chytili se člunu.
"Není moc přátelský," poznamenal Richard. Rybář stál uprostřed lodi a zlostně se na skupinu díval.
Harvey sebral veslo a přinesl ho zpátky.
"Není divu," řekl Perry. Pohlédl na sebe a pak na ostatní. "Podívejte se na sebe! Co byste si mysleli vy, kdyby se na vás v ranní mlze vyřítili čtyři chlapi, oblečení ve spodním prádle?"
Celá skupina propukla v bláznivý smích podněcovaný vyčerpáním a stresem.
Trvalo jim několik minut, než se jakž takž ovládli.
"Promiňte, dědečku," řekl Perry mezi výbuchy smíchu. "Omluvte nás, jak vypadáme, i naše chování. Ale máme za sebou strašnou noc."
"Moc grogu, řekl bych," konstatoval rybář.
Rybářova odpověď u nich vyvolala další záchvat smíchu. Nakonec se však vzpamatovali natolik, aby přesvědčili muže, že nejsou nebezpeční a že se mu dostane štědré odměny, pokud je odveze do Bostonu. Když se na tom dohodli, nastoupili do člunu.
Byla to příjemná cesta, zvláště ve srovnání s napjatými hodinami v uzavřeném batyskafu. Uprostřed teplého slunečního svitu, měkkého šepotání větru v plachtě a houpání člunu všichni až na rybáře tvrdě usnuli, než plachetnice stačila objet ostrůvek.
Při stálé bríze dovezl rybář zkušeně člun záhy do přístavu. Nebyl si jist tím, kde chtějí jeho pasažéři vysadit, takže

zatřásl ramenem toho, kdo byl nejblíž u něj. Perry na to zareagoval ospale a na okamžik měl problémy otevřít oči. Když se mu to podařilo, rybář mu položil svou otázku.
"Podle mě nesejde na tom, kde," odpověděl Perry. S krajním úsilím se posadil. V ústech měl sucho. Zamrkal do jasného slunečního světla a rozhlédl se po přístavu. Pak si protřel oči, znovu zamrkal a zíral na své okolí.
"Kde to ksakru jsme?" zeptal se. Byl zmaten. "Myslel jsem, že máme být v Bostonu."
"To je Boston," odpověděl rybář. Ukázal doprava. "Támhle je Long Wharf."
Perry si znovu promnul oči. Na okamžik si kladl otázku, zda nemá halucinace. Díval se na scenérii přístavu zaplněného plachetnicemi s ráhnovou takeláží, škunery a koňskými potahy podél žulového mola. Nejvyšší budovy byly z dřevěných trámů a měly jen čtyři či pět poschodí.
Perry potlačoval nával nevěřícného údivu hraničícího s hrůzou, v panice zatřásl s Donaldem a křičel, že se stalo něco strašného. To vzbudilo i ostatní. Když uviděli scénu před sebou, byli zrovna tak ohromeni.
Perry se otočil zpátky k rybářovi, který stahoval plachtu. "Jaký rok se píše?" zeptal se váhavě.
"Léta Páně 1791," odpověděl rybář.
Perrymu klesla brada. Ohlédl se na plachetnice s ráhnovou takeláží.
"Dobrý bože! Poslali nás zpátky v čase."
"No tak!" řekl Richard. "To musí být nějaký vtip."
"Třeba se tu natáčí film," nadhodil Michael.
"Myslím, že ne," řekl Donald zvolna. "To měl na mysli Arak, když říkal, že nás pošlou zpátky. Myslel zpátky v čase. Ne zpátky do Interterry."
"Ta intergalaktická loď musela mít nějakou časovou techniku," řekl Perry. "Myslím, že to je jediný způsob, který umožňuje cesty do jiné galaxie."
"Pane bože," zamumlal Donald. "Jsme v koncích. Nikdo nám nebude věřit a neexistuje technika, která by dokázala existenci Interterry, nebo která by nás dopravila zpátky tam."
Perry kývl a zíral před sebe nevidoucíma očima. "Lidé si budou myslet, že jsme šílení."
"A co batyskaf?" vykřikl Richard. "Pojďme zpátky!"
"A co uděláme?" zeptal se Donald. "Nikdy ho nenajdeme, natož abychom ho vytáhli."
"Takže nakonec svou rodinu neuvidím," vykřikl Perry. "Vzdali jsme se ráje kvůli koloniální Americe? Já tomu nevěřím."
"Víte, nakonec jsem přišel na to, odkud jste," řekl rybář, který si chystal vesla.
"Vážně?" řekl Perry bez zájmu.
"Vůbec o tom nepochybuji," pokračoval rybář. "Vy musíte být z té univerzity na řece Charles. "Vy chlapi z Harvardu ze sebe vždycky děláte šašky."